

Programmabegroting 2026 deel B Verplichte onderdelen

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Alkmaar
Foto omslag: gemeente Alkmaar, De Mare – Vier
Vierkanten
Informatie gemeente Alkmaar:
Financiën
Telefoon: 14 072
september 2025
www.alkmaar.nl

Deel B - Begroting 2026-2029

Inhoudsopgave

Deel B - Begroting 2026-2029	3
Inhoudsopgave	3
B. Verplichte onderdelen van de programmabegroting	5
Leeswijzer	5
Financieel kader	6
Beleidsbegroting	7
Programma 1 Inwoner en Bestuur	8
Thema 1.1 Algemeen bestuur	9
Thema 1.2 Dienstverlening	9
Thema 1.3 Regionale samenwerking	13
Programma 2 Vitaliteit	16
Thema 2.1 Onderwijs	17
Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	21
Thema 2.3 Sport	26
Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	29
Thema 2.5 Jeugd	35
Thema 2.6 Iedereen doet mee	40
Thema 2.7 Diversiteit	46
Programma 3 Bedrijvigheid	48
Thema 3.1 Economie en toerisme	49
Thema 3.2 Citymarketing en evenementen	54
Programma 4 Leefbaarheid	57
Thema 4.1 Veiligheid	58
Thema 4.2 Bereikbaarheid	62
Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	66
Thema 4.4 Wonen	71
Thema 4.5 Parkeren	73
Thema 4.6 Alkmaars kanaal	75
Programma 5 Duurzaamheid	78
Thema 5.1 Leefomgeving	79
Programma 6 Financiën	86
Thema 6.1 Overzicht Overhead	87
Thema 6.2 Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	88
Thema 6.3 Overzicht Onvoorzien	89
Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting	89

Paragraaf Lokale heffingen	91
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	95
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	103
Paragraaf Financiering	109
Paragraaf Bedrijfsvoering	114
Paragraaf Verbonden Partijen	117
Paragraaf Grondbeleid begroting 2026	136
Paragraaf Openbaarheid	141
II. Financiële begroting	142
II.1 Financiële beleidskaders	143
II.2 Diverse overzichten	145
II.2.1 Begroting 2026 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren	146
II.2.2 Toelichting per programmaoverzicht	147
II.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma	172
II.2.4 Incidentele baten en lasten	173
II.2.5 EMU-saldo	181
II.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	182
II.2.7 Geprognosticeerde balans 2026-2029	183
III. Bijlagen	184
III.1 Investeringsplan 2026-2029	185
III.2 Overzicht reserves en voorzieningen	188
III.3 Transponeertabel taakvelden	192
III.4 Begrotingssubsidies	194
III.5 Subsidieplafonds	196
III.6 Overzicht stelposten	197
III.7 BBV verplichte indicatoren	198
III.8 Lijst met afkortingen	201

B. Verplichte onderdelen van de programmabegroting

Leeswijzer

In het eerste deel van de begroting hebben wij u meegenomen in de bestuurlijke hoofdlijn en focuspunten voor 2026 binnen alle programma's.

In hoofdstuk 1 van het voorliggende tweede deel van de begroting nemen wij u per programma verder mee in de gewenste effecten, doelstellingen, acties en benodigde middelen. Daarnaast leest u in dit hoofdstuk de algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, heffing vennootschapsbelasting en paragrafen.

Wanneer de voorgenen acties niet binnen de bestaande budgetten van de begroting gerealiseerd kunnen worden, wordt aangegeven welke extra middelen nodig zijn. Wanneer de gevraagde inzet binnen de bestaande begroting kan worden geleverd, is dit veld leeg.

Er zijn verschillende onderwerpen opgenomen die samenhangen met andere programma's. Hierdoor komt het voor dat onderwerpen op meerdere plaatsen worden toegelicht, maar dan wel vanuit de invalshoek van het betreffende programma. Als uitgangspunt hanteren wij: daar waar het budget is ondergebracht worden de doelstellingen, resultaten en acties opgenomen. Tevens wordt de samenhang in de tabellen aangegeven als: "cross-over".

Ook is een financieel meerjarenoverzicht per programma opgenomen. De toelichting vindt plaats in hoofdstuk 2, financiële begroting. Het onderdeel Paragrafen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting op onderdelen zoals bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en het weerstandsvermogen. Deze paragrafen zijn verplicht vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording. Op grond van de Wet Open Overheid is de paragraaf Openbaarheid toegevoegd.

Het financiële deel van de begroting, hoofdstuk 2, bestaat uit het overzicht van baten en lasten, de uiteenzetting van de financiële positie en het overzicht per taakveld:

- Het overzicht van baten en lasten bevat de begrotingscijfers per programma. Op programmaniveau wordt het budgetrecht van uw raad ingevuld. Hier wordt in beeld gebracht of de begroting 2026, respectievelijk de meerjarenraming 2027-2029, structureel en reëel in evenwicht is.
- Per thema wordt toegelicht wat de wijzigingen zijn van de programmabegroting 2026 ten opzichte van de programmabegroting 2025.
- De uiteenzetting van de financiële positie geeft inzicht in de ontwikkeling van de balans, het investeringsplan en het overzicht van reserves en voorzieningen.
- In het overzicht per taakveld zijn de baten en lasten ingedeeld naar de taakvelden uit het BBV.

Financieel kader

Bedragen x € 1.000

	2026			2027			2028			2029		
	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo
1 Inwoner en bestuur	46.634	35.314	-11.321	48.620	36.539	-12.082	21.611	9.773	-11.839	25.329	13.485	-11.845
2 Vitaliteit	298.938	69.116	-229.822	292.036	66.035	-226.002	290.898	66.031	-224.866	290.176	66.031	-224.144
3 Bedrijvigheid	8.998	1.359	-7.639	8.893	1.338	-7.554	8.883	934	-7.949	8.883	669	-8.214
4 Leefbaarheid	114.746	48.448	-66.298	109.810	45.663	-64.148	106.792	41.915	-64.877	114.861	48.870	-65.991
5 Duurzaamheid	56.851	40.146	-16.704	54.961	37.647	-17.313	53.233	36.062	-17.172	54.016	36.188	-17.828
Programma's	526.166	194.382	-331.784	514.320	187.221	-327.099	481.417	154.715	-326.703	493.265	165.243	-328.022
Overhead	31.739	1.696	-30.044	31.663	1.696	-29.967	31.494	1.696	-29.798	31.684	1.696	-29.989
Algemene dekkingsmiddelen	2.440	352.642	350.202	3.703	352.661	348.958	4.170	347.692	343.521	4.601	348.657	344.055
Onvoorzien	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal voor resultaatbestemming	560.346	548.719	-11.627	549.687	541.578	-8.109	517.082	504.102	-12.980	529.551	515.595	-13.957
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	477	12.104	11.628	319	8.197	7.879	384	6.958	6.574	380	6.206	5.826
Totaal na resultaatbestemming	560.823	560.824	1	550.005	549.775	-230	517.466	511.060	-6.406	529.931	521.801	-8.130

Beleidsbegroting

1. Inwoner en bestuur
 - 1.1 Algemeen bestuur
 - 1.2 Dienstverlening
 - 1.3 Regionale samenwerking
2. Vitaliteit
 - 2.1 Onderwijs
 - 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed
 - 2.3 Sport
 - 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
 - 2.5 Jeugd
 - 2.6 Iedereen doet mee
 - 2.7 Diversiteit
3. Bedrijvigheid
 - 3.1 Economie en toerisme
 - 3.2 Citymarketing en evenementen
4. Leefbaarheid
 - 4.1 Veiligheid
 - 4.2 Bereikbaarheid
 - 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling
 - 4.4 Wonen
 - 4.5 Parkeren
 - 4.6 Alkmaars Kanaal
5. Duurzaamheid
 - 5.1 Leefomgeving
6. Financiën
 - 6.1 Overzicht Overhead
 - 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen
 - 6.3 Onvoorzien
 - 6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Paragrafen

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering

6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Openbaarheid

Programma 1 Inwoner en Bestuur

Maatschappelijk effect (algemeen)

Onze gemeente is een moderne en toegankelijke gemeente die dicht bij de inwoners en bedrijven staat en van meerwaarde is voor regionale partners.

Doelstellingen

1. De wensen en behoeften van inwoners, ondernemers, en instellingen staan centraal. Wij vergroten zeggenschap over de eigen omgeving
2. De dienstverlening is oplossingsgericht en klantvriendelijker.
3. Wij halen initiatieven op en bieden ruimte aan initiatieven van inwoners.
4. Samenwerking in de regio wordt versterkt

Wat mag het kosten?

Programma 1 Inwoner en bestuur						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Algemeen bestuur	6.527	4.491	38.406	40.487	13.494	17.206
Dienstverlening	7.381	7.060	7.284	7.189	7.173	7.179
Regionale samenwerking	961	904	944	944	944	944
Totaal lasten	14.868	12.454	46.634	48.620	21.611	25.329
Algemeen bestuur	1.256	0	32.500	33.710	6.944	10.656
Dienstverlening	3.279	2.204	2.277	2.292	2.292	2.292
Regionale samenwerking	662	527	537	537	537	537
Totaal baten	5.196	2.730	35.314	36.539	9.773	13.485
Totaal saldo voor bestemming	-9.672	-9.724	-11.321	-12.082	-11.839	-11.845
Algemeen bestuur	1.500	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	1.500	0	0	0	0	0
Algemeen bestuur	5.406	1.601	1.224	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	5.406	1.601	1.224	0	0	0
Totaal mutaties reserves	3.906	1.601	1.224	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.766	-8.123	-10.097	-12.082	-11.839	-11.845

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 1.1 Algemeen bestuur

Onder het thema Algemeen bestuur worden de lasten en baten van de bestuursorganen (raad, raadscommissies en college) en ondersteuning (o.a. griffie) geraamd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Strategische Verkenning 2017 en Oplegnotitie, vastgesteld in de B&W-vergadering op 31-10-2017.
- Gedragscode bestuurlijke integriteit, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2019.
- Inspraakverordening, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Participatiebeleidsnota, vastgesteld in de raadsvergadering op 10-11-2016.
- Beleidsplan public affairs, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-6-2016.
- Verordening op de behandeling van klachten (klachtenregeling), vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Verordening bezwaarschriften, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Startnotitie Open Overheid, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-9-2023.
- Visie op Participatie 'Alkmaar maken we samen' vastgesteld in de raadsvergadering van 2-12-2024.

Thema 1.2 Dienstverlening

Submaatschappelijk effect (algemeen)

De gemeentelijke dienstverlening is betrouwbaar, behulpzaam, oplossingsgericht en toegankelijk, voor iedereen. We zijn zowel digitaal als persoonlijk bereikbaar.

Subdoelstellingen

1. De wensen en behoeften van inwoners, bedrijven, en instellingen staan centraal. Zowel persoonlijk als digitaal helpen wij onze inwoners op weg.
2. De dienstverlening gaat uit van het groene-golf-principe en is toegankelijk, behulpzaam, oplossingsgericht en klantvriendelijk.
3. Wij peilen de mening van inwoners en bieden ze waar mogelijk zeggenschap over hun fysieke en sociale leefomgeving.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Acties	Benodigde middelen
1.a	Minder digitaal vaardige inwoners kunnen met hulp van gast-vrouwen en -heren digitale aanvragen doen in de Publiekshal van het Stads kantoor.	Minder digitaal vaardige inwoners op weg helpen met het digitaal aanvragen van producten.	
1.b	De paspoortpiek is efficiënt opgevangen.	Het efficiënt afhandelen van aanvragen reisdocumenten met extra flexibele capaciteit.	
1.c	Vernieuwd digitaal toegankelijk klantportaal voor inwoners, bedrijven en instellingen.	Het vernieuwen van het klantportaal waarbij de inwoner in één oogopslag eenvoudig diensten kan afnemen van Alkmaar, informatie kan delen en een overzicht heeft van de afgenomen diensten. Door het portaal ontstaat een actueel klantbeeld wat bijdraagt aan een betere dienstverlening.	
2.a	Transparante en begrijpelijke informatie en diensten via de websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is.	De website van de gemeente Alkmaar en de externe websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is, digi-toegankelijk maken.	
2.b	Tot en met 2025 heeft Smart City Alkmaar de middelen om te werken aan de eerder genoemde doelen maar daarna moet er een structurele oplossing gevonden worden om te blijven werken aan het verbeteren van de digitale organisatie en samenwerking. Resultaten die we met het voorstel willen behalen: <i>Organisatie</i> - In 2027 ondersteunen algoritmes de basis handelingen in de bedrijfsvoering zodat de focus naar specialistische handelingen kan gaan. - In 2026 worden ambtenaren van de operationele/tactische laag geacht update trainingen te volgen in het organisatie lab om op de hoogte te blijven van de laatste iteratieve proceswijzigingen en innovaties in de bedrijfsvoering. - In 2025 is de digitale tweeling gestandaardiseerd als analyse platform voor de bedrijfsvoering.	We stellen een structureel budget op voor de continue uitvoer van het programma Smart City Alkmaar. De gewenste resultaten worden verder geborgd in het nog vast te stellen 'Beleid Digitale Gemeente' voor 2025.	€ 100.000 in 2026

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Acties	Benodigde middelen
	- Voor 2026 is Machine Learning operationeel in de digitale infrastructuur en hebben we de kennis en kunde om zelf Large Language Modellen (AI) te ontwikkelen. - In 2026 zijn de ethische en juridische aspecten van algoritmes bedrijfsmatig ingericht doormiddel van een centraal register systeem. <i>Samenleving</i> - In 2026 is er een centraal Stadslab operationeel om structureel de verbinding te leggen tussen digitaliseringsvraagstukken en de samenleving. In 2027 is het Stadslab een logisch startpunt om informatie op te halen en data te delen tussen de inwoner en de ambtenaar; - In 2026 is de traditionele structuur van Alkmaar.nl met alle subdomeinen vervangen door één dienstverleningsapplicatie (Onlineplein) die dynamisch benaderbaar is op apparatuur en straatschermen in de gemeente. <i>Infrastructuur</i> - In 2026 hebben we per vierkante kilometer drie sensoren operationeel die kwalitatieve metingen doen voor het verbeteren van de leefomgeving. Daarnaast hebben we gerichte meetmogelijkheden ontwikkeld bij complexe data-vraagstukken. - Het burgernetwerk heeft in 2027 per buurt minimaal 2 eigen sensoren die indicaties ophalen over hun leefomgeving. - In 2025 wordt er een tweede scrum team geworven om de ontwikkelcapaciteit van de digitale tweeling voor de bedrijfsvoering te vergroten. - In 2027 hebben we real time inzicht en sturingsmogelijkheden voor netcongestie vraagstukken in de gemeente.		

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Acties	Benodigde middelen
3.a	Vergroten van de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken.	We betrekken inwoners bij de uitvoering van Wij(k) aan zet! In alle 13 dorpen worden jaarlijks dorpsgesprekken gevoerd.	
3.b	In ieder dorp worden de onderwerpen van de dorpsagenda uitgevoerd	Uitvoeren van de dorpsagenda's.	
3.c	Per wijk zijn drie verbeterpunten uitgevoerd.	Uitvoeren van de door de inwoners gekozen Wij(k) aan zet! drie verbeterpunten per wijk.	
3.d	Transparante gemeenteraadsverkiezingen	Het organiseren van transparante gemeenteraadsverkiezingen.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Klanttevredenheid aanvraag digitale producten/ diensten van Burgerzaken.	7,5	Dit meten we continu, direct na afloop van het digitale aanvraagproces
2.	Klanttevredenheid informatieverstrekking over de klantcontactkanalen: ▪ Telefonie Klantcontactcentrum (KCC) ▪ Publiekshal/servicepunten	7,5	De klanttevredenheid over het Klant ContactCentrum (KCC) en de balies van Burgerzaken meten we continu. Klanten ontvangen na ieder telefoongesprek of baliebezoek een digitale enquête via het bel- of afsprakensysteem.
3.	Klanttevredenheid digitaal aanvragen bewonersinitiatieven.	7,5	Dit meten we continu, direct na afloop van het digitale aanvraagproces.
4.	Digi-toegankelijkheidsverklaring websites	100%	Alle (externe) websites en apps waar de gemeente verantwoordelijk voor is hebben een geldige toegankelijkheidsverklaring. Hieruit komen verbetervoorstellen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Cocensus

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor 14 gemeenten, waaronder Alkmaar. De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling. Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Vragen over gemeentelijke belastingen die bij het KCC van de gemeente Alkmaar binnenkomen, worden doorgezet naar Cocensus.

Stadswerk072 NV

De organisatie is als ketenpartner verantwoordelijk voor de gemeentelijke taken voor de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast realiseert Stadswerk072 NV projecten in de buitenruimte en levert hiermee een bijdrage aan het versterken van de leefbaarheid van alle wijken en gebieden. Ook zijn zij uitvoerder van het realiseren van de drie verbeterpunten Wij(k) aan zet! en bewonersinitiatieven die betrekking hebben op het onderhoud of plaatsen van voorzieningen in de openbare buitenruimte.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Via de VVI oefent Alkmaar invloed uit op HVC in de aandeelhoudersvergadering.

Relevante beleidsnota's

- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Gebiedsgericht samenwerken 'Samen maken we Alkmaar', vastgesteld in de raadsvergadering op 28-10-2021.
- Startnotitie Open Overheid, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-9-2023.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 1.3 Regionale samenwerking

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar en de regio versterken elkaar ten behoeve van een dynamische en vitale regio met een hoog voorzieningenniveau en een innovatieve economie.

Subdoelstellingen

1. Door samenwerking tussen regiogemeenten en regio's opereren we effectiever op de (boven)regionale beleidsterreinen.
2. Door gezamenlijk als gemeenten en regio's een stevige gesprekspartner te vormen voor partners zoals Europa, Rijk, provincie, MRA en andere regio's bereiken we onze regionale doelen.

Door het plan van aanpak Public Affairs uit te voeren en hiermee lobbyactiviteiten vanuit een gecoördineerde lobbyagenda uit te voeren zetten we public affairs en lobby bewuster in.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1	Alkmaar heeft een up to date en toegankelijke samenwerkingsanalyse. De belangenbehartiging en lobby van Alkmaar vindt gestructureerd en gecoördineerd plaats. Dit alles is geborgd in de organisatie.	Monitoren van externe en interne ontwikkelingen en inspelen op actualiteiten.	€ 25.000 structureel m.i.v. 2026
1 en 2.a	Regio Alkmaar We werken binnen de focusagenda effectiever samen op de thema's van een nieuwe samenwerkingsagenda.	Continueren van de uitvoering van de focusagenda 2024-2028.	
1 en 2.b	Noord-Holland Noord (NHN) Alkmaar neemt als centrumgemeente positie in de regionale samenwerking als hart van de regio en is daarmee het scharnier tussen Noord-Holland Noord en de MRA.	We zien een toenemend belang van samenwerking op het gebied van maatschappelijke opgaven en complexe beleidsvraagstukken. Alkmaar heeft een belangrijke rol en positie in de regionale samenwerking, en wil een sterke partner zijn voor zowel het lokale als het (boven)regionale belang. We brengen in kaart welke strategische capaciteit en middelen hiervoor nodig zijn. We werken aan het versterken van de regionale samenwerking in Noord-Holland Noord en het vergroten van de zichtbaarheid en slagkracht van de regio bij het Rijk en in Europa. Voorbeeld hiervan is het versterken we de regionale samenwerking met het bedrijfsleven, het onderwijs, gemeenten, provincie en Rijk met de Regio Deal NHN. We zetten samen met andere gemeenten in NHN actief in op lobby door onder andere met een delegatie naar de Grüne Woche en de Europese week van de regio's en steden te gaan. Dit zijn belangrijke bestuurlijke momenten voor de lobby en het netwerk. Een doel is om de banden te versterken en NHN en uiteraard ook Alkmaar op de kaart te blijven zetten bij de MRA, het Rijk en de EU.	
1 en 2.c	Metropool Regio Amsterdam (MRA) Alkmaar en de MRA versterken elkaar.	Het college blijft zich inzetten voor een betere verbinding tussen de randstad en Alkmaar en een intensievere economische samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam. We bouwen verder aan het	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		versterken van de relatie en een nauwere samenwerking op de thema's grootschalige woningbouw, economie en bereikbaarheid.	
1 en 2.d	Provinciaal Maximale afstemming van de provinciale besluitvorming op de prioriteiten van de regio's Alkmaar en Noord-Holland Noord (NHN).	Alkmaar heeft een intensieve samenwerking met de provincie rondom grote opgaven. Voorbeelden hiervan zijn het proces om te komen tot een ontwikkelperspectief NHN en de propositie voor grootschalige woningbouw. De propositie heeft geleid tot een mooi resultaat, op 10 juni 2025 heeft het Rijk de gemeente Alkmaar benoemt tot een kansrijke gemeente waarbinnen een grootschalige woningbouwlocatie ontwikkeld kan worden. Met het ontwikkelperspectief geven we gezamenlijk met provincie, regiogemeenten en het hoogheemraadschap richting aan belangrijke ruimtelijke keuzes op provinciaal en rijksniveau.	
2	Nationaal en Europees Beïnvloeden van wet- en regelgeving en de uitvoering ervan. Kansen benutten rond het binnenhalen van nationale en Europese subsidies.	Alkmaar werkt hierin actief samen binnen regio Alkmaar, met gemeenten in Noord-Holland Noord, provincie Noord-Holland en met andere Nederlandse gemeenten. Beïnvloeden van wet- en regelgeving gebeurt onder andere via de G40-werkgroepen en VNG-commissies.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Regionale samenwerking is faciliterend aan andere beleidsterreinen. Op die beleidsterreinen zijn prestatie-indicatoren geformuleerd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Focusagenda Regio Alkmaar 2024 - 2028, vastgesteld in de raadsvergadering op 30 mei 2024.
- Omgevingsbeeld Regio Alkmaar 'Diversiteit als troef', vastgesteld in de B&W-vergadering op 29-8-2017.
- 'Alkmaar zelfbewust en adaptief' (onderzoeksrapport Seinstra Van der Laar), vastgesteld in de B&W-vergadering op 13-3-2018.
- Addendum op de Woondeal, vastgesteld in de B&W-vergadering op 27-9-2022.
- Strategische visie regionale samenwerking, vastgesteld in de raadsvergadering op 25 januari 2025.
- Plan van aanpak Public Affairs, vastgesteld in de raadsvergadering op 26 juni 2025.
- Regio Deal Noord-Holland Noord, vastgesteld in raadsvergadering op 5 juni 2025.

Programma 2 Vitaliteit

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een vitale samenleving, waarin iedereen meedoet.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Vitaliteit						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Onderwijs	12.247	11.745	11.981	12.034	12.034	11.891
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	20.938	23.090	24.457	23.720	24.420	24.420
Sport	16.725	13.414	14.814	14.109	14.460	15.434
Maatschappelijke ondersteuning	74.559	85.503	86.895	83.492	82.879	82.879
Jeugd	55.823	59.508	66.524	65.106	63.606	63.606
Iedereen doet mee	98.922	81.495	93.530	92.875	92.799	91.246
Diversiteit	537	709	736	700	700	700
Totaal lasten	279.751	275.462	298.938	292.036	290.898	290.176
Onderwijs	8.465	7.562	7.642	7.642	7.642	7.642
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	363	37	36	36	36	36
Sport	4.020	659	659	25	25	25
Maatschappelijke ondersteuning	2.928	4.585	4.584	2.604	2.604	2.604
Jeugd	1.451	2.289	2.323	1.855	1.855	1.855
Iedereen doet mee	68.655	41.549	53.872	53.872	53.869	53.869
Diversiteit	175	0	0	0	0	0
Totaal baten	86.057	56.681	69.116	66.035	66.031	66.031
Totaal saldo voor bestemming	-193.694	-218.781	-229.822	-226.002	-224.866	-224.144

Programma 2 Vitaliteit						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Maatschappelijke ondersteuning	2.509	23	0	0	0	0
Iedereen doet mee	3.841	0	0	0	0	0
Diversiteit	0	20	20	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	6.350	43	20	0	0	0
Onderwijs	40	0	0	0	0	0
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	194	63	63	63	63	63
Sport	2.840	49	6	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	7.534	1.013	1.240	860	263	0
Jeugd	656	3.600	400	0	0	0
Iedereen doet mee	10.288	1.645	2.751	2.053	2.046	2.046
Diversiteit	11	20	20	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	21.562	6.390	4.480	2.976	2.372	2.109
Totaal mutaties reserves	15.212	6.347	4.460	2.976	2.372	2.109
Totaal saldo na bestemming	-178.482	-212.434	-225.362	-223.025	-222.495	-222.036

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 2.1 Onderwijs

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alle inwoners hebben recht op optimale kansen om zich te ontwikkelen, te ontdekken en te leren.

Subdoelstellingen

1. Een goede start voor ieder kind.
2. Gelijke kansen door extra stimulansen.
3. Ondersteunen in en om de school.
4. Een leven lang ontwikkelen.
5. Gebouwen voor de toekomst.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Alle peuters nemen deel aan een voorschoolse voorziening (kinderopvang, peuteropvang/voor- en vroegschoolse educatie, gastouder).	- Het uitvoeren van de Alkmaarse Onderwijsagenda. - We onderzoeken hoe de gemeentelijke peutermiddelen kunnen worden afgebouwd.	
1.b	Peuters met een risico op een onderwijsachterstand nemen deel aan voorschoolse educatie.	Het uitvoeren van het beleidskader Peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie.	
1.c	Peuters met een extra ondersteuningsvraag nemen deel aan de vve-plus voorziening.	Het realiseren van een pilot vve-plus voorziening.	
1.d	Zwemvaardigheid van kinderen in de bovenbouw van het basisonderwijs stimuleren.	Het aanbieden van een menukaart met zwemprogramma's (swim is cool) in samenwerking met het zwembad waar basisscholen gebruik van kunnen maken.	
1.e	Realiseren van een Rijke Schooldag in samenwerking met het primair onderwijs.	Het optimaliseren van het brede school beleid door de inzet van brede school coördinatoren.	
1.g	Jongeren eten op school voldoende en gezond.	Op VO-scholen in Alkmaar wordt school groente & fruit aangeboden.	
1.h	De Alkmaarse onderwijsagenda is gereed.	Het opstellen van de onderwijsagenda in samenwerking met onderwijs, kinderopvang en maatschappelijke partners.	
2.a	De samenwerking met de Gelijke Kansen Alliantie van het ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt voortgezet in de Gelijke Kansen Agenda 2025-2027.	De interventie Werk-Klaargroep wordt uitgevoerd door Talland College en PCC voor leerlingen van 16-18 jaar met onvoldoende taalniveau om door te stromen naar vervolgonderwijs.	
3.a	Er is een passende (onderwijs)plek voor ieder kind.	Het uitvoeren van de uitvoeringsagenda aansluiting onderwijs en jeugdhulp.	
3.b	Regionale gezamenlijkheid in beleid Leerlingenvervoer.	In 2026 zijn de verordening bekostiging leerlingenvervoer en beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer van kracht.	
4.a	Een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Cross-over met thema 3.1 Economie en toerisme.	- Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		onderwijswaaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. - Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk, innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. - Bijdragen aan de uitvoering van verschillende projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via RPAhn en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastuctuur (landelijke opgave). - Versterken van de samenwerking met en tussen RPAhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.	
4.b	Er is een gratis en toegankelijk educatief aanbod basisvaardigheden voor volwassenen die moeite hebben met de Nederlandse taal, digitale vaardigheden en rekenvaardigheden. Het aanbod is gericht op meedoen in de samenleving, werk, ouderbetrokkenheid, financiële zelfredzaamheid en gezondheid.	Opstellen en uitvoeren Regionaal Uitvoeringsprogramma Volwasseneneducatie.	
5.a	Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen primair onderwijs. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Opstellen Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 4 ^e fase.	
5.b	Bij de plannen voor nieuwbouw, renovatie of revitalisering draagt de inrichting van het schoolplein bij aan een groene, duurzame, circulaire en klimaatadaptieve omgeving voor spelende en schoolgaande kinderen. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Uitvoeren Uitvoeringsregeling nieuwe groene schoolpleinen.	
5.c	Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen voortgezet onderwijs. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.	Opstellen Integraal Huisvestingsplan voortgezet onderwijs.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Er is een dekkend aanbod van peuteropvang met voor-schoolse educatie.	34 locaties	
1.	Percentage peuters met risico op een onderwijsachterstand, dat deelneemt aan voorschoolse educatie.	85%	
1.	Aantal brede scholen.	32	
1.	Aantal uitgevoerde naschoolse cursussen op de brede scholen.	190	
4.	Aantal cursisten basisvaardigheden.	1.400 cursisten	
5.	Vier projecten uit de 2 ^e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	1 project gereed 3 projecten bouwfase	
5.	Negen projecten uit de 3 ^e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	2 projecten ontwerpfase 1 projecten uitgesteld 2 projecten voorbereiding 2 project vervallen	
5.	Het extra groen uitvoeren van nieuwe schoolpleinen voor (speciaal) basis onderwijsscholen die zijn opgenomen in een Integraal huisvestingsplan.	4 van de 7 schoolpleinen	

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Sport NV

Alkmaar Sport NV (ASNV) is de verbonden partij die voor de gemeente het sportstimuleringsbeleid en de exploitatie van de sportaccommodaties uitvoert. Hieronder vallen ook renovaties van de sportvelden, zwembaden en ijsbaan. De meeste functionarissen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn in dienst van ASNV.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaarse Onderwijs Agenda 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-11-2020.
- Beleidskader Peuteropvang vanaf 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 3-10-2019.
- Nadere regels Subsidie Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie 2023, vastgesteld in de B&W vergadering op 20-09-2022.
- Regionaal Uitvoeringsprogramma Basisvaardigheden 2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 17-12-2024.
- Uitvoeringsagenda passend onderwijs en jeugdhulp, 'Meer dan de Som der Delen' 2020-2024, vastgesteld in de B&W-vergadering op 26-5-2020.
- Regionaal programma 'Jij telt mee!' aanpak Voortijdig schoolverlaten/Jongeren in kwetsbare positie 2021-2024 Regionaal Meldpunt Coördinatie regio Noord-Kennemerland, vastgesteld in de B&W-vergadering op 30-6-2020.
- Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs:
 - Fase 1 (2013-2016) vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
 - Fase 2 (2017-2020) vastgesteld in de raadsvergadering op 12-10-2015.
 - Fase 3 (2021-2025) vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Convenant Voor een werkende arbeidsmarkt (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) 2019-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-10-2018.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Uitvoeringsbesluit nieuwe groene schoolpleinen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-12-2022.
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-11-2022.
- Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer, vastgesteld in de B&W vergadering op 11-10-2022.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een bloeiende, culturele en levendige gemeente met een zichtbare en beleefbare historie en toekomst voor nieuwe makers.

Subdoelstellingen

1. De culturele basisinfrastructuur blijft overeind en groeit mee met gemeente Alkmaar.
2. Inspelen op behoeften in de samenleving door middel van meer samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen.
3. Versterking van creatieve ruimtes.
4. Een divers cultureel aanbod met aandacht voor (sub)culturen.
5. Borging cultuureducatie.
6. Extra aandacht en ruimte voor hedendaagse beeldende kunst.
7. Vereenvoudiging van het aanvragen van subsidie.

8. Samenwerking in de regio; de regio groeit en Alkmaar groeit mee als aantrekkelijke centrumgemeente.
9. Ondersteuning vernieuwende en experimentele culturele initiatieven.
10. Erfgoed heeft een publiek karakter waarbij de verhalen van Alkmaar (immaterieel erfgoed) zowel bovengronds als in onze archeologisch waardevolle ondergrond worden uitgedragen.
11. De kwaliteit van het erfgoed en het aanzicht blijven op hoog niveau. Waar mogelijk wordt de cultuurhistorie in het straatbeeld versterkt.
12. Goede promotie van cultureel erfgoed en de verbinding daarvan met cultuur en toerisme.
13. We zetten in op het digitaal toegankelijk maken van het erfgoed.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1	De culturele basisinfrastructuur groeit mee en sluit aan bij de uitkomsten van het participatietraject (onderdeel van de Cultuurkoers 2040).	Uitvoering van de Groeiagenda, start van aanpassingen ABC huis.	
1, 3 en 8	Om tot een realistische uitbreiding van de stedelijke cultuurvoorzieningen te komen staat in de Ontwikkelagenda de Groei-agenda centraal: de huisvesting van het ABC Huis, Stedelijk Museum Alkmaar, Theater De Vest en Podium Victorie. Deze instellingen hebben meer ruimte nodig (ABC Huis en Stedelijk Museum) of een grotere zaalcapaciteit (Theater De Vest en Podium Victorie). Eerste fase is de uitbreiding van het ABC Huis.	In 2025 start het project Achter de Vest 1 en ABC/SMA-gebouw. Het besluit over realisatie Achter De Vest 1 wordt genomen in 2026 en voor ABC/SMA-gebouw in 2027.	€ 700.000 structureel m.i.v. 2028
1, 3, 4, 6 en 8	We ondersteunen de Kunstuitleen Alkmaar, Filmhuis Alkmaar, Karavaan en museum In 't Houten Huis bij hun uitbreidingsplannen. Deze instellingen zijn uit de ontwikkelagenda gehaald. Onze rol hierin is faciliterend, advisevend en verbindend. Waar nodig wordt hiervoor na toestemming van het bestuur aanvullend budget toegevoegd aan de begroting. De instellingen Bibliotheek Alkmaar, Artiance, Stedelijk Museum Alkmaar, Theater de Vest en Podium Victorie hebben een eigen uitbreidingstraject in de ontwikkelagenda, die loopt tot 2040.	We ondersteunen de Kunstuitleen Alkmaar, Filmhuis Alkmaar, Karavaan en museum In 't Houten Huis bij hun uitbreidingsplannen.	€ 100.000 in 2026

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2	Ondersteuning en subsidiëring zijn beter afgestemd op de behoefte in de samenleving.	Uitvoeringsplan: er wordt geïnvesteerd in jongerencultuur en in nachtcultuur.	
3	Er wordt gezocht naar oplossingen voor vastgoedvraagstukken.	Er is regelmatig overleg tussen units en er wordt integraal gewerkt.	
3, 4, 7 en 9	Vanaf 2026 vervalt de tijdelijke Spuk Impuls Jongerencultuur (2022-2025) die activiteiten en vormen van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren stimuleert. Gemeente Alkmaar benut het budget voor maatregelen die aansluiten bij het lopende beleid en de bestaande infrastructuur voor jongeren. We willen vanuit de gemeentebegroting €300.000 vrijmaken om deze zeer succesvolle regeling verder door te zetten.	De tijdelijke Rijksregeling Impuls Jongerencultuur (2022-2025) heeft aangetoond dat jongeren behoefte hebben om hun eigen vormen van cultuurparticipatie te ontwikkelen. Jongeren hebben zichzelf (verder) ontwikkeld, hebben nieuwe groepen jongeren bereikt en netwerken zijn ontstaan. Jongeren verbinden zich niet zozeer aan verenigingen en zullen dus in mindere mate gebruik maken van de Amateurkunstgelden. Met extra geld voor jongeren worden ook doelen uit het Sociaal Domein ondersteund. Over de hele linie genomen zijn er weinig plekken waar specifiek voor jonger publiek wordt geprogrammeerd en waar een deel van de jongeren zich thuis voelt. De gevestigde instellingen hebben moeite om jong publiek te bereiken.	€ 300.000 in 2026
4	Eind 2025 zijn de contouren zichtbaar van een meer diverse programmering per seizoen 2026-2027.		
5	Cultuureducatie is geborgd in lokaal beleid en structureel gefinancierd.		
6	Hedendaagse beeldende kunst is zichtbaar in Alkmaar.	Uitvoeringsplan: er wordt gewerkt aan een verhuizing van de kunstuitleen naar het centrum.	
7	Het aanvragen van subsidie is eenvoudig en professionele organisaties hebben de mogelijkheid om een meerjarige subsidie aan te vragen.	Het digitale loket is verbeterd, er volgen nog tekstuele aanpassingen en voorlichtingsbijeenkomsten voor amateurverenigingen (E-herkenning). Begrotingssubsidies hebben op het ABC huis na allen gekozen voor vierjarensubsidies. ABC huis volgt na juridische fusie, waarschijnlijk in 2027.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
8	Als onderdeel van de Cultuurregio Noord-Holland Noord, erkend door OCW, leveren we een actieve bijdrage aan regionale samenwerkingsprojecten.	Twee succesvolle pilots zijn afgerond in 2025, samenwerking met maatschappelijke en overheidsrelaties wordt voortgezet.	
9	Een vernieuwend cultureel aanbod en een innovatieve aanpak van maatschappelijke vraagstukken.		
10	Erfgoed heeft een publiek karakter waarbij de verhalen van Alkmaar (immaterieel erfgoed) zowel bovengronds als in onze archeologisch waardevolle ondergrond worden uitgedragen.	Beschermen, behouden en de bijzondere verhalen uitdragen van het erfgoed zodat dit voor iedereen beleefbaar is via allerlei erfgoedkanalen en de samenwerkingspartners. Denk hierbij aan lezingen, schoolbezoeken, exposities, Open Monumentendag, publicaties etc.	
11.a	Historisch geografische elementen binnen het gemeentelijke grondgebied worden gedigitaliseerd.	Een uitbesteed meerjarenproject waarbij de reeds geïnventariseerde historische geografische kennis op een toegankelijke manier wordt gedigitaliseerd en wordt opgenomen in de gebiedsbiografie.	
11.b	Behoud van historische stolpen.	Advisering aan eigenaren en subsidiering van de onderhoudswerkzaamheden.	
12.a	Cultuurhistorie breder zichtbaar laten zijn in straatbeeld.	Daar waar mogelijk wordt de cultuurhistorie in beeld gebracht bij herinrichtingen van de openbare ruimte.	
12.b	Cultuurhistorie onder de aandacht brengen bij de citymarketing.	Regelmatig overleg met Alkmaar Marketing en het VVV. Vanuit de vakgroep wordt inhoudelijke input geleverd voor het verhaal van Alkmaar. Daarnaast wordt er actief de samenwerking opgezocht met de erfgoedpartners om het erfgoed breed voor het voetlicht te brengen.	
13.a	Ontwikkelen digitale gebiedsbiografie, voor kennisverrijking van inwoners, onderzoek, planvorming en toetsing.	Er wordt gestart met het ontwikkelen van een gemeentebrede digitale gebiedsbiografie in een verhalende toegankelijke opzet. Dit is een meerjarenproject in samenwerking met onder meer het Regionaal Archief.	
13.b	Vernieuwen gevelborden met onderliggende website met koppeling aan de Open Monumentendag	Dit is een meerjarig uitbesteed project waarbij een groot aantal monumenten in de binnenstad en de dorpskernen extra uitgelicht worden. De monumentale highlights worden gekoppeld aan verhalen van de	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		inwoners door middel van gevelborden met een QR-code. Op deze manier worden diverse lagen met informatie beschikbaar voor de geïnteresseerden. Deze informatielaag wordt uiteindelijk ook gekoppeld aan de gebiedsbiografie.	
13.c	Implementeren nieuw digitaal collectiebeheerssysteem archeologie en bouwhistorie en online raadplegen van de collectie archeologie.	Voor het behoud en beheer van de archeologiedepot wordt een nieuw collectiebeheerssysteem geïmplementeerd waarbij het mogelijk wordt om via de website de collectie te raadplegen. Hiermee worden op termijn de vele duizenden voorwerpen uit het archeologiedepot voor het publiek raadpleegbaar en daarmee zichtbaar. Dit is een meerjarenproject.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Toename aantal bezoekers aan culturele instellingen.	1%	
2.	Toename aantal vernieuwende en experimentele projecten.	5%	

Er worden eventueel nieuwe KPI's toegevoegd na vaststelling van het cultuurbeleid Cultuurkoers 2040 (najaar 2024).

Betrokkenheid verbonden partijen

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Doelstellingen van het Regionaal Archief Alkmaar zijn:

- verwerven van nieuwe archieven, audiovisuele documenten en andere historische collecties;
- veilig beheren en toegankelijk maken van de collecties;
- publiek in staat stellen om de collecties te raadplegen.

Hiermee draagt het RHCA bij aan doelstelling 5.

Relevante beleidsnota's

- Erfgoedbeleid Alkmaar 2026-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-09-2016.
- Groeien met Cultuur, Cultuurvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 2.3 Sport

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Sport en bewegen geeft mensen plezier, uitdaging, voldoening en beleving en draagt bij aan een samenleving waarin mensen zich verbonden voelen en waarbij zij werken aan hun fysieke en mentale vitaliteit. Hierdoor heeft sport en bewegen een gunstig effect op gezondheid, fitheid en weerbaarheid.

Subdoelstellingen

1. Realisatie van de nieuwbouw van de Hoornse Vaart en het Sportpaleis
2. Voldoende sportvoorzieningen (binnen, buiten en in de openbare ruimte) van kwalitatief ruim voldoende niveau. Hierbij wordt rekening gehouden met de verdere ontwikkelingen van het Alkmaars Kanaal en het KanaalPark en de groei van de gemeente.
2. Toekomstbestendige sportorganisaties met een kwalitatief goed activiteitsaanbod, goed vrijwilligersnetwerk en duurzame en toekomstbestendige accommodaties om meer Alkmaarders en mensen uit de regio structureel te laten sporten en bewegen.
3. Aantrekkelijk en toegankelijk sportaanbod zodat iedereen de mogelijkheid heeft om met plezier te bewegen en te sporten.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Definitief ontwerp van de nieuwe Hoornse Vaart.	Aanbestede partij ontwerpt de nieuwe Hoornse Vaart	
1.b	Ontwerp voor een toekomstig nieuw Sportpaleis.	Uitwerken van het Programma van Eisen naar een ontwerp en opstarten aanbestedingstraject.	
2.a	Kwaliteit van 17 sportparken, 67 sportvelden, zes sporthallen, een atletiekbaan, twee zwembaden, een ijsbaan en -hal is gegarandeerd. Gebruikers betalen een maatschappelijk tarief voor sportaccommodaties.	Onderhouden en beheren van de sportaccommodaties door Alkmaar Sport.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.b	Nieuwe sportmogelijkheden in de openbare ruimte:	- Oplevering Cruif Court. - Oplevering Blanckerhofweg.	
2.c	Een vernieuwd Sportpaleis, waarbij de huidige voorzieningen terugkomen en met extra faciliteiten voor de regionale MBO opleiding. Het nieuw te bouwen Sportpaleis komt terug op de huidige kavel, maar onderzoek moet uitwijzen hoe het exact gesitueerd gaat worden.	Er moet een Programma van Eisen en een ontwerp van het nieuwe gebouw worden gemaakt. Tevens zal moeten worden afgestemd met de stakeholders en moet worden onderzocht hoe het gebouw gesitueerd wordt op de kavel. Vervolgens zal het huidige gebouw worden gesloopt en een nieuw gebouw worden gebouwd.	€ 722.000 structureel m.i.v. 2029
3.a	Bijdrage aan de drie ambities uit het landelijk sportakkoord II, waarmee de sportverenigingen toekomst bestendig worden gemaakt: 1. Het verstevigen van het fundament van de sport (de voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven). 2. Groter bereik van sport & bewegen (meer mensen bereiken en meer laten genieten van de sport). 3. Meer (zichtbare) betekenis van sport & bewegen (meerwaarde van de sport aan andere maatschappelijke sectoren).	- Voorzetten van het verenigingsadvies. - Versterken van het (platform) Sportloket (voor de verenigingen). - Versterken van het platform Alkmaar Actief met een uitgebreid aanbod van sportactiviteiten (voor de inwoners en verenigingen). - Vormgeven aan het veilig sportklimaat bij de verenigingen.	
3.b	De accommodaties van de buitensportverenigingen zijn duurzaam en toekomstbestendig.	We stellen subsidie beschikbaar voor buitensportaccommodaties en faciliteren de verenigingen.	
4.a	Iedereen heeft de mogelijkheid heeft om met plezier te bewegen en te sporten.	De sportaanbieders bieden een divers sportaanbod aan voor 0-100 jarigen. Daarnaast zetten we in op een divers aanbod van activiteiten, specifiek voor jeugd en ouderen voor de doelgroepen die niet terecht kunnen bij de reguliere sportaanbieders.	
4.b	Sportevenementen zorgen voor een regionale uitstraling en zorgen dat inwoners actief en passief deelnemen aan sport.	We stellen subsidie beschikbaar voor evenementen (topsport en breedtesport)	
4.c	Gezondere inwoners: ook vanuit sport haken we in op de doelstellingen GA/IZA, cross-over met thema's bij WMO/Jeugd	- Aanbieden van valpreventietrainingen en als vervolg structureel beweegaanbod als onderdeel van ketenaanpak. - Organisatie van sport & beweegactiviteiten die gericht zijn op mensen met mentale problemen.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		- Aanbieden van Sport & beweeg activiteiten die bijdrage aan de versterking van de sociale basis. Inzetten van de coördinator Sport&Preventie.	
4.d	Meer mensen maken gebruik van de fiets en weten er veilig mee om te gaan. Cross-over met thema 4.2 Bereikbaarheid.	We maken gebruik van de Provinciale subsidie voor het programma Doortrappen en organiseren activiteiten in het kader van langer en veilig op de fiets voor de oudere doelgroep.	
4.e	Kwalitatief goede talentenontwikkelingsprogramma's	- Inzetten van coördinator Talentenontwikkeling. - Faciliteren van de talentenontwikkelingsprogramma's.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	% inwoners dat voldoet aan de beweegnorm: ▪ Jeugd 4-12 jaar ▪ Volwassenen 65 jaar en ouder	34,2% 44,4%	<i>Bron: Kindermonitor GGD, 2024</i> <i>Bron: Gezondheidsmonitor GGD, 2022</i>
2.	Klanttevredenheid sportvoorzieningen: ▪ Ijsbaan ▪ Zwembaden	7,5 7,5	Meest recente cijfers (onderzoek 2024): 8,1 7,8 (Hoornse Vaart) / 7,9 (De Hout)

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Sport NV

Alkmaar Sport NV (ASNV) is de verbonden partij die voor de gemeente het sportstimuleringsbeleid en het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties uitvoert. Hieronder vallen ook het afgesproken deel van de onderhoudswerkzaamheden ten behoeve van sportvelden, zwembaden en de ijsbaan. De meeste functionarissen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn in dienst van ASNV. Het accent voor het komende jaar ligt op het uitwerken van de plannen voor nieuwbouw van het Sportpaleis en nieuwbouw van de Hoornse Vaart.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar Startsignaal; Toekomstvisie Sport Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
- 'Masterplan Sport en bewegen, Inclusief en Vitaal!', vastgesteld in de raadsvergadering op 29-10-2019.

- Masterplan Voetbal, Klaar voor de Toekomst, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2019.
- Verklaring deelname Brede Regeling Combinatiefuncties 2019-2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 2-10-2018.
- Nadere regels subsidie sportevenementen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-5-2019.
- Nadere regels subsidie sportstimulering, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-5-2020.
- Nadere regels omtrent de subsidie voor verenigingsaccommodaties buitensport, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-5-2020.
- Beleidsplan investeringen sportvelden, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-09-2021.
- Alkmaar Fietst 2021 – 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Sport- en beweegakkoord 2023 – 2026, sport verenigt Alkmaar 2023. Plan van aanpak gezond en actief Leven, GA!, vastgesteld in de B&W-vergadering op 26-09-2023.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Onze inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en kunnen, ondanks eventuele belemmeringen, langer zelfstandig blijven wonen en meedoen in de samenleving.

Subdoelstellingen

1. Inwoners hebben een vitale en gezonde leefstijl.
2. Bevorderen dat inwoners zelfstandig kunnen blijven wonen.
3. Voor inwoners zijn er voldoende en kwalitatief goede maatwerkvoorzieningen beschikbaar.
4. Voor bijzonder kwetsbare inwoners zijn er voldoende en kwalitatief goede opvangvoorzieningen beschikbaar.

Risico's

1. Toenemende vergrijzing leidt tot een structurele stijging van de vraag naar Wmo-maatwerkvoorzieningen, wat resulteert in oplopende kosten en een toenemende druk op een al krappe arbeidsmarkt, vooral bij hulp bij het huishouden.
2. Er is een groei van het aantal inwoners met psychische kwetsbaarheid, onbegrepen gedrag en (dreigende) dakloosheid. Om hier adequaat op in te spelen en aan de wettelijke zorgplicht te voldoen is integrale samenwerking tussen zorg, veiligheid en wonen noodzakelijk.
3. Er is een risico dat onvoldoende beschikbaarheid van geschikte woningen de doorstroom van kwetsbare doelgroepen vanuit woonzorgvoorzieningen naar reguliere huisvesting belemmert. Dit kan leiden tot vertraging in het realiseren van maatschappelijke en financiële doelen binnen het sociaal domein.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Betere volksgezondheid en minder gezondheidsverschillen. Cross-over met thema's 2.3 Sport en 2.5 Jeugd.	Uitvoering lokale plan GA! en activiteiten op basis van (sub)regionale plan NHN Gezond. Hieronder het versterken van samenhang tussen activiteiten voor mentale gezondheid, een gezonde leefomgeving, ketenaanpakken Kind naar gezonder gewicht, Kansrijke Start en Valpreventie.	
1.b	Inwoners ervaren een betere mentale gezondheid en hebben daarbij minder gevoelens van eenzaamheid.	Aanpak mentale gezondheid: - Ontwikkelen verkennend gesprek binnen driehoek GGZ, POH (praktijk-ondersteuner huisarts) en sociaal domein. - Ontwikkelen mentaal gezondheidsnetwerk. - Het vormen van actienetwerken vanuit suïcidepreventie met het volgen van de vijf pijlers vanuit 113: - o Publiekscampagne. - o Aanbieden van gatekeeperstrainingen aan netwerkpartners. - o Risicogroepen benaderen. - o Netwerk brede samenwerking - o Toegang tot dodelijke middelen beperken - Voortzetten Alkmaarse aanpak tegen Eenzaamheid.	
1.c	Alkmaar is dementievriendelijk.	Sinds september 2025 heeft Alkmaar opnieuw het predicaat Dementievriendelijke Gemeente. We richten ons op de volgende speerpunten: - Samen met partners uit welzijn, sport, cultuur en het bedrijfsleven stimuleren we dat meer organisaties dementievriendelijk worden én dit zichtbaar maken naar inwoners. - In samenwerking met Geriant en Alzheimer Noord-Kennemerland vergroten we de kennis over dementie via voorlichting en publiekscampagnes. - In Alkmaar zijn op minimaal vijf locaties laagdrempelige ontmoetingsplekken voor mensen met dementie en hun naasten, zoals de Odensehuizen. - Gemeentemedewerkers in publieksfuncties zijn getraind in het herkennen van en omgaan met dementie.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1 en 2	Het in stand houden van de wijk- en buurtcentra. Wijk- en buurtcentra zijn een onmisbare schakel in de gemeenschap en vormen een belangrijk onderdeel van de sociale basis. Ze richten zich op het verbeteren van het sociale klimaat in de wijk. Het welzijnsaanbod dat zij organiseren is essentieel in de keten en biedt een volwaardig alternatief en/of aanvulling op de zorg. Daarnaast dienen deze locaties als ontmoetingsplaatsen voor diverse zorgpartners en maken zij deel uit van de zorgketen.	Een herstel van indexatie naar een realistische begroting voor de wijk- en buurtcentra.	€ 366.000 structureel m.i.v. 2026
2.a	De informatie voor inwoners over voorzieningen en ondersteuning is eenvoudig en goed vindbaar.	- In verschillende wijkcentra wordt invulling gegeven aan wijkcontactpunten die in 2026 van start gaan. Deze punten ontstaan in samenwerking met o.a. wijk- en buurtcentra, welzijnsorganisaties en Zaffier. Ze vormen een aanvulling op het bestaande ontwikkelplein in de bibliotheek en bieden inwoners op een laagdrempelige manier informatie en advies. - Daarnaast lanceren we een digitale wegwijzer in het sociaal domein. Deze website helpt inwoners en organisaties eenvoudig de juiste informatie te vinden op het gebied van o.a. gezondheid, sociale activiteiten, vervoer, zorg en ondersteuning.	
2.b	Algemene voorzieningen en activiteiten zijn laagdrempelig en toegankelijk voor de inwoners.	- Huidige voorzieningen, die veelal plaatsvinden in wijk- en buurtcentra, blijven op peil. - Wijk- en buurtcentra werken samen, waardoor algemene voorzieningen zichtbaar en kwalitatief versterkt worden. - Aandacht voor de positie en ondersteuning van kwetsbare besturen in wijk- en buurtcentra. - Er wordt ingezet op activiteiten, ontmoeting en inloop voor specifieke groepen, zij kunnen hier zonder indicatie terecht. Zoals Odensehuizen voor mensen met dementie.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.c	Alkmaar is toegankelijker voor mensen met beperkingen. Cross-over met thema 2.7 Diversiteit en inclusie. Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	Uitvoering geven aan toegankelijkheidsagenda (ontwikkellijn uit het Beleidskader diversiteit en inclusie 2025 – 2029). Het betreft zowel fysieke, digitale als sociale toegankelijkheid. Jaarlijks worden specifieke speerpunten gerealiseerd.	
3.a	Na eerste vraagverheldering is er binnen vier weken zicht op een besluit voor een voorziening.	In Alkmaar worden inwoners die een Wmo-melding doen, binnen twee weken te woord gestaan. Met slechts enkele uitzonderingen wordt binnen de wettelijke termijn van acht weken, waarin het onderzoek plaatsvindt en de beschikking wordt opgesteld, een besluit genomen.	
3.b	Wmo maatwerkvoorzieningen zijn beschikbaar voor inwoners die dit nodig hebben.	- Voorbereiding mogelijke implementatie inkomens en vermogensafhankelijke eigen bijdrage per 2027. Implementatie hiervan helpt de gemeente de maatwerkvoorzieningen beschikbaar te houden voor de meest kwetsbare inwoners. - Aanbesteding begeleiding, beschermd wonen en hulpmiddelen per 2027. - Reguliere contractmanagementgesprekken met de gecontracteerde aanbieders om kwaliteit te waarborgen.	
3.c	Respijtzorg en mantelzorgondersteuning zijn laagdrempelig beschikbaar	- Het regiepunt voor respijtzorg wordt gecontinueerd. Inwoners hebben via de website Mantelzorgvrij.nl zicht op het aanbod van respijtzorg en worden ondersteund door het Mantelzorgcentrum bij het plannen van passende respijtzorg. - Respijtzorg (logeerzorg) maakt onderdeel uit van de aanbesteding begeleiding, een nieuwe periode gaat per 2027 in.	
3.d	Mensen wonen in een passende woning. Cross-over met thema 4.4 Wonen	- Het convenant aangepaste woningen blijft van toepassing. - Beschikbaarheid maakt onderdeel uit van de woonvisie - Sociale huurwoningen worden passend toegewezen aan o.a. jongeren en senioren.	
3.e	Toezicht op de uitvoering. Cross-over met thema 2.5 Jeugd.	- Implementatie regionale visie toezicht en handhaving jeugd en Wmo.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
4.a	Toekomstbestendige maatschappelijke opvang en doorstroming naar reguliere voorzieningen verhogen.	We geven uitvoering aan het nog nader vast te stellen integraal beleidskader maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en de aanpak voor personen met onbegrepen gedrag.	
4.b	Passende ondersteuning voor personen met onbegrepen gedrag.	We versterken de ketenaanpak zowel stedelijk als op wijkniveau. Hiervoor wordt een basisstructuur ingericht. We geven uitvoering aan de OGGZ (openbare geestelijke gezondheidszorg. Ander woord voor OGGZ is bemoeizorg).	
4.c	Minder huiselijk geweld en met name minder recidive. Cross-over met thema 2.5 Jeugd)	- Uitvoering vastgesteld lokaal beleid (raadsbesluit 20 maart 2025). - Actualiseren regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling (Noord-Holland Noord).	
4.d	Bieden van huisvesting en ondersteuning voor jongeren uit jeugdzorg met verblijf.	Voor jongeren rond 18 die niet kunnen terugvallen op een sociaal netwerk, is het wenselijk om huisvesting beschikbaar te stellen. Volgens de wet zijn tijdelijke huurcontracten nog mogelijk. Hierop wordt integraal samengewerkt tussen de domeinen Wmo, jeugd en wonen. Zie ook KPI 9: Aantal woningen via Transferpunt voor volwassenen (23+) en jongeren (18-23).	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	% inwoners dat rookt, lijdt aan overgewicht, alcohol en/of drugs gebruikt.	Afname van 2% voor de inwoners tussen de 19 en 75 jaar.	
2.	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van Mantelzorg-ondersteuning.	1.580	Deze KPI is gebaseerd op het aantal inwoners dat ingeschreven staat bij het Mantelzorgcentrum, de nieuwsbrief ontvangt en gebruikmaakt van diverse vormen van ondersteuning. De streefwaarde voor dit jaar ligt lager dan in 2025, omdat het Mantelzorgcentrum recent een opschooning van het inschrijvingenbestand heeft uitgevoerd.

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
3.	Aantal verstrekte mantelzorgercomplimenten.	1.440	
4.	Praktische hulp aan huis door WonenPlus Alkmaar en de WelzijnWonenPlus (in het buitengebied).	Aantal deelnemers (abonnees): 2.150.	
5.	Aantal mensen dat gebruik maakt van de individuele cliëntondersteuning.	Van 760 (2025) naar 800 (2026).	
6.	Cliëntervaring: ▪ Kwaliteit van de ondersteuning. ▪ Samen naar oplossingen gezocht. ▪ Ondersteuning past bij de hulpvraag.	87% van de respondenten ervaart de kwaliteit als goed. 87% ervaart dat er samen naar oplossingen wordt gezocht. 89% vindt de ondersteuning passend.	
7.	Bezetting maatschappelijke opvang op jaarbasis (uitgesplitst in nachtopvang en overige daklozenopvang op locatie elders): ▪ Hoeveel unieke cliënten melden zich aan? ▪ Hoeveel komen in aanmerking voor daklozenopvang? ▪ Gemiddelde duur van verblijf in de opvang.	n.v.t.	
8.	Aantal woningen via Transferpunt voor volwassenen (23+) en jongeren (18-23).	Volwassenen: 50-60 op jaarbasis. Jongeren: 30 – 40 op jaarbasis.	

Jaarmonitor Wmo

Voor Wmo maatwerkvoorzieningen zijn geen KPI's opgesteld. Daarvoor in de plaats is er de Jaarmonitor Wmo op basis van huidige kwartaalmonitoren met de volgende onderwerpen: aantal nieuwe meldingen en besluiten gemiddeld per jaar, overzicht aantal en type maatwerkvoorziening uit veld 2, in- en uitstroom beschermd wonen, gemiddelde wachttijden boven wettelijke termijn, aantal klachten en bezwaarschriften.

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Beleidskader toezicht en handhaving van de Wmo en de jeugdwet. Raad geïnformeerd via raadsinformatiebrief op 17-12-2024
- Nadere regels Sociaal Domein, vastgesteld in de B&W vergadering op 01-05-2024.
- Nadere regels subsidie bewonersondernemingen, wijk- en buurtcentra, vastgesteld in de B&W vergadering op 01-05-2024.
- Beleidskader diversiteit en inclusie 2025 – 2029.
- Verordening tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Alkmaar 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-04-2024.
- Seniorenagenda, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-01-2024.
- GA! Plan van aanpak GALA, vastgesteld in de collegevergadering op 26-09-2023.
- Raamafspraken Pact 'Wonen met ondersteuning, commitment op leefbaarheid' 2023-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 18-07-2023.
- Regionale samenwerking Beschermd wonen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 8-3-2022.
- Uitvoeringsagenda 'Samen zorgen voor veiligheid' 2021-2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 30-11-2021.
- Hoofdlijnen decentralisatie beschermd wonen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-7-2021.
- Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang, vastgesteld in de B&W-vergadering op 23-6-2020.
- Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning Alkmaar 2020, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-05-2020.
- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 2019-2022, vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-9-2019.
- 'Alkmaar groeit, zorgt en doet mee', visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-09-2019.
- Nota Woonzorg, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-1-2018. Een nieuwe Uitvoeringsagenda Woonzorg is in ontwikkeling.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 2.5 Jeugd

Versterkte focus op bewezen maatregelen die in een vroeg stadium de kans op zware vormen van jeugdzorg verminderen. Contact leggen met jeugd en jongeren gericht op het resultaat van de hulp, het zoveel mogelijk herstellen van eigen kracht en samenkracht, meer hulp in en door de eigen omgeving en wanneer het nodig is wordt specialistische hulp in de vorm van een maatwerkvoorziening of een instelling ingezet. Nadrukkelijker kijken we naar wat het gezin en de omgeving zelf kan betekenen in de hulpvraag. We zetten in op vermindering van de instroom door maatregelen die zorgen dat de kans dat een beroep wordt gedaan op jeugdhulp wordt verkleind.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Jeugdigen groeien veilig en gezond op. Kwetsbare jeugdigen met opvoed- en opgroei problemen doen volwaardig mee in de samenleving.

Subdoelstellingen

1. Een sterke basis in het gewone leven: opvoeders en jeugdigen hebben regie en veerkracht bij opvoeden en opgroeien in een gezonde omgeving met voldoende basisvoorzieningen. De basisvoorzieningen zijn dichtbij en voor iedereen toegankelijk.
2. Opvoeders en jeugdigen kunnen met hulpvragen terecht bij een stevig lokaal team. Hulp is toegankelijk, vraaggericht en samenhangend; zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.
3. Voor de meest kwetsbare kinderen is voldoende en kwalitatief goede specialistische hulp beschikbaar. Zo thuis mogelijk en wanneer verblijf nodig is, bij voorkeur in een gezinsvervangend verband.
4. Jeugdigen in een kwetsbare situatie groeien duurzaam veilig op. Hulp bij crisis en onveiligheid is tijdig, zo dichtbij mogelijk en samenhangend beschikbaar.
5. Door onder andere een scherper afwegingskader en strakkere sturing op verlengingsaanvragen wordt de intensiteit en duur van specialistische jeugdhulp teruggebracht, waarbij waar nodig wordt verwezen naar voorliggende voorzieningen.

Risico

- Er is een financieel risico als gevolg van de ombuigingen jeugd.

Gewenste resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.a	Jeugdigen groeien gezonder en veiliger op. Cross-over met thema 2.4 Wmo Betere volksgezondheid en terugdringen gezondheidsverschillen en met thema 2.3 Sport. Jeugdigen en hun ouders hebben meer eigen regie over hun gezondheid en welbevinden.	- Uitvoering lokale plan GA! en activiteiten op basis van (sub)regionale plan NHN Gezond. Hieronder het versterken van samenhang tussen activiteiten voor mentale gezondheid, een gezonde leefomgeving, ketenaanpakken Kind naar gezonder gewicht en Kansrijke Start, doorontwikkeling van de gebiedsteams en wijkcontactpunten. - Jongerenwerk is opnieuw aanbesteed per 1 april 2026, inclusief de huiskamers. - Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een makkelijk vindbare plek waar ouders terecht kunnen voor alle vragen over opvoeden en opgroeien, inclusief de afweging of de inzet van jeugdhulp wenselijk is. - Voortzetten van opvoedspreekuren en actualisering van het cursusaanbod.	

1. en 2.b	Meer jeugdigen hebben een toekomstperspectief en leveren een bijdrage aan de samenleving.	- Uitvoering alternatieven voor het Gouden Kans project, waaronder de maatschappelijke diensttijd trajecten (Future Leading-programma, specifiek meidenwerk). - Uitvoering 'Plan van aanpak beleidsvisie Jeugd <i>Een gezonde basis voor de toekomst</i>'. In dit plan van aanpak zijn concrete maatregelen opgenomen (besluitvorming college 3^e kwartaal 2025). De regionale beleidskaders voor jeugdhulp blijven onverminderd van kracht.	Herstel jeugdbudget: € 3.500.000 structureel m.i.v. 2026. Lasten Grip op Jeugd: € 2.000.000 in 2026 en € 2.700.000 structureel m.i.v. 2027. Opbrengsten Grip op jeugd: € 5.000.000 in 2026, € 6.200.000 in 2027 en € 7.700.000 structureel m.i.v. 2028. Vervallen stelpost begroting 2024: € 5.000.000 structureel m.i.v. 2026
1	Problemen van jeugdigen worden snelleresignaleerd en zij worden sneller geholpen. Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.	- Uitvoering pilot buitenschoolse opvang plus voor jeugdigen met ondersteuningsbehoeften. - Uitvoeren pilot kinderwerk (vanuit huiskamers jongerenwerk).	
2	Hulp is toegankelijk, vraaggericht en samenhangend. Cross-over met thema 2.4 Wmo.	- Inrichting stevig lokaal team m.b.v. landelijk richtinggevend kader; waaronder het versterken van de gebiedsteams en wijkcontactpunten.	
2, 3, 4, en 5.	Het bieden van passende jeugdhulp, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Jeugdhulp toegankelijk en betaalbaar houden. Cross-over met thema 2.4 Wmo.	- Doorontwikkeling datagedreven werken i.r.t. ombuigingen. - Uitvoering afspraken vanuit de Hervormingsagenda jeugd. - Implementatie bedrijfsvoeringsorganisatie voor inkoop en contractmanagement. - Uitvoering route regionale jeugdhulp 2026 en opstellen regionaal programmaplan 2027 en verder. - Implementatie regionale visie toezicht en handhaving jeugd en Wmo. - Eén regisseur voor gezinnen met multi-problematiek. - Implementatie nieuwe inkoop gecertificeerde instellingen. - We onderzoeken bij kostbare jeugdhulp afzonderlijk welke alternatieven van kwalitatief gelijkwaardige maar goedkopere hulp mogelijk zijn.	
2, 3 en 4	Burgervoogdij staat op de kaart.	- In samenwerking met de gecertificeerde instellingen stimuleren we de inzet van burgervoogden. - We bieden een mogelijkheid aan de burgervoogd om extra kosten voor de opgroeiende jeugdige te declareren.	

4.a	Hulp bij onveilige situaties is effectiever en efficiënter. Cross-over met thema 2.4 Wmo en thema 4.1 Veiligheid.	- Uitvoering lokaal beleid huiselijk geweld, intieme terreur en femicide. - Uitvoering meerjarenprogramma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in NHN, subregionaal en lokaal. - Actualiseren regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling (NHN).	
-----	---	---	--

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Het aantal intake huisbezoeken na geboorte door de jeugdgezondheidszorg en % t.o.v. totaal aantal geboorten.	100%	
1.	Het aantal bezoeken van jongeren aan de huiskamers.	Totaal 33.928 bezoeken in 2024	
2.	% cliënttevredenheid: De hulp helpt mij om beter om te gaan met moeilijke situaties	Ouders 75% of meer Jongeren 75% of meer	
2.	Het % jeugdigen met jeugdhulp t.o.v. het totaal aantal jeugdigen.	0-17 jaar < 15% 18-23 jaar < 2%	
3.	% jeugdigen met ondersteuningsgerichte ambulante hulp t.o.v. totaal aantal jeugdigen.	Beweging van zwaar naar licht op basis van nulmeting 2024. Licht: -> 29% Midden: -> 61% Zwaar: -> 10%	
3.	%/aantal jeugdigen met op herstelgericht verblijf t.o.v. totaal aantal jeugdigen met op herstel gerichte jeugdhulp.	Daling op basis van nulmeting 2024 0-17 jaar > 18-23 jaar > 0-23 jaar 2024: 3%	

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
3.	%/aantal jeugdigen met (op herstel gericht) verblijf in gezinsvorm t.o.v. totaal aantal jeugdigen met op herstel gerichte jeugdhulp met verblijf.	Stijging op basis van nulmeting 2024 0-17 jaar 18-23 jaar 0-23 jaar 2024: 44%	
4.	Aantal jeugdigen in gesloten jeugdhulp.	Beweging naar 0 2023: 6 2024: 4	
4.	Aantal jeugdigen in crisishulp.	Daling op basis van nulmeting 2024 2024: 95	

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar groeit, zorgt en doet mee', visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-9-2019.
- Collectieve visie op de transformatie van jeugdhulp met verblijf, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-8-2020.
- Beleidskader Jongerenwerk 2021-2024. Vastgesteld in de raadsvergadering op 29-10-2020.
- Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023. Samen zorgen voor veiligheid. Vastgesteld in de raadsvergadering op 22-10-2020.
- Uitvoeringsplan behorend bij de regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023. Samen zorgen voor veiligheid is vastgesteld in de B&W vergadering op 30-11-2021.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Agenda 'Alkmaar Gezond 2021-2024', vastgesteld in de raadsvergadering op 21-1-2021.
- Overkoepelend kader jeugdhulp, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Visie op ambulante jeugdhulp, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Transformatievisie Jeugdzorg plus vanaf 2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-10-2021.
- GA! Plan van aanpak GALA, vastgesteld in de collegevergadering op 26-09-2023.
- Beleidskader diversiteit en inclusie 2025-2029, vastgesteld in de raadsvergadering van 21-10- 2024.

- Regionaal beleidskader Toezicht en handhaving Wmo en Jeugdwet, vastgesteld in de collegevergadering op 17-12-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Beleidsvisie Jeugd 'Een gezonde basis voor de toekomst' vastgesteld in de raadsvergadering van 19 mei 2025.

Thema 2.6 Iedereen doet mee

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alle Alkmaarders participeren in de samenleving. Het liefst door middel van werk.

Subdoelstellingen

1. Minder mensen stromen de bijstand in.
2. Meer mensen stromen de bijstand uit.
3. Meer mensen die niet op de arbeidsmarkt participeren, doen op een andere manier mee in de samenleving.
4. Verhogen van deelname aan het maatschappelijk verkeer, onder andere op het gebied van sport- en cultuuractiviteiten.
5. We helpen schulden voorkomen door preventie en vroegsignalering.
6. We ondersteunen en ontzorgen inwoners met problematische schulden.
7. Verbetering van de gezamenlijke dienstverlening voor werk en scholing aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.	Er komt intensievere begeleiding voor jongeren.	De verwachting is dat met de Wet van school naar duurzaam werk, die in 2026 ingaat, de samenwerking tussen de Doorstroompunten, scholen en Zaffier verder geïntensiveerd wordt. De inrichting en positionering van jongerenpunt check-in wordt doorontwikkeld. De gemeente zet in op het versterken van de gezamenlijke toegang aan de voorkant. Daarnaast investeert de gemeente in het versterken van de verbindingen en werkafspraken aan de achterkant.	
1 en 2.	Minder instroom en meer uitstroom in de bijstand.	Door een goede inrichting van de poort en inzet van Zaffier, worden vraag en aanbod met elkaar verbonden. Hiermee sluiten we aan bij regionaal ontwikkeld beleid.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 7.a	Duurzame versterking van samenwerking binnen de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord.	In het in 2025 gestarte Werkcentrum Noord-Holland-Noord bundelen verschillende organisaties hun krachten om de arbeidsmarkt te versterken. Via één centraal punt biedt het Werkcentrum mensen en bedrijven toegang tot relevante kennis en dienstverlening van partners in ons netwerk.	
1. en 7.b	Jongeren (16-27 jaar) binnen de eigen mogelijkheden laten meedoen in de maatschappij.	Er wordt gewerkt met Route Arbeid. Dit is een werkwijze voor het toeleiden van jongeren in een kwetsbare positie naar werk, vervolgonderwijs en dagbesteding met regionale afspraken. Het doel is om een sluitende aanpak vorm te geven voor kwetsbare jongeren, die uitstromen vanuit onderwijs, zodat zij naar vermogen een zelfstandig bestaan op kunnen bouwen.	
1, 2 en 7.	Zowel binnen de gemeente als regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Ook wordt een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein bestendigd. Cross-over met thema's 3.1 Economie en Toerisme en 2.1 Onderwijs.	Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijswaai (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Versterken van de samenwerking met en tussen RPAhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.	
1, 2, 3 en 7.	Iedereen doet mee naar vermogen.	We begeleiden inwoners zoveel mogelijk naar werk. We ontwikkelen onder andere vanuit het Werkcentrum en Zaffier loopbaantrajecten en ondersteunen werknemers en werkgevers met het behouden van werk het bevorderen van mobiliteit. Wanneer betaald werk niet mogelijk is,	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		ondersteunen en begeleiden we inwoners naar andere vormen van participatie.	
1, 2 en 3.	Statushouders die inburgeren onder de nieuwe wet participeren zo snel als mogelijk, in principe met betaald werk.	Zaffier spant zich vanaf dag één in om statushouders, conform de wet, verplichte scholing aan te bieden in de Nederlandse taal, onze normen en omgangsvormen; iedere nieuwkomer krijgt een inburgeringsplan en begeleiding op maat.	
2.a	Huidige groep statushouders (de 'ondertussengroep') is in beeld gebracht en er is aanvullend aanbod gedaan om met succes in te burgeren en te participeren.	Voor statushouders die na 2021 nog onder de oude wet vallen, ontvangt de gemeente voor 2024 middelen om deze groep in lijn met de nieuwe wet te begeleiden. Er wordt een brede intake afgenomen en een passend aanvullend taal- en participatietraject aangeboden.	
2.b	Statushouders doen zo snel mogelijk mee in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Meer uitstroom en participatie van statushouders.	Door inzet van gespecialiseerde klantmanagers bij Zaffier met alleen statushouders en een lagere caseload, kan er meer zorg en aandacht gegeven worden. Er is een speciaal aanbod ontwikkeld om statushouders te laten integreren en participeren. Daarnaast worden ook alle bestaande re-integratie instrumenten ingezet die voor reguliere werkzoekenden beschikbaar zijn, waaronder directe bemiddeling door Zaffier.	
3.	Alkmaarse werkgevers en maatschappelijk middenveld gaan op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen. Cross-over met thema 2.7 Diversiteit.	Inhoudelijk sluiten we aan bij diversiteit en inclusie. Discriminatie.nl zet zich in om discriminatie op de werkvloer te voorkomen en te bestrijden. Zaffier zet zich in onze regio in voor maatwerk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	
4.	Er is een toename van het gebruik van de AlkmaarPas.	Met ingang van 1 januari 2026 wordt de AlkmaarPas uitgevoerd door Zaffier. Elke aan Zaffier deelnemende gemeente krijgt een vergelijkbare eigen variant van de minimapas met een herkenbare lokale identiteit. De AlkmaarPas krijgt een regionale werking, waardoor inwoners in de regio ook in Alkmaar hun bestedingen kunnen doen en vice versa. Dit draagt tevens bij aan de stimulering van de lokale economie. Voor Alkmaar zijn hier geen extra uitvoeringskosten mee gemoeid.	€ 690.000 in 2026, dekking uit bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning.

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
5.	Huishoudens met betaalachterstanden wordt proactief hulp geboden om (dreigende) problematische schulden te voorkomen.	Zaffier werkt aan een solide basis voor integrale schuldhulpverlening die in 2026 volledig geïmplementeerd is. Hierbij wordt aangesloten bij het landelijke initiatief de 'Basisdienstverlening Schuldhulpverlening'. Deze omvat onder andere saneringskrediet, persoonlijke begeleiding en nazorg. Door uitbreiding van budgetcoaching, samenwerking met vaste lasten-partners, en financiële educatie op scholen, wordt gestreefd naar preventie van problematische schulden en wordt bijgedragen aan de landelijke doelstelling om schuldenproblematiek te halveren tegen 2030.	
6.	Schulden worden eerder en meer integraal aangepakt (beter bereik van de beschikbare middelen).	Het kabinet pakt de schuldenproblematiek fundamenteel aan met een intensivering op preventie en Zaffier zet hier extra op in door onder meer nauwere aansluiting bij wijkteams. Daarnaast wordt de dienstverlening binnen het meldpunt vroegsignalering doorontwikkeld.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Deze zijn geactualiseerd naar aanleiding van de vaststelling Doelenkaders 'Jeugd', 'Wmo' en 'Iedereen doet mee'. Er zijn KPI's opgenomen met een streefwaarde en KPI's die feitelijk informatie bevatten over de stand van zaken.

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1	Instroompercentage in de bijstand.	-2,4%	
2	Uitstroompercentage uit de bijstand.	+1%	
2	Aantal werknemers dat dit jaar met loonkostensubsidie naar werk is begeleid.	20	
2	Aantal werknemers dat via Zaffier naar werk is begeleid.	60	
2	Het percentage inburgeraars dat binnen de wettelijke termijn van tien weken een PIP heeft en daardoor ondersteund wordt in meedoen, het liefst naar werk.	100%	

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
3	Percentage van de inwoners dat een uitkering ontvangt uit de participatiewet, de loaw, de loaz en hiervoor een participatieplicht heeft.	70%	
4	Minder inwoners ervaren financiële belemmeringen om mee te doen.	+0,5%	
4	Meer inwoners maken gebruik van het aanbod op de AlkmaarPas ten opzichte van het voorgaande jaar.	+0,5%	
5	Zaffier heeft contact met huishoudens met betaalachterstanden om hen hulp te bieden om (dreigende) problematische schulden te voorkomen.	25%	
6	Het maximale aantal bij Zaffier gemelde financiële crisissituaties.	5	

Betrokkenheid verbonden partijen

Zaffier - Regionale uitvoeringsorganisatie – lokaal toegankelijk

Zaffier biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richt zich op het bieden van ondersteuning en op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en deze niet zelf kunnen regelen of organiseren. Zaffier is een regionale uitvoeringsorganisatie, maar blijft lokaal en laagdrempelig toegankelijk om inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Hierbij wordt de zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid van inwoners en medewerkers zoveel mogelijk gestimuleerd.

Zaffier ondersteunt inwoners vanuit vertrouwen met persoonlijke aandacht en maatwerk. Ze zet in op de ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving en geeft inwoners het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en biedt zekerheid -als het nodig is- om een stap terug te doen. De missie van Zaffier is daarom ook als volgt geformuleerd: 'Zaffier biedt zekerheid en vertrouwen: een vangnet voor (tijdelijke) ondersteuning en een springplank om verder te groeien.'

Zaffier is een organisatie die dicht bij de inwoners staat en oog heeft voor de individuele situatie van de inwoner. Maatwerk staat binnen Zaffier centraal. Maatwerk wordt door Zaffier gedefinieerd met de volgende uitgangspunten: de individuele situatie van een inwoner is leidend, medewerkers luisteren en denken mee in mogelijkheden, ze kijken breed naar een hulpvraag, wetten, regels en beleid, geven kaders, maar deze zijn niet allesbepalend. Binnen Zaffier is gekozen voor een persoonlijke benadering, betrokkenheid en betrouwbaarheid en werken vanuit vertrouwen.

Zaffier is bereikbaar, laagdrempelig en toegankelijk en sluit aan bij de lokale toegang van elke gemeente. Ze werkt samen met de inwoners, werkgevers, maatschappelijke partners en het sociaal domein. Zaffier heeft een wendbare sociale infrastructuur, die meebeweegt met de leefwereld van de inwoner en de veranderingen in de maatschappelijke en politieke omgeving. Zaffier treedt op als werkgever voor zowel inwoners met een indicatie Wsw of Beschut Werk alsook voor inwoners van wie eveneens is vastgesteld dat er duurzaam sprake is van verminderde loonwaarde. De inzet van deze medewerkers is de basis van de door Zaffier geleverde personeelsdiensten op de regionale arbeidsmarkt. Medewerkers voeren werkprocessen uit door middel van detachering of op contractbasis.

Relevante beleidsnota's

Relevante beleidsnota's

- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering van 12-12-2017 en verlengd in de B&W-vergadering op 25-5-2021.
- Actieplan Onderwijs en Arbeidsmarkt, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-4-2020.
- Convenant Voor een werkende arbeidsmarkt (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) 2019-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-10-2018.
- B&W nota 03-11-2020 Leidende uitgangspunten veranderopgave inburgering, vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-10-2020.
- Het beleidskader Diversiteit en Inclusie, vastgesteld in raadsvergadering op 17 oktober 2024.
- Ambitie en inrichting Regionaal Werkcentrum Noord-Holland-Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Beleidsvisie Jeugd, vastgesteld in de raadsvergadering op 15 mei 2025.

Verordeningen

- Verordening tegenprestatie Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Verordening AlkmaarPas voor minima en lage middeninkomens, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-1-2023.
- Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz, Gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Nalevingsverordening gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Verordening Individuele inkomenstoelag gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Verordening cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.

Beleidskaders

- Beleidskader Handhaving Sociaal Domein 2014-2018 Gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-6-2014.
- Beleidskader Armoedebeleid en Schuldhulpverlening 2024-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-09-2023.

Thema 2.7 Diversiteit

Submaatschappelijk effect (algemeen)

In Alkmaar mag je zijn wie je bent en doen we allemaal volwaardig mee.

Subdoelstelling

1. We werken aan bestrijden én voorkomen van discriminatie

Partners

GGZ, Politie (Roze in Blauw), RCO de Hoofdzaak, MEE & de Wering, Centrum Jeugd en Gezin, Alkmaar Pride, COC NHN, Stichting Safe Space Alkmaar, Queer Alkmaar, Pink Society, Café Hoezo Anders en Club Kudt

Bij de uitvoering van het Regenboogmeerjarenplan zijn dit de verbonden partijen als het gaat om het monitoren van de doelstellingen van het Regenboogmeerjarenplan.

Discriminatie.nl

Onze antidiscriminatievoorziening die inwoners helpt bij ervaren discriminatie en bemiddelt bij oplossingen hiervoor. Daarnaast is het de expertisepartner binnen het onderwijs en het bedrijfsleven als het aankomt op voorkomen van discriminatie.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	De Alkmaarse samenleving gaat op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen. Cross-over met thema's 2.1 Onderwijs, 2.3 Sport, 2.4 Maatschappelijke ondersteuning en 2.6 Iedereen doet mee.	We werken toe naar een programma voor diversiteit en inclusie.	
1.b	Meer scholen bieden voor hen passende kwalitatieve voorlichting aan ter voorkoming van racisme, discriminatie en uitsluiting, en scholen werken beter samen met elkaar en met ketenpartners.	Discriminatie.nl positioneren als de expertisepartner ter voorkoming van discriminatie binnen het onderwijs. In samenwerking met het onderwijs lanceren we een onderwijsplatform om samenwerking te stimuleren en het onderwijs te ondersteunen bij hun burgerschapstaak, het voorkomen van discriminatie en het versterken van de sociale cohesie.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.c	Meer sportverenigingen maken nog meer zichtbaar dat iedereen welkom is.	We sluiten aan bij het sportakkoord: veilig sportklimaat. Daar borgen we inclusie en antidiscriminatie. Daarnaast werken we samen met lhbt+ personen in onze gemeente om te peilen waar de behoefte op dit vlak ligt.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1	De acceptatie van LHBTI'ers onder klas- en studiegenoten.	80% voor 2026	
1	De acceptatie van LHBTI'ers in de wijk/de buurt.	66% voor 2026	

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 'Samen Sterk' 2023-2026. Vastgesteld in de collegevergadering op 11 juli 2023.
- Beleidskader diversiteit en inclusie 'Victorie danken wij aan mensen' 2025 - 2029, vastgesteld in de raadsvergadering 21 oktober 2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Programma 3 Bedrijvigheid

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije gemeente en het economisch hart van de regio met een aantrekkelijk, ondernemend en innovatief vestigingsklimaat.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Bedrijvigheid						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Economie en toerisme	6.354	8.382	8.749	8.644	8.634	8.634
Citymarketing en Evenementen	280	278	249	249	249	249
Totaal lasten	6.634	8.660	8.998	8.893	8.883	8.883
Economie en toerisme	813	1.432	1.358	1.338	934	669
Citymarketing en Evenementen	2	8	0	0	0	0
Totaal baten	815	1.440	1.359	1.338	934	669
Totaal saldo voor bestemming	-5.819	-7.220	-7.639	-7.554	-7.949	-8.214
Economie en toerisme	150	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	150	0	0	0	0	0
Economie en toerisme	25	0	51	0	0	0
Citymarketing en Evenementen	23	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	48	0	51	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-102	0	51	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.920	-7.220	-7.588	-7.554	-7.949	-8.214

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 3.1 Economie en toerisme

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije gemeente en het economisch hart van de regio met een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Subdoelstellingen

1. Het bieden van een gunstig vestigingsklimaat met voldoende ruimte om te kunnen ondernemen.
2. Een evenwichtige woonwerkbalans.
3. De innovatiekracht en creativiteit van Alkmaar zijn vergroot, de concurrentiekracht van Alkmaar is versterkt en de clusters ICT en Energie-innovatie leveren hoogwaardige en duurzame werkgelegenheid.
4. Er is een goede koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt.
5. De binnenstad is toekomstbestendig.
6. Versterken regionale economische samenwerking.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Alkmaar biedt maximale dienstverlening aan ondernemers.	Alkmaar heeft een goed bereikbaar Ondernemersloket. Ook wordt regionaal samengewerkt aan het verder optimaliseren van werkgeversdienstverlening, zowel binnen de gemeente als in het Regionale Werkcentrum waar het Werkgeversservicepunt Noord-Holland Noord in op gaat. De Human Capital Agenda en Regio Deal Noord-Holland Noord zijn daarnaast bovenregionale middelen om de samenwerking verder uit te bouwen.	
1.b	Uitvoeringsprogramma Economie.	Opstellen van een integraal uitvoeringsprogramma op basis van diverse economische beleidsuitgangspunten.	
1.c	Ondernemersfonds Alkmaar.	In het eerste kwartaal vindt een onafhankelijke evaluatie van het Ondernemersfonds plaats over een mogelijke continuering, conform raadsbesluit van 28 oktober 2021.	
1 en 2.	Voor Overstad komt een goede invulling van het Bazaargebied, waar de kringloopboulevard zijn plek kan houden.	Beleidsmatige inzet op behouden van het Bazaargebied.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1 en 3.a	Beschikbaarheid van de ROM MRA/NHN waarbij innovatieve bedrijven een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit een gezamenlijk revolverend ROM fonds, alsmede businessdevelopment.	De ROM faciliteren en ondernemers wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden van businessdevelopment en de twee fondsen ter ondersteuning van startende en snelgroeiende mkb ondernemingen (Transitiefonds en het MKB fonds).	
1 en 3.b	Vitale verblijfsrecreatieve sector.	In relatie tot het omgevingsplan wordt een nota verblijfsrecreatie opgesteld.	
1, 3 en 4.	De agrarische agenda geeft inzicht in de opgaven voor de sector en vertaalt deze naar activiteiten en resultaten, waar overheden, sector en belangenorganisaties aan werken.	De agrarische agenda wordt verder uitgewerkt door ruimte te bieden voor agrarische ondernemers en door duurzame innovatieve landbouw te ondersteunen.	
1 en 6.a	Regionale visie op de te verwachten behoefte aan bedrijventerreinen in Alkmaar.	Samen met de regio werkt Alkmaar, in het verlengde van het locatieonderzoek naar potentiële uitbreidingslocaties voor bedrijventerreinen, aan het opstellen en uitvoeren van acties gericht op het behouden, beter benutten en uitbreiden van bedrijventerreinen in de regio.	
1 en 6.b	Regio Alkmaar is een aantrekkelijke regio om te wonen, bezoeken, ondernemen en recreëren.	Samen met andere gemeenten in regio Alkmaar voeren we de nieuwe Visie Toerisme en Recreatie 2025 -2035 met bijbehorende Uitgangspuntennotitie en Uitvoeringsagenda 2025 - 2027 uit. In 2026 is er veel aandacht voor de regionale routenetwerken.	
1 en 6.c	Versterking van de toeristische samenwerking met Amsterdam en de Metropoolregio Amsterdam.	Samen met betrokken stakeholders de samenwerking concreter vormgeven door periodiek overleg.	
2.	De werkgelegenheid in Alkmaar houdt minimaal gelijke tred met de groei van Alkmaar en de toename van woningbouw in onder meer het Alkmaars Kanaal, om te voorzien in voldoende arbeidsplaatsen. Een woonwerkbalans die passend is bij een stad met regiofunctie.	Beleidsmatige inzet op realisatie van voldoende werkgelegenheid in de ontwikkelgebieden van het Alkmaars Kanaal. Tevens inzet op het bieden van voldoende ruimte voor economie door behoud van de bestaande ruimte voor bedrijvigheid en zo mogelijk toevoegen van nieuwe ruimte.	
3.	Faciliteren van Alkmaar als vestigingslocatie voor ICT ondernemers en het uitdragen van de mogelijkheden van data science om daarmee werkgelegenheid te vergroten.	Stimuleren van vestiging ICT-ondernemers in Alkmaar en faciliteren van activiteiten. Samenwerking met IT=Alkmaar. Ondersteuning van	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		Data Science Alkmaar. [Stimuleren van initiatieven die onderwijs en bedrijfsleven op innovatieve manieren aan elkaar koppelen.]	
3 en 4.	Goed vestigingsklimaat voor innovatieve en duurzame bedrijvigheid.	We stimuleren innovatieve duurzame bedrijvigheid en initiatieven (onder andere IDEA, Investa, Alkmaar Kennisregio). stimuleren van initiatieven die onderwijs en bedrijfsleven op innovatieve manieren aan elkaar koppelen.	
3, 4 en 6.	Zowel binnen de gemeente als regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Ook wordt een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein bestendigd. Cross-over met thema's 2.6 Iedereen doet mee en 2.1 Onderwijs.	Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijs-waaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Versterken van de samenwerking met en tussen RPAhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.	
5.a	Behoud kernwinkelgebied binnenstad (detailhandelsstructuur).	De voorbereidingen worden getroffen voor de wijziging van het Omgevingsplan, deelgebied Centrum, ter voorkoming van vestiging detailhandel buiten het kernwinkelgebied.	
5.b	De route vanaf het station naar binnenstad en de winkels in de Oude Stad is beter vindbaar.	In 2026 wordt er gewerkt aan de Bergerhoutrotonde waarmee ook direct de verbinding tussen het station en de binnenstad wordt verbeterd.	
5.c	Verbeteren kwaliteit openbare ruimte kernwinkelgebied.	Herinrichting Gedempte Nieuwesloot-noord en Hofplein, inclusief oversteekbaarheid van de Kanaalkade, conform detailhandelsstructuur (raad 2020). Verkennen vergroening Langestraat, opstellen	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		programma van eisen. Herinrichting Laat-midden, ter hoogte van voormalig V&D gebouw conform detailhandelsstructuur wordt uitgevoerd in 2026.	
5.d	Versterking van de binnenstad.	Met de uitvoering van het Convenant Binnenstadsmanagement Alkmaar en het programma vitale en bruisende binnenstad, wordt ingezet op het versterken van de binnenstad van Alkmaar.	
5.e	Versterken kwaliteit gevels in het kernwinkelgebied.	Stimuleren van het verhogen van de kwaliteit van de gevels in het kernwinkelgebied. Hiervoor stellen we een gevelrenovatiesubsidie in en maken € 200.000 vrij uit bestaande middelen om deze regeling uit te voeren.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1, 2 en 3	Groei aantal vestigingen per 10.000 inwoners	32 per jaar	30,2 in 2024

Bron: www.regiodata.kvk.nl

Betrokkenheid verbonden partijen

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Het doel van het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN) is een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord verder te ontwikkelen met als resultaat meer investeringen in de regio Noord-Holland Noord en handhaving en mogelijk uitbreiding van werkgelegenheid.

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord is een economische uitvoeringsorganisatie voor de regio met als doel het bevorderen van de economische ontwikkeling van Noord-Holland Noord vanuit het perspectief van brede welvaart.

Gemeente Alkmaar is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder. Het Ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en op 1 januari 2007 van start gegaan. In 2023 is de samenwerking geëvalueerd, waarna voor de jaren 2025-2031 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst is aangegaan.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2026

Werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de geformuleerde speerpunten op:

- Het ondersteunen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
- Het ondersteunen van MKB bedrijven.

- Het aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven.
- Het betrekken van bedrijven uit de regio bij regionale en provinciale opgaven.
- Het faciliteren van de Stichting Administratiekantoor Aandelen ROM InWest.

Binnen de kaders van de dienstverleningsovereenkomst en het meerjarenplan wordt driejaarlijks een activiteitenplan opgesteld welke leidend is voor de uitvoering. Dit activiteitenplan wordt opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij ROM InWest

De ROM InWest B.V. is op 8 oktober 2021 opgericht, samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord, het Rijk, de provincie en de MRA-gemeenten. Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen. De Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord (STAK) beheert de aandelen van de gemeenten in Noord-Holland Noord. Daarbij heeft Alkmaar zich verbonden tot inleg van € 3.930.690 in het fondskapitaal. Via capital calls wordt in de komende jaren om storting worden gevraagd. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1,-. De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten.

Beleidsvoornemens 2026

Op basis van het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan ROM wordt ingezet op het ondersteunen van (innovatief) MKB en versnelling van de groene transitieopgaven door inzet van menskracht, netwerk en middelen. De ontbrekende elementen in het ecosysteem worden ingevuld door de ROM en haar beschikbare fondskapitaal van circa € 160 miljoen (inclusief rijksbijdrage), het creëren van een thuisbasis voor de uitvoering van rijksregelingen en het versterken van business development in de regio en samenwerking in het ecosysteem. Daarbij wordt ingezet op het aantrekken van (herstel)middelen van de EU, het Rijk en Invest NL.

Relevante beleidsnota's

- Horecanota Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-7-2015.
- Regionaal economische visie, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-6-2016.
- Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-11-2017.
- Ambitiedocument NHN 2040 (Holland Boven Amsterdam), vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2017.
- Regionale Visie verblijfsrecreatie NHN 2030, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-9-2018.
- Actieprogramma economie Alkmaar in Balans 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-2-2020.
- Onderzoek detailhandelsstructuur binnenstad en Overstad, vastgesteld in de raadsvergadering op 8-6-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Strategienota Citymarketing en Evenementen 2024-2028, vastgesteld in de raadsvergadering van 27-06-2024.
- Economische agenda NHN 2024-2040, vastgesteld in het college op 9 juli 2024.
- Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 – 2035 en bijbehorende Alkmaarse Uitgangspuntennotitie, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-12-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 -2027, vastgesteld in de B&W vergadering op 4-3-2025.

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een aantrekkelijke, gastvrije en uitnodigende gemeente om te wonen, werken, bezoeken en voor talentontwikkeling.

Subdoelstellingen

1. Het positieve beeld van Alkmaar blijft behouden en wordt waar mogelijk verhoogd bij bewoners, bezoekers en bedrijven.
2. De toegenomen aantallen bezoekers, met name in de rustige maanden van het jaar, verblijven langer in Alkmaar en zorgen voor meer bestedingen. Evenementen dragen hier ook aan bij.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Sterk gemeenschappelijk gevoel (beeld) over Alkmaar via het Verhaal van Alkmaar.	Borgen en activeren van het <i>Verhaal van Alkmaar</i> samen met betrokken stakeholders via een veelzijdige mix van activiteiten, productontwikkeling, communicatie en marketing.	
1.b	De informatie voor (internationale) bezoekers is breed en meertalig beschikbaar.	Doorlopende actie; (nieuwe) toeristische informatie wordt vertaald en is ook digitaal beschikbaar.	
1.c	Alkmaar profileert zich als een succesvolle en aantrekkelijke gemeente om te wonen, ondernemen, bezoeken en voor talentontwikkeling.	We zetten deze beleidsperiode stappen om van bezoekersmarketing door te ontwikkelen naar integrale citymarketing gericht op bewoners, bezoekers, ondernemers en talenten. Dit doen we samen met andere gemeentelijke vakafdelingen en stakeholders.	
1 en 2.a	Regionale marketing en promotie gericht op een groei van meerdaagse bezoekers in Regio Alkmaar, jaarrond en door de gehele Regio Alkmaar.	De Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 - 2035 met bijbehorende Uitgangspuntennotitie en Uitvoeringsagenda 2025 - 2027 wordt uitgevoerd. Alkmaar werkt voor de regionale bezoekersmarketing samen met gemeenten in Regio Alkmaar. Met omliggende	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		regio's wordt flexibel en slim samengewerkt vanuit de marketingexpertise.	
1 en 2.b	Na de drie jubilea in 2025 (200 jaar Noordhollandsch Kanaal, 450 jaar Leeghwater en 80 jaar vrijheid) is het volgende groots te vieren jubileum 775 jaar Stadsrechten in 2029. Een zorgvuldige voorbereiding is essentieel om een feest te organiseren dat de identiteit van de stad versterkt en een blijvende impact heeft.	In 2026 wordt een verkenning gedaan naar het opstarten van de jubileumviering van 775 jaar Alkmaar stadsrechten in 2029 en worden de drie jubilea van 2025 geëvalueerd.	
2.a	Alkmaar is een gastvrije en aantrekkelijke gemeente voor evenementenorganisatoren, onder andere via duidelijke en handige informatie voor organisatoren.	In samenwerking met de Evenementendesk informeren en stimuleren we organisatoren op verschillende gebieden. We gebruiken (bestaande) handreikingen en tools en ontsluiten die via de Evenementendesk.	
2.b	Op Bevrijdingsdag vindt elk jaar een aantrekkelijke activiteit plaats waar het gedachtegoed van de vrijheid centraal staat met herkenbare elementen, en die aansluit bij de regionale functie van Alkmaar als centrum van Noord-Holland Noord.	Het is en blijft belangrijk om de boodschap van vrijheid over te brengen in Alkmaar. Op basis van de geslaagde editie van 2025 ondersteunt de gemeente het 5 Mei Comité financieel om de viering van Bevrijdingsdag te organiseren opdat dit evenement een blijvende waarde en plek heeft binnen de gemeente en op de Alkmaarse evenementenkalender.	€ 30.000 structureel
2.c	Een evenement in de kerstperiode in de Alkmaarse binnenstad met regionale uitstraling, dat de potentie heeft om terugkerend te zijn en waarbij het Verhaal van Alkmaar wordt verteld.	Als gemeente organiseren we geen evenementen zelf, behalve de kaasmarkt en de kermis. De gemeente vervult een aanjagende rol.	
2.d	Toekomstbestendige en evenwichtige jaarrond evenementenkalender en bijbehorende randvoorwaarden die bijdragen aan een bruisende en gezellige uitgaansgemeente.	Inspelen op landelijke en regionale trends en ontwikkelingen om evenementenorganisatoren te faciliteren. Het signaleren, initiëren en borgen van de randvoorwaarden vanuit de gemeente om een toekomstbestendige en evenwichtige evenementenkalender te kunnen bieden aan bewoners en bezoekers. Samen met cultuur, sport, diversiteit & inclusie en de Evenementendesk van Hart van Noord-Holland (Alkmaar Marketing) wordt hier op ingezet.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
2.	Aantal bezoeken bij de drie grootste toeristische locaties* in het buitengebied.	45.000	

* Museummolen, museum In 't Houten Huis, Raadhuis De Rijp

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Ambitiedocument NHN 2040 (Holland Boven Amsterdam), vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2017.
- Uitvoeringsregels Evenementen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 18-12-2018.
- Actieprogramma economie Alkmaar in Balans 2020-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-2-2020.
- Raadsbesluit aanwijzing Dienst van Algemeen Economisch Belang aan Stichting Hart van Noord-Holland, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-3-2021.
- Strategienota Citymarketing en Evenementen 2024 – 2028, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-6-2024.
- Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 -2035 en bijbehorende Alkmaarse Uitgangspuntennotitie, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-12-2024.
- Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 – 2035, vastgesteld in de B&W vergadering van 4-3-2025.

Programma 4 Leefbaarheid

Wat mag het kosten?

Programma 4 Leefbaarheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Veiligheid	18.347	18.886	19.233	19.425	19.105	19.059
Bereikbaarheid	23.672	25.851	24.789	23.445	24.044	24.632
Ruimtelijke ontwikkeling	52.374	51.767	53.161	50.707	47.914	55.247
Wonen	2.137	2.577	2.603	2.597	2.597	2.597
Parkeren	10.172	9.635	9.151	8.996	9.205	9.290
Alkmaars Kanaal	3.650	5.638	5.807	4.641	3.929	4.035
Totaal lasten	110.352	114.356	114.746	109.810	106.792	114.861
Veiligheid	526	420	397	397	397	397
Bereikbaarheid	864	907	668	666	665	668
Ruimtelijke ontwikkeling	35.379	30.911	32.914	31.274	28.155	35.108
Wonen	187	188	94	94	94	94
Parkeren	12.999	13.262	12.195	12.195	12.261	12.261
Alkmaars Kanaal	676	3.664	2.181	1.036	343	343
Totaal baten	50.632	49.353	48.448	45.663	41.915	48.870
Totaal saldo voor bestemming	-59.720	-65.003	-66.298	-64.148	-64.877	-65.991
Veiligheid	0	0	30	0	0	0
Bereikbaarheid	63	13	13	13	13	13
Ruimtelijke ontwikkeling	3.670	1.603	329	259	333	333
Wonen	958	1.103	85	47	38	34
Totaal toevoegingen reserves	4.690	2.719	457	319	384	380

Programma 4 Leefbaarheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Veiligheid	0	0	30	0	0	0
Bereikbaarheid	604	592	613	615	326	133
Ruimtelijke ontwikkeling	7.184	6.986	5.531	4.431	4.085	3.789
Wonen	159	130	130	130	130	130
Alkmaars Kanaal	1.365	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	9.312	7.708	6.305	5.176	4.541	4.051
Totaal mutaties reserves	4.622	4.989	5.848	4.857	4.157	3.672
Totaal saldo na bestemming	-55.098	-60.014	-60.450	-59.291	-60.720	-62.319

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 4.1 Veiligheid

Ons uitgangspunt is dat alle Alkmaarders zich veilig voelen. Daarbij sturen we door maatwerk op passende interventies en/of oplossingen met als doel het creëren van een veilige en weerbare samenleving. In de uitvoering staat centraal dat we steeds zoveel als mogelijk naast de inwoners staan; dit sluit aan bij het coalitieakkoord. Een aantrekkelijke en veilige omgeving vraagt maatwerk. Dat kan verschillen per buurt, wijk, dorp of kern. Hierbij hebben we oog voor de eigen dynamiek en actualiteit van ieder vraagstuk op zich. In de afgelopen periode heeft de raad aandacht en concrete acties van het college gevraagd met betrekking tot huiselijke geweld, intieme terreur, femicide en (seksuele) straatintimidatie. Ook in de Alkmaarse samenleving zien we veel beweging en initiatieven op dit belangrijke thema. Onder meer door deelname aan het programma 'veilige steden' is extra budgettaire ruimte beschikbaar om -aanvullend op reeds bestaande activiteiten- uitvoering te geven aan de opdracht van de raad. Ook ten aanzien van seksuele (straat)intimidatie kunnen we een belangrijke stap zetten; door deelname aan een landelijke pilot kunnen onze BOA's gericht gaan handhaven op de Wet seksuele intimidatie. Een groeiende stad betekent ook een toename van grootstedelijke problematiek. De aanpak van deze problematiek is conform en in lijn met de gestelde prioriteiten uit de kadernota veiligheid 20230-2026 en richt zich op de aanpak van ondermijnende criminaliteit, maatschappelijke onrust, polarisatie & radicalisering, jeugdcriminaliteit én de aanpak van cybercriminaliteit. Daarnaast zorgen we ervoor dat de basiswerkzaamheden op orde blijven, zoals zorg en veiligheid, veilig uitgaan, high impact crime, toezicht & handhaving en crisisbeheersing.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente.

Subdoelstellingen

1. Vergroten van bewustwording, weerbaarheid en informatiepositie van de samenleving en de gemeentelijke organisatie op het gebied van ondermijnende criminaliteit.
2. Verminderen van overlast door een effectieve, integrale en doelgerichte aanpak waarbij alle mogelijke strafrechtelijke én bestuurlijke bevoegdheden worden benut.
3. Onveilige situaties door maatschappelijke onrust, polarisatie en radicalisering voorkomen en waar nodig de-escaleren.
4. Verbeteren van de verbinding tussen partners in het sociaal, onderwijs- en veiligheidsdomein om te voorkomen dat de Alkmaarse jeugd (verder) afglijdt in criminaliteit.
5. Vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van inwoners en ondernemers op het gebied van cybercriminaliteit.
6. Zorg- en veiligheidsproblematiek door alle partners vanuit een integrale aanpak benaderd, zodat passende zorg wordt geboden en onveilige situaties worden voorkomen.
7. De vindbaarheid en zichtbaarheid van team Handhaving in het algemeen en de wijkboa's en gebiedsmedewerkers OOV in het bijzonder is verbeterd; meldingen van overlast kunnen eenvoudig en laagdrempelig worden gemaakt.
 - Bezoekers kunnen onbezorgd genieten van Alkmaarse horeca en evenementen, waarbij de overlast voor de omgeving beperkt blijft .
8. Vergroten van de weerbaarheid van de Alkmaarse samenleving voor het scenario van (de gevolgen van) een langdurige stroomuitval van tenminste 72 uur.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1 t/m 9.a	De veiligheid en leefbaarheid van de Alkmaarse woon- en leefomgeving is verbeterd.	Het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid is een continu proces. Door programmatische uitwerking van de prioriteiten uit de kadernota Veiligheid 2023-2026, uitvoering van het coalitieprogramma, door deelname aan specifieke programma's (Veilige steden) en pilots (seksuele straatintimidatie) én door uitvoering van de basis-werkzaamheden wordt hier invulling aan gegeven. De gemeenteraad wordt door middel van de jaarrapportage veiligheid over de voortgang op al deze aspecten geïnformeerd.	
1 t/m 9.b	De kadernota veiligheid 2027-2030 is opgesteld en door de raad vastgesteld.	In de kadernota veiligheid wordt het meerjaren veiligheidsbeleid vastgelegd en door de raad vastgesteld. Voor de beleidsperiode 2027-2030 worden prioriteiten, doelen en resultaten bepaald en vastgelegd in lijn met (inter)nationale, regionale en lokale ontwikkelingen en actualiteiten.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1 en 7	Verhogen gevoel van veiligheid; (wijk) BOA's van team handhaving zijn zichtbaar, bereikbaar en vindbaar	BOA's van team Handhaving zijn zichtbaar actief in Alkmaarse wijken en buurten; meldingen worden persoonlijk opgevolgd waar mogelijk in een persoonlijk gesprek in wijk- en of buurtcentra.	
1, 4 en 7	Het verder ontwikkelen, bestendigen en vastleggen van een goede informatiepositie in wijken en buurten door permanente aandacht en vroeg signalering, met als doel het kunnen inzetten van vroegtijdige en effectieve interventies.	De inzet van Wijk BOA's en gebiedsmedewerkers OOV is essentieel. Zij zijn de 'ogen en oren' in wijken en buurten en vervullen een sleutelrol in de gebiedsteams. Het verstevigen van de samenwerking met de (nieuw te vormen) sociale wijkteams en maatschappelijke partners zoals woningcorporaties leidt tot het vroegtijdig signaleren en interveniëren op casuïstiek op het raakvlak van zorg, jeugd en veiligheid.	
2.a	Het verder vergroten van de effectiviteit van cameratoezicht.	Alkmaar beschikt over een moderne cameratoezichtcentrale waar 24/7 live wordt uitgekeken. Door de inzet van slimme detectie- en registratiesoftware wordt de effectiviteit van cameratoezicht verder verhoogd.	
2.b	Door deelname aan de landelijke BOA pilot kan door team handhaving opgetreden worden tegen (seksuele) staatintimidatie.	BOA's zijn specifiek opgeleid en bevoegd om in het kader van de Wet seksuele intimidatie op te treden. Een onderliggend handhavingsplan is vastgesteld en onderdeel van het handhavingsuitvoeringsprogramma 2026	
2 en 7	Vergroten gevoel van veiligheid en tegengaan van overlast; inzet tijdelijke expertise en capaciteit.	Om overlast tegen te gaan kan tijdelijke inzet van (externe) expertise en capaciteit noodzakelijk zijn. Aanpak kan gericht zijn op overlast die seizoensgebonden is (vuurwerk, water) en/of op specifieke locaties (bijvoorbeeld Bolwerk) en voor specifieke doelgroepen. Inhuur van externen op piekmomenten of voor specifieke campagnes kunnen noodzakelijk zijn om alle taken conform de vastgestelde handhavingsprioriteiten uit te kunnen voeren.	
6	Tot en met 2027 voert het Zorg- en Veiligheidshuis, als onderdeel van de Veiligheidsregio NHN, werkzaamheden uit op het vlak van "mensen met onbegrepen gedrag". Het Zorg- en Veiligheidshuis heeft als opgave om samen met gemeenten en ketenpartners uit het zorg en veiligheidsdomein bij complexe casuïstiek of situaties (waarbij sprake is van individuele én maatschappelijke	Binnen het Zorg- en Veiligheidshuis is de 'Aanpak van mensen met onbegrepen gedrag' ingesteld. Samen met de GGD, GGZ, de politie, de gemeenten en meerdere zorg- en maatschappelijke organisaties geeft het Zorg- en Veiligheidshuis uitvoering aan activiteiten binnen deze aanpak.	€ 327.000 per jaar in 2026 en 2027

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
	veiligheidsrisico's) verdere onveiligheid of overlast te voorkomen, te beperken en indien mogelijk op te lossen.		
9	Vergroten van de weerbaarheid van de Alkmaarse samenleving	Er wordt uitvoering gegeven aan de bestuurlijke opdracht van de VNG om de Alkmaarse samenleving weerbaar te maken tegen de effecten van een langdurige stroomuitval van tenminste 72 uur.	

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zet in op preventie en bestrijding van brand, crises en andere fysieke bedreigingen. Zij leveren daarmee een bijdrage aan het te bereiken maatschappelijke effect: Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente. Naast de brandweer en crisisbeheersing is het Veiligheidshuis een belangrijk onderdeel van de veiligheidsregio waar intensief mee samengewerkt wordt. Het Veiligheidshuis is de plek waar gemeenten, zorg en justitie een gezamenlijke aanpak ontwikkelen voor o.a. multiprobleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast. In deze rol levert het Veiligheidshuis ook een bijdrage aan aan het te bereiken maatschappelijke effect: Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente.

GGD Hollands Noorden

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in de regio Noord-Holland Noord, door:

- gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden;
- te beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting;
- individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg te bevorderen.

De GGD draagt hiermee bij aan een veilige en leefbare gemeente en is een belangrijke partij bij de verbetering van de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners.

Relevante beleidsnota's

- Kadernota veiligheid Alkmaar 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-01-2023.
- Beleidsplan 2024-2027 'Samen slagvaardiger voor de uitdagingen van de toekomst' van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 29-02-2024.
- Meerjarenontwikkelplan Brandweezorg van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 29-02-2024.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Visie Alkmaarse binnenwateren, vastgesteld in de B&W-vergadering op 09-02-2021.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 4.2 Bereikbaarheid

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een bereikbare, verkeersveilige en duurzame stad voor alle verkeersdeelnemers.

Subdoelstellingen

1. De binnenstad, kernen en woonwijken zijn verkeersveiliger, leefbaarder en duurzamer. Het is er prettiger verblijven.
2. Er is meer ruimte en er zijn betere voorzieningen voor fietsers en voetgangers.
3. De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen tot aan de binnenstad is verbeterd.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
Alle	Uitvoering Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar	In 2024 is de Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar vastgesteld. In 2025 zijn de eerste producten hiervan opgeleverd zoals het actieplan verkeerveiligheid, de routekaart Stadsdistributie en de uitvoeringsagenda bij de mobiliteitsvisie. De voor producten die voor de uitvoering van de mobiliteitsvisie zijn opgesteld worden in 2026 verder uitgewerkt en in uitvoering genomen.	
1.a	Stadslogistiek in de binnenstad is efficiënt, duurzaam en schoon, cross-over met Thema 5 Duurzaamheid.	In 2025 is een routeplan met maatregelen vastgesteld die tot 2030 worden uitgevoerd.	
1.b	Er rijdt minder ongewenst verkeer in de (afgesloten) binnenstad	Cameratoezicht is in 2025 uitgebreid en wordt in 2026 afgerond.	
1.c	Parkeergarage Parcade.	Met de ontwikkeling van Overstad dient ook extra parkeren gerealiseerd te worden. Met bijdragen van ontwikkelaars wordt een parkeergarage op Parcade voorbereid.	
1.d.	Uitrollen schoolzones.	In 2025 zijn we gestart met de realisatie van schoolzones bij basisscholen in 2026 gaan we hier mee door.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.e	Er rijdt <i>waar mogelijk</i> minder landbouwverkeer door de stad en de dorpen.	De provincie Noord-Holland onderzoekt de wenselijkheid om meer landbouwverkeer op de provinciale wegen toe te staan.	
1.f	Het onderhoud van wegen, fietspaden, stoepen in de hele gemeente is op orde.	Per wijk of dorp wordt, in overleg met de inwoners, een onderhoudsbeeld met een plan van aanpak gemaakt dat de basis vormt voor het onderhoud. Waar mogelijk worden slim maatregelen voor de veiligheid, of comfort meegenomen met de werkzaamheden.	
1.g	Beheer openbare ruimte op orde houden door goede coördinatie kabels en leidingen (K&L) en voldoen aan gemeentelijke vergunningplicht.	Stadswerk072 zorgt voor afstemming met gemeente en nutsbedrijven, is eerste aanspreekpunt en behandelt vergunningaanvragen en ontheffingen van nutsbedrijven	
1.h	Intensief onderhoud bestrating centrumgebied.	Stadswerk072 voert de werkzaamheden uit.	€ 200.000 in 2026
1 en 2.a	Herinrichting en/of verkeersmaatregelenplan voor de Nieuwlandersingel (fietsalternatief voor Laat-West).	Op basis van de variantenstudie is in 2025 een besluit genomen om delen van de Nieuwlandersingel opnieuw in te richten. De realisatie zal in 2026 plaatsvinden. De weg wordt anders ingericht om de snelheid te verlagen en de voorrangssituaties te verduidelijken. Hiermee wordt de verkeersveiligheid en leefbaarheid vergroot,	
1. en 2.b	Een gedragen herinrichtingsvoorstel voor de Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug	Met de kennis van de proef voor de Kennemersingel als 30 km/uur gebiedsontsluitingsweg wordt de Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug heringericht. In 2026 beginnen we met de voorbereiding.	
1. en 2.c	Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is. Cross-over met thema 4.6 Alkmaars Kanaal en thema 5 Duurzaamheid.	Vanuit Uitvoeringsprogramma mobiliteit, Uitvoeringsprogramma fiets en Alkmaar fietst zijn er tal van acties voor de veiligheid en het comfort van de fietser en de voetganger. Voor de ontsluiting van het AZ-stadion is een plan om de fiets- en voetgangersroutes beter te stroomlijnen. Hiervoor is extra geld nodig.	€ 320.000 in 2026 MIP 2026-2040
1. en 2.d	Herinrichting omgeving NWZ Ziekenhuis (Juianalaan, Me-tiusgracht en Wilhelminalaan)	De nieuwbouw van het ziekenhuis en de garage worden in 2026 opgeleverd. Dit geeft de gelegenheid en noodzaak om ook de omgeving herin te richten met meer veiligheid o.a. voor langzaam verkeersdeelnemers.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1. en 2.e	Aanpak knelpunten Alkmaarse deel van de doorfietsroute Heerhugowaard - Uitgeest	In 2025 is de voorbereiding en de participatie geweest voor het deeltraject Westerweg. In 2026 volgen de eerste werkzaamheden. De herinrichting in Alkmaar sluit aan op de werkzaamheden in de gemeente Heiloo.	
1, 2 en 3.a	Beleidskaders voor mobiliteit en parkeren in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen binnen Alkmaar (Alkmaars Kanaal).	In 2025 zijn de doorrekeningen met het verkeersmodel gemaakt. In de Mobiliteitsvisie Alkmaar is afgesproken dat bij gebiedsontwikkelingen er ook een mobiliteitsprogramma van eisen wordt opgesteld. De planning hiervan zal afhangen van de voortgang van de gebiedsontwikkelingen.	
1, 2 en 3.b	Vertegenwoordigd blijven in ons netwerk met de regio en Noord- Holland Noord.	Continu.	
1, 2 en 3.c	Realisatie spoortunnel Helderseweg: een afgeronde onderzoeksfase.	In 2025 de onderzoeksfase/studiefase afgerond. In 2026 start contractvoorbereidingsfase tussen ProRail-Alkmaar.	
3.a	Inzicht in de mogelijkheden om de verkeersveiligheid, doorstroming en de ruimtelijke inpassing van de ring en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren. Cross-over met thema's 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling en 4.6 Alkmaars Kanaal.	We maken met het Rijk vervolgspraken over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).	
3.b	Inzicht in de mogelijkheden om de verkeersveiligheid, doorstroming en de ruimtelijke inpassing van de ring en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren.	We maken met het Rijk vervolgspraken over het MIRT.	
3.c	Het kruispunt N9/Kogendijk is heringericht.	De Samenwerkingsovereenkomst is getekend. Samen met Stads- werk072 werken we het schetsontwerp uit naar een definitief plan en bereiden we de verschillende vergunningen en aanbesteding voor. Zodat uiterlijk eind 2028 de realisatie kan plaatsvinden.	
3.d	Veiligheid dijkwegen is gewaarborgd.	Onderhoud en reconstructie van de wegen buiten de bebouwde kom moeten in 2026 leiden tot verdere verbetering van het kwaliteitsniveau	€ 400.000 in 2026

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		van de dijkwegen. Door werk-met-werk te maken kunnen slim snelheidsremmende maatregelen toegepast worden.	
3.e	De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen is verbeterd.	- We maken met het Rijk vervolgspraken over het MIRT. - We richten de Bergerhoutrotonde, Geesterweg en Scharlo verkeersveiliger in en met een verbeterde doorstroming. - De Linksaffer Geestersingel -> Helderseweg wordt weer mogelijk gemaakt zodat de Helderseweg als belangrijkste noordelijke radiaal bereikbaar is van alle kanten.	

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadwerk072 NV

Stadwerk072 NV beheert en onderhoudt de openbare buitenruimte in opdracht van de gemeente. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Relevante beleidsnota's

- Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-07-2024.
- Beleidsplan Wegen 2019-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-03-2019.
- Beleidsplan Civieltechnische Kunstwerken 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 06-10-2016.
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2029, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-04-2020.
- Verkeersvisie 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-07-2017.
- Actieplan "Alkmaar fietst door", B&W 02-09-2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-10-2025
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Onderhoud kapitaalgoederen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Actieplan Verkeersveiligheid Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-06-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Submaatschappelijk effect (algemeen)

- Alkmaar heeft een goede omgevingskwaliteit.
- Betaalbare, gevarieerde, klimaatbestendige en duurzame woningen.
- Woningen in een aantrekkelijke omgeving met optimale bereikbaarheid via het openbaar vervoer en voldoende werkgelegenheid in de directe nabijheid.
- Duurzaam maatschappelijk gemeentelijk vastgoed draagt bij aan de doelen van de ontwikkeling van de leefbare stad.

Subdoelstellingen

1. Ruimtelijke kwaliteit en leefklimaat sluiten beter aan bij de wensen en behoeften van huidige en toekomstige inwoners en ondernemers.
2. De onderwijshuisvesting is duurzamer.
3. Het gemeentelijk vastgoed is in goede staat en duurzamer.
4. Doelstellingen Bereikbare Steden (met de MRA):
 - Het versneld aanpakken van het woningtekort.
 - Het optimaliseren van de ov-bereikbaarheid.
 - Het stimuleren van de werkgelegenheid.
 - Het verduurzamen en klimaatveranderingsbestendig maken en
 - Het blijvend investeren in de leefbaarheid, de ontmoetingsfunctie en inclusiviteit van onze gemeente en samenleving.
5. Duidelijkheid geven over de plaatsing van voor de energietransitie noodzakelijke objecten.
6. Het vergroten van zeggenschap van inwoners op plannen die invloed hebben op de eigen leefomgeving.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Alkmaar is toegankelijker voor mensen met beperkingen. Cross over met programma 2.7 diversiteit en inclusie.	In overleg met de WMO-raad gaat een nieuwe 'toetsingscommissie' met een nieuwe werkwijze op diverse terreinen adviseren, zoals bij aanvragen voor omgevingsvergunningen en aanpassingen in de openbare ruimte.	
1.b	Realisatie vernieuwbouw Noordwest Ziekenhuisgroep.	De nieuwbouw van de Noordwest Ziekenhuisgroep inclusief garage wordt eind maart 2026 in gebruik genomen.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.c	Beleid op recreatief vaarwater: - Kaart waarop staat waar boten wel en niet mogen parkeren en waarop wordt aangegeven waar wel en geen steigers en afmeerconstructies zijn toegestaan. - Onderzoeken verduurzamen vloot, bootjes voor recreatieve vaart en subsidiemogelijkheden.	- Ligplaatscriterialijst voor natuurlijke oever wordt uitgewerkt. - Het onderzoek naar de verduurzaming vaartuigen zal tijdens de pilot worden opgestart. - Subsidie aanvraag is mogelijk bij de provincie Noord-Holland (PNH).	
1.d	Digitale middelen om bouwplannen laagdrempeliger inzichtelijk te maken voor bewoners.	We maken gebruik van de digitale tweeling bij geschikte participatietrajecten en bieden inwoners de mogelijkheid om actueel en inzicht te krijgen in informatie over hun leefomgeving. Recentelijk lopen de volgende acties: - Geautomatiseerde inzicht in status pand (leegstand, verhuur, koop, etc.); - Nieuwe 3D simulaties overstad met bijhorende informatie over het gebied en de plannen; - Regionale afstemming KPI's binnen de digitale tweeling zodat gebiedseffecten breder meetbaar zijn.	
1.e	Stimulering van woningbouw en van welstandsvrij bouwen.	De gemeente stimuleert de woningbouw door vooraf de kaders duidelijk te hebben en met (potentiële) initiatiefnemers af te stemmen. Met initiatiefnemers zijn Afsprakenbrieven en Anterieure overeenkomsten (AO's) afgesloten. Voor de deelgebieden van Alkmaars Kanaal zijn en worden ontwikkelkaders opgesteld. De gemeente heeft de benodigde (planologische) procedures gevoerd en omgevingsvergunningen afgegeven om woningbouw mogelijk te maken. T.a.v. welstandsvrij bouwen wordt de mogelijkheid onderzocht om dit concept toe te passen in een deelgebied binnen het GGO/Alkmaars Kanaal-Viaanse Molen. Een andere/tweede optie is om een (deel) van de ontwikkeling van Stompetoren-West hiervoor aan te merken. Het betreft vooral welstandsvrij bouwen op vrijekavel niveau of kleinschalig CPO voor grootschalige woningbouwprojecten is dit geen wenselijke werkwijze gezien de complexiteit en grootschalige impact.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.f	Zelf aan het stuur blijven: beïnvloeden van regionaal toekomstbeeld over de ruimtelijke ordening. Voorleggen van ruimtelijke keuzes op provinciaal en rijksniveau.	In samenwerking met de provincie Noord-Holland, de 17 regiogemeenten en het hoogheemraadschap wordt een ontwikkelperspectief voor Noord Holland Noord opgesteld: een gezamenlijk koersdocument van overheden dat samenwerking en richting biedt voor grote ruimtelijke opgaven. Deze koers wordt vervolgens verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda en een regionale investeringsagenda. Het proces loopt tot dec 2026.	
1 en 4.a	Participatiebesluit bij start bestemmingsplanprocedure.	Wanneer een verzoek tot wijziging van het Omgevingsplan wordt ingediend, wordt voorafgaand met B&W afgestemd over participatie.	
1 en 4.b	Advisering en begeleiding bij proces herontwikkeling Karperton.	Uitwerking van variantenstudie wordt eind 2025 voorgelegd aan de Raad. Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming is in 2026 een voorbereidingskrediet noodzakelijk voor o.a. architectenselectie en uitwerking gekozen variant.	
1 en 4.c	Advisering en begeleiding bij proces herijking beleid paddocks/rijbakken.	Bij aanvragen voor paddocks/rijbakken, wordt met inachtneming van de provinciale regels gekeken naar de mogelijkheden.	
1 en 4.d	Het 'vertalen' van door de invoering van de Omgevingswet verplichte nieuwe juridische regels naar aanvragen voor omgevingsvergunningen. Het voortzetten en verbeteren van de dienstverlening.	In 2025 is de functie van regelanalist in het leven geroepen en ingevuld. De regelanalist is inmiddels gestart met de voorbereidingen en sluit nauw aan bij de transitie van het Omgevingsplan, die moet zijn gerealiseerd in 2031.	
1 en 4.d	Blijvend adequate uitvoering Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) en Omgevingswet.	Tijdelijke inzet afhandelen extra omgevingsvergunningen. We verwachten in 2026 extra veel aanvragen voor omgevingsvergunningen met name door de blijvende vraag naar woonruimte; voor de benodigde vergunningverlening is tijdelijke extra inzet nodig is om deze binnen de wettelijke termijnen te verstrekken en de dienstverlening op peil te houden. Dit is een 'flexibele schil', waar naar behoefte gebruik van wordt gemaakt.	€ 800.000 in 2026, dekking uit de extra inkomsten bouwleges
1 en 6.	Samen met de mensen uit de dorpen werken wij aan toekomstbestendige, leefbare en vitale dorpen in landelijk	In de eerste helft van 2025 zijn de dorpsagenda's door college en raad vastgesteld. We zijn gestart met de nieuwe structurele werkwijze en	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
	Alkmaar. Dat doen we door met de mensen een intensief traject op te starten waarin we samen met hen in gesprek gaan over wat er nodig is en zo tot de dorpenagenda's te komen.	hebben in de eerste dorpen de dorpsbijeenkomsten gehad om de agenda's te herijken. De andere dorpen staan ingepland en de dorpsagenda's van Graft en De Rijk worden momenteel verder uitgewerkt.	
2.a	Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen primair onderwijs. Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.	Opstellen Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 4e fase	
2.b	Bij de plannen voor nieuwbouw, renovatie of revitalisering draagt de inrichting van het schoolplein bij aan een groene, duurzame, circulaire en klimaatadaptieve omgeving voor spelende en schoolgaande kinderen. Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.	Uitvoeren Uitvoeringsregeling nieuwe groene schoolpleinen	
2.c	Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen voortgezet onderwijs. Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.	Opstellen Integraal Huisvestingsplan voortgezet onderwijs	
6.a	Hoge mate van participatie door middel van de inzet van ontwerpateliers. Cross over met Thema 4.6	Als pilot is bij de ontwikkeling van het regionaal wooncentrum (locatie statushouders) aan de Picassolaan en de Elgerwer101 gewerkt met dit format in samenwerking met een klankbordgroep uit de buurt.	
6.b	Realisatie van woningbouw op de locatie Picassolaan.	De selectie van een ontwikkelaar voor de nieuwbouw. Afronding sloop huidige bebouwing.	
6.c	Behoud volkstuinen, ten behoeve van groot belang voor gezondheid, klimaat, natuurbewustzijn, biodiversiteit en behouden band mensen met natuur.	Jaarlijkse ondersteuning van de Federatie Amateursverenigingen Alkmaar e.o. middels subsidie en continuering ambtelijke contacten.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Het toevoegen van groen op nieuwe schoolpleinen voor (speciaal) basis onderwijsscholen die zijn opgenomen in een Integraal huisvestingsplan.	4 van de 7 schoolpleinen	
2.	Op basis van de portefeuilleroutekaart de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed gefaseerd uitvoeren t/m 2050 (zie ook thema 5.1.).	100%	

Betrokkenheid verbonden partijen**Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.**

Op 9 december 2020 is Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V. (ADV BV) opgericht met als doel om (een deel van het) vastgoed van de gemeente te beheren en te verduurzamen. De gemeente is 100% aandeelhouder van ADV BV.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (NHN) levert met professionele kwaliteit voor complexe milieu-, duurzaamheids- en natuurtaken op het gebied van het omgevingsrecht een bijdrage aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

Relevante beleidsnota's

- Nota Grondbeleid 2022, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-01-2022.
- Nota Vastgoed 2022, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-01-2022.
- Nota Grondprijzen 2022-2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 29-03-2022.
- Beheerplan gemeentelijk vastgoed 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 06-07-2023.
- Portefeuilleroutekaart Gemeente Alkmaar op 27-02-2025.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Uitvoeringsbesluit nieuwe groene schoolpleinen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-12-2022.
- Integraal Huisvestingsplan Primair en Speciaal Onderwijs:
 - fase 1 (2013-2016) vastgesteld in de raadsvergadering op 28-06-2012.
 - fase 2 (2017-2020) vastgesteld in de raadsvergadering op 12-10-2015.
 - fase 3 (2021-2025) vastgesteld in de raadsvergadering op 23-09-2021.
- Beleidsplan investeringen sportvelden, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-09-2021.
- Regionaal Woonakkoord 2021-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 06-07-2021.
- Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 05-10-2017.

- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Onderhoud kapitaalgoederen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Visie Mobiliteit & Bereikbaarheid, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-07-2017.
- Omgevingsbeeld Kanaalzone en ontwikkelbeelden 5 deelgebieden, vastgesteld in de raadsvergadering op 04-07-2019.
- Ontwikkelbeelden stations Alkmaar en Alkmaar Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-12-2021.
- Visie Alkmaarse binnenwateren, vastgesteld in de B&W-vergadering op 09-02-2021.
- VTH (Vergunningverlening, toezicht en handhaving) beleidsnota en uitvoeringsnota 2023-2026 (vastgesteld in B en w van 01-08-2023
- Beleidskader kleine windturbines, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-04-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Uitvoeringsprogramma 2025 en jaarverslag 2024 Vergunningverlening, toezicht en handhaving WABO/Omgevingswet, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-04-2025.
- Handreiking opstelpunten antenne-installaties, vastgesteld in de B&W-vergadering van 22-04-2025

Thema 4.4 Wonen

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar heeft voor iedereen passende woonruimte.

Subdoelstellingen

1. De woningvoorraad sluit beter aan bij de wensen en behoeften van huidige en toekomstige inwoners.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	De acties voortkomend uit de Woonvisie zijn uitgevoerd of gestart.	De acties die zijn vermeld in de Uitvoeringsagenda van de Woonvisie zijn uitgevoerd of gestart.	
1.b	De Huisvestingsverordening is actueel.	De huidige Huisvestingsverordening wordt waar nodig aangepast op nieuwe wetgeving van het Rijk.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		In regionaal overleg wordt een nieuwe model-Huisvestingsverordening gemaakt omdat de huidige verordeningen in de loop van 2027 vervallen.	
1.c	In de ontwikkelkaders voor de deelgebieden GGO zijn de uitgangspunten voor wonen opgenomen.	De uitgangspunten voor wonen worden aangeleverd voor en opgenomen in de ontwikkelkaders voor de deelgebieden GGO.	
1.d	Alkmaar biedt volgens geldende wet- en regelgeving huisvesting aan statushouders.	De gemeente maakt voor de huisvesting van statushouders afspraken met corporaties (over woningaanbod) en begeleidende instanties.	
1.e	Er zijn nieuwe prestatieafspraken tussen de gemeente, corporaties en huurdersorganisaties.	Partijen voeren in 2026 overleg over het maken van nieuwe prestatieafspraken.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Percentage woningen sociaal segment (koop en huur) t.o.v. het aantal gerealiseerde nieuwbouwwoningen.	30%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Regionaal Woonakkoord 2021-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 06-07-2021.
- Woondeal Noord-Holland-Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering op 21-02-2023.
- Criteria bij realisatie van nieuwe woningen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 13-02-2024.
- Huisvestingsverordening Alkmaar 2024 en het rapport Schaarste-onderzoek in Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 8 januari 2024. De verordening is aangepast in de raadsvergadering op 5 juni 2025.
- Verordening Startersleningen Gemeente Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-03-2015.
- Subsidieregeling Duurzame renovatie Huibert Pootlaan (alleen voor al bestaande verplichtingen), vastgesteld in de raadsvergadering op 14-05-2007, aangepast in de raadsvergadering op 4-2-2016.

Thema 4.5 Parkeren

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Er zijn parkeervoorzieningen voor alle doelgroepen.

Subdoelstellingen

1. Er zijn voldoende parkeerplaatsen.
2. Openbare parkeerplaatsen zijn kwalitatief op orde.
3. Bij parkeerbeleid zijn de tarieven en voorwaarden sociaal acceptabel.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Monitoring parkeerdruk.	Juni 2024 is er voor de hele gemeente een onderzoek naar de parkeerdruk 's nachts gedaan. Bij specifieke vragen worden deelonderzoeken uitgezet.	
1.b	Aanleg parkeerterrein in De Rijp. Cross-over met thema 4.2 Bereikbaarheid.	Er wordt gewerkt aan een plan voor de herinrichting van de Meelzak in De Rijp, waar parkeren een onderdeel van is.	
1.c	Er zijn voldoende parkeerplaatsen in het centrum.	Er lopen onderzoeken naar de Karpertongarage en de Kanaalschiereiland. Wanneer hier meer duidelijkheid over is kan een visie opgesteld worden voor de juiste parkeerder op de juiste plaats in Overstad en de binnenstad.	
1 en 2	Extra parkeerplaatsen in parkeergarage Kanaalschiereiland en parkeergarage Karperton kwalitatief op orde.	Uitwerking van variantenstudie wordt eind 2025 voorgelegd aan de Raad. Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming is in 2026 een voorbereidingskrediet noodzakelijk voor o.a. architectenselectie en uitwerking gekozen variant.	
2	De gebruikers van de betaalde voorzieningen zijn tevreden over de aspecten schoon, heel, veilig en gebruikersvriendelijkheid van deze voorzieningen.	De tevredenheid van gebruikers wordt gemeten middels een klanttevredenheidsonderzoek. Parkeergarage De Vest zal in 2026 afgesloten zijn en is dan alleen toegankelijk voor parkeerders.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
3	Betalingsgraad verhogen door efficiënte (inzet) handhaving.	De scanauto, bedoeld als handhavingsmiddel voor fiscaal (kort) parkeren blijft ingezet worden om bij te dragen aan het verhogen van de betalingsgraad.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Parkeerdruk (openbaar parkeren).	<90%	
2.	Klanttevredenheid parkeervoorzieningen.	Minimaal 7,5	
3.	Betalingsbereidheid kortparkeerders	85%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Servicehuis Parkeer- en verblijfsrechten

De Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV) is een landelijke organisatie voor en door gemeenten en heeft als doel het stimuleren van vernieuwing in de parkeerketen en het faciliteren van gemeenten bij het digitaliseren van hun parkeerdiensten. SHPV beheert een digitaal platform voor het ontsluiten en afhandelen van parkeer- en verblijfsrechten, heffingen en verwerkt ook de parkeerbetalingen die middels de mobiele telefoon worden gedaan.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV heeft de openbare buitenruimte (waaronder de parkeervakken) in opdracht van de gemeente beheerd en onderhouden op basis van de dienstverleningsovereenkomst.

Relevante beleidsnota's

- Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-07-2024.
- Parkeernormennota 2025-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-05-2025.
- Parkeermonitor 2020-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 09-06-2020, eind 2021 geactualiseerd.
- Parkeerfondsverordening 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-11-2023.

- Parkeerverordening 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Verordening Parkeerbelastingen 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Besluit Parkeergarages 2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 28-01-2025.
- Aanwijzingsbesluit Parkeren 2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 28-01-2025.
- Uitwerkingsbesluit Parkeren 2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 28-01-2025.
- Uitvoeringsbeleid Laadpalen ADA 2024-2027, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-01-2024.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 4.6 Alkmaars kanaal

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Door de gebiedsontwikkeling van het Alkmaars kanaal wordt een (versnelde) bijdrage geleverd aan het oplossen van het huidige woningtekort in de gemeente met oog voor een goede woon-werkbalans en het revitaliseren en moderniseren van bestaande gebieden. Hierbij wordt rekening gehouden met groenontwikkeling, ontwikkelen van voorzieningen, klimaatadaptatie en mobiliteit. Om deze gebieden goed te kunnen inrichten wordt ingezet op het verkrijgen van provinciale en landelijke subsidies.

Subdoelstellingen

1. Realiseren van nieuwe woningen en bijbehorend ruimtelijk programma op basis van een integrale samenhang in gebieden en een vertaling van diverse beleidsambities.
2. Versnelling woningbouw.
3. Gebiedsontwikkeling.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
1.a	Nieuwe woningen zijn gebouwd en beleidsambities zijn vertaald in concrete projecten.	Concrete projecten uit 2025 lopen in 2026 door. In Viaanse Molen gaat het om Pendorp, Buitenvaart en uitwerken van afspraken in het kantorenpark. Op Overstad zal Ringerskwartier worden afgerond en wordt het Ringersplein verder ingericht. In Overstad wordt een tender uitgeschreven om te komen tot verdere ontwikkeling. Met de projecten	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
		Staalmeester, Leko, Poort van Oudorp en Dok6 wordt in 2026 met de uitvoering gestart op Oudorp. Ook zijn er diverse nieuwe projecten in de startfase.	
1.b	Bij grote stedelijke projecten werken we bij voorkeur met ontwerpateliers met onafhankelijke voorzitter en duidelijke verslaglegging.	Net zoals bij het opstellen van de ontwikkelkaders in 2025 is gebeurd worden bij concrete projecten participatietrajecten georganiseerd en worden plannen mede beoordeeld door een supervisor.	
1.c	In overleg met bedrijfsleven/ontwikkelaars/belanghebbers is onderzocht of andere invullingen van bestaande situaties wenselijk/mogelijk zijn.	Hiervoor is continue aandacht; zo wordt op Oudorp een locatie ingericht voor spoedzoekers.	
2.	Woningbouw is versneld.	Zie toename aantal woningen (thema 4.4. wonen).	
3.a	Gebiedsontwikkeling Oudorp, Overdie, Overstad en Viaanse Molen.	De ontwikkelkaders worden in najaar 2025 aangeboden aan de raad en nieuwe plannen binnen deze gebieden worden hieraan getoetst.	
3. b	Uitwerking status Alkmaar als grootschalig gebied.	Samen met het Rijk wordt de status van Alkmaar als grootschalig gebied verder uitgewerkt en worden subsidies aangevraagd en ingezet om de gebiedsontwikkeling te stimuleren en woningen te realiseren.	
3.c	Het realiseren van woningen, kantoren en voorzieningen in het Stationsgebied zoals vastgelegd in het Ontwikkelkader dat in 2025 wordt vastgesteld.	Begeleiding door projectleider van de bouwinitiatieven voor Wognumsebuurt 2 en 10-12. Haalbaarheidsonderzoek naar verplaatsing busstation naar noordkant van het station in combinatie met een mobiliteitshub.	€ 150.000 in 2026, dekking uit vergoeding van plankosten.
4	Het uitvoeringsplan voor het Alkmaars kanaalpark realiseren.	In 2026 wordt verder gewerkt aan het vastgestelde uitvoeringsplan en zullen nieuwe projecten in gang worden gezet.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Aantal woningen.	1.000	In 2026 zullen ca. 600 woningen worden opgeleverd en zijn ca. 1.800 woningen in de voorbereidende en planvormende fase (oplevering vóór 2030).

Betrokkenheid verbonden partijen**Stadswerk072 NV**

Stadswerk072 NV is betrokken bij de inrichting en aanleg van openbare ruimte in de deelgebieden en bij onderhoud en onderhoudskosten in de toekomst.

Relevante beleidsnota's

- Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 05-10-2017.
- Omgevingsbeeld Kanaalzone en ontwikkelbeelden 5 deelgebieden, vastgesteld in de raadsvergadering op 04-07-2019.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Ontwikkelkader Overstad, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Ontwikkelkader kanaalpark, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Programma 5 Duurzaamheid

Hoofddoelstelling

In 2050 is de gemeente Alkmaar klimaatneutraal, klimaatbestendig en circulair. De biodiversiteit is versterkt. Het coalitieakkoord 2024-2026 draagt bij aan de realisatie van deze doelstelling in de komende periode.

Wat mag het kosten?

Programma 5 Duurzaamheid						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Leefomgeving	52.909	53.876	56.851	54.961	53.233	54.016
Totaal lasten	52.909	53.876	56.851	54.961	53.233	54.016
Leefomgeving	37.089	34.585	40.146	37.647	36.062	36.188
Totaal baten	37.089	34.585	40.146	37.647	36.062	36.188
Totaal saldo voor bestemming	-15.819	-19.291	-16.704	-17.313	-17.172	-17.828
Leefomgeving	700	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	700	0	0	0	0	0
Leefomgeving	114	100	45	45	46	46
Totaal onttrekkingen reserves	114	100	45	45	46	46
Totaal mutaties reserves	-586	100	45	45	46	46
Totaal saldo na bestemming	-16.405	-19.191	-16.660	-17.268	-17.126	-17.782

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 5.1 Leefomgeving

Subdoelstellingen

Energie- en Warmtetransitie:

1. Het aardgasvrij maken van de woningen in de komende 30 jaar vanaf 2023.
2. Het opwekken van 0,62 TWh duurzame energie in 2030 in regio Alkmaar.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit:

3. Borgen beleidsplan en opstellen van een klimaatadaptatiemonitor.
4. Wateroverlast: hevige neerslag leidt niet tot waterschade aan gebouwen, boven- en ondergrondse infrastructuur en voorzieningen. Kwetsbare en vitale functies en voorzieningen blijven beschikbaar.
5. Hitte: tijdens hitte biedt de gebouwde omgeving een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.
6. Droogte: droogte leidt niet tot structurele schade aan bebouwing, funderingen, wegen, groen, water en vitale of kwetsbare functies.
7. Biodiversiteit: groenblauwe structuren en de gebiedseigen biodiversiteit worden versterkt op alle schaalniveaus.

Circulaire economie:

8. Kennis en netwerken opbouwen voor circulair ondernemen, met aandacht voor koplopers en circulaire ondernemers in Alkmaar.
9. Circulaire principes integreren en stimuleren in nieuwbouw- en renovatieprojecten, zowel door de gemeente als bij bedrijven en inwoners.
10. Zuiniger omgaan met wat we hebben door te kiezen voor kwalitatieve, duurzame producten en afgedankte producten een nieuw leven te geven.
11. Duurzamer omgaan met voedsel, bevorderen van lokaal voedsel en stimuleren van duurzame biomassa en hoogwaardige verwerking.
12. Het terugbrengen van restafval en het verhogen van het afvalscheidingspercentage om zo bij te dragen aan de grondstoffentransitie.

Duurzame Mobiliteit:

13. Het aandeel duurzame voertuigen in Alkmaar blijft groeien.
14. Inwoners verleiden om (korte) verplaatsingen duurzamer plaats te laten vinden.

Eigen organisatie:

15. Gemeentelijk vastgoed: 55% CO₂ reductie in 2030 ten opzichte van 1990.
16. Met de CO₂ prestatieladder meet de gemeente jaarlijks de CO₂-emissie.

Dierenwelzijn:

17. Het dierenwelzijn wordt verbeterd en er wordt voldaan aan de wettelijke taken voor dierenopvang en dierenvervoer.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
-	Herstel schade aan bomen als gevolg van storm Poly in 2023	Stadswerk072 voert de werkzaamheden uit	€ 465.000 in 2026 € 140.000 in 2027 € 95.000 in 2028 € 45.000 in 2029
Energie- en Warmtetransitie			
1	Particuliere woningen aardgasvrij maken.	We stellen stap voor stap wijkuitvoeringsplannen op per wijk waarbij de routekaart de leidraad vormt.	
2.a	Huishoudens met energie armoede maken gebruik van de daarvoor beschikbare voorzieningen.	We informeren de doelgroep over de mogelijkheden voor energie subsidies en andere mogelijkheden.	
2.b	Optimaliseren gebruik netwerkcapaciteit door bedrijven (in verband met netcongestie).	We stimuleren energiehubs bij bedrijventerreinen.	
Klimaatadaptatie en biodiversiteit			
3	Borging klimaatadaptatiebeleid.	Klimaatadaptatiebeleid is juridisch geborgd in ontwikkelkader, omgevingsplan en anterieure overeenkomst. Eveneens is er een duurzaam bouwadviseur (1Fte), projectleider duurzaam bouwen (1 Fte) en duurzaam bouwinspecteur (1Fte) aangesteld om ontwikkelaars te adviseren t.a.v. klimaatadaptatie (en duurzaamheid in brede zin).	
3 t/m 7	In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptatieve inrichting van de fysieke Leefomgeving.	In regionaal verband wordt er uitvoering gegeven aan regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. In Q3 vindt een nieuwe ronde van de DPRA stresstest plaats waarna een nieuwe regionale uitvoeringsagenda wordt opgesteld.	
4	Realiseren van waterberging om wateroverlast te voorkomen.	Projecten vanuit SW072 worden klimaatadaptief uitgevoerd. Tevens is in de MIP budgettering aangevraagd om de integrale onderhoudsprojecten klimaatadaptief te kunnen uitvoeren.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
5 en 7	Realiseren van schaduw om hittestress te voorkomen en biodiversiteit te vergroten.	Door meerdere projecten wordt dit resultaat bereikt o.a. via - 5000 bomen; - Vergroenen schoolpleinen; - Vergroeningsaanpak openbare ruimte SW072; - Steenbreek (advies voor inwoners over vergroening van de tuin); - Inzet subsidies inwoners en organisaties; - Groen voor elkaar (advies voor inwoners bij groene burgerinitiatieven).	
7	Versterken biodiversiteit.	Door meerdere projecten wordt dit resultaat bereikt o.a. via - Opstellen soorten managementplan; - Vergroening (zie projecten schaduw om hittestress); - Monitoring biodiversiteit; - Natuurinclusief bouwen; - Start ontwikkeling basiskwaliteit natuur.	
Circulaire economie			
8.a	Ondernemers voorbereiden op toekomstige uitdagingen dankzij opgebouwde kennis over circulair ondernemen en de ontwikkeling van circulaire netwerken.	- Kennissessies en workshops voor diverse sectoren - Lokaal netwerk voor circulaire ondernemers en één-op-één begeleiding.	
8.b	Koplopers en circulaire ondernemers krijgen actieve aandacht en een podium om hun initiatieven en successen te delen.	- Organiseren van events en media-aandacht. - Jaarlijkse prijsuitreiking voor circulaire koplopers.	
9.a	Circulaire principes worden geïntegreerd en gestimuleerd in (nieuw)bouwprojecten waar de gemeente bij betrokken is.	- Toepassen en stimuleren van circulaire (bouw)principes bij gemeentelijke bouwprojecten. - Implementeren en promoten van de handreiking Circulair Bouwen in gemeentelijk beleid en uitvoeringspraktijken.	
9.b	Actieve stimulans van circulair bouwen, renoveren en onderhoud wordt bevorderd bij zowel bedrijven als inwoners.	- Informatiecampagnes over circulair bouwen. - Best practices en ondersteuning voor circulaire bouwprojecten.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
10 en 12.a	Er is zuiniger omgegaan met wat we hebben en afgedankte producten hebben een nieuw leven gekregen.	- Hergebruik van afgedankte producten, kringloopwinkels en repaircafés. - Circulaire innamebalie afvalbrengstation en circulair grondstoffenbeleid.	
10 en 12.b	Het kiezen voor producten van hoge kwaliteit met een lange levensduur is gestimuleerd en circulaire keuzes zijn bevorderd.	- Informatie-evenementen en workshops over duurzame producten. - Informeren over circulair consumeren en gemeente geeft het goede voorbeeld.	
11 en 12.a	Duurzamer omgaan met voedsel en het gebruik van lokaal voedsel is bevorderd	- Voedselverspilling verminderen via samenwerkingen, educatie en een goede voorbeeldrol van de gemeente. - Bevorderen van lokaal geproduceerd voedsel en duurzaam aanbod bij evenementen.	
11 en 12.b	Duurzame biomassa en hoogwaardige verwerking zijn bevorderd.	- GFT-reductie en composteerprogramma's stimuleren, gericht op vermindering van GFT in restafval binnen het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid. - Samenwerking met landbouwsector en onderzoek naar hoogwaardige toepassing van biomassa.	
Duurzame Mobiliteit (cross-over met Thema 4.2)			
13.	Stadslogistiek in de binnenstad is efficiënt, duurzaam en schoon.	In 2025 is de routekaart voor Stadsdistributie binnenstad vastgesteld. In 2026 start de uitvoering.	
14.	Het vergroten van het aantal fietsritten op korte afstanden.	In 2025 is Alkmaar Fietst door vastgesteld. In 2026 start hiervan de uitvoering.	
Eigen Organisatie			
15.a	Portefeuilleroutekaart, energiescans en transitiepaden.	Wij verduurzamen de 5 geselecteerde panden van de gemeente t/m 2030.	

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
15.b	Alle kantoren in eigendom van de gemeente voldoen aan de energielabel-C verplichting en panden met grootverbruik hebben slimme meters.	Wij hebben bij alle kantoren label C en hebben slimme meters geplaatst.	
15.c	Onderhoud wordt duurzaam.	Wij stellen een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan op (DMJOP.)	
16.a	Duurzamere gemeentelijke organisatie: De gemeente meet jaarlijks de CO ₂ -emissie.	Wij meten jaarlijks de CO ₂ uitstoot.	
16.b	Draagvlak in de hele organisatie voor Duurzaamheid.	Samen met de MLF hebben wij Foodprint Challenge uitgevoerd en werken nu aan een nieuwe leerroute Duurzaamheid.	
16.c	Sustainable Development Goals (SDG): de duurzaamheidsdoelstellingen van de SDG zijn waar mogelijk geïmplementeerd.	Volgende 6 SDG zijn geïntegreerd in de uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen: 7 betaalbare duurzame energie, 12 verantwoorde consumptie en productie, 13 klimaatactie, 15 leven op het land en 17 partnerschap om doelstellingen te bereiken.	
16.d	Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop (MVOI).	Wij hebben een nulmeting uitgevoerd en een actieplan MVOI opgesteld.	
16.e	De bedrijfsprocessen van de gemeente zijn duurzaam.	Stuk voor stuk maken wij de bedrijfsprocessen duurzaam.	
Dierenwelzijn			
17.a	Wij werken met een actueel beleid dierenwelzijn.	Het dierenwelzijnsbeleid is geactualiseerd. Dierenwelzijnsbeleid gemeente Alkmaar 2025-2030 is vastgesteld. Aan dit geactualiseerde beleid wordt nu uitvoering gegeven.	
17.b	Aansluiting bij het Keurmerk Diervriendelijke Kinderboerderij voor kinderboerderijen.	De Stadsboerderij is aangesloten bij het keurmerk. De niet-gemeentelijke kinderboerderijen worden gestimuleerd richting het keurmerk Diervriendelijke kinderboerderij.	

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Recent bekend	Streefwaarde 2026	Toelichting/opmerking
3.a	Percentage elektrische auto's.	11% (mei 2025, oplaadbare voertuigen)	13% (eind 2026)	
3.b	Aantal (gewone) laadpalen in de openbare ruimte.	471 (mei 2025)	550 (eind 2026)	
5.	Percentage (gemeentelijke) voertuigen rijdend op elektriciteit of waterstof.	90 %	100%	
6.a	Aanleg extra m ² groen (m ² verharding die is vervangen door groen: in de openbare buitenruimte en op schoolpleinen).	50.000 m ² extra groen en 80.000 m ² extra natuurvriendelijk en insectvriendelijk beheer in de periode 2019-2027.	50.000 m ² extra groen 80.000 m ² extra natuurvriendelijk en insectvriendelijk beheer	
6.b	Aanleg m ² groen dak (met gemeentelijke subsidie).	1.730 m ²	1.730 m ²	
1	Het aardgasvrij maken van gemiddeld 1.600 woningen per jaar	8.945 woningen zijn aangesloten op warmtenet HVC (periode t/m 2024).	Een toename met 500 woningen	Gemeente werkt samen met HVC en corporaties. De routekaart is richtinggevend.
12	Verminderen van restafval	190 kg in 2024.	180kg	

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV werkt in opdracht van en samen met de gemeente aan integraal beheer en gebruik, ontwikkeling en verduurzaming van de fysieke leefomgeving. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Recreatieschappen Geestmerambacht en Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Recreatieschappen Geestmerambacht (GAB) en Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) dragen bij aan groen en gezond woon- en werkklimaat met duurzame en recreatieve ondernemingen en hoge natuurwaarden.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken

De Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). HVC is verantwoordelijk voor de uitbreiding van het tracé van - en het aantal aansluitingen op - het warmtenet. Daarnaast zamelt HVC ons huishoudelijk restafval in en verwerkt het.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) is verantwoordelijk voor de handhaving van de milieuwetgeving.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Relevante beleidsnota's

- Agenda Duurzaam Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-01-2021.
- Beleidsplan Stedelijk Water 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 01-12-2016.
- Groenbeleidsplan 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 01-12-2016.
- Rapporten 'Kansen voor vergroenen' en 'Kansen voor biodiversiteit', vastgesteld in de raadsvergadering op 28-11-2019.
- Beleidsplan klimaatadaptatie 2024-2028, vastgesteld in het college van B&W op 23-03-2024.
- Boomstructuurplan 2017-2027, vastgesteld in het college van B&W op 12-12-2017, ingekomen stuk in commissie Ruimte op 11-01-2018.
- Bomenverordening Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-09-2016.
- Nadere Regels subsidie Groene Daken Alkmaar, vastgesteld in het college van B&W op 10-8-2021, in werking getreden op 01-10-2021.
- Dierenwelzijnsbeleid Gemeente Alkmaar 2025-2030, vastgesteld in de raadsvergadering van 23-01-2025
- Nota luchtkwaliteit 2016-2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-04-2017.
- Alkmaarse warmtevisie, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-06-2019.
- Regionale energiestrategie Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-06-2021.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota onderhoud kapitaalgoederen, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda regio Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-05-2021.
- Laadpalenbeleid ADA 2024-2027, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-01-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Programma 6 Financiën

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een financieel gezonde gemeente.

Doelstellingen

1. De begroting is meerjarig sluitend.
2. De lokale lasten zijn laag en dat willen we zo houden.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
2.	Opbrengsten tarieven verhogen conform inflatieverwachting en areaaluitbreiding.	De tarieven worden verhoogd met een generieke stijging van 2,8%. Op basis van het vastgestelde Afvalbeleidsplan en Beleidsplan Stedelijk Water stijgt het tarief voor rioolrecht met 2,1% bovenop de beperkte generieke stijging van de tarieven.	

Wat mag het kosten?

Programma 6 Financiën						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overhead	34.057	30.364	31.739	31.663	31.494	31.684
Algemene dekkingsmiddelen	2.100	1.524	2.440	3.703	4.170	4.601
Onvoorzien	0	50	1	1	1	1
Heffing voor de vennootschapsbelasting	83	0	0	0	0	0
Totaal lasten	36.240	31.938	34.180	35.366	35.665	36.287

Programma 6 Financiën						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overhead	1.846	1.452	1.696	1.696	1.696	1.696
Algemene dekkingsmiddelen	333.650	337.372	352.642	352.661	347.692	348.657
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	335.496	338.824	354.337	354.356	349.387	350.352
Totaal saldo voor bestemming	299.256	306.886	320.157	318.990	313.722	314.065
Overhead	120	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	120	0	0	0	0	0
Overhead	828	448	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	828	448	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	708	448	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	299.964	307.334	320.157	318.990	313.722	314.065

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie "Toelichting per programma en overzicht").

Thema 6.1 Overzicht Overhead

Voor een inhoudelijke toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Gewenst resultaat, acties en benodigde middelen

Nr. doelst.	Gewenst resultaat	Actie	Benodigde middelen
-	Het bieden van transparante en begrijpelijke informatie over de begroting en verstrekte subsidies.	In 2025 is het nieuwe financieel systeem in gebruik genomen. In 2026 werken we verder aan de ontsluiting van informatie en verfijnen we in de website, gebruik makend van de mogelijkheden van het nieuwe financieel systeem.	

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota's vastgesteld.

Thema 6.2 Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Belastingen

Voor het genereren van inkomsten worden belastingen geheven. Een nadere toelichting op alle belastingen staat in de paragraaf Lokale Heffingen van deze begroting.

Gemeentefonds (algemene uitkering)

Op grond van de Financiële-verhoudingswet ontvangt de gemeente een uitkering uit het gemeentefonds voor dekking van de algemene uitgaven.

Financiering en treasury

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Beheersinstrumenten hiervoor zijn de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, parkeerbelasting, baatbelasting, precariobelasting en forensenbelasting.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

De gemeente is aandeelhouder van de bank N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de BNG-aandelen van de gemeente. 50% van de aandelen is in bezit van gemeenten en provincies. De andere 50% heeft het Rijk in bezit. Gemeente Alkmaar bezit 189.930 aandelen (0,34% van uitstaande aandelen BNG).

Alliander N.V.

De gemeente is sinds 18 december 2017 weer rechtstreeks aandeelhouder van Alliander N.V.. Gemeente Alkmaar bezit 760.743 aandelen (0,56% van uitstaande aandelen Alliander). Andere grote aandeelhouders zijn de provincies Gelderland, Friesland, Noord-Holland en Gemeente Amsterdam.

Relevante beleidsnota's

- Financiële verordening 212 Gemeente Alkmaar 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Nota Reserves en voorzieningen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Investeren en afschrijven, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Treasurystatuut 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 6.3 Overzicht Onvoorzien

De post 'onvoorzien' is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post 'onvoorzien' wordt opgenomen in de gemeentebegroting. Het is echter niet verplicht gesteld wat de hoogte van deze post moet zijn. Het gereserveerde bedrag mag ook 0 zijn.

In de begroting wordt een bedrag van € 1.000 aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Bij het gebruik van onvoorzien dient een onderscheid gemaakt te worden tussen structurele en incidentele lasten. Gebruik van onvoorzien voor structurele zaken heeft tot gevolg dat in jaar t (het begrotingsjaar) dekking vanuit onvoorzien aanwezig is, maar in jaar t+1 (het volgende begrotingsjaar) deze dekking niet meer aanwezig is. De dekking moet dan worden gevonden in de totale afweging van de begroting. Gesteld kan worden dat de post onvoorzien alleen gebruikt moet worden als dekkingsmiddel voor incidentele zaken, waarbij de te hanteren criteria de 'drie O's-scenario's zijn, te weten: onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar. Overigens wordt bij het opstellen van de begroting de post onvoorzien wel als een structurele last aangemerkt, alsmede onderdeel van het weerstandsvermogen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota's vastgesteld.

Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 is de gemeente vennootschapsbelasting (Vpb) verschuldigd voor die activiteiten waarmee een onderneming wordt uitgeoefend. Om de Vpb-last te berekenen heeft de gemeente haar activiteiten ingedeeld naar clusters en wordt jaarlijks per cluster beoordeeld of sprake is van Vpb-belaste

activiteiten. De Vpb-last voor de grondexploitaties wordt bepaald op basis van de werkelijk gerealiseerde opbrengsten en gemaakte kosten binnen de grond-exploitatie in enig jaar. Voor periode 2022 – 2026 is er in samenspraak met de belastingdienst een nieuwe vaststellingsovereenkomst opgesteld. Hierin zijn drie componenten opgenomen: de balanswaarde van het grondbedrijf per 1 januari 2022, de wijze waarop deze balanswaarde het belastbaar resultaat beïnvloedt en de wijze waarop financieringslasten kunnen worden toegekend. De Belastingdienst vindt dat de gemeente Alkmaar voor de reclameopbrengsten ook Vpb moeten afdragen. Een aantal gemeenten in Nederland heeft een juridische procedure gestart om de rechter te vragen zich hier over uit te spreken. Alkmaar heeft verschuldigde Vpb belasting wel betaald, maar is ook in bezwaar gegaan tegen de aanslagen 2016-2023. De Belastingdienst en de gemeenten in Nederland hebben afgesproken om eerst de rechtelijke uitspraak op de landelijke procedure af te wachten.

In het BBV is vastgelegd dat de te betalen belasting centraal wordt verantwoord. Conform het BBV zijn in de jaarrekening geen latente belastingvorderingen en/of schulden opgenomen. Bij de jaarrekening wordt ingegaan op de lopende dossiers.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota's vastgesteld.

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

Via lokale heffingen dragen inwoners en ondernemers in Alkmaar bij aan het welzijn, de leefbaarheid en de voorzieningen in onze stad. De gemeentelijke onroerendezaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing vormen met zaken als huur, hypotheek, gas, licht, water, opstalverzekering en waterschapslasten de woonlasten. Deze drie heffingen zijn financieel verreweg de belangrijkste gemeentelijke heffingen.

Bij lokale heffingen onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier een directe tegenprestatie tegenover staat;
- Retributies, verplichte betalingen, heffen we als we één van onze bezittingen ter beschikking stellen, of als we een dienst verlenen aan een individu of onderneming;
- Leges zijn vergoedingen voor kosten die wij maken voor administratieve handelingen zoals het geven van informatie en het verstrekken van vergunningen;
- Heffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang.

De paragraaf gaat over:

- Het in 2026 te voeren beleid op het gebied van lokale heffingen en kwijtschelding;
- De daarmee gepaard gaande (geraamde) inkomsten;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- De daarbij behorende lokale lastendruk.

Geraamde en gerealiseerde inkomsten:

In onderstaande tabel zijn de geraamde en gerealiseerde inkomsten voor lokale heffingen en belastingen opgenomen.

Bedragen X € 1.000	Gerealiseerde baten 2024	Geraamde baten 2025	Geraamde baten 2026
OZB	29.565	30.194	31.861
Rioolheffing	11.302	11.850	12.415
Afvalstoffenheffing	17.278	18.008	20.124
Toeristenbelasting	981	662	850
Havengelden	119	117	121
Parkeerbelasting	10.504	10.209	13.386
Baatbelasting Noordelijke Ontsluiting Beverkoog	70	90	90
Precario overige	999	599	757
Leges	7.701	5.352	6.312
Lijkbezorgingsrechten	569	553	557
Forensenbelasting	0	0	252
Totaal belastingen	79.088	77.634	86.724
Af: Kwijtschelding	-744	-751	-765
Totaal belastingen, retributies en leges	78.344	76.883	85.959

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Het streven is dat de lokale lasten voor burgers en bedrijven laag blijven. Doelstelling is om de gemeente te blijven met de laagste lasten van de grote steden.

Voor 2026 is een beperkte generieke stijging van de tarieven doorgevoerd van 2,8%, gebaseerd op de inflatie.

Op basis van het vastgestelde Beleidsplan Stedelijk Water stijgt het tarief voor rioolrecht met 2,1% boven op de generieke stijging.

Uitgangspunt is om de kosten van onze dienstverlening zo veel mogelijk te dekken door leges en tarieven die daarvoor geheven kunnen worden. Er wordt daarom gestreefd naar een hoge graad van kostendekkendheid voor de rioolheffing, de afvalstoffenheffing en de leges waar aanvullende tariefverhogingen voor gelden.

Beleidsuitgangspunten berekeningen

Bij het bepalen van de tarieven die hoogstens kostendekkend mogen zijn, is bepaald dat de geraamde baten per (sub)product of per (sub)taakveld de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Bij de berekening van de kostendekkende heffingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de bepaling van de lasten:

- De toerekenbare directe loonkosten zijn op basis van de begrote loonsommen en een tijdsbesteding per product op basis van historische tijdregistratie, dan wel op basis van de begrote loonsommen aan een taakveld toebedeeld.
- De toerekenbare interne indirecte kosten (overhead) zijn gebaseerd op een gemiddeld bedrag per fulltime equivalent (Fte).
- De toerekenbare externe kosten, veelal vanuit Stadswerk voor begraafplaatsen, riool en afval, zijn gebaseerd op de in de begroting geraamde bedragen.
- De toerekenbare kapitaallasten zijn gebaseerd op de in de begroting geraamde investeringen.
- De toerekenbare BTW is gebaseerd op de in de begroting geraamde investeringen en de geraamde inkoopbedragen.
- De overige toerekenbare lasten, waaronder mutaties voorzieningen, zijn conform de in de begroting opgenomen ramingen.

Toepassing van bovenstaande uitgangspunten leidt tot het volgende overzicht van de opbouw van de baten en lasten en dekkingspercentages van de kostendekkende heffingen:

X € 1.000	Directe kosten en inkomsten			Toe te rekenen kosten				
Heffingen	Kosten taakveld (en) incl. (omslag) rente	Inkomsten taakveld (en), excl. heffingen	Netto kosten taakveld	Overhead incl. (omslag) rente	BTW	Totale kosten = 100%	Opbrengst heffingen	Dekkingspercentage
Leges:								
Burgerlijke stand	189	0	189	33		222	230	104%
Reisdocumenten	596	0	596	185		781	584	75%
Rijbewijzen	437	0	437	150		587	471	80%

X € 1.000	Directe kosten en inkomsten			Toe te rekenen kosten				
Heffingen	Kosten taakveld (en) incl. (omslag) rente	Inkomsten taakveld (en), excl. heffingen	Netto kosten taakveld	Overhead incl. (omslag) rente	BTW	Totale kosten = 100%	Opbrengst heffingen	Dekkingspercentage
Verstrekkingskosten uit de basisadministratie personen en basisregistratie niet ingezetenen	207	0	207	198		405	240	59%
Overige publiekzaken	231	0	231	59		290	246	85%
Subtotaal publiekzaken	1.660	0	1.660	625	0	2.285	1.770	77%
Leges fysieke leefomgeving	3.005	0	3.005	1.844	208	5.057	4.365	86%
Totaal leges	4.665	0	4.665	2.469	208	7.342	6.135	84%
Lijkbezor- ging/grafrechten	1.263	0	1.263	7	240	1.510	557	37%
Rioolheffing	9.368	0	9.368	8	3.059	12.436	12.415	100%
Afvalstoffenheffing	18.444	-1.576	16.868	153	3.582	20.603	20.124	98%

Lokale lastendruk

De uitwerking van de belastingen en heffingen 2026 leidt tot onderstaand overzicht van de lokale lasten met een indicatie van de tarieven. Bij de belastingverordeningen 2026 worden de exacte tarieven van de woonlasten aan de raad voorgelegd. De overzichten geven de lasten aan voor een gezin met een woning met een gemiddelde WOZ-waarde. De gegevens worden landelijk gebruikt voor het vergelijken van de lokale lasten en de lastenontwikkeling ten opzichte van het vorige jaar, zoals bijvoorbeeld door het COELO. Voorts wordt de uitkomst opgenomen in de kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

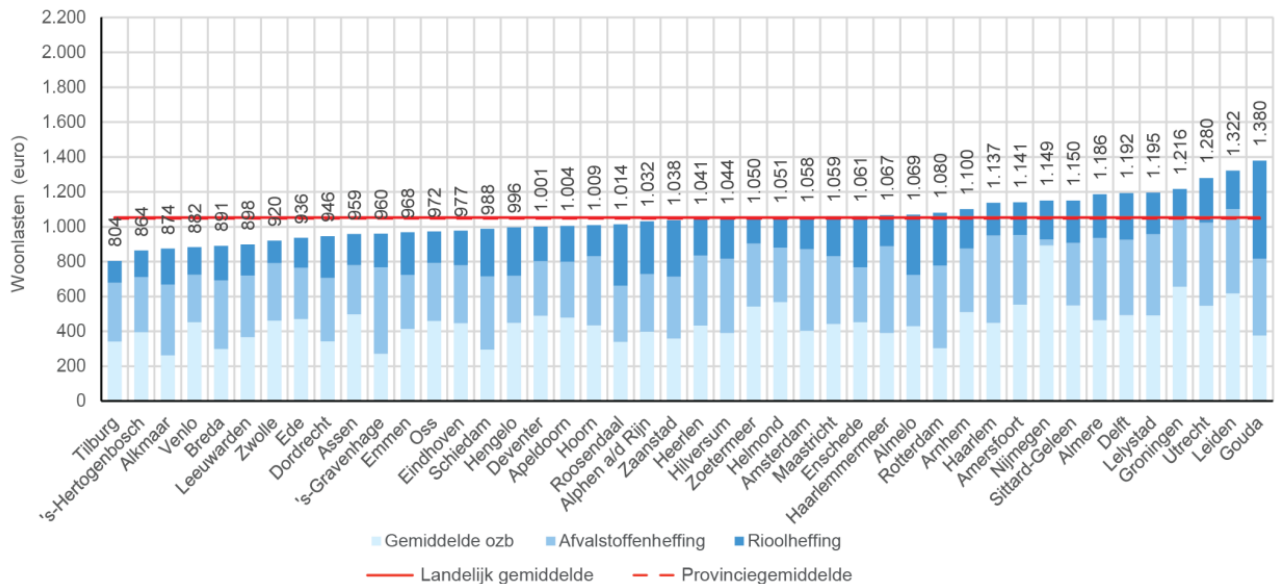
Woonlasten (afgerond)	2024	2025	2026	Toename
OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	252	263	270	2,8 %
Rioolheffing voor gezin	193	205	215	4,9 %
Afvalstoffenheffing voor een gezin	390	407	450	10,6 %
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	835	875	935	6,9 %
Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	994	1.053	*)	
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde	84%	83%	*)	

*) Cijfers over 2026 heeft COELO nog niet gepubliceerd.

COELO

In de volgende tabel zijn de resultaten opgenomen van het onderzoek naar gemeentelijke heffingen dat is uitgevoerd door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen. Dit onderzoek is te vinden onder www.coelo.nl. Het overzicht voor wat betreft de woonlasten 2025 grote gemeenten is hierin opgenomen. Hieruit blijkt dat de belastingdruk

in Alkmaar al geruime tijd tot de laagste behoort van de grote(re) gemeenten, inclusief de provinciehoofdsteden. De woonlasten bestaan uit de OZB, reinigingsheffingen en rioolheffing, in euro's per meerpersoonshuishouden met een koopwoning. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer:

Bron COELO: Benchmark woonlasten G40 en G4 gemeenten 2025

Daarnaast heeft het COELO de Atlas van de lokale lasten 2025 gepubliceerd waarin alle gemeenten zijn opgenomen. Hierbij komt de gemeente Alkmaar op de 28^e plaats goedkoopste gemeenten in Nederland.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de OZB, afvalstoffenheffing en het rioolrecht bestaat de mogelijkheid om een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. Voorts is er beperkte kwijtschelding mogelijk voor grafrechten en leges. Aangezien de OZB en rioolrechten alleen van eigenaren geheven worden en voor bedrijfspanden wettelijk praktisch geen kwijtschelding mogelijk is, wordt veelal kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing.

In Alkmaar wordt uitgegaan van de meest ruime, zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de bijstandsnorm ligt.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing staan de risico's die de gemeente loopt en de middelen en mogelijkheden die beschikbaar zijn om onverwachte tegenvallers op te vangen. Daarnaast geeft deze paragraaf inzicht in de ontwikkeling van een aantal kengetallen over de financiële positie. In deze paragraaf staat:

- het risicomanagementbeleid, risicoprofiel en de benodigde weerstandscapaciteit (inventarisatie van de risico's);
- de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (inventarisatie vrije financiële ruimte);
- de bepaling van de ratio van het benodigde weerstandsvermogen versus de beschikbare weerstandscapaciteit;
- de zes kengetallen die de beoordeling van de financiële positie ondersteunen.

2. Risicomanagementbeleid, risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

2.1. Risicomanagementbeleid

De gemeente Alkmaar heeft zoals iedere organisatie te maken met risico's. Inzicht in de risico's is van belang, onder andere omdat de risico's de uitvoering en realisatie van beleidsdoelen nadelig kunnen beïnvloeden. In de Nota Weerstandsvermogen en risico's 2021 zijn het gevoerde beleid, het begrippenkader en de randvoorwaarden voor risicomanagement vastgelegd.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente grote tegenvallers op kan vangen. Het Besluit begroting en verantwoording omschrijft een risico als "een kans op gevaar of schade met financieel gevolg van substantiële omvang". Deze risico's kan de gemeente dragen door voldoende weerstandsvermogen te reserveren binnen de algemene reserve. Behalve een financieel weerstandsvermogen zijn er andere manieren om de financiële gevolgen van risico's op te vangen:

- Veel gebeurtenissen zijn weliswaar onverwacht, maar doen zich zo regelmatig voor dat over meerdere jaren vrij goed te voorspellen is wat de financiële gevolgen daarvan kunnen zijn. Hiervoor reserveert de gemeente bedragen in de exploitatie of in voorzieningen.
- Bij investeringsprojecten en grondexploitaties is het gebruikelijk dat in de kostenraming (en het investeringskrediet) een post voor onvoorziene tegenvallers wordt meegenomen.
- Risico's kunnen beperkt worden door het afsluiten van verzekeringen, bijvoorbeeld tegen brand-schade aan gemeentelijke gebouwen en de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.
- Een aantal risico's kan voor een gedeelte worden opgevangen uit specifieke bestemmingsreserves. Als de omvang van die reserve niet toereikend is, dan komt de algemene reserve in beeld als risico-afdekking.

De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn de risico's die niet of onvoldoende op een andere manier zijn ondervangen. Deze risico's kunnen een beroep gaan doen op de algemene reserve. Om de financiële gevolgen (die samenhangen met bepaalde risico's) te kunnen opvangen, wordt een weerstandscapaciteit aangehouden. Op basis van een risico-inventarisatie binnen de organisatie wordt een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie berekent hoeveel weerstandscapaciteit nodig is om het totaal aan (financiële) risico's te kunnen dekken. De risico's treden niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang op. De risico-inventarisatie is vooral gericht op risico's met een financieel gevolg en is een momentopname. Bedrijfsonderdelen die op afstand zijn gezet, gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen moeten zelf het risicomanagement in de eigen organisatie inrichten en dit risicoprofiel afzetten tegen het beschikbare weerstandsvermogen in hun begroting. De risico's worden

beoordeeld bij het indienen van het jaarverslag/jaarrekening en de begroting. Relevante bestuurlijke risico's bij verbonden partijen die expliciet bij de aangesloten gemeente worden neergelegd of het maximum van de toegestane reserve overschrijden worden, indien dit een reëel bestuurlijk risico betreft, wel meegenomen in het risicoprofiel van de gemeente Alkmaar.

2.2 Beschrijving van het risicoprofiel. Wat zijn de belangrijkste risico's voor de gemeente Alkmaar.

Algemeen

Klimaatverandering

De effecten van klimaatverandering tekenen zich zichtbaar af. De onzekerheid over de uiteindelijke gevolgen voor de gemeentebegroting is groot. De gemeente heeft een begin gemaakt met het uitvoeren van de eerste beleidsprogramma's om de gevolgen daarvan op te vangen. De risico's zullen vooral impact hebben in de openbare ruimte, de infrastructuur en neerslaan in de investeringen die de gemeente daarin moet doen. De investeringen zijn nog niet integraal verwerkt in de begroting van de gemeenten.

Krapte op de arbeidsmarkt

Voor de dienstverlening en de bedrijfsvoering van de gemeente ziet de gemeente het risico dat we het personeel niet op het benodigde peil kunnen houden verder toenemen: tekorten in specifieke rollen, overspannen arbeidsmarkt en vergrijzing zijn daarvan de oorzaken. Door de omvang van Alkmaar heeft de gemeente nog voldoende aantrekkingskracht voor medewerkers, maar je ziet dit in het ruimtelijk domein wel knellen. Verder voert de gemeente een actief wervingsbeleid voor (jonge) medewerkers die als trainee kunnen instromen.

Rijksbeleid gemeentefonds

In de Voorjaarsnota 2023 van het Rijk is besloten dat het Gemeente- en Provinciefonds (GF en PF) vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP). Dit besluit heeft grote gevolgen voor het gemeentefonds in 2027 en volgende jaren. Het BBP houdt onvoldoende rekening met de alsmaar toenemende vraag naar zorg door de vergrijzing in Nederland. Het besluit tot indexering op basis van het BBP geeft een risico voor de toekomstbestendigheid van de begroting.

In de voorjaarsnota 2025 van het Rijk is besloten tot aanvullende compensatie van de uitgaven voor Jeugd. Aanleiding en aanvragen zijn opgenomen in het rapport Groeipijn van de commissie van Ark. Gemeenten worden deels gecompenseerd voor de extra uitgaven in 2026 en 2027 op dit beleidsterrein. De aanvragen voor 2028 en volgende jaren zijn niet toegekend. Gezien de omvang van de bedragen geeft dit een financieel gat in de meerjarenbegroting vanaf 2028. Gemeenten en Rijk hebben afgesproken dat in 2027 de commissie wederom een onderzoek doet naar de werkelijke uitgaven voor Jeugd tot en met 2026. De gemeente Alkmaar wacht nadere besluitvorming hieromtrent af.

Inflatie

Het zijn zeer onzekere tijden door de hoge inflatie en de stijging van loonkosten. In de begrotingen van de laatste vier jaar heeft het college de bestaande budgetten binnen de gemeentelijke begroting flink bijgesteld. Ook gesubsidieerde instellingen en andere verbonden partijen van de gemeente hebben een aanzienlijke compensatie voor de gestegen prijzen en loonkosten ontvangen. Maar ook deze effecten zijn nog niet helemaal gestabiliseerd. Dit wordt met name ingegeven door de vraag of de gemeente voor de stijging van de kosten (inflatie) en de stijging van de loonkosten voldoende compensatie van het Rijk (gemeentefonds) ontvangt en of de gemeente haar eigen tarieven voldoende verhoogt als gevolg van de inflatie en stijgende kosten.

Netwerkgestieg

Netcongestie betekent dat er meer vraag is naar elektriciteit dan dat er aanbod is. Het elektriciteitsnet is overbelast, er kan geen stroom meer geleverd of terug geleverd worden en het stroomnet moet worden uitgebreid. Netcongestie kan leiden tot stroomuitval en een verminderde kwaliteit van de levering van elektriciteit. Dit leidt ertoe dat nieuwe gebruikers geen aansluiting kunnen krijgen. Dit laatste treedt ook op meerdere plekken op in Alkmaar en is derhalve een risico voor alle opgaven waarbij nieuwe aansluitingen nodig zijn. Alkmaar neemt zelf initiatief tot het ontwikkelen van alternatieven. Zo is aan de raad een voorstel voor een energie coöperatie bij de haven in de Boekelermeer voorgelegd, dat in 2025 verder is uitgewerkt. Bij het oprichten van deze coöperatie is er een klein risico op negatieve kasstromen bij het opstarten die dan gefinancierd moet worden.

Grondexploitaties

Vastgestelde grondexploitaties

In de jaarlijkse nota Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) rapporteert het college over de risico's van de grondexploitaties. In deze nota zijn per grondexploitatie de risico's opgenomen en gekwantificeerd. Er is vermeld welke risico's – indien ze optreden – ten laste komen van de post onvoorzien in de grondexploitatie en welke risico's onderdeel zijn van de weerstandsparagraaf.

Bedrijventerrein Boekelermeer is het omvangrijkste en belangrijkste project binnen de bestaande grondexploitaties. Het totale programma van deze grondexploitatie bevat ruim 92 hectare uitgeefbare bedrijfskavels. Op grond van het BBV moeten gemeenten extra voorzichtig zijn met betrekking tot onzekerheden en risico's bij grondexploitaties die langer dan tien jaar doorlopen. Het stopscenario dat is doorgerekend gaat uit van een maximale looptijd van 10 jaar waarin dan 22,2 hectare wordt uitgegeven. De boekwaarde is dan € 900.000 (negatief). Dit bedrag is in de risicoberekening van dit scenario meegenomen, uitgaande van een abrupt einde van de grondexploitatie. De kans dat dit scenario optreedt is klein gezien de grote vraag naar bedrijfskavels, het lage aanbod, de aantrekkelijkheid en unieke kenmerken van dit bedrijventerrein. Het verzorgingsgebied van bedrijventerrein Boekelermeer is lokaal tot regionaal en hier is geen enkel ander terrein waar watergebonden en/of milieu categorie 4/5 bedrijven terecht kunnen. Het resultaat van het stopscenario is met een kans van 10% opgenomen in het weerstandsvermogen.

Ontwikkeldaders voor diverse gebieden in Alkmaar

De gemeenteraad van Alkmaar heeft in 2019 ontwikkelbeelden voor de Kanaalzone in Alkmaar vastgesteld. Het Alkmaars Kanaal in het centrumgebied van Alkmaar transformeert van industrieel transportkanaal naar een uitnodigende stadsrivier die verbindt. Het streven is om langs het Noord-Hollands Kanaal een compact, 21ste-eeuws stadsdeel te ontwikkelen met een (hoog)stedelijk woon-, werk- en leefmilieu. Langs het Alkmaars Kanaal ligt een aantal werkgebieden (Overstad, Oudorp, Overdie, Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI), Stationsgebied en Viaanse Molen) die voor een complexe transformatieopgave staan. De gemeente beoogt een organische ontwikkeling van deze gebieden op basis van initiatief van marktpartijen en zelfbouwers. De gemeente ziet voor zichzelf een actieve rol in het wegnemen van barrières, het faciliteren van grondexploitaties en het actief invullen van de deregulerende rol in het kader van de Omgevingswet.

Per deelgebied binnen het Alkmaarse Kanaal wordt een Ontwikkeldader gemaakt. De ontwikkeldaders van Overstad, Viaanse Molen, Oudorp zijn bestuurlijk gedeeld of reeds vastgesteld. In het ontwikkeldader wordt het ruimtelijk raamwerk beschreven met de mogelijke programmatische invulling (hoeveel woningen, werkgelegenheid, voorzieningen e.d.). Ontwikkeldaders zijn een integraal afgewogen voorstel van alle ambities waarin de raad richting geeft aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Bij ieder ontwikkeldader zit een financiële paragraaf met een doorrekening van de verhaalsmogelijkheden en de risico's. De gemeente brengt ook eigen bezit in, maar met uitzondering van delen van Overstad, de locatie van Stadswerk in Overdie en de TMG-locatie in Oudorp, is de gemeente hoofdzakelijk afhankelijk van de voorstellen van particuliere grondeigenaren voor herontwikkeling van hun eigendom.

Een ontwikkelaar start alleen een plan als de totale kosten lager zijn dan de totale opbrengsten. De belangrijkste kosten in een plan voor een ontwikkelaar zijn de aankoop van de grond, de bijdrage in het kostenverhaal en de bouwkosten. De opbrengsten komen uit het bouwvolume, de verkoopbare vierkante meters en het type woning (bijvoorbeeld: sociaal) dat wordt gebouwd. Indien de ontwikkelende partij tevens belegger is dan spelen (ook) andere overwegingen een rol, zoals de omvang van de vastgoedportefeuille met bijbehorende exploitaties. Ook een corporatie kan andere afwegingen maken in verband met hun taakstelling en prestatieafspraken met de gemeente.

Bij het opstellen van het ontwikkelkader per deelgebied wordt doorrekening van de plannen gemaakt. Deze doorrekeningen worden samen met ontwikkelkaders aan de gemeenteraad overlegd. In de doorrekening staan ook de risicobedragen genoemd. De bedragen voor Overstad, Oudorp en Viaanse molen maken onderdeel uit van de berekeningen van het benodigde weerstandsvermogen. Voor Overdie is de uitkomst van het laatste concept meegenomen. Het ontwikkelkader Overdie is nog niet bestuurlijk door de gemeenteraad in procedure genomen.

Wegen en kunstwerken

Per 1 januari 2019 zijn de Hoogheemraadschap Noorder Kwartier (HHNK) wegen in het buitengebied overgedragen aan de gemeente Alkmaar en in beheer bij Stadswerk072. De (dijk)wegen en een aantal civiele kunstwerken in het buitengebied blijken in slechtere staat dan aangenomen was bij de overdracht op 1 januari 2019. Daarmee zijn deze objecten eerder toe aan (groot) onderhoud of vervanging, wat nu en gedurende de levensduur tot hogere onderhoudskosten zal leiden. Stadswerk072 geeft aan dat in de komende 15 jaar circa 50% van de buitenwegen vervangen moet worden. De kosten van het vervangen van de wegen en de kunstwerken loopt in de vele miljoenen euro's en volgens één raming zelfs in de tientallen miljoenen. Het overleg tussen de gemeente Alkmaar en het HHNK hierover stagneert. Leidt dit tot aanvullende financiële verplichtingen, dan zal dit in de begroting (moeten) worden opgelost.

Sociaal Domein (Jeugd en WMO)

Gemeenten en Rijk hebben overeenstemming bereikt over de te maken keuzes, maatregelen, kosten en een meer doelmatige uitvoering van de jeugdzorg 2024-2027. Dit maatregelenpakket wordt de Hervormingsagenda Jeugd genoemd. Deze hervormingsagenda geeft invulling aan de uitgesproken landelijke ambities om de uitgaven beheersbaar te houden, de effectieve beschikbare zorg te garanderen voor kinderen die dat nodig hebben en de gemeenten in staat te stellen hun taken goed te kunnen uitvoeren. Het risico bestaat dat het budget voor Jeugd vanuit het Rijk eerder wordt teruggebracht dan dat de gemeente Alkmaar kosten kan besparen vanwege lopende trajecten/contracten.

De laatste vijf jaar is in de uitvoeringsorganisatie sociaal domein zichtbaar dat de totale hoogte aan verstrekkingen Jeugd groeit en ook naar verwachting in de komende jaren -bij ongewijzigd beleid- verder groeit. Totaal is er in de laatste jaren per jaar meer dan € 5 miljoen toegevoegd aan de budgetten voor Jeugd. Eenzelfde ontwikkeling speelt bij de WMO met kleinere bedragen. Gemeenten krijgen voor de uitvoering van Jeugd en WMO relatief weinig beleidsvrijheid en zijn gebonden aan regionale inkoopcontracten die de zorgpartijen beschermen om zelf risico's te nemen. Verder speelt het al oude probleem bij de van het ontvlechting sociaal domein in 2015, dat inwoners op verschillende manieren aanspraak kunnen maken op toegang tot voorzieningen en bij meerdere zorg verlenende partijen aankloppen. Dat is een situatie die zorgt voor enerzijds de autonomie van de zorgprofessional en anderzijds leidt tot de situatie waarin het lastig is om grip te krijgen op de zorgkosten. Zonder aanvullende middelen van het Rijk in geld dan wel in gewijzigde kaders, is de verwachting dat de kosten voor Jeugd en WMO blijven stijgen. Het is zorgelijk dat er voor het gesprek tussen het Rijk en gemeenten nog geen houdbare afspraken zijn gemaakt.

Op 17 maart 2025 heeft de VNG tijdens het Overhedenoverleg intensief overleg gevoerd met het kabinet over de financiële positie van gemeenten. De VNG heeft opnieuw benadrukt dat het kabinet een wettelijke verantwoordelijkheid heeft om gemeenten in staat te stellen hun taken, waaronder de jeugdzorg,

goed uit te voeren. In februari 2025 is het rapport van de commissie Van Ark gepubliceerd. In het rapport Van Ark wordt erkent dat zonder aanvullende maatregelen de autonome groei van jeugdzorg verder zal stijgen en aanvullende maatregelen in het landelijk beleid nodig zijn.

Het college heeft bij het vaststellen van de Kadernota 2026-2029 afgesproken een inspanning te doen om de kosten van Jeugd verder te beperken, zodat het aantal verstrekkingen gaat dalen naar het landelijk gemiddelde. Hiervoor is een significant aanvullend budget vrijgemaakt ter ontwikkeling van interventies die zorgen voor verminderde vraag en daardoor instroom in de jeugdzorg. Voor Alkmaar gaat het over een bedrag van netto € 5 miljoen per jaar. Risico's bestaan inzake het goed beheersen van de groei en aansluitend het realiseren van een daling van de kosten. Het college gaat planmatig te werk om invulling te geven aan de door haar zelf geformuleerde opgave, maar het zal tenminste twee jaar duren om € 5 miljoen structureel om te buigen. In onderstaande berekening is een bedrag van € 10 miljoen aan risico meegenomen.

2.3 Overige gekwantificeerde risico's en benodigde weerstandscapaciteit

De gemeente legt de bestuurlijke risico's vast in Naris. In het onderstaande overzicht van de risico's in Naris staat een aantal voorbeelden van risico's die samengaan met het sluitend houden van de meerjarenbegroting. Hieruit is op te maken hoe scherp de gemeente aan de wind zeilt en met welk type risico's men rekening houdt. In Naris wordt vervolgens, op basis van de Monte Carlo simulatiesystematiek, een statistische berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gemaakt.

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg (x € 1 miljoen)
BTW en de hoogte van de SPUK vergoeding voor Sport Voor de jaren 2024 en 2025 is er een nieuwe subsidieregeling van het Ministerie voor de compensatie van BTW bij sport. De gemeenten ontvangen een voorschot bedrag gebaseerd op de toegekende bedragen van de afgelopen jaren. Als blijkt bij de verantwoording dat de gemeente meer bestedingen heeft gedaan en een hogere vergoeding wil aanvragen, is het afhankelijk van het budget dat het Rijk beschikbaar heeft of de gemeente hier aanspraak op kan maken. Het risico is daarmee dat de gemeente niet alle BTW SPUK vergoed krijgt.	50%	€ 0,5 per jaar
Omgevingsvergunningen / reisdocumenten / rijbewijzen De Omgevingswet, wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB), pilot digitaal aanvragen rijbewijzen en digitaal aanvragen reisdocumenten zijn ontwikkelingen die gevolgen (kunnen) hebben voor de dienstverlening van Alkmaar aan haar burgers en bedrijven. Deze ontwikkelingen kunnen zowel gevolgen hebben voor de inkomsten als uitgaven. Ook zullen deze ontwikkelingen meerdere jaren in beslag nemen voordat de structurele gevolgen geheel duidelijk zullen zijn.	50%	€ 0,5 per jaar
BUIG Gemeenten ontvangen voor de bijstand een specifieke uitkering van het Rijk (BUIG). Jarenlang houdt Alkmaar op het einde van het jaar gelden over op de BUIG. Dit bedrag is in 2025 deels ingeboekt om de begroting te dekken. Budgettaire druk ontstaat als bijvoorbeeld landelijk de daling van het aantal bijstandsgerechtigden hoger is dan in Alkmaar. Het financiële risico in de risicomatrix is bepaald op 50%.	50%	€ 2,5 per jaar

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg (x € 1 miljoen)
WMO In Alkmaar groeit de laatste jaren het aantal verstrekkingen voor Wmo huishoudelijke hulp. De inkomsten die de gemeente krijgt van het Rijk om deze groei van de uitgaven op te vangen, zijn niet voldoende. Doet het Rijk niets aan het nu lage abonnementstarief en/of compenseert het Rijk niet alle stijgingen van de kosten, dan moet Alkmaar dit uit de algemene middelen dekken. Verwacht wordt dat het Rijk de kaders voor een eigen bijdrage huishoudelijke zorg per 1 januari 2027 aanpast.	30%	€ 0,9 per jaar

2.4. Rente

Alkmaar wordt gevoeliger voor rentefluctuaties het komende decennium. Bij de begroting 2026 is een meerjaren-investeringsprogramma gepresenteerd met een veel hoger investeringsniveau dan voorgaande jaren. Het meerjaren-investeringsprogramma is verdubbeld ten opzichte van de periode 2021-2024. In de meerjarenbegroting van de gemeenten zijn de rentelasten oplopende naar een omslagrente van 2,5% in 2029 doorgerekend.

3. Berekening beschikbare weerstandscapaciteit / ratio weerstandsvermogen

Om de ratio van het weerstandsvermogen te bepalen, moet de relatie worden gelegd tussen de gekwantificeerde risico's met de daarbij benodigde weerstandscapaciteit (90% zekerheid als uitgangspunt) en de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening is de ratio van het weerstandsvermogen. De vastgestelde norm voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit moet minimaal voldoende zijn. Dit betekent dat de ratio zich tussen de 1,0 en 1,4 moet bevinden.

De stand van de algemene reserve (beschikbare weerstandscapaciteit) is eind 2026 € 53,0 miljoen. Berekenende benodigde weerstandscapaciteit is € 26,3 miljoen.

$$\begin{array}{lclcl} \text{Ratio weerstandsvermogen:} & \begin{array}{l} \text{Beschikbare weerstandscapaciteit} \\ \text{Benodigde weerstandscapaciteit} \end{array} & = & \begin{array}{l} \text{€ 53,0 mln.} \\ \text{€ 26,3 mln.} \end{array} & = 2,0 \end{array}$$

Bij de begroting 2025 was de ratio weerstandscapaciteit 1,6. Het risicoprofiel van de gemeente verbetert, omdat de risico's van het Ravijn mitigeren. De herstelmaatregelen van het Rijk als gevolg van de rapportage commissie Van Ark voor Jeugdzorg zorgen ervoor dat de financiële risico's met betrekking tot de effecten hervormingsagenda Jeugd grotendeels uit de begroting zijn gehaald.

4. Kengetallen financiële positie

Gemeenten zijn verplicht een aantal kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing voor de beoordeling van de financiële positie.

Overzicht financiële kengetallen

	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Norm
Netto schuldquote	70,8%	84,6%	81,9%	88,0%	104,4%	111,8%	< 100% is voldoende > 130% is onvoldoende
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	66,7%	81,4%	77,6%	84,1%	100,0%	107,0%	Geen VNG norm
De solvabiliteitsratio:	24,9%	20,8%	18,1%	16,4%	14,1%	11,5%	> 30% is voldoende < 20% is onvoldoende
Algemene Reserve ratio	10,2%	8,1%	7,5%	7,2%	6,0%	4,7%	> 5% is voldoende
Kengetal grondexploitatie	4,9%	5,0%	3,4%	2,8%	2,3%	2,2%	Geen VNG norm
Structurele exploitatieruimte	1,1%	0,0%	0,3%	-0,1%	-1,3%	-1,6%	Structurele baten en lasten zijn in evenwicht
Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	84,0%	83,1%	NNB	NNB	NNB	NNB	Geen norm - Ranglijst Coelo

Toelichting kengetallen

De kengetallen in de jaarrekening 2024 zijn beter dan de begroting 2025 en 2026. Dat komt omdat de totale omvang van de exploitatie bij de jaarrekening in enig jaar aanzienlijk groter is dan bij de program-mabegroting. Veel incidentele inkomsten worden gedurende de uitvoering van de begroting pas beschikt.

De kengetallen begroting 2026 geven een stabiel beeld ten opzichte van de begroting 2025. In de jaren na 2026 is er een verslechtering van de schuldquote zichtbaar. De solvabiliteit en algemene reserve ratio dalen. Dat komt omdat er nog geen sluitende meerjarenbegroting is. Het begrotingstekort 2028 en 2029 wordt rekenkundig in mindering op de algemene reserve gebracht. Dit geeft een neerwaarts effect op alle ratio's. Alkmaar moet meer geld lenen in de komende jaren om de geplande investeringen uit het meerjaren-investeringsplan 2026 en volgend jaren mogelijk te maken. Om de ratio's te verbeteren moet Alkmaar in de komende jaren meer gaan sparen binnen de eigen begroting.

Kengetal grondexploitatie is berekend op 3.4% en dat blijft laag en geeft hetzelfde beeld als bij eerdere begrotingen.

Het positieve saldo van de begroting 2026 zorgt dat het kengetal 2026 "Structurele exploitatieruimte 2026 positief is. Voor 2028 en 2029 is meerjarig nog een tekort op de begroting en is het kengetal negatief.

Voor de ontwikkeling op woonlasten meerpersoonshuishoudens wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Toelichting

Kengetal 1: Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het is een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Het kengetal dat in het BBV wordt gehanteerd, is gebaseerd op de VNG-norm die we eerder al hanteerden in de begroting. Tussen de 100% en 130% moet de gemeente "oplekken", bij meer dan 130% geeft de VNG-norm aan dat ingrijpen wens is.

Kengetal 2: Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Het betreft hier de netto schuldquote, gecorrigeerd voor de verstrekte leningen. Deze worden niet meegerekend in het kengetal netto schuldquote. Dit wordt gedaan omdat er bij verstrekte leningen een onzekerheid bestaat over het terugbetalen van deze leningen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.

Kengetal 3: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin we in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Dit is gebaseerd op het eigen vermogen (reserves en begrotingsresultaat) als percentage van de totale balans. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. De ontwikkeling van dit kengetal is de afgelopen jaren stabiel.

Kengetal 4: Algemene reserve ratio

Dit kengetal is geïntroduceerd in de nota Visie financiële positie 2021. Het kengetal betreft de uitkomst van de omvang van de algemene reserve ten opzichte van het totale balanstotaal. Norm gesteld door de gemeenteraad is minimaal 5%.

Kengetal 5: Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale (geraamde) baten is. Als grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Hoe lager dit percentage is, hoe lager het risico.

Kengetal 6: Structurele exploitatieruimte

Een positief percentage betekent dat de structurele baten in de begroting toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Een negatief getal geeft aan dat structurele lasten gedekt worden door incidentele baten. Dit is bijvoorbeeld het geval als structurele lasten worden gedekt door de verkoop van vastgoed.

Kengetal 7: Belastingcapaciteit:

Alkmaar heeft lage lokale lasten. Het kengetal is kleiner dan 100. Dat wil zeggen dat de woonlasten lager zijn dan het gemiddelde in Nederland. Gemiddeld = 100.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen valt uiteen in twee onderdelen:

1. woningen en gebouwen;
2. infrastructuur, riolering, water en openbaar groen.

1. Woningen en gebouwen

Algemeen beleidskader

Het beleidskader van het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de nota Vastgoed 2022 (raadsbesluit, 27 januari 2022). Het beleid sluit aan bij de huidige ambities van Alkmaar en bij actueel beleid en regelgeving.

Het bezitten van vastgoed is voor de gemeente Alkmaar geen doel op zichzelf. De gemeente verwerft gebouwen en gronden en houdt deze in bezit om maatschappelijke doelstellingen, stedelijke ontwikkelingen, gemeentelijke bedrijfsvoering en andere bestuurlijke doelen te faciliteren. De exploitatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat onder andere uit het afstemmen van vraag en aanbod, op dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen worden gerealiseerd met een efficiënte inzet van middelen. Door centrale regie op de vastgoedportefeuille kan goede afstemming binnen de vastgoedportefeuille plaatsvinden en kunnen dwarsverbanden tussen diverse soorten gemeentelijke panden en haar (potentiële) gebruikers gelegd worden.

De gemeente Alkmaar gaat in zijn algemeenheid bij verkoop en verhuur van commercieel vastgoed uit van marktconforme tarieven en voor maatschappelijk vastgoed van kostprijs dekkende tarieven.

Indeling en omvang vastgoedportefeuille

De gemeentelijke vastgoedportefeuille heeft een totale boekwaarde van ca. € 183 miljoen (per 1-1-2025). De objecten die in eigendom zijn van de Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV (ADV BV) hebben bij de BV een boekwaarde van ca. € 80 miljoen (per 1-1-2025). Het vastgoed van de gemeente kan onderverdeeld worden in maatschappelijk vastgoed (gebouwen met een functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn, veiligheid, maatschappelijke opvang, huisvesting eigen medewerkers), commercieel vastgoed ((bedrijfsverzamel)gebouwen, kinderdagverblijven, parkeergarages en andere gebouwen met potentie om commercieel geëxploiteerd te worden), bijzonder vastgoed (strategisch vastgoed dat in afwachting is van ontwikkeling en vastgoed dat van oudsher in handen is van de gemeente en een belangrijk beeldbepalend karakter en/of functie heeft).

Categorie	Aantal gemeentelijke objecten	Aantal objecten Vastgoed BV
Dienstgebouwen	6	
Monumenten	41	
Onderwijsgebouwen	12	3
Cultuur	3	5
Welzijn	29	
Sport	30	
Overig	19	
Commercieel/strategisch	54	
Fietsenstalling/parkeren	6	3

Onderhoud vastgoed

Het doel van het onderhoud van vastgoed is technisch, functioneel en financieel behoud van waarde (Nota Vastgoed 2022). De uitvoering gebeurt aan de hand van een Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP), welke wordt geactualiseerd en aangepast aan de conditie waarin de bouwdelen zich op dat moment

bevinden. In het kader van duurzaamheid worden de MJOP's vanaf 2025 gefaseerd geactualiseerd naar Duurzame MJOP's. Met deze werkwijze conform de NEN 2767 wordt onderhoud uitgevoerd wanneer dat nodig is en niet alleen omdat het in de planning staat. Afhankelijk van de conditie wordt een kwaliteitsscore gegeven. Voor panden die permanent in exploitatie zijn is het uitgangspunt om de gewogen conditiescore minimaal redelijk (niveau 3, plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar) te krijgen en/of te houden.

Voor monumenten is het uitgangspunt om de gewogen conditiescore minimaal op goed (niveau 2, incidenteel beginnende veroudering) te krijgen en/of te houden. Uitzondering hierop zijn de panden die op de nominatie staan om op korte termijn verkocht of gesloopt te worden of waarvan de toekomstige bestemming/functie onduidelijk is. Tot die tijd vindt onderhoud plaats op basis van instandhouding. In het beheerplan gemeentelijk vastgoed (raadsbesluit juli 2023) zijn de jaarlijkse stortingen en beschikbare onderhoudsuitgaven bepaald.

Het erfpachtcomplex

Het college heeft in 2025 een besluit genomen over de definitieve uitwerking van de uitgangspunten voor de nieuwe erfpachttijdvakken. De uitwerking van deze uitgangspunten omvat dat de erfpachtinkomsten voor de gemeente met betrekking tot woningen en garages in 2038 licht stijgen tot € 3,8 miljoen per jaar.

Onderdeel van de uitwerking en het op korte termijn duidelijkheid verschaffen is de vervroegde canonherziening waarbij nieuwe erfpachtvoorwaarden van toepassing worden verklaard. Erpachters ontvangen vanaf eind 2025 gefaseerd aanbiedingen voor de vervroegde canonherziening. Zowel de canonherziening als de nieuwe erfpachtvoorwaarden moeten notarieel vastgelegd worden. De kosten hiervoor moeten volgens de algemene erfpachtbepalingen door de gemeente gedragen worden en hiervoor is een aanbestedingsprocedure gevolgd. In het geval alle erpachters ervoor kiezen om de canonherziening vervroegd te laten plaatsvinden vanaf 2025 dan bedragen de kosten voor de gemeente in totaal circa € 3,0 miljoen verspreid over de jaren 2025, 2026, 2027 en mogelijk in 2028. Hiervoor is budget beschikbaar gesteld via de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

Conform het coalitieakkoord diende het nieuwe erfpachtbeleid, dat duidelijkheid moet verschaffen aan zowel erpachters als financiële dienstverleners met betrekking tot de canonherziening, binnen twee jaar gereed te zijn. Voor de verdere uitvoering van het erfpachtproject is extra capaciteit benodigd. De kosten hiervan bedragen € 150.000 per jaar in de jaren 2025 t/m 2028.

Indexatie grondprijs voor bestaande erfpachtrechten

De grondprijs ad € 425,- per m² (prijspeil 2025) wordt geïndexeerd met de generieke begrotingsindex van de gemeente Alkmaar. De geïndexeerde grondprijs voor 2026 bedraagt € 437,- per m².

Voor de vervroegde canonherziening van woningen en garages blijft de grondprijs € 425,- per m² (prijspeil 2025) gelden.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor uitbreiding en (ver)nieuwbouw van schoolgebouwen. In het Meerjaren investeringsprogramma (MIP) zijn kredieten opgenomen voor meerdere nieuwbouwprojecten uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP), fase 2 en 3. Vanwege stijgende marktprijzen moeten deze kredieten jaarlijks geïndexeerd worden, zodat de projecten opgenomen in het IHP kunnen worden uitgevoerd. In 2026 wordt een Integraal Huisvestingsplan primair (4^e fase) en voortgezet onderwijs opgesteld.

De kredietruimte voor onderwijshuisvesting bedraagt € 714.000 per jaar. Op de kosten voor verhuizing, tijdelijke huisvesting en sloop kan echter niet worden afgeschreven. Om toch deze kosten aan de schoolbesturen te kunnen uitkeren, wordt op basis van de toekenning in het Programma hiervoor een nader te bepalen jaarbedrag opgenomen.

Duurzaamheid gemeentelijke panden

In het kader van het Klimaatakkoord hebben gemeenten, net als alle grote gebouweigenaren in Nederland, de opgave om de CO₂-uitstoot van hun gebouwen te minimaliseren. Een belangrijke tussenstap daarin is de doelstelling om in 2030 reeds 55% van de CO₂-uitstoot (ten opzichte van 1990) te hebben teruggedrongen. De Agenda Duurzaam Alkmaar sluit aan op deze landelijke opgave: binnen de pijler Eigen organisatie moet de gemeente voor haar maatschappelijk vastgoed in 2030 dezelfde CO₂-reductie realiseren (55%). In het reguliere en groot onderhoud nemen wij binnen bestaande budgetten standaard de verduurzamingsmogelijkheden maximaal mee. Bij eventuele nieuwbouw anticiperen wij uiteraard op toekomstige ontwikkelingen. De verduurzamingsopgave is echter breed en moet sneller dan via natuurlijke momenten van onderhoud. Om deze reden is er een Portefeuilleroutekaart voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed opgesteld en vastgesteld in de gemeenteraad (27 februari 2025). In 2026 moeten de eerste resultaten hiervan zichtbaar worden. De Portefeuilleroutekaart heeft het doel om enerzijds inzicht te bieden (in energieverbruik, CO₂-uitstoot en besparingsmogelijkheden), anderzijds om richting te geven aan de uitvoering van verduurzaming (in termen van werkzaamheden in bijvoorbeeld een MJOP of verduurzamingsprojecten). Hiermee is dit document een basis voor de verdere uitvoering van de verduurzamingsopgave en een nadere onderbouwing van de investeringsbehoefte.

Financiële consequenties

Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat enerzijds de huuropbrengsten stijgen door een hogere inflatie, maar anderzijds kunnen de ontwikkelingen van invloed zijn op de aan- en verkooptransacties van gemeentelijk vastgoed.

De factoren die zorgen voor de huidige hoge bouwprijzen zijn nog steeds aanwezig. De materiaalsprijs is op dit moment gestabiliseerd, maar er is nog steeds een schaarste aan grondstoffen. Door aangescherpte regelgeving en hogere ambities rond verduurzaming worden projectkosten hoger. Vanaf 2025 zijn er gefaseerd Duurzame Meerjaren Onderhoudsplannen (DMJOP) opgesteld zoals ook vermeld in de portefeuillekaart gemeente Alkmaar. Een DMJOP is een meerjaren onderhoudsplan waarin naast het onderhoud ook duurzaamheidsmaatregelen worden opgenomen.

De verwachting op basis van eerste inzichten is dat de jaarlijkse dotatie in de voorziening groot onderhoud naar aanleiding hiervan omhoog moet om aan het gewenste (duurzame) conditieniveau van de gebouwen conform de beleidsnota vastgoed te kunnen blijven voldoen.

2. Infrastructuur, riolering, water en openbaar groen

2.1. Infrastructuur

2.1.1. Wegen

Beleidskader

Het beleidsplan Wegen 2019 - 2029 is het beleidskader.

Uitgangspunten voor het beleid zijn het veilig en toegankelijk houden van de openbare ruimte, waarbij meer aandacht wordt besteed aan fietsers, ouderen en weggebruikers met een beperking. Een ander uitgangspunt voor beleid is het toepassen van duurzaam beheer. Dat wil zeggen dat de wegen tegen zo laag mogelijke (exploitatie)kosten op een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau in stand worden gehouden, waar mogelijk met toepassing van duurzame materialen. Er worden tijdig maatregelen getroffen om de wegconstructie zo lang mogelijk in stand te houden, waardoor er geen sprake is van kapitaalvernietiging.

Voor de centra van de gemeente (binnenstad Alkmaar, winkelgebieden en beschermd dorpsgezicht De Rijk) geldt een hoog kwaliteitsniveau en voor de overige gebieden een basiskwaliteitsniveau.

Werkzaamheden aan wegen, riolering en groen worden zoveel mogelijk integraal uitgevoerd. Dit levert, naast voordelen voor duurzaamheid en klimaat, een financieel voordeel op. Met het uitvoeren van de onderhoudsopgave in de komende jaren zullen wegen, straten, fietspaden, voetpaden, pleinen en parkeerplaatsen weer de veiligheid en het comfort krijgen dat past bij een gemeente als Alkmaar. Het is zaak die kwaliteit vast te houden!

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan.

Financiële consequenties

De exploitatiebegroting voor onderhoud bedraagt € 8.668.000. Dit is inclusief € 200.000 voor intensief onderhoud bestrating centrumgebied en € 400.000 voor het veilig houden van dijk- en polderwegen. Voor investeringsplannen is € 9.028.000 opgenomen, waarvan € 5.103.000 reconstructie van wegen volgens het beleidsplan, € 3.125.000 voor herinrichting op maaiveldniveau in de wijk Huiswaard en € 800.000 voor herstel van dijk- en polderwegen in het landelijk gebied.

2.1.2. Kunstwerken

Beleidskader

Het beleidsplan Kunstwerken 2017 – 2026 is het beleidskader.

Het onderhoud aan het kunstwerkenareaal gebeurt op basis van duurzaam beheer, met continue aandacht voor veiligheid, toepassing van duurzame materialen en toepassing van de kwaliteitsniveaus 'instandhoudingsniveau' en 'welstandsniveau'. Dit laatste niveau geldt voor de binnenstad van Alkmaar en voor het beschermd dorpsgezicht van De Rijp.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan.

Financiële consequenties

Het investeringsbudget bedraagt € 5.464.000 voor het vervangen van (onderdelen van) bruggen en walmuren en aanpassingen, waarvan € 3.040.000 voor vervanging van de kademuur Tuingracht in De Rijp. Voor onderhoud is € 2.169.000 beschikbaar.

2.1.3. Openbare verlichting

Beleidskader

Beleidskader is het Beleidsplan Openbare Verlichting 2020 - 2029.

Het primaire doel van dit plan is om sturing te geven aan het goed functioneren van de openbare verlichting, zodanig dat deze bij duisternis bijdraagt aan de sociale veiligheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van de buitenruimte in de gemeente Alkmaar.

Daarnaast speelt duurzaamheid een prominente rol. Het is de meetlat waaraan het dagelijks beheer en de toekomstige investeringen van de openbare verlichting in de gemeente Alkmaar worden afgemeten. Realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen is een belangrijke ambitie van dit plan. Voor intelligente en duurzame openbare verlichting zetten we nu en in de toekomst in op 'Smart Lighting' (onderdeel van Smart City), ketensamenwerking en circulariteit. Als onderdeel van het Smart City concept zal onderzoek worden gedaan naar multifunctioneel gebruik van lichtmasten. De gemeente Alkmaar heeft de afgelopen beleidsperiode al flink bespaard op het energieverbruik van de openbare verlichting en verkeersinstallaties. Hiermee is een aantal doelen uit het door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in 2013 opgestelde energieakkoord al gehaald. De energiedoelstelling die Alkmaar zich voor de komende periode voor de openbare verlichting stelt is: Minimaal 50% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2013.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan, verdere doorvoering van energiebesparende maatregelen.

Financiële consequenties

De exploitatielasten bedragen € 2.068.000. Voor vervanging en aanpassingen is in 2025 € 1.070.000 beschikbaar.

2.2. Riolering

Beleidskader

Het beleidskader is het Beleidsplan Stedelijk Water 2017 - 2026.

De gemeente Alkmaar werkt samen met de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en het drinkwaterbedrijf PWN om invulling te geven aan de watertaken.

Het beleidsplan gaat niet alleen over inzameling en transport van afval- en hemelwater, maar besteedt ook aandacht aan de mogelijkheden die water biedt voor bijvoorbeeld natuur en recreatie en de rol van de inwoners op het gebied van water en riolering.

Eén van de belangrijke uitgangspunten van beleid voor de komende jaren vormt de klimaatbestendigheid van de gemeente. Het veranderende klimaat brengt verschillende effecten met zich mee waarvoor de toekomst rekening mee gehouden moet worden. Het gaat om hevige neerslag, aanhoudende droge periodes, overstromingsrisico's en extreem hoge temperaturen (hittestress). Om weerstand te kunnen bieden aan de steeds heviger neerslag is het zaak nieuwe methoden voor afvoer van water toe te passen. Een goed voorbeeld hiervan is de manier waarop dit gebeurt in de wijk De Hoef, hét voorbeeld van een klimaatbestendige wijk. Om de kosten in de toekomst beheersbaar te houden, wordt aan een integrale, efficiënte aanpak van riolering, wegen en groen toegepast en risicogestuurd gewerkt.

Ten opzichte van vergelijkbare andere gemeenten is de rioolheffing in de gemeente Alkmaar laag te noemen. Door toepassing van een spaarmethode blijven de kosten binnen de perken en is de gemeente op termijn schuldenvrij voor wat betreft de investeringen in het riool.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan. Uitvoering van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie

Financiële consequenties

Voor sanering van de riolering is € 10.434.000 aan investeringen opgenomen, waarvan € 434.000 om wateroverlast in de binnenstad te bestrijden. Voor het reguliere onderhoud is in de exploitatie € 5.139.000 beschikbaar.

2.3. Water

Beleidskader

Het Hoogheemraadschap heeft het beheer en onderhoud van het stedelijk water overgenomen van de gemeente. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het incidenteel verwijderen van drijfvuil uit deze watergangen en heeft een ontvangstplicht voor het rietmaaisel en vuil dat het hoogheemraadschap aanbiedt.

Beleidsvoornemens

Conform de legger incidenteel verwijderen van drijfvuil uit de watergangen.

Financiële consequenties

Voor het onderhoud van beschoeiingen, het verwijderen van drijfvuil en het afvoeren en storten van rietmaaisel en vuil is een bedrag van € 585.000 in de begroting opgenomen. Voor de beschoeiingen is een investeringsbudget van € 232.000 opgenomen.

2.4. Groen

Beleidskader

Het beleidskader is het Groenbeleidsplan 2017 – 2027. Daarnaast heeft de raad op 28 november 2019 besloten tot een impuls vergroenen en versterken biodiversiteit.

Groen in Alkmaar is essentieel voor een duurzame, gezonde en prettige omgeving. De diversiteit aan groen in het stedelijk gebied, de dorpen en het omliggende landschap vormt een waardevol geheel. Groen draagt bij aan de identiteit van de leefomgeving en is van belang voor de gezondheid van mens

en milieu, de biodiversiteit en een klimaatbestendige gemeente. De gemeente speelt met dit Groenbeleidsplan in op actuele trends en behoeften in de samenleving, zoals bewonersparticipatie, duurzaamheid en de aandacht voor de klimaatbestendige stad. De nadruk ligt op het gemeentelijke groen, de parken, het groen in de wijken en dorpen en de bomen. Daarnaast wordt ook de waarde voor Alkmaar van groen dat bij anderen in eigendom en beheer is, erkend. Het Groenbeleidsplan geeft richting aan groenbewust handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en is uitgangspunt voor het gemeentelijk groenbeheer. Tevens wil de gemeente met dit groenbeleid initiatieven vanuit de samenleving stimuleren.

Beleidsvoornemens

Uitvoeren van beleid en acties uit het Groenbeleidsplan. Vergroenen om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan zoals hittestress, verdroging en opvang toenemende neerslag. Bij reconstructie van groenvakken wordt rekening gehouden met het onderhoud op langere termijn en de aanwezigheid van natuurwaarden. Het aanleggen van ecologische (verbinding)zones is onderdeel van de groenreconstructies.

Financiële consequenties

In de meerjarenbegroting voor vervanging en reconstructie van openbaar groen is € 2.011.000 beschikbaar. Voor de impuls vergroenen en vergroten biodiversiteit is € 375.000 beschikbaar. Voor het reguliere onderhoud is in de exploitatie € 11.247.000 beschikbaar.

2.6. Afval

Beleidskader

Het beleidskader is het Beleidsplan afval en grondstoffen 2021-2023.

Beleidsvoornemens

Alkmaar streeft voor de langere termijn naar een afvalscheidingspercentage van 75%. Een maatregel die dit doel dichterbij brengt is de invoering van omgekeerd inzamelen. Daarbij wordt PMD, GFT en papier aan huis opgehaald en kan restafval in de ondergrondse container in de wijk worden afgevoerd. Het project is in 2021 afgerond. HVC in Alkmaar zamelt het huishoudelijk afval in.

Financiële consequenties

Het exploitatiebedrag is € 16.532.000. Voor investeringen is € 131.000 beschikbaar.

Paragraaf Financiering

Algemeen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het treasurybeleid en de wijze waarop dit in deze begroting is opgenomen. De financieringsparagraaf geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop de rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), de Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) en het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden (Blido). In deze wet- en regelgeving staan vooral risicobeheersing en transparantie centraal. Het eigen gemeentelijke treasurybeleid staat in de Financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet, het Treasurystatuut 2021 en de Uitvoeringsregels treasury.

Wet Schatkistbankieren

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten eventuele overschotten in liquide middelen die uitkomen boven een grensbedrag, te storten op een speciale rekening van het Ministerie van Financiën. Dit gebeurt via het dagelijks afkomen van saldi van bankrekeningen. Als het totale tegoed in rekening-courant bij de BNG hoger is dan het bovengenoemd grensbedrag, dan zorgt de BNG dat het meerdere automatisch wordt gestald op de rekening van het Ministerie van Financiën.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) regelt het maximale verschil tussen inkomsten en uitgaven van decentrale overheden, het zogenaamde EMU-saldo. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd (voor alle decentrale overheden samen). De rijksoverheid maakt daarover afspraken met het IPO, de VNG en de UvW.

De berekening van de EMU-norm is opgenomen onder de financiële begroting, overzicht II.2.5.

Renteomslagpercentage

De gemeente hanteert een systeem van integrale financiering. In dit systeem bestaat geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen.

Overeenkomstig de BBV-Notitie rente 2023, wordt de aanbeveling van de commissie BBV gevolgd om geen (fictieve) rente te berekenen over het eigen vermogen. Alle rentebaten en rentelasten worden aan de programma's toegerekend op basis van de verwachte boekwaarde van de activa in het jaar tegen een zogenoemd renteomslag percentage. Voorgeschreven is dat als de werkelijke rentelasten die aan de programma's moet worden toegerekend meer dan 25% afwijken van de voorgerecalculeerde renteomslag er verplicht correctie aan de taakvelden moet plaats vinden (nacalculatie).

Het berekende renteomslag percentage voor 2026 bedraagt 1,0% en wordt berekend door de rentelasten minus de rentebaten van € 5,7 miljoen (zie overzicht renteresultaat) te delen op het totaal van de in de renteomslag betrokken activa van afgerond € 519 miljoen. De uitgangspunten voor de begroting 2026 gaan uit van een renteomslag percentage van 1%.

Renteschema (renteresultaat) art. 13 BBV

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 6.118.341
b.	De externe rentebaten (idem)	-/-	€ 409.972
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 5.708.369
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	- € 222.474 /-	
c.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
c.	De rentebaat van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 5.485.895
d.	Rente over eigen vermogen*		€ 412.938
d.	Rente over voorzieningen**		€ 189.058
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 6.087.891
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 5.380.818
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/-	€ 707.073

* Dit betreft uitsluitend de reserve afkoopsommen erfpachtterreinen en de bruto-activeringsreserves.

** Dit betreft uitsluitend de voorziening afkoopsommen begrafenisrechten en de voorziening APPA.

Rentelast

Het gewogen gemiddelde percentage voor de opgenomen lange geldleningen (leningen met een looptijd langer dan één jaar) bedraagt per 1 januari 2026 1,3%. De externe rentelasten zijn in 2026 € 6,1 miljoen. Deze worden middels de renteomslag toegerekend aan de boekwaarde van de activa op de balans. Voor 2026 is de renteomslag 1%.

Voor de begroting 2026 en volgende jaren gaan we uit van een verwachte rente van 3% voor de nog aan te trekken kortlopende schuld en langlopende schuld. Deze rentes baseren we op de marktrente van 1-jaarsleningen (kort) en 10-jaarsleningen (lang) aan gemeenten in september van 2025.

Het overgrote deel van onze externe schuld lenen we met langlopende leningen tegen een vaste rente van momenteel gemiddeld 1,3%. Hierdoor werkt het effect van de hogere marktrente op de totale schuld vertraagd door. Daardoor betalen we niet gelijk de marktrente van 3% rente over de gehele schuld. In een aantal jaar stijgt het gemiddelde rentepercentage over de schuld stapsgewijs naar 2,5% in 2029. Blijft de rente boven de 3% dan zal na deze periode de jaarlijkse rentelasten stapsgewijs oplopen zolang de marktrente hoger is dan de gemiddelde rente van onze externe schuld.

De doelstelling van het college is om de gemiddelde rente en de renteomslag niet hoger te laten zijn dan 2.5% op het einde van de volgende collegeperiode 2026-2030.

Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet (kort geld)

De verwachting voor 2026 is dat kort geld nog steeds goedkoper zal zijn dan lang geld. Het moment van consolideren van kort geld naar lang geld hangt onder meer af van de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt.

Het is gemeenten niet toegestaan om aan de financieringsbehoefte te voldoen door het onbeperkt aantrekken van kort geld. De kasgeldlimiet bepaalt de toegestane kortlopende schuld.

De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal (totale uitgaven voor bestemming) 2026 en bedraagt dan € 47,6 miljoen.

Berekening kasgeldlimiet	Bedragen in miljoenen
Begrotingstotaal 2026	€ 560
Percentage regeling	8,5%
Kasgeldlimiet	€ 47,6

De kasgeldlimiet mag niet langer dan twee kwartalen achtereenvolgens overschreden worden. Er zijn geen signalen en er is geen voornemen om deze norm te overschrijden.

Renterisiconorm (lang geld)

De norm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille, waarbij het risico op herfinanciering gespreid is in de jaren. De gemeente Alkmaar heeft geen leningen meer waarbij sprake is van renteherziening. Het renterisico op de vaste schuld bestaat daarom uit de som van het bedrag aan herfinanciering op de vaste schuld. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

De renterisiconorm begrenst het bedrag aan langlopende schulden dat de gemeente in een gegeven jaar moet aflossen of waarvan de rente moet worden herzien. De limiet hiervoor ligt op maximaal 20% van het begrotingstotaal. Hierdoor moeten de aflossingen gespreid worden over de jaren.

Bedragen in miljoenen €	2026	2027	2028	2029
Totaal van de lasten volgens de begroting, resultaat voor bestemming:	560	550	517	529
Renterisiconorm, percentage van het begrotingstotaal: 20%	112	110	103	106
Aflossingen	31	36	46	56
Ruimte/overschot	81	74	57	50

De komende jaren blijft Alkmaar ruim binnen de renterisiconorm. Dit komt doordat we onze aflossingsverplichtingen in het verleden goed hebben gespreid over de jaren.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico op verstrekte of gegarandeerde gelden

Kredietrisicobeheersing richt zich op het risicoprofiel van de door de gemeente verstrekte of gegarandeerde geldleningen. Er is een onderverdeling te maken in drie categorieën:

- A. door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties;
- B. door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht;
- C. risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR).

A. Door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties

Het eigen gemeentelijke beleid staat verwoord in het Treasurystatuut 2021 en de Uitvoeringsregels treasury. De gemeente heeft garanties uitstaan bij Noordwest Ziekenhuisgroep, AZ en Alkmaar Duurzaam Vastgoed.

In het vierde kwartaal van 2025 of eerste kwartaal van 2026 zal het Noordwest Ziekenhuis naar verwachting een aanvullende garantstelling voor de vernieuwbouw van het ziekenhuis aanvragen voor het bedrag gelijk aan het resterend bedrag tot € 60 miljoen afgesproken in de vaststellingsovereenkomst tussen de gemeente en het ziekenhuis uit 2016.

B. Door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht als het waarborgfonds in gebreke blijft

Het gaat hier om:

- woningcorporaties met garantie Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW);
- Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) - dit zijn de NHG-hypotheken;
- Hypotheekfonds Overheidspersoneel (HVO).

C. Risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR)

De gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen (GR). Indien zo'n GR een lening aangaat, dan staat, op basis van artikel 28 van de GR, ook de gemeente Alkmaar mede garant voor deze leningen. Zie voor een overzicht van de GR's de paragraaf verbonden partijen.

Het grootste bedrag waarvoor de gemeente Alkmaar garant staat betreft Huisvuilcentrale. Bij de Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) bedroeg het per 31 december 2024 aan de gemeenten Alkmaar toe te rekenen bedrag voor garantstelling Huisvuilcentrale in totaal € 24 miljoen.

Gemeentefinanciering

Liquiditeitsplanning

De financieringsbehoefte wordt bepaald door het verloop van verschillende kasstromen:

- het liquiditeitsverloop vanuit de exploitatie;
- het (meerjarig) investeringsplan;
- het liquiditeitsverloop binnen de grondexploitaties;
- mutaties in de leningenportefeuille (herfinanciering en aflossingen).

De gegevens over deze kasstromen zijn verwerkt in een voorlopige planning op basis van de geplande investeringen en de aflossingen op bestaande geldleningen. Voor de komende vier jaren 2026-2029 is de totale financieringsbehoefte € 445 miljoen (netto) voor zowel investeringen als herfinanciering van de bestaande langlopende schulden. Het bedrag is het totaal van de volgende bedragen: 2026: € 148 miljoen, 2027: € 94 miljoen, 2028: € 101 miljoen en € 2029: 102 miljoen. Bij het aantrekken van geldleningen op de kapitaalmarkt wordt bij ten minste drie financiële instellingen een offerte gevraagd.

Leningenportefeuille

De verwachte stand van de langlopende geldleningen (leningen langer dan een jaar) bedraagt per 1 januari 2026 € 324,4 miljoen.

Samenstelling en grootte van de opgenomen leningen

Mutaties in de leningen	Bedrag in miljoen euro's	Gemiddelde rente
a) Stand per 1 januari 2026	324,4	1,3%
b) Nieuwe langlopende leningen	148,0	3,0%
c) Reguliere aflossingen	31,4	1,5%
d) Vervroegde aflossingen	0	
e) Renteaanpassingen (oud percentage)	0	
f) Renteaanpassingen (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december 2026	441	1,96%

Toelichting:

a) Dit betreft het totaalbedrag aan aangetrokken financieringsmiddelen.

c) Gemiddelde rente van de reguliere aflossingen.

d, e, f) In 2026 zijn er geen vervroegde aflossingen of renteaanpassingen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Vanuit bedrijfsvoering bouwen we verder aan een organisatie waarbij de klant centraal staat. Zowel de externe klant, gericht op dienstverlening naar buiten, als de interne klant om processen te verbeteren en kwaliteit te leveren. We leggen de focus op dienstverlening, gebiedsgericht samenwerken én integraliteit. De organisatie ontwikkelt en groeit mee met de ambities van de gemeente. Zodat we een gezonde balans houden tussen maatschappelijke ontwikkelingen, bestuurlijke ambities en de realisatiekracht van de organisatie. Zo zorgen we dat we een aantrekkelijk werkgever blijven voor nu en de toekomst, bijdragen aan veiligheid van processen en van betekenis kunnen zijn in de regio.

Samenwerking in de regio

Naast bedrijfsvoering voor gemeente Alkmaar, verlenen we ook in de regio onze diensten. Deze diensten variëren in aard en omvang. Hierin stellen wij ons open en toegankelijk op. Door goed in beeld te brengen wat onze dienstverlening kost, kunnen wij proactief en snel inspelen op regionale ontwikkelingen en waar nodig onze centrale rol in de regio vormgeven.

Slim en veilig werken

In onze snel digitaliserende wereld is het essentieel dat we als gemeente meegaan met de technologische ontwikkelingen. Het is niet langer een keuze, maar een noodzaak om bij te blijven en te anticiperen op de veranderingen die zich voordoen. Ons beleidskader Digitale Gemeente biedt een duidelijke richting voor hoe we als gemeente digitaal willen ontwikkelen, waarbij veiligheid, inclusiviteit en maatschappelijke meerwaarde centraal staan. Door proactief en strategisch te handelen, zorgen we ervoor dat Alkmaar een voorloper blijft in de digitale transformatie en dat we onze gemeenschap optimaal kunnen ondersteunen. Daarnaast zetten wij diverse stappen om onze websites en de websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is digitoegankelijk te maken. Dit zal bijdragen aan een meer inclusieve online omgeving voor al onze gebruikers.

Het inzetten van AI en algoritmes gebeurt volgens vastgestelde kaders om risico's, zoals benoemd door de Autoriteit Persoonsgegevens, te voorkomen. We werken toe naar een betrouwbare basis waarop de technologie transparant en uitlegbaar is voor onze gemeente. Daarom gebruiken we AI alleen onder duidelijke voorwaarden en volgen we de Europese AI-verordening (AI Act). Deze verordening bepaalt welke soorten AI zijn toegestaan en welke extra eisen er gelden bij risico's. Daarnaast volgen we de handreikingen van de VNG in het kader van grondrechten en ethiek.

Informatie gestuurd werken

Naast veilige systemen als hoogste prioriteit, leveren systemen ook veel data op. Om slimmer en beter onderbouwde beslissingen te nemen, maken we gebruik van deze informatie. De gemeente Alkmaar heeft zich de afgelopen jaren op digitaal vlak ontwikkeld. Met als doel een kwalitatief betere dienstverlening te realiseren voor haar gemeenschap. Hierbij werd de nadruk gelegd dat digitaal werken wordt gestimuleerd maar dat het blijvend belang van een menselijke aanpak niet vergeten mag worden.

Deze aanpak heeft haar vruchten afgeworpen en Alkmaar is landelijk bekend als één van de koplopers op het gebied van digitaal samenwerken met de samenleving, waarbij vooral het sensor burgersnetwerk in de fysieke leefomgeving wordt genoemd als een unieke, Alkmaarse, aanpak. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren hard gewerkt aan het bijeenbrengen van alle data over de stad in de openbare digitale tweeling.

Bewaarstrategie

In 2026 werken we verder aan het verbeteren van de duurzame opslag en toegankelijkheid van gemeentelijke informatie. Daarom stellen we in 2026 een bewaarstrategie op.

In deze strategie maken we afspraken hoe we informatie veilig en goed opslaan, beheren en bewaren. Ook leggen we uit hoe de gemeente zich houdt aan de wetten en regels over informatie. Hierbij voeren we ook een kwaliteitssysteem in, waarbij de kwaliteit van informatie centraal staat. Met als doel een transparante overheid.

Ontwikkelkoers

Alkmaar is een mooie gemeente in een sterke regio. We bouwen aan een samenleving waar we trots op kunnen zijn. Met onze ontwikkelkoers werken we aan een sterker en vernieuwend Alkmaar. Onze kernwaarden helpen daarbij. We zijn duidelijk, oplossingsgericht, betrokken en betrouwbaar. Onze leidende principes bepalen hoe we effectief samenwerken en resultaten behalen. Wij werken *resultaatgericht* aan de organisatiedoelen en onze persoonlijke resultaatafspraken. Het gewenste resultaat en de oplossing staan centraal. Wij zijn zelf *verantwoordelijk* om de afgesproken resultaten te bereiken. Binnen de vastgestelde kaders zijn wij vrij om hier invulling aan te geven.

Met zijn allen zorgen we ervoor dat de gemeente Alkmaar elke dag een stukje mooier én klaar voor de toekomst is. Zo blijven we samen met onze inwoners, ondernemers en partners trots op het Alkmaar van vroeger én van nu. In 2022 hebben we vijf thema's gekozen: 1) professionele dienstverlening, 2) professionele ondersteuning bestuur, 3) opgavegericht werken, 4) data en digitalisering en 5) aantrekkelijk werkgeverschap. Daar werken we in ieder geval tot 2026 aan. Deze thema's worden daarna herijkt. In 2026 bepalen we opnieuw welke thema's ons helpen om te groeien. Zo zijn we klaar voor veranderingen

Actieve sturing door in- en overzicht: portfoliomanagement

Als Alkmaar erkennen wij de aanzienlijke impact van de groei van onze gemeente op het toenemende aantal opgaven binnen onze organisatie. Naarmate onze samenleving zich ontwikkelt, is het van essentieel belang dat de organisatie meebeweegt om een gezonde balans te behouden tussen (maatschappelijke) ontwikkelingen en bestuurlijke ambities versus haalbaarheid en uitvoerbaarheid voor en door de organisatie. We maken maatschappelijke, bestuurlijke en organisatorische prioriteiten helder, zodat de juiste mensen en middelen effectief worden ingezet.

In 2026 richten wij ons op het opzetten en ontwikkelen van een portfolio. Deze wordt in opgebouwd uit projecten, programma's en opgaven. We beginnen klein, en groeien stap voor stap naar een volwaardig portfolio. Het vermogen om snel te reageren op veranderingen is essentieel in een dynamische samenleving, waar nieuwe uitdagingen en kansen zich voortdurend aandienen. Dit portfolio zorgt dat we flexibel en wendbaar blijven. Door voortdurend zicht te houden op de opgaven en prioriteiten. Zo spelen wij in op veranderingen en nieuwe prioriteiten wanneer nodig. Door deze integrale aanpak worden ambities waargemaakt die een positieve impact hebben op onze gemeenschap, bestuur en organisatie.

Trots op Alkmaar - aantrekkelijk werkgever

Wij werken vanuit dienstverlening, waarbij we integraal en gebiedsgericht te werk gaan. Dit betekent dat we onze diensten afstemmen op de specifieke behoeften van verschillende gebieden en samenwerken met diverse partners om de best mogelijke resultaten te bereiken. We versterken de sturing binnen de organisatie en bevorderen strategisch denkvermogen om onze doelen te realiseren.

Aandacht voor medewerkers is cruciaal; behouden is ons doel, want medewerkers die blijven zijn 'het nieuwe goud'. We bieden loopbaanperspectief, stimuleren een leven lang leren en zorgen voor een goede inwerkperiode. Dit vormt de basis voor een tevreden medewerker die in staat is om resultaten te behalen. Daarnaast investeren we in vakken, volgen we wettelijke ontwikkelingen op de voet, verbeteren we digitale vaardigheden en hechten we veel waarde aan ethiek in ons werk.

Indicatoren vanuit BBV – volgt later in het proces

Eenheid	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	5,16	4,94	5,26
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	5,29	5,15	5,24
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 647	€ 624	€ 672
Inhuur (als % van loonsom + kosten inhuur) *	15,3%	12,9%	10,6%
Overhead (als % van de lasten)	6,6%	6,1%	5,7%

* Uitgaven aan externe inhuur volgens de Personeelsmonitor 2024 van het A&O-fonds voor gemeenten >100.000 inwoners is 17,5%.

Paragraaf Verbonden Partijen

Inleiding

Kaders

Een gemeente kan zelf bepalen hoe een bepaalde gemeentelijke taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan ervoor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering gezamenlijk te regelen met een aantal regiogemeenten. Indien de gemeente ervoor kiest om de taken in gezamenlijkheid uit te voeren, worden deze taken vaak weggezet in een verbonden partij.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Als de verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, wordt gesproken over een gemeenschappelijke regeling. De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze zeggenschap heeft, middels vertegenwoordiging in het bestuur of middels stemrecht. De gemeente heeft een financieel belang als aan een verbonden partij een bedrag ter beschikking wordt gesteld, wat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of als de gemeente aansprakelijk is voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord volgen de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), die in 2019 zijn vastgesteld. De FUGR bevorderen uniformiteit in het proces en in de financiële verwachtingen tussen participanten en gemeenschappelijke regelingen in deze regio.

In deze paragraaf wordt u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen bij de verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen

Zaffier

Zaffier is de regionale gemeenschappelijke regeling en biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richten zich op het bieden van ondersteuning, op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en dit niet zelf kunnen regelen of organiseren. Zaffier is een regionale uitvoeringsorganisatie, maar blijft lokaal en laagdrempelig toegankelijk om inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Hierbij worden de zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid van inwoners en medewerkers zoveel mogelijk gestimuleerd.

Zaffier ondersteunt inwoners vanuit vertrouwen met persoonlijke aandacht en maatwerk. Ze zetten in op de ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving. En geven inwoners het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en bieden zekerheid - als het nodig is - om een stap terug te doen. De missie van Zaffier is daarom ook als volgt geformuleerd: Zaffier biedt zekerheid en vertrouwen: een vangnet voor (tijdelijke) ondersteuning en een springplank om verder te groeien.

Zaffier is een organisatie die dicht bij de inwoners staat en oog heeft voor de individuele situatie van de inwoner. Maatwerk staat binnen Zaffier centraal. Maatwerk wordt door Zaffier gedefinieerd met de volgende uitgangspunten: de individuele situatie van een inwoner is leidend, ze luisteren en denken mee in mogelijkheden, ze kijken breed naar een hulpvraag, wetten, regels en beleid geven kaders, maar zijn niet allesbepalend. Binnen Zaffier is er gekozen voor een persoonlijke benadering, betrokkenheid en betrouwbaarheid en werken ze vanuit vertrouwen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

In 2026 richt Zaffier zich op het creëren van kansen voor alle inwoners van de regio Alkmaar, met speciale aandacht voor mensen die door uiteenlopende omstandigheden achterstanden ervaren op de arbeidsmarkt of in de samenleving. Door barrières weg te nemen en ondersteuning op maat te bieden, zorgt Zaffier ervoor dat iedereen kan meedoen en zijn plek in de maatschappij kan vinden. Tegen 2030 wil Zaffier uitgroeien tot een ontwikkelbedrijf waarin werken en leren hand in hand gaan. Alle werkplekken binnen de organisatie worden dan ingezet als leer- en ontwikkelplekken. Zaffier wil als werkgever zelf het goede voorbeeld geven door een inclusieve en zorgzame organisatie te zijn. Medewerkers krijgen de ruimte om te groeien, voelen zich gewaardeerd en dragen actief bij aan de maatschappelijke doelen. Diversiteit en inclusiviteit vormen hierbij belangrijke uitgangspunten, waarbij persoonlijke en professionele ontwikkeling centraal staan.

Ook als netwerkpartner speelt Zaffier een cruciale rol in het realiseren van haar ambities. Samenwerking met maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden is essentieel. Door deze netwerken te versterken, vergroot Zaffier haar sociale impact en bundelt ze kennis en middelen om gezamenlijke doelen te bereiken. Het opbouwen van sterke en duurzame relaties staat hierbij centraal, met als doel een regio waarin iedereen meetelt en meedoet. Tot slot staat sociaal impact maken centraal in het handelen van Zaffier. Door innovatieve oplossingen te ontwikkelen in samenwerking met diverse partners, streeft de organisatie naar structurele verbeteringen in het leven van inwoners. Niet alleen individuele successen, maar vooral een breed voelbare, collectieve vooruitgang is het doel: een inclusieve en hechte samenleving waarin iedereen toekomstperspectief heeft.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De bijdrage 2026 uit het Participatiebudget ten behoeve van de uitvoering van de Wsw is € 11.216.000 (begroting 2025 € 11.789.000).

Alkmaar draagt bij in:

- De uitvoeringskosten € 11.103.000;
- Het tekort werkbedrijf (Wsw) € 568.000.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.6 Iedereen doet mee

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)

De provincie Noord-Holland en de gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Zaanstad dragen gezamenlijk zorg voor het beheer en de ontwikkeling van dit gebied, door middel van een gemeenschappelijke regeling. Binnen de gemeenschappelijke regeling RAUM is sprake van twee deelgebieden: Alkmaarder- en Uitgeestermeer (AUM) en IJmond tot Zaanstreek (IJ-Z). De participatie van gemeente Alkmaar is gebaseerd op het deelgebied AUM. Het werkgebied van het AUM bedraagt 648 hectare, waarvan 525 hectare water. Het aantal bezoeken per jaar aan AUM bedraagt ca. 1,5 miljoen (2024).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Programma accenten:

- Beheer en onderhoud van de recreatiegebieden en voorzieningen blijft geborgd, met aandacht voor het nieuwe toiletgebouw (en mogelijke kiosk-huurder) bij Dorregeest en in het bijzonder het vervolg op het project van de natuurontwikkeling bij de Sakerleidam.
- Het project Vitaal Platteland wordt voortgezet, onder meer in samenhang met waterkwaliteit en ecologische versterking.
- Ontwikkelpromen zoals Dorregeest, Uiterdam en Aagtenpark zijn tijdelijk gepauzeerd (AB-besluit april 2025), met uitzondering van werkzaamheden die voortkomen uit reeds genomen besluiten.

- In 2026 wordt verder gewerkt aan het realiseren van financieel evenwicht, mede door de uitwerking van opbrengstmogelijkheden zoals reclamezuilen en recreatiearken.
- Er is in 2025 een Governance traject gestart om de samenwerking voor het gebied opnieuw vorm te geven in een manier die beter past bij de opgaven van het gebied en de samenwerking. In 2026 wordt een concretisering daarvan verwacht.

Gemeentelijke bijdrage 2026

Gemeente Alkmaar draagt voor 7,1% bij aan de begroting van deelgebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer. De gevraagde participantenbijdrage voor 2026 bedraagt circa € 100.000 (begroting 2025: € 102.000). Dit is inclusief de taakstelling uit de Kadernota 2026-2029.

Welke producten worden geleverd

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Geestmerambacht (GAB)

Het GAB heeft verschillende deelgebieden in beheer: Geestmerambacht, Groene Loper en Park van Luna. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard dragen gezamenlijk zorg voor beheer en ontwikkeling van deze deelgebieden door middel van een gemeenschappelijke regeling. Het werkgebied van het GAB bedraagt 423,5 hectare, waarvan 75 hectare water. Het aantal bezoeken per jaar bedraagt ca. 2,1 miljoen (2024).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

- Beheer en onderhoud

Doorvoering van de beheerzonering, verbetering van voorzieningen en verduurzaming. Extra inzet op balans tussen recreatie en natuur, waaronder hondenbeleid en afvalbeheer.

- Evenementen

Toepassing nieuwe locatieprofielen voor betere spreiding en kwaliteit van evenementen. Aantrekken van nieuwe initiatieven (zoals Hackerkamp 2025) en handhaving tijdens piekmomenten.

- Uitvoeringsplan (UP) 2023–2027

Start uitvoering Ontvangstgebied Noord en voorbereiding Zuid. Herinrichting Diepsmeer onder voorbehoud van financiering. Projecten worden geprioriteerd op inkomstenpotentieel. Ook wordt gewerkt aan bestemmingsplannen en subsidietrajecten.

- Governance

Evaluatie van de samenwerking en organisatie richting 2030, met aandacht voor bestuurlijke positionering en versterking van de uitvoering.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De concept-programmabegroting 2026 bevat een voorgestelde bijdrage van de gemeente Alkmaar van € 545.000, inclusief indexatie (7,4%) en een aanvullende bijdrage van € 75.000 voor financieringslasten van het uitvoeringsplan (begroting 2025 € 433.000). De raad van Alkmaar heeft aangegeven dat instemming met dit laatste deel pas mogelijk is na separaat besluit, mede door de ingediende raadsnotie. De definitieve bijdrage wordt derhalve na besluitvorming in de zomer 2025 bepaald.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.3 Sport

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

De VVI is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is voor 13,2% aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC).

De GR VVI behartigt het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afval- en grondstoffen.

Eveneens een taak van de VVI is het gezamenlijk behartigen van het aandeelhouderschap in NV HVC. Hiertoe oefent het lichaam een actief aandeelhouderschap uit, om namens de deelnemende gemeenten een nauwe betrokkenheid bij ontwikkelingen en innovatie in afvalverwerking te borgen.

De VVI Alkmaar e.o. heeft geen eigen personeel en geen eigen kantoorruimte met daaraan gekoppelde kosten zoals ICT-voorzieningen. Het secretariaat van de VVI Alkmaar e.o. wordt ingevuld door HVC.

Garantstellingprovisie

De aandeelhouders staan in overeenstemming met artikel 9 van de Ballotageovereenkomst garant voor de leningen van de HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) vastgestelde financieringsstructuur. Het pro rata deel van de VVI bedraagt per ultimo 2024 € 68,5 miljoen, waarvan de garantstelling Alkmaar € 23,8 miljoen bedraagt. De VVI ontvangt een garantstellingsprovisie op basis van het aantal aandelen dat de VVI in de HVC bezit.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Er worden voor 2026 geen ontwikkelingen voorzien die leiden tot nieuwe taken c.q. het vervallen van bestaande taken.

Gemeentelijke bijdrage 2026

Geen gemeentelijke bijdrage.

Welke producten worden geleverd

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het RHCA is een gemeenschappelijke regeling waar de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel aan deelnemen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overbrengen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze kan raadplegen. Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook de opdracht de lokale en regionale geschiedbeoefening te stimuleren en het aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2026, naast het voortzetten van de reguliere taken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het E-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden.

Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten overheden hierop aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande producten, zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het 'E-loket bouwdoossiers', verder ontwikkeld worden. Vanaf 2026 zal de digitalisering op verzoek bekostigd worden door een verhoging

van de gemeentelijke bijdrage van 0,02 p/inwoner. De verbetering van de website zal de digitale bereikbaarheid verder vergroten.

De acquisitie van particuliere archieven zal voortgezet worden zoals verwoord in het beleidsplan. Extra aandacht wordt gegeven aan het inclusiever collectioneren met aandacht voor regionale spreiding, leeftijd, gender, migratieachtergrond en religie.

Visie

Het Regionaal Archief treedt actief naar buiten door via een breed scala aan media te communiceren en laagdrempelige activiteiten te verzorgen voor uiteenlopende doelgroepen. De acties hiervoor zijn in voorgaande jaren al ingezet en dat draagt bij aan een goed maatschappelijk rendement van de wettelijke taken en de collectie van het Regionaal Archief.

Het Regionaal Archief moet de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van zijn collectie waarborgen, want dat maakt het uniek als bron van informatie en bewijs. Dit is een uitdagende taak, zeker voor digitale informatie, die veel kennis en geld kost.

De educatie van jonge en oudere gebruikers over wat het archief doet en heeft, moet worden voortgezet op de digitale weg die al is ingeslagen.

Om goed te kunnen functioneren als een modern archief, moet de organisatie up-to-date en efficiënt zijn.

Financiën

Het grootste deel van de kosten van het Regionaal Archief zijn de huisvestings- en personeelskosten (meer dan 80%).

Sinds het depot in gebruik is genomen, is een deel van de ruimte verhuurd aan externe partijen om de lasten te verlagen. Maar door de overbrenging van meer archieven van de aangesloten gemeenten neemt deze mogelijkheid af. Daarom wordt de verwachte instroom goed in de gaten gehouden, ook van particuliere archieven, die actief worden verworven.

E-depot

In 2026 wordt verder gewerkt aan de aansluiting van de gemeenten op het E-depot. De kosten voor de opslagcapaciteit worden doorberekend aan de gemeenten. Zowel het Regionaal Archief als de gemeenten werken samen om meer inzicht te krijgen in de omvang en complexiteit van de digitale bestanden.

Inspectie

De inspectietaak is complexer en uitgebreider geworden door de digitalisering, fusies en samenwerkingen tussen gemeenten en nieuwe regels voor de informatiehuishouding. Het Regionaal Archief is betrokken bij het Strategisch Informatie-overleg (SIO), dat beslissingen voorbereidt en regisseert over de informatiehuishouding. Het SIO bepaalt ook de hotspots: gebeurtenissen en kwesties die veel interactie tussen overheid en burgers of maatschappelijke onrust hebben veroorzaakt, zoals de coronacrisis. Deze kunnen gevolgen hebben voor de selectie en vernietiging van archiefstukken en de verwerving van particuliere archieven.

Informatievoorziening: bezoekers en gebruikers

Het Regionaal archief wil weer hoog scoren op klanttevredenheid. Door meer bronnen online beschikbaar te stellen en social media in te zetten, zijn er weer meer websitebezoekers en raadplegers van de bronnen.

Digitalisering

Om aan de groeiende vraag naar digitale informatie te voldoen worden steeds meer foto's, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen gedigitaliseerd. Daarnaast is 'digitaliseren' op

verzoek', een dienst voor de gebruikers die steeds aansluit op de wensen van de 21ste-eeuwse archiefgebruikers.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt € 1.288.000. Dit is inclusief taakstelling uit de Kadernota 2026-2029.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

GGD Hollands Noorden

De GGD is een gemeenschappelijke regeling (GR) van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit, die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

(Aanvullende) taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg, lijkschouwingen, Veilig Thuis en het meldpunt en de hoorplicht o.b.v. de Wet verplichte Ggz. Sinds maart 2021 zijn de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma, de gemeentelijke lijkschouwing en het toezicht op de kinderopvang opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Vanaf 2022 is Veilig Thuis hier ook aan toegevoegd. In 2024 zijn in Control of Alcohol en Drugs en de crisisfunctie jeugd opgenomen in de GR. Verwacht wordt dat de taken o.b.v. de Wet verplichte Ggz overgaan naar de GR.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

De GGD onderscheidt vier focuslijnen. Dit zijn: gezond opgroeien; gezond ouder worden; meedoen naar vermogen; gezonde leefomgeving.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De gemeentelijke bijdrage bedraagt totaal € 9,573 miljoen (begroting 2025 € 7,4 miljoen). Dit is inclusief de taakstelling uit de Kadernota 2026-2029. Deze bijdrage bestaat uit de gemeentelijke bijdrage algemeen, bijdragen voor jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar en 12-18 jaar, het Rijksvaccinatieprogramma, huisvesting jeugdgezondheidszorg, toezicht kinderopvang, Veilig Thuis en taken rondom de Wet verplichte GGZ. Daarnaast zijn er kosten voor lijkschouwingen en voor aanvullende diensten.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- Thema 2.5 Jeugd

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

VRNHN voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) de taken uit op het gebied van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Zorg- en Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de Veiligheidsregio NHN voor elf gemeenten in NHN de taken uit op het gebied van ambulancezorg (Noordkop en West-Friesland).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Door de VRNHN zijn er een aantal doelstellingen geformuleerd voor 2026. Dit zijn:

- Versterken weerbaarheid en veerkracht van de samenleving
- Versterking brandweezorg
- Voorbereiding op langdurige crises
- Mensen als kapitaal

Versterken weerbaarheid en veerkracht van de samenleving

Tijdens een ramp of crisis is iedereen in de samenleving nodig om deze staande te houden (weerbaarheid) en weer terug te veren naar de gewenste situatie (veerkracht). De overheid en hulpdiensten kunnen dit niet alleen en daarom is een samenleving die voor zichzelf en voor elkaar kan zorgen cruciaal. De Veiligheidsregio gaat bijdragen aan deze weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. Hiervoor richten zij zich in 2026 op:

- inzet van risico- en crisiscommunicatie;
- versterking van het netwerk, vooral gericht op de samenwerking met gemeenten, inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties;
- aansluiting op lokale initiatieven en partners.

Versterking brandweezorg

Dit programma is gestoeld op vier strategische pijlers die als leidraad dienen voor de komende jaren:

- Versterken van de vrijwilligheid: Vrijwilligers vormen een essentieel onderdeel van de brandweerorganisatie. Door hen te ondersteunen en te waarderen, wil de veiligheidsregio het aantal vrijwilligers stabiliseren en, waar mogelijk, uitbreiden. Dit houdt in dat zij inspanningen leveren om de vrijwillige inzet zo aantrekkelijk mogelijk te maken en zo goed mogelijk te ondersteunen.
- Versterken van de paraatheid: Paraatheid is cruciaal om snel en effectief op incidenten te kunnen reageren. Door structureel te investeren in personeelscapaciteit en middelen, zoals voertuigen en uitrusting, streven zij naar een hogere beschikbaarheid, vooral in drukke en risicovolle gebieden. Dit betekent ook dat de strategisch gepositioneerde kazernes in Hoorn, Alkmaar en Den Helder, kunnen worden uitgerust met een sterker bezettingsmodel dat aansluit bij de lokale behoeften en de regionale dekking versterken.
- Versterken van de vakbekwaamheid: Vakbekwaamheid is de kern van de inzetbaarheid en veiligheid. Om brandweermedewerkers en -vrijwilligers optimaal op te leiden voor hun uitdagende taken, investeert de veiligheidsregio in geavanceerde trainingen en opleidingen. Het vakbekwaamheidsprogramma wordt aanzienlijk uitgebreid met extra capaciteit en middelen. Dit stelt hen in staat om een hoger niveau van scholing en praktijkoefening aan te bieden, zodat de mensen in staat zijn om complexe situaties efficiënt en veilig het hoofd te bieden.
- Moderniseren voor een effectieve brandweezorg en veilig optreden: In een tijd waarin technologie en methodieken zich snel ontwikkelen, is modernisering een noodzakelijke stap. Investeren in innovatieve uitrusting, digitale middelen en betere samenwerking met partners maken het mogelijk om de kwaliteit van de brandweezorg te verhogen en risico's effectiever te beheersen.

Voorbereiding op langdurige crises

In 2024 heeft de veiligheidsregio een opschalingsproces langdurige crisis ontwikkeld om vroegtijdig in te kunnen schatten wat een langdurige crisis van de veiligheidsregio vraagt en om hiervoor op te kunnen schalen. Dit is met name gericht op de capaciteit die vanuit alle afdelingen en vanuit ons netwerk geleverd moet worden. Dit proces wordt verder geïmplementeerd en er is een vakbekwaamheidsprogramma langdurige crisis ontwikkeld. Hiermee zijn we voorbereid om op elk moment een structuur op te richten voor een langdurige crisis. We rapporteren hierop binnen het programma crisisbeheersing onder het speerpunt flexibele en robuuste crisisorganisatie.

Mensen als kapitaal

In 2024 is ingezet op een meerjarig leiderschapsprogramma en medewerkersprogramma dat ook in 2026 vervolg krijgt. Samenwerking, verbinding en leiderschap blijven hierbij de leidende thema's ten einde de hulpverlening aan de burgers zo optimaal mogelijk te kunnen blijven doen in de immer krapper wordende arbeidsmarkt waar de veiligheidsregio haar eigen medewerkers moeten blijven boeien en binden. De veiligheidsregio streeft naar flexibiliteit van medewerkers, gezonde werk-privébalans, alert reageren op ontwikkelingen arbeidsmarkt, toenemende druk op de organisatie en dus op haar mensen. Dit vraagt bestuurlijk omarming van het belang om te blijven investeren in het personeel, ook en juist in bezuinigingstijden.

Gemeentelijke bijdrage 2026

Op 14 maart 2025 heeft het algemeen bestuur de kadernota 2026 inclusief het 4% bezuinigingsscenario vastgesteld. Twee voorgestelde bezuinigingsmaatregelen werden daarbij uitgezonderd. Het betrof het verlagen van de extra jaarlijkse vergoeding voor de personeelsvereniging voor brandweervrijwilligers in repressieve dienst en het verminderen van repressief brandweermaterieel. In de ontwerpbegroting is dit gecompenseerd door een verdere vermindering van de activiteiten op het gebied van Veilig Leven. De loon-prijsindexatie 2026 is toegepast conform de door de zestien gemeenten vastgestelde regeling Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), die geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen. Het indexatiepercentage 2026 voor alle gemeenschappelijke regelingen is vastgesteld op 7,4%. De bijdrage van de gemeente Alkmaar voor 2026, inclusief indexatie van 7,4% conform FUGR-richtlijnen bedraagt € 10.273.000. Dit is inclusief de taakstelling uit de Kadernota 2026-2029.

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.1 Veiligheid

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

De OD NHN is de omgevingsdienst in Noord-Holland Noord voor het schoon, gezond, veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren in de regio. Dit doet de OD NHN door de uitvoering van wettelijke en plustaken voor 16 gemeenten en de provincie Noord-Holland.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

De OD NHN volgt de in 2024 vastgestelde Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024–2027 (U&H-strategie) welke invulling geeft aan de Omgevingswet en prioriteert vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) en advisering over maatschappelijke doelstellingen. Ontwikkelingen als gevolg van de Omgevingswet en de maatschappelijke opgaven zoals circulaire economie, energietransitie, stikstof, indirecte lozingen, Zeer Zorgwekkende Stoffen en ondermijning zijn hierin meegenomen. De strategie wordt als basis gebruikt voor het per deelnemer opstellen van een VTH-Uitvoeringsprogramma waarin de voor 2026 beoogde taakuitvoering is beschreven. Dit mede gebaseerd op de in 2024 geactualiseerde Gemeenschappelijke regeling en dienstverleningsovereenkomst. Het uitvoeringsprogramma 2026 voor Alkmaar wordt naar verwachting begin 2026 vastgesteld door het college.

Omgevingswet

In 2026 werkt de OD NHN verder aan het werken volgens de Omgevingswet. Schatting is dat op dit moment circa 15% van de Wet is ingevoerd. De Omgevingswet dwingt tot meer interbestuurlijke afstemming tijdens de vergunningverlening. Voor de inbreng van specialistische expertise op het gebied van geluid, lucht, licht, bodem, klimaat, natuur, externe veiligheid en geur is voor de omgevingsdienst een belangrijke rol weggelegd bij omgevingsplannen, vergunningverlenings- en toezicht/handhavingstrajecten.

In 2026 richt de OD NHN zich op nieuwe wettelijke taken zoals controle op Werkgebonden Personenmobiliteit, Zeer Zorgwekkende Stoffen, en Bodemenergiesystemen.

Plan van aanpak Robuustheid

Het in 2022 gestarte Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-Stelsel is in 2024 beëindigd. De binnen het programma gemaakte afspraken werken door. In het kader van het programma zijn landelijke robuustheidscriteria vastgesteld waar de OD NHN niet geheel aan voldoet. Als gevolg heeft de OD NHN een plan van aanpak moeten opstellen om in 2026 te voldoen aan de gestelde criteria. Het algemeen bestuur heeft dit plan in april 2024 zonder financieel gevolg vastgesteld. Financiering moet worden gevonden in verbetering efficiency, meevallers en dit maakt dat de uitvoering mogelijk wordt vertraagd. Het ministerie van I&W monitort de uitvoering van het plan.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De gemeentelijke bijdrage bedraagt € 1.957.000 (begroting 2025 € 1.597.000). Dit is inclusief de taakstelling uit de Kadernota 2026-2029.

Welke producten worden geleverd:

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Dijk en Waard, Den Helder, Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Landsmeer. De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling.

Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Daarnaast voert Cocensus een aantal specifieke taken uit. Deze taken liggen in het verlengde van de basistaken en hierover zijn afzonderlijke afspraken met de deelnemers gemaakt via de dienstverleningsovereenkomst. Met de deelnemers zijn afspraken gemaakt over de wederzijds te leveren prestaties, deze liggen vast in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.

Het stemgewicht wordt vastgesteld aan de hand van de omvang van de jaarlijkse bijdrage aan Cocensus en bedraagt voor Alkmaar vier van de 32 stemmen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Schaalvergroting

Per 1 januari 2025 is de gemeente Landsmeer toegetreten tot Cocensus. Daarnaast hebben enkele regionale gemeenten interesse getoond om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling, waarbij een positief besluit kan resulteren in toetreding in 2026 of 2027.

Uitbreiding dienstverlening

Het takenpakket van Cocensus zal de komende jaren verder worden uitgebreid. Zo zullen zij voor een aantal deelnemers parkeerbelastingen gaan opleggen via naheffingsaanslagen.

Kwijtschelding 3.0

Het inlichtingenbureau en de werkgroep kwijtschelding van de LVLB hebben de dienstverlening op het gebied van de kwijtschelding doorontwikkeld. Dit nieuwe product wordt KWS 3.0 genoemd. Er wordt bij KWS 3.0 meer (bron)informatie beschikbaar gesteld ter ondersteuning van het kwijtscheldingsproces. Cocensus maakt onderdeel uit van de werkgroep kwijtschelding van de LVLB en neemt deel aan de pilot.

Optimalisatie van processen

Binnen het kader van de doorontwikkeling van bestaand beleid heeft Cocensus in 2024 externe expertise ingeschakeld om het WOZ-proces verder te optimaliseren. Alle WOZ-processen worden daarbij kritisch onder de loep genomen en dit heeft geleid tot aanbevelingen voor verbeteringen.

Deze aanbevelingen zijn geanalyseerd en hebben geleid tot een gedetailleerd optimalisatieplan. Dit plan is ontworpen om het WOZ-proces te stroomlijnen, te verbeteren en te zorgen voor een efficiëntere, effectievere en uniforme werkwijze. Deze doorontwikkeling van bestaand beleid strookt met de doelstelling van Cocensus gericht op continue verbetering en innovatie in haar processen, met als uiteindelijk doel om een efficiënte en effectieve dienstverlening te bieden aan haar gemeentelijke partners en de inwoners die zij bedienen.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De gemeentelijke bijdrage voor Cocensus bedraagt € 2.035.000 (begroting 2025: € 1.937.000).

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.2 Bereikbaarheid
- Thema 4.5 Parkeren

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

B. Vennootschappen en Coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente is aandeelhouder van de BNG en heeft zeggenschap via het stemrecht op de BNG-aandelen van de gemeente. De gemeenten en provincies heeft samen 50% van de aandelen in bezit. De andere helft is in bezit van het Rijk.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2026

Hiervoor wordt verwezen naar de site van de BNG (www.bng.nl).

Winstuitkering 2026

De winst van de BNG wordt deels uitgekeerd aan de aandeelhouders. De winstuitkering kan van jaar op jaar fluctueren. De in deze begroting opgenomen dividenduitkering in het jaar 2026 (over de winst in het boekjaar 2025) is geraamd op € 475.000.

Welke producten worden geleverd

Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Alliander NV

De gemeente Alkmaar is rechtstreeks aandeelhouder van Alliander NV. De provincie Gelderland is met een belang van circa 45% de grootste aandeelhouder. Andere grote aandeelhouders zijn Friesland, Noord-Holland en Amsterdam. Circa 24% van de aandelen is direct of indirect in handen van kleine gemeentelijke aandeelhouders. Alkmaar bezit 760.743 van de 136.794.964 (2019) aandelen (0,56%).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Hiervoor wordt verwezen naar de site van Alliander (www.alliander.com).

Winstuitkering 2026

De in deze begroting opgenomen dividenduitkering in het jaar 2026 (over de winst in het boekjaar 2025) is geraamd op € 667.000.

Welke producten worden geleverd

Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV is een privaatrechtelijke deelneming in de vorm van een overheidsNV waarbij gemeente Alkmaar voor 100% aandeelhouder is. Op 18 oktober 2013 is Stadswerk072 NV opgericht. De organisatie is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast realiseert Stadswerk072 projecten in de buitenruimte en levert een bijdrage aan andere doelstellingen van de gemeente op sociaal gebied en duurzaamheid.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Uitvoering Dienstverleningsovereenkomst 2026 en corresponderende beleidsplannen.

Gemeentelijke bijdrage 2026

Stadswerk072 NV levert op basis van een dienstverleningsovereenkomst structurele diensten aan de gemeente. In de begroting 2025 is hiervoor een bedrag opgenomen van € 36,5 miljoen. Daarnaast voert de NV investeringsprojecten voor de gemeente uit met een volume van circa € 30,9 miljoen. Dit volume kan variëren. Daarnaast worden incidentele projecten uitgevoerd. Het volume daarvan varieert sterk.

Welke producten worden geleverd

Programma 3 Bedrijvigheid:

- Thema 3.1 Economie en toerisme

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.2 Bereikbaarheid

Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Alkmaar Sport NV

De NV Alkmaar Sport is op 5 december 2013 opgericht en is voortgekomen uit de verzelfstandiging van het gemeentelijke Sportbedrijf. In 2014 is ook de stichting Sportbureau opgegaan in Alkmaar Sport. De activiteiten van Alkmaar Sport bestaan onder andere uit het realiseren, beheer en op een efficiënte wijze zorgdragen voor het exploiteren van gemeentelijke sportvoorzieningen en -accommodaties. Daarnaast draagt Alkmaar Sport zorg voor de uitvoering van sportstimulering, bewegingsactiviteiten bij en met scholen, verenigingsadvies, coördinatie topsport en de (mede)organisatie van projecten en evenementen. De aandelen van Alkmaar Sport zijn voor 100% in handen van de gemeente.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Als accenten voor het komende jaar zijn aan te geven: het ondersteunen van verenigingen op diverse punten, inwoners in beweging krijgen en houden, uitvoering geven aan het Sport- en GALA akkoord, voorbereidingen nieuwbouw Sportpaleis en nieuwbouw sportcomplex Hoornse Vaart.

Gemeentelijke bijdrage 2026

In de begroting 2026 is voor de uitvoerende taken door Alkmaar Sport een bedrag opgenomen van € 12.691.000 (begroting 2025: € 11.543.000), exclusief BTW, inclusief gestegen energielasten. Door verruiming van de sportvrijstelling is BTW op het gelegenheid geven tot sportbeoefening niet meer verhaalbaar. De gemeentelijke bijdrage aan Alkmaar Sport NV wordt daardoor met circa € 2,0 miljoen verhoogd. Via de Specifieke Uitkering stimulering Sport (SPUK-regeling) ontvangt de gemeente een

compensatie voor deze extra lasten. Het risico bestaat dat de vergoeding lager is dan 100% of dat er meer bijdrage aan Alkmaar Sport nodig is om de BTW te compenseren. Gemeente Alkmaar loopt risico dat zij de BTW moet compenseren omdat de SPUK uitkering niet toereikend is, wanneer het subsidieplafond eerder bereikt is.

Welke producten worden geleverd

Programma 2 Vitaliteit

- Thema 2.1 Onderwijs
- Thema 2.3 Sport
- Thema 2.7 Diversiteit

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (ONHN)

Het doel van het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN) is een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord verder te ontwikkelen met als resultaat meer investeringen in de regio Noord-Holland Noord en handhaving, en mogelijk uitbreiding, van werkgelegenheid.

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord is een economische uitvoeringsorganisatie voor de regio met als doel het bevorderen van de economische ontwikkeling van Noord-Holland Noord vanuit het perspectief van brede welvaart.

Gemeente Alkmaar is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder. Het Ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en op 1 januari 2007 van start gegaan. In 2023 is de samenwerking geëvalueerd, waarna voor de jaren 2025- 2031 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst wordt aangegaan. Alkmaar bezit 3.723 aandelen met een nominale waarde van € 1,00.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de geformuleerde speerpunten op:

- Het ondersteunen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
- Het ondersteunen van MKB bedrijven;
- Het aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven;
- Het betrekken van bedrijven uit de regio bij regionale en provinciale opgaven;
- Het faciliteren van de Stichting Administratiekantoor Aandelen Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest.

Binnen de kaders van de dienstverleningsovereenkomst en het meerjarenplan wordt driejaarlijks een activiteitenplan opgesteld welke leidend is voor de uitvoering. Dit activiteitenplan wordt opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage 2026

De gemeentelijke bijdrage in 2026 is € 282.000 (bijdrage 2025 € 263.000 plus indexatie conform de FUGR).

Welke producten worden geleverd

Programma 3 Bedrijvigheid:

- Thema 3.1 Economie en toerisme

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest B.V.

De ROM InWest B.V. is op 8 oktober 2021 opgericht, samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord, het Rijk, de provincie en de MRA-gemeenten. Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen. De Stichting Administratiekantoor Noord-

Holland Noord (STAK) beheert de aandelen van de gemeenten in Noord-Holland Noord. Daarbij heeft Alkmaar zich verbonden tot inleg van € 3.930.690 in het fondskapitaal. Via capital calls wordt in de komende jaren om storting gevraagd. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1,00. De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Op basis van het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan ROM wordt ingezet op het ondersteunen van (innovatief) MKB én versnelling van de groene transitieopgaven door inzet van menskracht, netwerk en middelen. De ontbrekende elementen in het ecosysteem worden ingevuld door de ROM en haar beschikbare fondskapitaal van circa € 160 miljoen (inclusief rijksbijdrage), het creëren van een thuisbasis voor de uitvoering van rijksregelingen en het versterken van business development in de regio en samenwerking in het ecosysteem. Daarbij wordt ingezet op het aantrekken van (herstel)middelen van de Europese Unie, het Rijk en Invest NL.

Gemeentelijke bijdrage 2026

Bijdrage in de exploitatiekosten voor 2026 bedraagt € 40.000. Inleg in het fondskapitaal vindt plaats op basis van capital calls.

Servicehuis Parkeer- en verblijfsrechten (SHPV)

Per 1 januari 2019 is gemeente Alkmaar lid geworden van de Coöperatie Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV). SHPV is een landelijke organisatie voor en door gemeenten en heeft als doel het stimuleren van vernieuwing in de parkeerketen en het faciliteren van gemeenten bij het digitaliseren van hun parkeerdiensten. SHPV beheert een digitaal platform voor het ontsluiten en afhandelen van parkeer- en verblijfsrechten, heffingen en verwerkt ook de parkeerbetalingen die middels de mobiele telefoon worden gedaan.

Gemeentelijke bijdrage 2026

In de begroting 2026 is voor de gemeentelijke bijdrage een bedrag opgenomen van € 50.000. Het SHPV verwerkt ongeveer € 3,3 miljoen aan inkomsten. Deze inkomsten worden vervolgens, voorzien van een accountantsverklaring, afgedragen aan Alkmaar.

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.5 Parkeren

Alkmaar Duurzaam Vastgoed (ADV) BV

Op 9 december 2020 is ADV BV opgericht. Doel van de BV is het beheren, ontwikkelen en verduurzamen van (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2026

Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV (ADV) is voornemens in 2026 een gefaseerde inventarisatie uit te voeren van het maatschappelijk vastgoed waarvan zij eigenaar is, waaronder scholen, culturele instellingen en parkeergarages. Deze gebouwen vervullen een publieke functie en dienen, naast hun gebruikswaarde, bij te dragen aan de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid en energie-efficiency. De inventarisatie vindt plaats in twee fasen:

- In fase 1 wordt de huidige duurzaamheidsstatus van de betreffende panden in kaart gebracht. Uitgangspunt hierbij is de demarcatie van de meerjarige onderhoudsplannen waarin is opgenomen voor welk deel ADV in haar rol als eigenaar verantwoordelijk is en wat toebehoort aan de verantwoordelijkheid van huurder (gemeente).
- In fase 2 wordt beoordeeld welke verduurzamingsmaatregelen haalbaar en wenselijk zijn. Voor iedere verduurzamende maatregel die in aanmerking komt voor uitvoering, wordt vooraf zowel inzicht gegeven in de verwachte investeringskosten, als in de baten op de (middel)lange termijn.

Bijvoorbeeld lagere exploitatiekosten, energiebesparing, waardebehoud of -stijging van het vastgoed en mogelijke maatschappelijke opbrengsten. Met deze aanpak beoogt ADV een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving en de toekomstbestendigheid en waarde van het maatschappelijk vastgoed te versterken.

Gemeentelijke bijdrage 2026

Geen.

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Overzicht Verbonden Partijen 2026

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participanten bijdrage 2026	Peildatum 1-1-2024		Peildatum 31-12-2024		Resultaat 2024
					Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
Gemeenschappelijke regelingen									
1.	Zaffier	Alkmaar	Het uitvoeren van wetten inzake participatie en inkomensvoorzieningen.	11.671	488	19.708	2.751	24.446	363
2.	Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer	Velsen-Zuid	Wij ontwikkelen en beheren een aantrekkelijke groene omgeving. Centraal daarbij staat een goede balans tussen natuur en recreatie die de totale kwaliteit van de omgeving ten goede komt.	101	1.426	1.097	1.452	1.634	-
3.	Recreatieschap Geestmerambacht	Haarlem	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling.	545	2.960	600	2.003	507	-
4.	Verbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Afvalstoffenwet verkregen afvalstoffen.	-	24	919	24	1.023	-

Overzicht Verbonden Partijen 2026

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participanten bijdrage 2026	Peildatum 1-1-2024		Peildatum 31-12-2024		Resultaat 2024
					Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
5.	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte taak tot beheer van het gemeentearchief.	1.288	355	1.071	396	1.228	41
6.	GGD Hollands Noorden	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.	9.573	2.110	23.835	1.910	28.055	75
7.	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.	10.273	5.333	42.613	5.135	48.362	207
8.	Omgevingsdienst Noord Holland Noord	Hoorn	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De taken betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in	1.957	4.188	5.837	3.566	6.759	1.690

Overzicht Verbonden Partijen 2026

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participanten bijdrage 2026	Peildatum 1-1-2024		Peildatum 31-12-2024		Resultaat 2024
					Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
			artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.						
9.	Cocensus	Alkmaar	Uitvoeren van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) alsmede de heffing en de invordering van diverse gemeentelijke belastingen.	2.035	224	15.470	177	16.004	-11
Vennootschappen en coöperaties									
10.	Bank Nederlandse Gemeenten	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.	-	4.721.000	110.819.000	4.777.000	123.164.000	294.000
11.	Alliander NV	Amsterdam	Uitoefening van het energienetwerkbedrijf met het zorgen voor een betaalbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. De aandeelhouders zijn gemeenten en provincies.	-	4.749.000	6.897.000	6.038.000	6.918.000	976.000
12.	Stadswerk NV	Alkmaar	Het inrichten, beheren en onderhoud van de openbare ruimte en afvalinzameling en -verwerking, en zorgen voor snelle, adequate en efficiënte dienstverlening.	36.521	*)	*)	*)	*)	*)
13.	Alkmaar Sport NV	Alkmaar	Uitvoeren van het sportbeleid van de gemeente Alkmaar en beheren van de sportaccommodaties.	12.691	1.679	11.023	*)	*)	*)

Overzicht Verbonden Partijen 2026

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participanten bijdrage 2026	Peildatum 1-1-2024		Peildatum 31-12-2024		Resultaat 2024
					Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
14.	Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV	Alkmaar	Het versterken van de strategische organisatie van en onderlinge afstemming tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, kennisinstellingen en lokale en provinciale overheden in de regio Noord-Holland Noord ten einde een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord te ontwikkelen. Het bevorderen van samenhang in Noord-Holland Noord zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten.	282	1.204	3.628	1.225	4.252	21
15.	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InWest B.V.	Alkmaar	Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen.	40	39.273	2.961	37.203	5.152	-2.071
16.	Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten		Faciliteren van het belparkeren voor gemeenten en beheer van het Nationaal	50	*)	*)	*)	*)	*)

Overzicht Verbonden Partijen 2026

(Bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	Vestigingsplaats	Openbaar belang (doel)	Financieel belang/ Participanten bijdrage 2026	Peildatum 1-1-2024		Peildatum 31-12-2024		Resultaat 2024
					Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	
			Parkeer Register (NPR) waarin alle parkeer-rechten worden vastgelegd.						
17.	Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.	Alkmaar	Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV beheert, ontwikkelt en verduurzaamt het (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente.	-	*)	*)	*)	*)	*)

*) ten tijde van het opmaken van de programmabegroting (september 2025) waren deze gegevens (nog) niet bekend.

Paragraaf Grondbeleid begroting 2026

Algemeen

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Grondbeleid is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen. De gemeentelijke kosten voor inzet van mensen en onderzoek, de uitvoering van werken en de aanleg van de openbare ruimte in een plangebied worden geadministreerd in een grondexploitatie, net als de opbrengsten uit gronduitgifte, subsidies en bijdragen. Omdat de kosten vaak vele jaren voor de opbrengsten uitgaan, komen ook de kosten van voorfinanciering, rentelasten en tijdelijk beheer voor rekening van de grondexploitatie. Een uitgebreide visie op het Alkmaarse grondbeleid is terug te vinden in de Nota Grondbeleid 2022. Deze paragraaf geeft inzicht in de geraamde eindresultaten van de gemeentelijke grondexploitaties.

De Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2025 geeft een meer uitgebreide analyse van de Alkmaarse grondexploitaties. In de MPG wordt teruggekeken op het afgelopen jaar en vooruitgekeken naar de komende jaren. De te verwachten ontwikkelingen zijn financieel vertaald. De begroting voor het grondbeleid 2025 is gebaseerd op de prognoses van kosten en baten uit de MPG 2025. De MPG is separaat aan uw raad aangeboden en op 15 mei 2025 vastgesteld.

Deze paragraaf Grondbeleid bevat de meest essentiële elementen met betrekking tot het grondbeleid/de grondexploitaties. Een meer gedetailleerde toelichting op de ontwikkelingen binnen het Alkmaars Kanaal is opgenomen in thema 4.6 Alkmaars Kanaal.

Grondbeleid in Alkmaar

De gemeente heeft in 2026 één actieve grondexploitatie voor een woningbouwontwikkeling: Jaagpad Oost. De woningbouw in Jaagpad Oost gebeurt door en voor rekening en risico van de ontwikkelaar. De huidige en toekomstige economische situatie op de woningmarkt heeft daarom geen invloed op deze grondexploitatie. Daarnaast heeft de gemeente een actieve grondexploitatie voor het bedrijventerrein Boekelermeer Zuid.

Nieuwe ambities, zoals bijvoorbeeld de transformatie van het Alkmaars Kanaal en de stationsgebieden, zullen op gemeentegrond leiden tot nieuwe actieve grondexploitaties. Pas zodra de gemeenteraad een besluit heeft genomen over de ruimtelijke ontwikkeling van een kavel of exploitatiegebied, kan (gelijktijdig) een grondexploitatie worden vastgesteld waarin de kosten en opbrengsten vanaf dat moment kunnen worden verantwoord.

Om de woningbouwontwikkeling te stimuleren kan gebruik worden gemaakt van wettelijk instrumentarium voor actief grondbeleid. De gemeente maakt in de Oostrand gebruik van het voorkeursrecht. Dat is in 2023 gevestigd en loopt vooralsnog door tot en met 2026. Als de gemeente een ontwikkelvisie voor dat gebied vaststelt, wordt het voorkeursrecht verlengd. Hier speelt een rol dat ook de provincie Noord-Holland bevoegd is. De Oostrand is onderdeel van de Schermer dat de provinciale status van Beschermd Landschap heeft. Zonder goedkeuring van de provincie mag hier niet gebouwd worden. Daarnaast heeft de gemeente grondpositie in de potentiële woningbouwlocatie Stompvoren West. Woningbouw is hier vooralsnog niet mogelijk omdat dit gebied de status 'beschermd landschap' heeft. De gemeente is met de provincie in overleg over het eventueel opheffen van die status. Bij herontwikkeling zal ook voor dit gebied een actieve grondexploitatie worden opgesteld.

Naast bovengenoemde lokale ontwikkelingen speelt ook meer landelijke problematiek een rol bij gebiedsontwikkelingen. Zo leidt met name het tekort aan capaciteit in het elektriciteitsnetwerk tot een risico van uitstel van productie. Hiermee kan de enorme opgave waar Nederland voor staat op het gebied van de energietransitie, verduurzaming, woningbouw en mobiliteit in de knel komen. Ook het vraagstuk m.b.t. de stikstofproductie leidt nog steeds tot onzekerheid over het wel/niet door kunnen gaan van woningbouwproductie. Deze zaken kunnen van invloed zijn op gebiedsontwikkelingen in Alkmaar.

Dit speelt ook een rol bij de realisatie van de laatste fase van Boekelermeer Zuid. Dit is een grote en langlopende actieve grondexploitatie die naar verwachting nog tot 2036 loopt. Het totale gebied is 160 hectare waarvan 148 hectare niet in eigendom van de gemeente was. Inmiddels is vrijwel alle grond minnelijk door de gemeente verworven. Van de 90 hectare uitgeefbare kavels, moet nog ca. 30% worden verkocht. Momenteel wordt de voortgang belemmerd door geluid(zonering), netcongestie en stikstofproblematiek. De gemeente merkt dat afnemers van grond een pas op de plaats maken. Zij hebben namelijk moeite om hun financiering bij de bank rond te krijgen zolang er geen garantie is op elektriciteit. In het net gerealiseerde havengebied loopt een pilot met een tijdelijke oplossing voor de netcongestie.

Het kabinet stelde in 2019 een bedrag van € 1 miljard beschikbaar voor het versnellen van de bouw, het vergroten van het aantal nieuwbouwwoningen in een project of het vergroten van de betaalbaarheid van die woningen voor starters en mensen met een middeninkomen. Aan de gemeente Alkmaar zijn de afgelopen jaren vijf subsidies toegekend: vanuit de Woningbouwimpuls € 6,0 miljoen voor Overstad (2020 tranche 1) en € 2,4 miljoen voor Kantorenpark Viaanse Molen (2021 tranche 3). Eind 2023 is een bedrag van € 11,4 miljoen toegezegd voor Station & Binnenstad en vanuit de Startbouwimpuls € 2,3 miljoen voor Jaagpad fase 1B en € 1,0 miljoen voor Buitenvaart fase 1.

Gebiedsoverstijgende voorzieningen

Op basis van de Nota gebiedsoverstijgende voorzieningen (vastgesteld eind 2023) gaan projecten waarbij nieuw vastgoed wordt ontwikkeld volgens een eenduidige methode bijdragen aan de financiering van gebiedsoverstijgende voorzieningen (in een bedrag per te ontwikkelen m²).

De te ontvangen bijdragen voor gebiedsoverstijgende voorzieningen worden in een bestemmingsreserve met bestedingsfunctie gestort. De reserve bevat bijdragen van zowel private initiatiefnemers als vanuit gemeentelijke grondexploitatie-projecten. De storting van de bijdragen vanuit de actieve grondexploitaties gebeurt jaarlijks op basis van een expliciet besluit van de gemeenteraad bij de vaststelling van de MPG.

Informatie over het gemeentelijk grondbeleid, de Nota gebiedsoverstijgende voorzieningen en nadere informatie per project is opgenomen in de MPG 2025. In deze paragraaf Grondbeleid zijn, naast de (verplichte) cijfermatige overzichten, alleen de actualiteiten per plan gemeld. De risico's omtrent grondexploitaties zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

BBV-regels

Eind 2023 is de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' verschenen. In de notitie is opgenomen hoe in de begroting en jaarrekening gerapporteerd dient te worden over grondexploitaties en faciliterend grondbeleid en geeft verder nadere uitleg over tussentijds winstnemen en het verwerken van onderhandenwerk grondexploitaties. De notitie bevat ook hoofdstukken over het belang van grondbeleid voor raadsleden en over de paragraaf grondbeleid. Alle wijzigingen ten opzichte van de eerdere notitie uit 2019 die te maken hadden met de invoering van de Omgevingswet zijn in 2024 in werking getreden, de overige wijzigingen zijn met ingang van 2025 in werking getreden. Een van de aanpassingen is dat bij grondexploitaties die langer lopen dan 10 jaar geen tussentijdse winst genomen mag worden. Dit is van toepassing voor de grondexploitatie Boekelermeer Zuid.

Geraamde eindresultaten Grondexploitaties/Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

De gemeente heeft in 2026 twee (reeds vastgestelde) actieve grondexploitaties met de volgende geraamde planresultaten (excl. tussentijdse winstnemingen):

Exploitatieresultaat	EW	CW	Afsluiting
Boekelermeer Zuid	12.982.000	10.236.000	2036
Jaagpad Oost	0	0	2027
Totaal	12.982.000	10.236.000	
EW = Eindwaarde, CW = Contante waarde per 01-01-2025			

Eventueel nieuwe grondexploitaties gaan pas onderdeel uitmaken van de financiële overzichten nadat deze door uw raad zijn vastgesteld.

Reserves, voorzieningen en langlopende verplichtingen

Voor het grondbeleid worden de volgende reserves en voorzieningen aangehouden (zie jaarrekening 2024):

De voorzieningen Nog te maken kosten van uitgenomen bestemmingsplannen: Sperwerstraat € 129.000 en Vroonermeer Noord -/- € 129.000.

Reserve grondexploitatie Boekelermeer € 3.014.000.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen € 1.068.000.

Voorziening Stompetoren-West € 445.800.

Risico's

Naast onzekerheden in de ramingen en parameters, kunnen er andere oorzaken zijn die gevolgen hebben voor het resultaat en/of de doorlooptijd van grondexploitaties. Deze worden opgenomen in de gemeentebrede risicoparagraaf waarmee het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt bepaald.

In de laatste MPG, die in het voorjaar van 2025 is vastgesteld door de gemeenteraad, is voor een bedrag van afgerond € 1,2 miljoen aan risico's opgenomen, waarbij de kans dat het risico zich daadwerkelijk voordoet op 10% wordt geschat.

ACTUALITEITEN PER PLAN

BOUWGROND IN EXPLOITATIE (BIE)

- Boekelermeer Zuid 2

De grondexploitatie gaat uit van een gemiddelde gronduitgifte van 2,2 hectare per jaar. Tot en met februari 2025 is al ruim 2,0 hectare verkocht en zitten vele hectares in de pijplijn aan reserveringen en opties. De realisatie van het havengebied in het zuidoostelijk plandeel is medio 2024 afgerond. Het bouwrijp maken van de rest van het bedrijventerrein (Romp Zuid) wordt in de tweede helft van 2025 uitgevoerd. Als alles volgens planning gaat dan kan dit werk in het eerste kwartaal 2026 worden afgerond.

- Jaagpad Oost

Dit betreft een particuliere ontwikkeling op grotendeels particuliere grond. Met de eigenaar/ontwikkelaar is een koop-/exploitatieovereenkomst gesloten waarbij uitgangspunt is dat alle kosten van de gemeente op de ontwikkelaar worden verhaald. De ontwikkelaar is in 2021 gestart met de eerste fase woningbouw. Oplevering van 68 sociale huurwoningen vond plaats in oktober 2024. De overige 160 huurwoningen zijn in 2025 opgeleverd. De oplevering van de koopwoningen is gepland in 2027 (fase 1b ca. 185 woningen). Voor fase 1b heeft de gemeente subsidie ontvangen in het kader van de Startbouwimpuls.

UITGENOMEN BESTEMMINGSPLANNEN (UBP)

Eind 2024 is voor twee uitgenomen bestemmingsplannen een bedrag opgenomen voor nog te maken kosten c.q. nog te ontvangen bijdragen:

Sperwerstraat	€ 129.000
Vroonermeer Noord	-/- € 129.000

De verwachting is dat deze UBP's in 2025 besteed worden en daarna vervallen.

FACILITAIRE GRONDEXPLOITATIES

Daar waar de gemeente niet zelf ontwikkelt, maar het private initiatiefnemers mogelijk maakt grond te exploiteren, is sprake van een facilitaire grondexploitatie. Deze zijn als aparte categorie in de administratie opgenomen.

De gemeente is op basis van de Omgevingswet verplicht om de kosten van bepaalde ruimtelijke plannen te verhalen bij die partijen die baat hebben bij de ruimtelijke ontwikkeling. In de meeste gevallen verhaalt de gemeente deze kosten middels een privaatrechtelijk spoor. Dit wordt een anterieure overeenkomst genoemd. Daarbij wordt een exploitatiebijdrage berekend voor ambtelijke plankosten. Werkzaamheden die de ontwikkelaar zelf uitvoert (bijvoorbeeld het opstellen van een bestemmingsplan), worden in mindering gebracht. Daarnaast wordt een inschatting gemaakt van de toerekenbare kosten van investeringen in de openbare ruimte, die (mede) veroorzaakt worden door de ontwikkeling en die de ontwikkelaar niet zelf realiseert. Die investeringen worden ook bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. Dat geldt ook voor een mogelijke bijdrage die voortvloeit uit de Nota gebiedsoverstijgende voorzieningen.

De gemeentelijke kosten en opbrengsten worden in deze gevallen verantwoord in een facilitaire grondexploitatie. Omdat het kostenverhaal uitsluitend mag gaan over het verhalen van werkelijk gemaakte of te maken kosten, en bijvoorbeeld niet over het afkomen van baat/winst, hebben facilitaire grondexploitaties per definitie een neutraal exploitatieresultaat.

Op moment van schrijven van deze paragraaf zijn er ca. 25 facilitaire grondexploitaties als zodanig in de administratie verwerkt. Voor deze projecten zijn anterieure overeenkomsten gesloten op basis waarvan de ontwikkelende partijen een exploitatiebijdrage betalen voor de gemeentelijke plankosten. Op basis van deze anterieure overeenkomsten worden ruim 3.500 woningen gerealiseerd. Informatie over de facilitaire grondexploitaties wordt jaarlijks opgenomen in de verantwoording bij de MPG.

Voorafgaand aan de anterieure overeenkomst wordt bij grotere ontwikkelingen (in ieder geval bij ontwikkelingen binnen het Alkmaars Kanaal) een afsprakenbrief opgesteld. In deze afsprakenbrief worden nadere afspraken gemaakt over de uitgangspunten voor de ontwikkeling. Ook wordt al een deel van de plankosten in rekening gebracht. Op het moment van schrijven van deze paragraaf zijn er ca. negen afsprakenbrieven getekend. Afsprakenbrieven worden vanwege het kostenverhaal ook als facilitaire grondexploitatie in de administratie verwerkt.

Alkmaars Kanaal

Voor het Alkmaars Kanaal is in de begroting een apart thema opgenomen in het programma Leefgebied. Voor de deelgebieden in het Alkmaars Kanaal zijn in 2024 en 2025 ontwikkelkaders opgesteld. Het ontwikkelkader vormt het uitgangspunt voor de ruimtelijke aspecten binnen de deelgebieden. Het gaat daarbij om de stedenbouwkundige opzet, programmatische invulling, de meest optimale ontsluiting en parkeeroplossingen, de plek waar de (maatschappelijke) voorzieningen komen, de landschappelijke invulling en de aansluiting op de oevers van het Noordhollandsch Kanaal. Daarnaast wordt een ontwikkel- en uitvoeringsstrategie per deelgebied/ontwikkeling bepaald. Deze gaan over de inzet van planologie, te hanteren (financiële) spelregels en kostenverhaal,

maar ook over eventuele samenwerkingsvormen en de wijze waarop het Alkmaars Kanaal ontwikkeld wordt.

In de deelgebieden zullen investeringen nodig zijn in de openbare ruimte om aantrekkelijke en toekomstbestendige woonwijken te maken. Daarom wordt naast een bijdrage in de plankosten, de financiële bijdrage o.b.v. de Nota gebiedsoverstijgende voorzieningen ook een financiële bijdrage gevraagd van ontwikkelaars voor de investeringen in de openbare ruimte binnen het deelgebied (de gebiedseigen kosten).

Op het moment van schrijven van deze paragraaf zijn binnen het Alkmaars Kanaal 11 anterieure overeenkomsten afgesloten met ontwikkelende partijen, waarvan één al administratief is afgerond (en afgesloten in de MPG 2025). In deze anterieure overeenkomsten is opgenomen dat ruim 2.200 woningen gerealiseerd worden. Binnen Alkmaars Kanaal zijn 7 afsprakenbrieven getekend.

Paragraaf Openbaarheid

De Wet open overheid (Woo) is nu ruim drie jaar in werking. De wet kent twee soorten openbaar maken: actief en passief (op verzoek). Daarnaast verlangt de Woo dat de gemeente zijn informatiehuishouding op orde brengt en geeft daar tot en met 2027 de tijd voor. De Woo is onderdeel van het in 2024 gestarte programma Open Overheid.

Actief in gemeente Alkmaar

De verplichting om bepaalde informatie actief openbaar te maken wordt door het Rijk gefaseerd ingevoerd. Op 1-11-2024 werden de eerste vijf informatiecategorieën (voor de gemeenten kwam dat uit op vier categorieën) verplicht gesteld om openbaar te maken. Het merendeel van die categorieën werden al door Alkmaar openbaar gemaakt. Het college stelt zich namelijk proactief op als het gaat om de Woo. De informatiecategorieën die per 1-11-2024 verplicht werden om te openbaren zoals raadsagenda, raadsbesluiten en raadsstukken van onze gemeente zijn al lange tijd openbaar en voor eenieder beschikbaar.

Passief in gemeente Alkmaar

In 2024 kwamen er 41 Woo-verzoeken binnen die voor 80% binnen de wettelijke afhandeltermijn worden behandeld. Streven is om dit percentage nog verder omhoog te brengen.

Informatiehuishouding

In 2024 werd het aangepaste publicatieplatform Open.Alkmaar verder uitgebreid met de (nog niet verplichte) informatiecategorieën Woo-verzoeken en convenanten. Ook kijken we naar dossiers zoals Erfpacht om die actief openbaar te maken. Alle informatiecategorieën zullen gelinkt worden met de landelijke Woo-Index.

II. Financiële begroting

II.1. Financiële beleidskaders

II.2. Diverse overzichten

- 1. Begroting 2026 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren**
- 2. Toelichting per programmaoverzicht**
- 3. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves naar programma**
- 4. Incidentele baten en lasten**
- 5. EMU-saldo**
- 6. Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves**
- 7. Geprognosticeerde balans 2026-2029**

II.1 Financiële beleidskaders

Uitgangspunten gemeentelijk financieel beleid

De gemeente Alkmaar is financieel gezond en dat willen wij graag zo houden.

Bij het opstellen van de begroting zijn de volgende spelregels uit het coalitieakkoord "Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn" toegepast om tot een gezond en verantwoord financieel beleid te komen:

- Geld dat 'over' is moet eerlijk verdeeld worden. Dat betekent dat onderuitputting en meevallers terugvloeien naar de algemene middelen.
- Voor nieuw beleid wordt eerst oud beleid geschrapt om dit te kunnen bekostigen.
- Tekorten moeten zo min mogelijk effect hebben op andere taken van de gemeente. Dat betekent dat tegenvallers, binnen het product of in elk geval binnen het programma, opgelost moeten worden. Voor programma-overstijgende onderwerpen, zoals het sociaal domein, kan maatwerk mogelijk zijn.
- Elke bestemmingsreserve moet een duidelijk doel dienen en met het middel zelf moet spaarzaam worden omgegaan.
- De bestemmingsreserve sociaal domein blijft behouden met een plafond van € 2 miljoen. Dit om overschotten hieraan toe te voegen en tekorten hieraan te onttrekken. Het sociaal domein definiëren wij als jeugd, Wmo en participatie.
- De gemeente moet betrouwbaar zijn. Structurele uitgaven mogen dan ook uitsluitend met structurele middelen worden bekostigd. Alleen incidenteel beleid mag met incidenteel geld worden gedekt.
- Een gezonde financiële positie mag niet meteen 'opgegeten' worden, maar moet gebruikt worden voor diepte-investeringen en dus niet voor maatregelen met een consumptief karakter.
- De begroting is de begroting en de jaarrekening is de jaarrekening. Er mag geen oneigenlijke vermenigving zijn van begrotingsstukken. Elk stuk in de begrotingscyclus bouwt weliswaar voort op de voorgaande, maar staat op zichzelf in de besluitvorming.
- Het college voert uit, maar de raad bepaalt het budget. Uitgaven boven een nog vast te stellen tolerantiegrens die de begroting te boven gaan, worden daarom vooraf voorgelegd aan de raad. De raad kan zodoende altijd haar budgetrecht optimaal uitoefenen. Strategische aankopen uit het daarvoor bestemde fonds zijn van deze regel uitgezonderd.

De Programmabegroting 2026 die nu voor ligt is gebaseerd op de Kadernota 2026-2029, aangevuld met een actualisatie van de begroting 2025 en met toepassing van de onderstaande uitgangspunten:

- Looncompensatie 1,97%.
- Prijscompensatie 2,7%.
- Indexatie gemeenschappelijke regelingen 7,4%.
- Renteomslagpercentage 1,0% en een rekenrente van 2,5% voor nieuwe investeringen na 2026.
- Generieke stijging opbrengsten van tarieven 2,8%.
- Volume-, prijs- en loonstijging gerelateerd aan afvalstoffenheffing en rioolrechten worden kostendekkend in de begroting verwerkt.

Duurzaam financieel evenwicht

De provincie Noord-Holland, onze toezichthouder, hanteert als criteria voor een duurzaam en reëel (financieel) evenwicht:

- Een reëel sluitende begroting voor het begrotingsjaar en het meerjarenperspectief.
- De risico's die de gemeente loopt in verhouding tot het weerstandsvermogen.
- Realistische ramingen met een transparant onderscheid tussen incidentele en structurele lasten en baten.

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	Bron
+ = baten/voordeel, - = lasten/nadeel					
Totaal geraamde baten	548.719	541.578	504.102	515.595	Financieel kader
Totaal geraamde lasten	560.346	549.687	517.082	529.551	Financieel kader
A: saldo baten en lasten	-11.627	-8.109	-12.980	-13.957	
Totaal onttrekkingen aan reserves	12.104	8.197	6.958	6.206	Overzicht IV.2
Totaal toevoegingen aan reserves	477	319	384	380	Overzicht IV.2
B: saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	11.628	7.879	6.574	5.826	
Totaal incidentele baten	6.810	1.795	457	-	Overzicht III.2.4
Totaal incidentele lasten	8.714	1.523	95	45	Overzicht III.2.4
C: saldo incidentele baten en lasten	-1.904	272	362	-45	
Structureel saldo A+B-C	1.905	-502	-6.768	-8.085	
Structureel evenwicht	ja	nee	nee	nee	

II.2 Diverse overzichten

- II.2.1 Begroting 2026 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren
- II.2.2 Toelichting per programmaoverzicht
- II.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma
- II.2.4 Incidentele baten en lasten
- II.2.5 EMU-saldo
- II.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
- II.2.7 Geprognosticeerde balans 2026-2029

II.2.1 Begroting 2026 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren

		Rekening 2024			Begroting 2025			Begroting 2026		
(Bedragen x € 1.000)		Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo
1 Inwoner en bestuur	1.1 Algemeen bestuur	6.527	1.256	-5.271	4.491	0	-4.491	38.406,46	32.500	-5.906
	1.2 Dienstverlening	7.381	3.279	-4.102	7.060	2.204	-4.856	7.284	2.277	-5.007
	1.3 Regionale samenwerking	961	662	-299	904	527	-377	944	537	-407
1 Inwoner en bestuur		14.868	5.196	-9.672	12.454	2.730	-9.724	46.634	35.314	-11.321
2 Vitaliteit	2.1 Onderwijs	11.492	7.602	-3.890	11.745	7.562	-4.183	11.981	7.642	-4.339
	2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	22.596	788	-21.809	23.090	37	-23.052	24.457	36	-24.421
	2.3 Sport	15.163	3.029	-12.135	13.414	659	-12.754	14.814	659	-14.155
	2.4 Maatschappelijke ondersteuning	80.173	3.188	-76.985	85.503	4.585	-80.918	86.895	4.584	-82.311
	2.5 Jeugd	63.316	2.127	-61.189	59.508	2.289	-57.219	66.524	2.323	-64.201
	2.6 Iedereen doet mee	99.806	65.701	-34.105	81.495	41.549	-39.946	93.530	53.872	-39.658
	2.7 Diversiteit	540	3	-537	709	0	-709	736	0	-736
2 Vitaliteit		293.087	82.438	-210.649	275.462	56.681	-218.781	298.938	69.116	-229.822
3 Bedrijvigheid	3.1 Economie en toerisme	6.354	813	-5.541	8.382	1.432	-6.950	8.749	1.358	-7.391
	3.2 Citymarketing en Evenementen	280	2	-278	278	8	-269	249	0	-249
3 Bedrijvigheid		6.634	815	-5.819	8.660	1.440	-7.220	8.998	1.359	-7.639
4 Leefbaarheid	4.1 Veiligheid	18.347	526	-17.821	18.886	420	-18.466	19.233	397	-18.836
	4.2 Bereikbaarheid	23.672	864	-22.808	25.851	907	-24.944	24.789	668	-24.122
	4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	52.374	35.379	-16.995	51.767	30.911	-20.856	53.161	32.914	-20.248
	4.4 Wonen	2.137	187	-1.950	2.577	188	-2.389	2.603	94	-2.509
	4.5 Parkeren	10.172	12.999	2.828	9.635	13.262	3.627	9.151	12.195	3.044
	4.6 Alkmaars Kanaal	3.650	676	-2.974	5.638	3.664	-1.974	5.807	2.181	-3.626
4 Leefbaarheid		110.352	50.632	-59.720	114.356	49.353	-65.003	114.746	48.448	-66.298
5 Duurzaamheid	5.1 Leefomgeving	52.909	37.089	-15.819	53.876	34.585	-19.291	56.851	40.146	-16.704
5 Duurzaamheid		52.909	37.089	-15.819	53.876	34.585	-19.291	56.851	40.146	-16.704
Programma's		477.849	176.170	-301.679	464.807	144.788	-320.019	526.166	194.382	-331.784
6 Financiën	6.1 Overhead	34.057	1.846	-32.211	30.364	1.452	-28.913	31.739	1.696	-30.044
	6.2 Algemene dekkingsmiddelen	2.100	333.650	331.550	1.524	337.372	335.849	2.440	352.642	350.202
	6.3 Onvoorzien	0	0	0	50	0	-50	1	0	-1
	6.4 Heffing voor de Vennootschapsbelasting	83	0	-83	0	0	0	0	0	0
6 Financiën		36.240	335.496	299.256	31.938	338.824	306.886	34.180	354.337	320.157
Resultaat voor bestemming		514.089	511.666	-2.423	496.745	483.612	-13.133	560.346	548.719	-11.627
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		-31.239	-19.501	11.737	2.762	16.247	13.485	477	12.104	11.628
Resultaat na bestemming		482.850	492.164	9.314	499.507	499.859	352	560.823	560.824	1

II.2.2 Toelichting per programmaoverzicht

Programma 1 Inwoner en bestuur

Programma 1 Inwoner en bestuur						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemeen bestuur	6.527	4.491	38.406	40.487	13.494	17.206
Dienstverlening	7.381	7.060	7.284	7.189	7.173	7.179
Regionale samenwerking	961	904	944	944	944	944
Totaal lasten	14.868	12.454	46.634	48.620	21.611	25.329
Algemeen bestuur	1.256	0	32.500	33.710	6.944	10.656
Dienstverlening	3.279	2.204	2.277	2.292	2.292	2.292
Regionale samenwerking	662	527	537	537	537	537
Totaal baten	5.196	2.730	35.314	36.539	9.773	13.485
Totaal saldo voor bestemming	-9.672	-9.724	-11.321	-12.082	-11.839	-11.845
Algemeen bestuur	1.500	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	1.500	0	0	0	0	0
Algemeen bestuur	5.406	1.601	1.224	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	5.406	1.601	1.224	0	0	0
Totaal mutaties reserves	3.906	1.601	1.224	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.766	-8.123	-10.097	-12.082	-11.839	-11.845

Toelichting per thema

1.1 Algemeen bestuur

Thema Algemeen bestuur						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bestuur en internationale contacten	5.646	4.551	4.626	4.626	4.626	4.626
Bestuursondersteuning	640	810	725	719	719	719
Algemene activiteiten	241	-870	33.055	35.142	8.149	11.861
Totaal lasten	6.527	4.491	38.406	40.487	13.494	17.206
Bestuur en internationale contacten	1.240	0	0	0	0	0
Bestuursondersteuning	8	0	0	0	0	0
Algemene activiteiten	8	0	32.500	33.710	6.944	10.656
Totaal baten	1.256	0	32.500	33.710	6.944	10.656
Totaal saldo voor bestemming	-5.271	-4.491	-5.906	-6.777	-6.550	-6.550
Algemene activiteiten	1.500	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	1.500	0	0	0	0	0
Algemene activiteiten	5.406	1.601	1.224	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	5.406	1.601	1.224	0	0	0
Totaal mutaties reserves	3.906	1.601	1.224	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-1.365	-2.890	-4.682	-6.777	-6.550	-6.550

Thema 1.1 Algemeen bestuur	Bedrag	N/V
Lasten:		
Collegebesluit d.d. 22-04-2025 lasten Regiodeal	32.500	N
Kadernota 2026-2029 Invulling stelpost oud voor nieuw	2.000	N
Verdeling stelpost energielasten	578	V
Loon- en prijscompensatie	122	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	129	V
Baten:		
Collegebesluit 22-04-2025 Regiodeal bijdrage Rijk	16.250	V
Collegebesluit 22-04-2025 Regiodeal regiobijdrage	16.250	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
In de Programmabegroting 2025 en de Kadernota 2026-2029 zijn voor de jaren 2025 en 2026 onttrekkingen van aan de algemene reserve geraamd ter dekking van de incidentele lasten in deze jaren. Voor 2026 is de onttrekking bijgesteld.	377	N

1.2 Dienstverlening

Thema Dienstverlening						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Voorlichting, communicatie en stadsprom	390	711	610	610	610	610
Burgerdiensten	6.991	6.348	6.673	6.579	6.563	6.569
Totaal lasten	7.381	7.060	7.284	7.189	7.173	7.179
Voorlichting, communicatie en stadsprom	1	1	1	1	1	1
Burgerdiensten	3.278	2.203	2.276	2.291	2.291	2.291
Totaal baten	3.279	2.204	2.277	2.292	2.292	2.292
Totaal saldo voor bestemming	-4.102	-4.856	-5.007	-4.898	-4.881	-4.887
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-4.102	-4.856	-5.007	-4.898	-4.881	-4.887

Thema 1.2 Dienstverlening	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie	162	N
Kadernota 2026-2029 – een innovatieve gemeente	100	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	105	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	67	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	73	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

1.3 Regionale samenwerking

Thema Regionale samenwerking						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regionale samenwerking	961	904	944	944	944	944
Totaal lasten	961	904	944	944	944	944
Regionale samenwerking	662	527	537	537	537	537
Totaal baten	662	527	537	537	537	537
Totaal saldo voor bestemming	-299	-377	-407	-407	-407	-407
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-299	-377	-407	-407	-407	-407

Thema 1.3 Regionale samenwerking	Bedrag	N/V
Lasten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	40	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	10	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

Programma 2 Vitaliteit

Programma 2 Vitaliteit	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onderwijs	12.247	11.745	11.981	12.034	12.034	11.891
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	20.938	23.090	24.457	23.720	24.420	24.420
Sport	16.725	13.414	14.814	14.109	14.460	15.434
Maatschappelijke ondersteuning	74.559	85.503	86.895	83.492	82.879	82.879
Jeugd	55.823	59.508	66.524	65.106	63.606	63.606
Iedereen doet mee	98.922	81.495	93.530	92.875	92.799	91.246
Diversiteit	537	709	736	700	700	700
Totaal lasten	279.751	275.462	298.938	292.036	290.898	290.176
Onderwijs	8.465	7.562	7.642	7.642	7.642	7.642
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	363	37	36	36	36	36
Sport	4.020	659	659	25	25	25
Maatschappelijke ondersteuning	2.928	4.585	4.584	2.604	2.604	2.604
Jeugd	1.451	2.289	2.323	1.855	1.855	1.855
Iedereen doet mee	68.655	41.549	53.872	53.872	53.869	53.869
Diversiteit	175	0	0	0	0	0
Totaal baten	86.057	56.681	69.116	66.035	66.031	66.031
Totaal saldo voor bestemming	-193.694	-218.781	-229.822	-226.002	-224.866	-224.144
Maatschappelijke ondersteuning	2.509	23	0	0	0	0
Iedereen doet mee	3.841	0	0	0	0	0
Diversiteit	0	20	20	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	6.350	43	20	0	0	0
Onderwijs	40	0	0	0	0	0
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	194	63	63	63	63	63
Sport	2.840	49	6	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	7.534	1.013	1.240	860	263	0
Jeugd	656	3.600	400	0	0	0
Iedereen doet mee	10.288	1.645	2.751	2.053	2.046	2.046
Diversiteit	11	20	20	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	21.562	6.390	4.480	2.976	2.372	2.109
Totaal mutaties reserves	15.212	6.347	4.460	2.976	2.372	2.109
Totaal saldo na bestemming	-178.482	-212.434	-225.362	-223.025	-222.495	-222.036

Toelichting per thema

2.1 Onderwijs

Thema Onderwijs						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Voorzieningen	2.184	2.354	2.330	2.384	2.384	2.384
Educatie	7.162	6.303	7.361	7.361	7.361	7.218
Voortijdig schoolverlaten	2.146	3.088	2.289	2.289	2.289	2.289
Totaal lasten	11.492	11.745	11.981	12.034	12.034	11.891
Voorzieningen	12	75	0	0	0	0
Educatie	6.364	5.380	6.406	6.406	6.406	6.406
Voortijdig schoolverlaten	1.226	2.107	1.236	1.236	1.236	1.236
Totaal baten	7.602	7.562	7.642	7.642	7.642	7.642
Totaal saldo voor bestemming	-3.890	-4.183	-4.339	-4.392	-4.392	-4.249
<i>Totaal toevoegingen reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Totaal onttrekkingen reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-3.890	-4.183	-4.339	-4.392	-4.392	-4.249

Thema 2.1 Onderwijs	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	145	V
Meicirculaire 2025- tel mee met taal	143	N
Loon- en prijscompensatie	112	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	126	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	80	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

Thema Cultuur, kunst en cultureel erfgoed						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Cultuur en kunst	19.047	19.136	20.703	20.050	20.750	20.750
Monumentenzorg en Archeologie	2.355	2.704	2.432	2.348	2.348	2.348
Regionaal historisch centrum	1.194	1.250	1.322	1.322	1.322	1.322
Totaal lasten	22.596	23.090	24.457	23.720	24.420	24.420

Thema Cultuur, kunst en cultureel erfgoed						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Cultuur en kunst	755	0	0	0	0	0
Monumentenzorg en Archeologie	33	37	36	36	36	36
Regionaal historisch centrum	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	788	37	36	36	36	36
Totaal saldo voor bestemming	-21.809	-23.052	-24.421	-23.683	-24.383	-24.383
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Cultuur en kunst	63	63	63	63	63	63
Totaal onttrekkingen reserves	63	63	63	63	63	63
Totaal mutaties reserves	63	63	63	63	63	63
Totaal saldo na bestemming	-21.746	-22.989	-24.358	-23.620	-24.320	-24.320

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie	1.125	N
Meicirculaire 2025 – Versterken lokaal bibliotheekstelsel	331	N
Kadernota 2026-2029 – Stimuleren jongerencultuur	300	N
Kadernota 2026-2029 – Uitvoeringsplan cultuur	100	N
In de uitvoeringsagenda Cultuurvisie was eenmalig budget opgenomen voor 2025. Dit budget vervalt in 2026	150	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	339	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	1	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

2.3 Sport

Thema Sport						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Sport en recreatie	15.163	13.414	14.814	14.109	14.460	15.434
Totaal lasten	15.163	13.414	14.814	14.109	14.460	15.434
Sport en recreatie	3.029	659	659	25	25	25
Totaal baten	3.029	659	659	25	25	25
Totaal saldo voor bestemming	-12.135	-12.755	-14.155	-14.084	-14.435	-15.409
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Sport en recreatie	49	49	6	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	49	49	6	0	0	0
Totaal mutaties reserves	49	49	6	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-12.086	-12.706	-14.150	-14.084	-14.435	-15.409

Thema 2.3 Sport	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie	915	N
Geen korting meerjarige subsidies op Alkmaar Sport N.V.	267	N
Verdeling stelpost energie	240	N
In de begroting 2025 was incidenteel budget opgenomen voor de uitbreiding maatschappelijk sportregisseur. Dit budget vervalt in 2026	135	V
Kadernota 2026-2029 - Meerkosten energie Alkmaar Sport NV en Sportpaleis	100	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	13	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	43	N

2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Thema Maatschappelijke ondersteuning	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Preventie en innovatie	3.368	3.970	3.926	3.926	3.926	3.926
Versterken sociale Kracht van de Stad	13.305	15.332	14.316	10.909	10.909	10.909
Maatwerkvoorzieningen	36.174	36.787	37.562	37.562	37.562	37.562
Bijzondere ondersteuning	27.327	29.414	31.092	31.096	30.482	30.482
Totaal lasten	80.173	85.503	86.895	83.492	82.879	82.879
Preventie en innovatie	22	0	0	0	0	0
Versterken sociale Kracht van de Stad	1.475	2.809	2.808	9	9	9
Maatwerkvoorzieningen	917	1.073	1.073	2.012	2.012	2.012
Bijzondere ondersteuning	773	703	703	583	583	583
Totaal baten	3.188	4.585	4.584	2.604	2.604	2.604
Totaal saldo voor bestemming	-76.985	-80.918	-82.311	-80.888	-80.275	-80.275
Bijzondere ondersteuning	2.188	23	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	2.188	23	0	0	0	0
Versterken sociale Kracht van de Stad	0	500	500	0	0	0
Bijzondere ondersteuning	2.285	513	740	860	263	0
Totaal onttrekkingen reserves	2.285	1.013	1.240	860	263	0
Totaal mutaties reserves	97	990	1.240	860	263	0
Totaal saldo na bestemming	-76.888	-79.928	-81.071	-80.028	-80.012	-80.275

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie	2.016	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	1.770	V
Kadernota 2026-2029 – doorwerking jaarrekening 2024 maatwerk WMO	1.180	N
Kadernota 2026-2029 – subsidie wijk- en buurtcentra	366	N
B&W 01-04-2025 Ontwikkelopgave jongerenhuiskamers Alkmaar: overheveling budget van thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning naar thema 2.5 jeugd.	1.637	V
Meicirculaire 2025 – Beschermd wonen	1.260	N

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Bedrag	N/V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	23	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	1	N
Toevoegingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	23	V
Onttrekkingen reserves:		
Dekking uit de bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds voor de lasten van het landelijk programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming Noord-Holland Noord.	477	V
In de begroting 2025 is een onttrekking aan de Algemene reserve geraamd van € 250.000 ter dekking van de frictiekosten toekomstbestendige maatschappelijke opvang, deze onttrekking vervalt in 2026.	250	N

2.5 Jeugd

Thema Jeugd	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jeugd	63.316	59.508	66.524	65.106	63.606	63.606
Totaal lasten	63.316	59.508	66.524	65.106	63.606	63.606
Jeugd	2.127	2.289	2.323	1.855	1.855	1.855
Totaal baten	2.127	2.289	2.323	1.855	1.855	1.855
Totaal saldo voor bestemming	-61.189	-57.219	-64.201	-63.251	-61.751	-61.751
Jeugd	180	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	180	0	0	0	0	0
Jeugd	0	3.600	400	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	3.600	400	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-180	3.600	400	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-61.369	-53.619	-63.801	-63.251	-61.751	-61.751

Thema 2.5 Jeugd	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kadernota 2026-2029 Aanvraag jeugd herstel	3.500	N
Kadernota 2026-2029 Aanvraag grip op jeugd (investering)	2.000	N
Kadernota 2026-2029 Aanvraag grip op jeugd (opbrengst)	5.000	V
Kadernota 2026-2029 opheffen stelpost jeugd	5.000	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	177	V
B&W 01-04-2025 Ontwikkelopgave jongerenhuiskamers Alkmaar: overheveling budget van thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning naar thema 2.5 jeugd.	1.637	N
Loon- en prijscompensatie	1.575	N
In de begroting 2025 was budget opgenomen voor de ontwikkeling van een jongerenapp. Dit budget vervalt in 2026.	150	V
In de begroting 2025 was incidenteel budget opgenomen voor "Grip op jeugd" van € 1.638.000. Dit budget vervalt in 2026. In de Kadernota 2026-2029 is hiervoor een nieuw bedrag van € 2 miljoen opgenomen, zie hierboven.	1.638	V

Thema 2.5 Jeugd	Bedrag	N/V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	269	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	34	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
In de begroting 2025 is een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve opgenomen ter dekking van de gestegen lasten jeugdhulp in 2025. Deze onttrekking vervalt in 2026	3.200	N

2.6 Iedereen doet mee

Thema Iedereen doet mee	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	20280	2029
Inkomensondersteuning	68.268	59.968	68.849	68.149	68.147	68.147
Participatie	23.827	19.128	22.545	22.590	22.517	20.964
Projecten ASON	7.711	2.399	2.136	2.136	2.136	2.136
Totaal lasten	99.806	81.495	93.530	92.875	92.799	91.246
Inkomensondersteuning	49.589	39.850	52.344	52.344	52.344	52.344
Participatie	3.025	0	0	0	0	0
Projecten ASON	13.087	1.699	1.528	1.528	1.525	1.525
Totaal baten	65.701	41.549	53.872	53.872	53.869	53.869
Totaal saldo voor bestemming	-34.105	-39.946	-39.658	-39.003	-38.930	-37.377
Participatie	9.925	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	9.925	0	0	0	0	0
Inkomensondersteuning	3.098	784	690	0	0	0
Participatie	9.987	0	0	0	0	0
Projecten ASON	0	861	2.061	2.053	2.046	2.046
Totaal onttrekkingen reserves	13.085	1.645	2.751	2.053	2.046	2.046
Totaal mutaties reserves	3.160	1.645	2.751	2.053	2.046	2.046
Totaal saldo na bestemming	-30.945	-38.301	-36.907	-36.949	-36.885	-35.332

Thema 2.6 Iedereen doet mee	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kadernota 2026-2029 ombuiging - BUIG lasten scherper begroten	10.100	N
Loon- en prijscompensatie	1.961	N
Meicirculaire 2025 - Actualisatie participatiebudget	844	N
Meicirculaire 2025 - Versterken arbeidsmarktregio regiefunctie werkgevers	248	N
Meicirculaire 2025 - Work in Nederland dienstverlening migranten	194	N
Meicirculaire 2025 - Impulsbudget regionale arbeidsmarktstructuur	827	N
Meicirculaire 2025 - Impulsbudget sociale infrastructuur	136	N
In de begroting 2025 was een bedrag van € 1.373.000 voor levensonderhoud, gedekt uit de bestemmingsreserve TOZO. Dit bedrag vervalt in 2026	1.373	V
Er wordt minder formatie ingezet op projecten ASON	284	V

Thema 2.6 Iedereen doet mee	Bedrag	N/V
In de begroting 2025 was incidenteel budget opgenomen voor de Alkmaar pas voor kinderen en minima van € 874.000. dit budget zou vervallen in 2026. Besloten is de minima- en kooppas te verlengen met een jaar, waarvoor € 690.000 is gereserveerd.	184	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	435	V
Baten:		
Kadernota 2026-2029 ombuiging - BUIG lasten scherper begroten	12.754	V
Vanuit jaarrekening 2024 en ook de Burap constateren we een daling van het de BUIG-middelen. In de ombuigingen is rekening gehouden met een resultaat op de BUIG, die gebaseerd is op een 5-jaarsgemiddelde. T.o.v. de kadernota is nu het jaargemiddelde genomen van 2020-2024, wat een nadelig effect heeft van € 310.000.	310	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	121	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Dekking lasten Robonsbosweg uit bestemmingsreserve	1.158	V
Lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning voor de minima- en kooppas	184	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	132	V

2.7 Diversiteit

Thema Diversiteit	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Diversiteit	540	709	736	700	700	700
Totaal lasten	540	709	736	700	700	700
Diversiteit	3	0	0	0	0	0
Totaal baten	3	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-537	-709	-736	-700	-700	-700
Diversiteit	48	20	20	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	48	20	20	0	0	0
Diversiteit	48	20	20	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	48	20	20	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-537	-709	-736	-700	-700	-700

Thema 2.7 Diversiteit	Bedrag	N/V
Lasten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	27	N
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025		
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

Programma 3 Bedrijvigheid

Programma 3 Bedrijvigheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Economie en toerisme	6.354	8.382	8.749	8.644	8.634	8.634
Citymarketing en Evenementen	280	278	249	249	249	249
Totaal lasten	6.634	8.660	8.998	8.893	8.883	8.883
Economie en toerisme	813	1.432	1.358	1.338	934	669
Citymarketing en Evenementen	2	8	0	0	0	0
Totaal baten	815	1.440	1.359	1.338	934	669
Totaal saldo voor bestemming	-5.819	-7.220	-7.639	-7.554	-7.949	-8.214
Economie en toerisme	150	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	150	0	0	0	0	0
Economie en toerisme	25	0	51	0	0	0
Citymarketing en Evenementen	23	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	48	0	51	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-102	0	51	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.920	-7.220	-7.588	-7.554	-7.949	-8.214

Toelichting per thema

3.1 Economie en toerisme

Thema Economie en toerisme						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Economie en industrie	3.592	5.427	5.353	5.249	5.249	5.249
Markten en evenementen	1.035	1.020	1.442	1.440	1.440	1.440
Toerisme	1.727	1.935	1.954	1.954	1.944	1.944
Totaal lasten	6.354	8.382	8.749	8.644	8.634	8.634
Economie en industrie	112	800	695	675	270	5
Markten en evenementen	683	613	653	653	653	653
Toerisme	18	19	11	11	11	11
Totaal baten	813	1.432	1.358	1.338	934	669
Totaal saldo voor bestemming	-5.541	-6.950	-7.391	-7.306	-7.700	-7.965
Toerisme	150	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	150	0	0	0	0	0
Economie en industrie	25	0	51	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	25	0	51	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-125	0	51	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-5.666	-6.950	-7.340	-7.306	-7.700	-7.965

Thema 3.1 Bedrijvigheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
De medewerkers van Markten en evenementen zijn in 2023 van unit Leefgebied verhuisd naar unit Veiligheid. De apparaatskosten kwamen vanaf toen ten laste van Veiligheid. Omdat dit niet terecht is, is dit in de begroting van 2026 aangepast.	370	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	248	V
Loon- en prijscompensatie	225	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	20	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	74	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	51	V

3.2 Citymarketing en evenementen

Thema Citymarketing en Evenementen	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Citymarketing en Evenementen	280	278	249	249	249	249
Totaal lasten	280	278	249	249	249	249
Citymarketing en Evenementen	2	8	0	0	0	0
Totaal baten	2	8	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-278	-269	-249	-249	-249	-249
Citymarketing en Evenementen	0	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Citymarketing en Evenementen	23	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	23	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	23	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-254	-269	-249	-249	-249	-249

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	29	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	1	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

Programma 4 Leefbaarheid

Programma 4 Leefbaarheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Veiligheid	18.347	18.886	19.233	19.425	19.105	19.059
Bereikbaarheid	23.672	25.851	24.789	23.445	24.044	24.632
Ruimtelijke ontwikkeling	52.374	51.767	53.161	50.707	47.914	55.247
Wonen	2.137	2.577	2.603	2.597	2.597	2.597
Parkeren	10.172	9.635	9.151	8.996	9.205	9.290
Alkmaars Kanaal	3.650	5.638	5.807	4.641	3.929	4.035
Totaal lasten	110.352	114.356	114.746	109.810	106.792	114.861
Veiligheid	526	420	397	397	397	397
Bereikbaarheid	864	907	668	666	665	668
Ruimtelijke ontwikkeling	35.379	30.911	32.914	31.274	28.155	35.108
Wonen	187	188	94	94	94	94
Parkeren	12.999	13.262	12.195	12.195	12.261	12.261
Alkmaars Kanaal	676	3.664	2.181	1.036	343	343
Totaal baten	50.632	49.353	48.448	45.663	41.915	48.870
Totaal saldo voor bestemming	-59.720	-65.003	-66.298	-64.148	-64.877	-65.991
Veiligheid	0	0	30	0	0	0
Bereikbaarheid	63	13	13	13	13	13
Ruimtelijke ontwikkeling	3.670	1.603	329	259	333	333
Wonen	958	1.103	85	47	38	34
Totaal toevoegingen reserves	4.690	2.719	457	319	384	380
Veiligheid	0	0	30	0	0	0
Bereikbaarheid	604	592	613	615	326	133
Ruimtelijke ontwikkeling	7.184	6.986	5.531	4.431	4.085	3.789
Wonen	159	130	130	130	130	130
Alkmaars Kanaal	1.365	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	9.312	7.708	6.305	5.176	4.541	4.051
Totaal mutaties reserves	4.622	4.989	5.848	4.857	4.157	3.672
Totaal saldo na bestemming	-55.098	-60.014	-60.450	-59.291	-60.720	-62.319

Toelichting per thema

4.1 Veiligheid

Thema Veiligheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Integraal veiligheidsbeleid	7.514	7.576	7.028	6.947	6.947	6.902
Brandweer	1.098	1.244	1.079	1.079	1.079	1.079
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	9.735	10.066	11.126	11.399	11.078	11.078
Totaal lasten	18.347	18.886	19.233	19.425	19.105	19.059

Thema Veiligheid						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Integraal veiligheidsbeleid	511	420	397	397	397	397
Brandweer	15	0	0	0	0	0
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	526	420	397	397	397	397
Totaal saldo voor bestemming	-17.821	-18.466	-18.836	-19.028	-18.707	-18.662
Integraal veiligheidsbeleid	0	0	30	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	30	0	0	0
Integraal veiligheidsbeleid	0	0	30	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	30	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-17.821	-18.466	-18.836	-19.028	-18.707	-18.662

Thema 4.1 Veiligheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie	952	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	540	V
Kadernota 2026-2029 – Personen met verward gedrag	327	N
De medewerkers van Markten en evenementen zijn in 2023 van unit Leefgebied verhuisd naar unit Veiligheid. De apparaatskosten kwamen vanaf toen ten laste van Veiligheid. Omdat dit niet terecht is, is dit in de begroting van 2026 aangepast.	370	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	22	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	23	N
Toevoegingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	30	N
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	30	N

4.2 Bereikbaarheid

Thema Bereikbaarheid						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Verkeer en vervoer	4.594	4.293	4.080	3.763	3.863	3.940
Beheer infrastructuur	19.078	21.559	20.709	19.682	20.181	20.692
Totaal lasten	23.672	25.851	24.789	23.445	24.044	24.632
Verkeer en vervoer	582	260	4	4	4	4
Beheer infrastructuur	282	648	663	662	661	663
Totaal baten	864	907	668	666	665	668
Totaal saldo voor bestemming	-22.808	-24.944	-24.122	-22.779	-23.379	-23.965

Thema Bereikbaarheid						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Verkeer en vervoer	50	0	0	0	0	0
Beheer infrastructuur	13	13	13	13	13	13
Totaal toevoegingen reserves	63	13	13	13	13	13
Verkeer en vervoer	67	0	0	0	0	0
Beheer infrastructuur	537	592	613	615	326	133
Totaal onttrekkingen reserves	604	592	613	615	326	133
Totaal mutaties reserves	541	579	601	602	313	120
Totaal saldo na bestemming	-22.267	-24.365	-23.521	-22.177	-23.066	-23.845

Thema 4.2 Bereikbaarheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kadernota 2026-2029 – ombuiging kwaliteit onderhoud buitenruimte	2.000	V
Rapportage kwaliteit en budget openbare ruimte, bijstelling budget wegenonderhoud	1.000	N
Kadernota 2026-2029 – bijstelling kapitaallasten	500	V
Kadernota 2026-2029 – veilig houden dijk en polderwegen 2026	400	N
Kadernota 2026-2029 – intensief onderhoud bestrating centrumgebied	200	N
Kadernota 2026-2029 – het te onderhouden gebied openbare ruimte is toegenomen	101	N
Lagere energielasten	855	V
Loon- en prijscompensatie	515	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	77	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	239	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	21	V

4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Thema Ruimtelijke ontwikkeling						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ruimtelijk beleid	4.871	7.117	5.662	5.210	5.210	5.210
Bouwen	4.944	5.553	5.264	4.467	4.458	4.461
Grond- en accommodatiebeheer	32.721	30.364	33.037	31.351	30.429	30.793
Grondexploitaties	9.838	8.733	9.198	9.679	7.817	14.783
Totaal lasten	52.374	51.767	53.161	50.707	47.914	55.247
Ruimtelijk beleid	1.073	1.308	1.143	1.143	1.143	1.143
Bouwen	4.781	4.176	4.071	3.271	3.271	3.271
Grond- en accommodatiebeheer	19.816	17.462	19.120	17.893	16.636	16.622
Grondexploitaties	9.709	7.966	8.580	8.968	7.106	14.073
Totaal baten	35.379	30.911	32.914	31.274	28.155	35.108
Totaal saldo voor bestemming	-16.995	-20.856	-20.248	-19.433	-19.759	-20.139

Thema Ruimtelijke ontwikkeling						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Ruimtelijk beleid	1.485	0	0	0	0	0
Bouwen	100	0	0	0	0	0
Grond- en accommodatiebeheer	1.910	1.603	236	259	333	333
Grondexploitaties	175	0	93	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	3.670	1.603	329	259	333	333
Ruimtelijk beleid	1.329	400	400	0	0	0
Grond- en accommodatiebeheer	5.855	6.586	5.131	4.431	4.085	3.789
Totaal onttrekkingen reserves	7.184	6.986	5.531	4.431	4.085	3.789
Totaal mutaties reserves	3.514	5.383	5.202	4.172	3.752	3.456
Totaal saldo na bestemming	-13.481	-15.473	-15.046	-15.261	-16.007	-16.684

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	Bedrag	N/V
Lasten:		
Aankoop en verkoop van panden	970	N
Loon- en prijscompensatie	704	N
De jaarlijks gebruikelijke aanpassing van het uitvoeringstempo van de grondexploitatie, zowel aan de baten als aan de lastenkant. Hiervoor wordt verwezen naar de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (raadsbesluit 15 mei 2025).	696	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	626	V
Kadernota 2026-2029 – tijdelijke inzet afhandelen extra omgevingsvergunningen: In begroting 2025 was hiervoor eenmalig 1.000 opgenomen, nu 800.	200	V
De ontwikkeling van het stationsgebied is overgebracht naar thema 4.6 Alkmaars Kanaal	205	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	55	N
Baten:		
Aankoop en verkoop van panden	1.114	V
De jaarlijks gebruikelijke aanpassing van het uitvoeringstempo van de grondexploitatie, zowel aan de baten als aan de lastenkant. Hiervoor wordt verwezen naar de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (raadsbesluit 15 mei 2025).	696	V
Stijging tarieven	542	V
Kadernota 2026-2029 Extra leges omgevingsvergunningen: In begroting 2025 was hiervoor eenmalig 1.000 opgenomen, nu 800.	200	N
De ontwikkeling van het stationsgebied is overgebracht naar thema 4.6 Alkmaars Kanaal	200	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	51	V
Toevoegingen reserves:		
In de begroting 2025 was de vorming van de bestemmingsreserve Bruto activeringsreserve Huisvesting primair onderwijs opgenomen via een eenmalige storting in die reserve. Deze storting vervalt in 2026	1.384	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	110	N
Onttrekkingen reserves:		
De bestemmingsreserve Bruto activeringsreserve Huisvesting primair onderwijs is in 2025 gevormd door een onttrekking aan en opheffing van de bestemmingsreserve Prijsstijgingen investeringen. Deze onttrekking vervalt in 2026	1.384	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	71	N

4.4 Wonen

Thema Wonen						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Wonen	2.137	2.577	2.603	2.597	2.597	2.597
Totaal lasten	2.137	2.577	2.603	2.597	2.597	2.597
Wonen	187	188	94	94	94	94
Totaal baten	187	188	94	94	94	94
Totaal saldo voor bestemming	-1.950	-2.389	-2.509	-2.503	-2.503	-2.503
Wonen	0	0	85	47	38	34
Totaal toevoegingen reserves	0	0	85	47	38	34
Wonen	159	130	130	130	130	130
Totaal onttrekkingen reserves	159	130	130	130	130	130
Totaal mutaties reserves	159	130	45	83	92	96
Totaal saldo na bestemming	-1.790	-2.259	-2.464	-2.420	-2.411	-2.407

Thema 4.4 Wonen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	26	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	94	N
Toevoegingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	85	N
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

4.5 Parkeren

Thema Parkeren						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Parkeren	10.172	9.635	9.151	8.996	9.205	9.290
Totaal lasten	10.172	9.635	9.151	8.996	9.205	9.290
Parkeren	12.999	13.262	12.195	12.195	12.261	12.261
Totaal baten	12.999	13.262	12.195	12.195	12.261	12.261
Totaal saldo voor bestemming	2.828	3.627	3.044	3.199	3.056	2.971
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	2.828	3.627	3.044	3.199	3.056	2.971

Thema 4.5 Parkeren	Bedrag	N/V
Lasten:		
In Burap II 2025 is gesignaleerd dat minder naheffingsaanslagen kunnen worden geïnd. Dit leidt ook tot een lagere afdracht aan Cocensus voor de werkzaamheden van het in- nen.	400	V
Loon- en prijscompensatie	223	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	307	V
Baten:		
In Burap II 2025 is gesignaleerd dat minder naheffingsaanslagen kunnen worden geïnd. Dit leidt ook tot een lagere opbrengsten.	1.165	N
Stijging tarieven	278	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	180	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

4.6 Alkmaars kanaal

Thema Alkmaars Kanaal	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Grondexploitatie Alkmaars Kanaal	98	2.019	1.582	711	0	0
Alkmaars Kanaal	3.552	3.619	4.070	3.925	3.924	4.030
Totaal lasten	3.650	5.638	5.652	4.636	3.924	4.030
Grondexploitatie Alkmaars Kanaal	587	3.114	1.542	692	0	0
Alkmaars Kanaal	89	550	489	344	343	343
Totaal baten	676	3.664	2.031	1.036	343	343
Totaal saldo voor bestemming	-2.974	-1.974	-3.621	-3.600	-3.581	-3.688
Grondexploitatie Alkmaars Kanaal	0	1.103	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	958	0	0	0	0	0
Totaal dotaties reserves	958	1.103	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	1.365	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.365	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	407	-1.103	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-2.567	-3.077	-3.621	-3.600	-3.581	-3.688

Thema 4.6 Alkmaars kanaal	Bedrag	N/V
Lasten:		
Voor het faciliteren van ontwikkelingen maakt de gemeente kosten (o.a. plankosten en gebiedseigen kosten). Via het verplichte kostenverhaal en financiële bijdragen ontvangt de gemeente bijdragen van ontwikkelaars om deze kosten te dekken (zie baten). In 2026 zijn deze lasten lager dan in 2025.	644	V
De ontwikkeling van het stationsgebied is overgebracht van thema 4.3 ruimtelijke ontwikkeling naar thema 4.6 Alkmaars Kanaal	205	N
Planontwikkeling Overstaete, lasten	170	N
Kadernota 2026-2029 Ontwikkeling Stationsgebied	150	N

Thema 4.6 Alkmaars kanaal	Bedrag	N/V
Loon- en prijscompensatie	129	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	24	V
Baten:		
De gemeente heeft in 2025 bijdragen van ontwikkelaars ontvangen die ingezet worden voor gebiedsoverstijgende voorzieningen (zie Nota gebiedsoverstijgende kosten). Deze bijdragen vervallen in 2025.	1.103	N
Voor het faciliteren van ontwikkelingen maakt de gemeente kosten (o.a. plankosten en gebiedseigen kosten). Via het verplichte kostenverhaal en financiële bijdragen ontvangt de gemeente bijdragen van ontwikkelaars om deze kosten te dekken. In 2026 zijn deze baten lager dan in 2025.	639	N
De ontwikkeling van het stationsgebied is overgebracht van thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling naar thema 4.6 Alkmaars Kanaal	200	V
Planontwikkeling Overstaete, baten	170	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	261	N
Toevoegingen reserves:		
De gemeente heeft in 2025 bijdragen van ontwikkelaars ontvangen die ingezet worden voor gebiedsoverstijgende voorzieningen (zie Nota gebiedsoverstijgende kosten). Deze bijdragen zijn aan de reserve Bovenwijkse voorzieningen toegevoegd. In 2026 vervalt deze toevoeging.	1.103	V
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

Programma 5 Duurzaamheid

Programma 5 Duurzaamheid						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Leefomgeving	52.909	53.876	56.851	54.961	53.233	54.016
Totaal lasten	52.909	53.876	56.851	54.961	53.233	54.016
Leefomgeving	37.089	34.585	40.146	37.647	36.062	36.188
Totaal baten	37.089	34.585	40.146	37.647	36.062	36.188
Totaal saldo voor bestemming	-15.819	-19.291	-16.704	-17.313	-17.172	-17.828
Leefomgeving	700	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	700	0	0	0	0	0
Leefomgeving	114	100	45	45	46	46
Totaal onttrekkingen reserves	114	100	45	45	46	46
Totaal mutaties reserves	-586	100	45	45	46	46
Totaal saldo na bestemming	-16.405	-19.191	-16.660	-17.268	-17.126	-17.782

Toelichting per thema

5.1 Leefomgeving

Thema Leefomgeving						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Afvalinzameling en -verwerking	15.943	15.665	17.566	17.563	17.569	17.576
Beheer groenvoorzieningen	14.341	15.274	14.082	14.990	15.032	15.107
Begraafplaatsen	1.552	1.675	1.677	1.679	1.677	1.677
Waterhuishouding	350	892	686	694	703	712
Riolering	8.883	8.912	9.326	9.545	9.739	10.473
Stadsreiniging	547	830	848	845	843	843
Milieubeheer	10.769	9.924	12.062	9.051	7.078	7.037
Dierenwelzijn	523	703	603	593	593	593
Totaal lasten	52.909	53.876	56.851	54.961	53.233	54.016
Afvalinzameling en -verwerking	19.511	19.514	21.648	21.838	22.028	22.028
Beheer groenvoorzieningen	7	42	41	41	41	41
Begraafplaatsen	892	903	907	910	910	910
Waterhuishouding	0	18	0	0	0	0
Riolering	11.640	11.901	12.466	12.689	12.937	13.200
Stadsreiniging	0	1	0	0	0	0
Milieubeheer	5.039	2.201	5.084	2.169	145	8
Dierenwelzijn	1	5	0	0	0	0
Totaal baten	37.089	34.585	40.146	37.647	36.062	36.188
Totaal saldo voor bestemming	-15.819	-19.291	-16.704	-17.313	-17.172	-17.828

Thema Leefomgeving						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Milieubeheer	700	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	700	0	0	0	0	0
Afvalinzameling en -verwerking	28	26	26	26	27	27
Waterhuishouding	0	56	0	0	0	0
Milieubeheer	86	19	19	19	19	19
Totaal onttrekkingen reserves	114	100	45	45	46	46
Totaal mutaties reserves	-586	100	45	45	46	46
Totaal saldo na bestemming	-16.405	-19.191	-16.660	-17.268	-17.126	-17.782

Thema 5.1 Duurzaamheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Op 30 juli 2025 is de beschikking ontvangen van het rijk voor de Specifieke uitkering lokale isolatie aanpak.	2.767	N
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	1.973	V
Loon- en prijscompensatie	1.406	N
Rapportage kwaliteit en budget openbare ruimte, bijstelling budget groenonderhoud	1.000	V
Kadernota 2026-2029 – kostendekkend maken afvalinzameling- en verwerking	956	N
Kadernota 2026-2029 – herstelplan storm Poly	465	N
Gestegen lasten van afvalinzameling- en verwerking	525	N
Toename van de te onderhouden openbare ruimte	292	N
De subsidieregeling Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) wordt voortgezet in 2026, maar het bedrag is lager.	188	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	275	V
Baten:		
Rijksbijdrage voor de Specifieke uitkering lokale isolatie aanpak.	2.767	V
Kadernota 2026-2029 – kostendekkend maken afvalstoffenheffing	1.447	V
Stijging tarieven afvalstoffenheffing	707	V
Stijging tarieven rioolrecht	565	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	75	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	56	N

Programma 6 Financiën

Programma 6 Financiën						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overhead	34.057	30.364	31.739	31.663	31.494	31.684
Algemene dekkingsmiddelen	2.100	1.524	2.440	3.703	4.170	4.601
Onvoorzien	0	50	1	1	1	1
Heffing voor de vennootschapsbelasting	83	0	0	0	0	0
Totaal lasten	36.240	31.938	34.180	35.366	35.665	36.287
Overhead	1.846	1.452	1.696	1.696	1.696	1.696
Algemene dekkingsmiddelen	333.650	337.372	352.642	352.661	347.692	348.657
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	335.496	338.824	354.337	354.356	349.387	350.352
Totaal saldo voor bestemming	299.256	306.886	320.157	318.990	313.722	314.065
Overhead	120	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	120	0	0	0	0	0
Overhead	828	448	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	828	448	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	708	448	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	299.964	307.334	320.157	318.990	313.722	314.065

Toelichting per overzicht

6.1 Overzicht Overhead

Thema overzicht Overhead						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overhead	34.057	30.364	31.739	31.663	31.494	31.684
Totaal lasten	34.057	30.364	31.739	31.663	31.494	31.684
Overhead	1.846	1.452	1.696	1.696	1.696	1.696
Totaal baten	1.846	1.452	1.696	1.696	1.696	1.696
Totaal saldo voor bestemming	-32.211	-28.913	-30.044	-29.967	-29.798	-29.989
Overhead	120	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	120	0	0	0	0	0
Overhead	828	448	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	828	448	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	708	448	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-31.503	-28.465	-30.044	-29.967	-29.798	-29.989

Thema 6.1 Overzicht Overhead	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie	645	N
Kadernota 2026-2029 – doorrekening concept CAO	300	N

Thema 6.1 Overzicht Overhead	Bedrag	N/V
Gestegen energielasten	227	N
Vorming GR Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein (GISD) regio Alkmaar	205	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	2	V
Baten:		
Vergoeding voor ondersteuning GR GISD regio Alkmaar	205	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	39	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Nieuw financieel systeem – onttrekking uit bestemmingsreserve ter dekking van de uitgaven in 2025 vervalt in 2026.	488	N

6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Thema overzicht Algemene dekkingsmiddelen						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Ov belastingen en alg inkomsten	1.629	1.395	1.424	1.424	1.424	1.424
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Financiering en treasury	471	128	1.015	2.279	2.746	3.177
Totaal lasten	2.100	1.524	2.440	3.703	4.170	4.601
Ov belastingen en alg inkomsten	32.548	32.354	34.593	34.593	34.593	34.593
Algemene uitkering	297.879	302.468	315.481	315.500	310.531	311.496
Financiering en treasury	3.224	2.551	2.568	2.568	2.568	2.568
Totaal baten	333.650	337.372	352.642	352.661	347.692	348.657
Totaal saldo voor bestemming	331.550	335.849	350.202	348.958	343.521	344.055
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	331.550	335.849	350.202	348.958	343.521	344.055

Thema 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kadernota 2026-2029 – toename rente financieringsbehoefte	1.200	N
O.b.v. doorgeschoven investeringen jaarrekening 2024 en nieuwe investeringen in 2025 kan meer rente worden doorberekend in de kapitaallasten op de overige thema's.	166	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	118	V
Baten:		
Meicirculaire 2025, stijging algemene uitkering.	24.628	V
In de meicirculaire 2024 daalt de algemene uitkering van € 302.468.000 in 2025 naar € 290.853.000 in 2026.	11.615	N
Stijging tarieven	926	V
Het volume onroerend goed waar OZB over geheven kan worden neemt toe.	689	V
Kadernota 2026-2029 – ombuigingen	245	V
Kadernota 2026-2029 – invoeren forensenbelasting	244	V

Thema 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Bedrag	N/V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2025 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	153	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2025.		

6.3 Onvoorzien

Thema Onvoorzien	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(Bedragen x €1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Onvoorzien	0	50	1	1	1	1
Totaal lasten	0	50	1	1	1	1
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	0	-50	-1	-1	-1	-1
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	0	-50	-1	-1	-1	-1

Thema 6.3 Onvoorzien	Bedrag	N/V
Lasten:		
Bij de kadernota 2026-2029 is besloten het bedrag voor de post onvoorzien te verlagen naar € 1.000.	49	V
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2025.		
Dotaties reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2025.		

6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Thema Heffing voor de vennootschapsbelasting						
(Bedragen x €1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Heffing voor de vennootschapsbelasting	83	0	0	0	0	0
Totaal lasten	83	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo voor bestemming	-83	0	0	0	0	0
<i>Totaal dotaties reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Totaal onttrekkingen reserves</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo na bestemming	-83	0	0	0	0	0

Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting	Bedrag	N/V
Lasten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2025.		
Baten:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2025.		
Dotaties reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2025.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijziging t.o.v. de begroting 2025.		

II.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma

Bedragen x € 1.000

		2026	2027	2028	2029
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	1.224	0	0	0
1 Inwoners en bestuur	Totaal resultaatbestemming	1.224	0	0	0
	Toevoegingen	20	0	0	0
	Onttrekkingen	4.480	2.976	2.372	2.109
2 Vitaliteit	Totaal resultaatbestemming	4.460	2.976	2.372	2.109
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	51	0	0	0
3 Bedrijvigheid	Totaal resultaatbestemming	51	0	0	0
	Toevoegingen	457	319	384	380
	Onttrekkingen	6.275	5.176	4.541	4.051
4 Leefbaarheid	Totaal resultaatbestemming	5.818	4.857	4.157	3.672
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	45	45	46	46
5 Duurzaamheid	Totaal resultaatbestemming	45	45	46	46
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
6 Financiën	Totaal resultaatbestemming	0	0	0	0
Totaal		11.598	7.879	6.574	5.826

II.2.4 Incidentele baten en lasten

bedragen x €1.000

Programma	Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1.1	Project Open Overheid	125							
1.2	Een innovatieve gemeente	100							
Totaal programma 1 Inwoner en Bestuur		225	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Stimuleren jongerencultuur	300							
2.2	Uitvoeringsplan cultuur	100							
2.2	Behoud en bescherming van historische stolpen	30							
2.2	Digitale toegankelijkheid erfgoed	50							
2.4	Wij(k) aan zet: 3 verbeterpunten per wijk	500							
2.4	Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming	597	120	597					
2.5	Incidentele kostenstijging jeugdhulp o.b.v. prognose 2023	400							
2.6	Minima- en kooppas	690							
2.7	Dekking lasten uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds	20							
Totaal programma 2 Vitaliteit		2.687	120	597	0	0	0	0	0
3.1	Maatregelen/aanpak bestrijding leegstand panden binnenstad	50							
3.1	Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven	51							
Totaal programma 3 Bedrijvigheid		101	0	0	0	0	0	0	0
4.1	Personen met verward gedrag	327		327					
4.1	Veilige steden	30							
4.1	Communicatiecampagnes veiligheid	25							
4.1	Verbeteren (telefonisch) bereikbaarheid handhaving / inrichten veiligheidsbalie	25							
4.2	Veilig houden dijk- en polderwegen	400							
4.2	Intensief onderhoud bestrating centrumgebied	200							
4.3	Woningbouw Overdie Ontmoet	200							
4.3	Stompvoren-West	100							
4.3	De Rode Toren	100							
4.3	Formatie digitalisering processen die voortvloeien uit omgevingswet	100							
4.3	Ruimtelijk advies bij diverse processen	40							
4.3	Dorpen- en kernenbeleid	400							
4.3	Erfpachtbeleid	121							
4.3	Aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht	1.200		450					
4.3	Tijdelijke inzet afhandelen extra omgevingsvergunningen	800	800						
4.3	De gebiedsontwikkeling Stationsgebied	150	150						
Totaal programma 4 Leefbaarheid		4.218	950	777	0	0	0	0	0
5.1	Herstelplan Poly	465		140		95		45	
5.1	Kwaliteit openbare ruimte op orde houden en waar gewenst verhogen	450							
5.1	Kleine maatregelen klimaatadaptie	333							
5.1	Groen - vijf extra minibosjes (tiny forests)	60							
5.1	Meeuwenhinder	10							
Totaal programma 5 Duurzaamheid		1.318	0	140	0	95	0	45	0
	Geen incidentele lasten en baten								
Totaal programma 6 Financiën		0	0	0	0	0	0	0	0

bedragen x €1.000

Programma	Omschrijving	2026		2027		2028		2029	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1.1	<u>Algemene reserve</u> Generieke dekking incidentele lasten uit algemene reserve		1.224						
2.4	Dekking lasten samenwerkingsovereenkomst toekomstscenario's				514				
2.5	Dekking incidentele kostenstijging Jeugdhulp, o.b.v.		400						
4.3	Verplaatsing tiny houses Zeswielen	22		9					
	<u>Bestemmingsreserves</u>								
2.4	Dekking 3 verbeterpunten per wijk uit bestemmingsreserve Wij(k) aan zet, Regiodeal en Bestevaerbrug		500						
2.4	Dekking lasten Huis en Haard uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		263		263		263		
2.4	Dekking lasten samenwerkingsovereenkomst toekomstscenario's uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		477		83				
2.6	Dekking lasten minima- en kooppas uit bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning		690						
2.7	Storting gelden voor beleid Regenboogsteden in bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds	20							
2.7	Dekking lasten Gelden OCW en meicirculaire uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		20						
3.1	Dekking landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		51						
4.1	Storting in, en onttrekking aan de bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds van gelden voor Veilige steden	30	30						
4.2	Dekking onderhoudslasten overgedragen wegen HHNK, onttrekking aan bestemmingsreserve Overdracht wegen HHNK		485		485		194		
4.3	Dekking Dorpen- en kernenbeleid uit bestemmingsreserve Dorpen- en kernenbeleid		400						
4.3	Dekking aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht uit bestemmingsreserve afkoopsummen		1.200		450				
4.6	Afsprakenbrief Het Lood, storting in bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	93							
Incidentele mutaties reserves		165	5.740	9	1.795	0	457	0	0
Totaal		8.714	6.810	1.523	1.795	95	457	45	0

Toelichting incidentele posten

Uitgangspunt voor de gemeentelijke begroting is dat lasten en baten structureel van aard zijn: de gemeente voert structurele taken uit, incidentele posten zijn uitzondering. Van doorslaggevend belang voor de beoordeling of posten incidenteel of structureel zijn, is de aard van betreffende post. De aard van de baten en lasten betekent dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Fluctuaties in naar hun aard structurele budgetten zijn daarom niet aan te merken als incidentele posten. Baten en lasten zijn incidenteel als deze voor bepaalde tijd geraamd zijn en er een onvoorwaardelijke einddatum bekend is: na die datum stopt het beleid. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Onttrekkingen aan reserves zijn naar hun aard incidenteel, vanwege de eindigheid van een reserve. Stortingen in reserves kunnen structureel zijn vanwege de oneindigheid van de exploitatie.

Programma 1 Inwoner en bestuur

Project Open Overheid, lasten € 125.000 in 2026

Het aanstellen van een gemeentelijke ombudsmens. Organisatie van digitale raadpleging/burgerpanel. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Een innovatieve gemeente, lasten € 100.000 in 2026

Vanuit het coalitieakkoord 'Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn' heeft Smart City Alkmaar de afgelopen jaren haar koers bepaald. In 2026 worden ambtenaren van de operationele/tactische laag geacht update trainingen te volgen in het organisatielab om op de hoogte te blijven van de laatste iteratieve proceswijzigingen en innovaties in de bedrijfsvoering.

Programma 2 Vitaliteit

Stimuleren jongerencultuur, lasten € 300.000 in 2026

Vanaf 2026 vervalt de tijdelijke Spuk Impuls Jongerencultuur (2022-2025) die activiteiten en vormen van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren stimuleert. Gemeente Alkmaar benut het budget voor maatregelen die aansluiten bij het lopende beleid en de bestaande infrastructuur voor jongeren. We willen vanuit de gemeentebegroting € 300.000 vrijmaken om deze succesvolle regeling in 2026 voort te zetten.

Uitvoeringsplan Cultuur, lasten € 100.000 in 2026

We ondersteunen de Kunsttuin Alkmaar, Filmhuis Alkmaar, Karavaan en museum In 't Houten Huis bij hun uitbreidingsplannen. Deze instellingen zijn uit de ontwikkelagenda gehaald. De rol van de gemeente hierin is faciliterend, adviserend en verbindend.

Behoud en bescherming van historische stolpen, lasten € 30.000 per jaar in 2025 en 2026

Stimuleringscampagne opzetten en uitvoeren. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Digitale toegankelijkheid erfgoed, lasten € 50.000 in 2026

Inventariseren en digitaliseren. Doelgroepgericht beschikbaar maken van de informatie via verschillende eindproducten. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Wij(k) aan zet: 3 verbeterpunten per wijk, lasten € 500.000 in 2026

Samen met de wijkbewoners halen we drie verbeterpunten op per wijk en voeren we die uit. Wij voorzien dat voor het realiseren van drie verbeterpunten per wijk extra budget noodzakelijk is. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, lasten € 597.000 per jaar in 2026 en 2027, baten € 120.000 in 2026

Op 28 maart 2023 is het college akkoord gegaan met de opdracht voor de invulling van het landelijk programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming Noord-Holland Noord. Belangrijk uitgangspunt is dat er voor kind en gezin één vast contactpersoon is vanuit de lokale teams, die nauw samenwerkt met een Regionaal Veiligheidsteam. In het regionale veiligheidsteam worden functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht. Het is een tijdelijke inspanning van vier jaar om de ketensamenwerking te verbeteren en opnieuw in te richten.

Voor Noord-Holland Noord ontvangen Alkmaar en Den Helder als centrumgemeente van het Rijk middelen om toe te werken naar een werkwijze zoals die in het Toekomstscenario wordt voorgestaan.

Voorgesteld wordt een gezamenlijk programma in te richten en de uitvoering bij Alkmaar te beleggen. Hiertoe wordt voorgesteld de beschikbare middelen te bundelen en een samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen.

Incidentele kostenstijging jeugdhulp o.b.v. prognose 2023, lasten € 400.000 in 2026

In 2023 zijn de tarieven zijn op een reëel niveau gebracht (wettelijk passend, landelijke (CAO) afspraken) en vergelijkbaar met tarieven in andere regio's. De nieuwe inkoopstrategie is gericht op het ombuigen van de kostenstijging van jeugdhulp, zodat er naar verwachting vanaf 2026 een kostendaling te zien is. Daarbij wordt aangenomen dat intensievere hulp bij aanvang waar nodig, leidt tot betere oplossingen, kortere trajecten en minder stapeling van zorg. Dit gaat bij aanvang met een kostenstijging gepaard in 2025, een stabilisatie van de kosten in 2026 en daarna een daling van de kosten in 2026. Een onttrekking aan de Algemene reserve dekt de incidenteel hogere lasten in 2026.

Minima- en kooppas, lasten € 690.000 in 2026

Het doel is het voorzieningenniveau van de minimapas (thans de AlkmaarPas) in 2026 te blijven handhaven op het niveau van de periode 2023 tot en met 2025. Hiervoor is € 600.000 nodig. De hoogte van de middelen voor de uitvoering van de minimapas en de beschikbare tegoeden voor gebruikers van deze pas, blijven op hetzelfde niveau als de periode 2023 tot en met 2025. Er dient voor 2026 een extra onttrekking aan de reserve te worden gedaan om het huidige voorzieningenniveau te handhaven. Daarnaast is € 91.000 nodig voor het in stand houden van de AlkmaarPas kooppas.

Budget regenboogmeerjarenplan, lasten € 20.000 in 2026

Jaarlijks ontvangen wij € 20.000 van ministerie van OCW voor onze activiteiten in het kader van Regenboog-gemeente. Deze gelden stellen ons in staat om acceptatie en emancipatie van lhbt+ personen te vergroten. We zijn verplicht deze gelden uit te geven aan hetgeen omschreven in ons regenboogmeerjarenplan.

Programma 3 Bedrijvigheid

Maatregelen/aanpak bestrijding leegstand panden binnenstad, lasten € 50.000 per jaar in 2025 en 2026

Onderzoek voor aanpak van de leegstand van panden in de binnenstad, zodat de winkels er omheen daar ook van profiteren.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven, lasten € 51.000 in 2026

Sinds 3 juli 2023 zijn diverse Landelijke beëindigingsregelingen voor veehouderijlocaties opengesteld, waarmee de betreffende veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. Deze beëindigingen vragen om ambtelijke capaciteit van gemeenten, waarvoor het rijk een bijdrage levert via de decentrale uitkering uit het gemeentefonds. Deze zijn gestort in de reserve taakmutaties.

Programma 4 Leefbaarheid

Personen met verward gedrag, lasten € 327.000 per jaar in 2026 en 2027

De Veiligheidsregio NHN voert sinds 2022 werkzaamheden uit op het vlak van "mensen met onbegrepen gedrag" en brengt hiervoor kosten in rekening bij de gemeente Alkmaar als centrumgemeente. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld tot en met 2027, welke de gemeente Alkmaar nog niet heeft vertaald naar een uitgavenbudget.

Veilige steden, lasten € 30.000 in 2026

Alkmaar heeft zich succesvol aangesloten bij het programma Veilige Steden van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW). Het programma heeft als doel de sociale veiligheid van vrouwen en meisjes in de publieke ruimte te vergroten.

Communicatiecampagnes veiligheid, lasten € 25.000 per jaar in 2025 en 2026

Door gerichte communicatiecampagnes wordt veiligheid in Alkmaar vergroot. Inwoners en ondernemers worden actief betrokken om een bijdrage te leveren aan veiligheid in hun omgeving. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Verbeteren (telefonische) bereikbaarheid handhaving / inrichten veiligheidsbalie, lasten € 25.000 per jaar in 2025 en 2026.

Om de (telefonische) bereikbaarheid van team handhaving te verbeteren worden de verschillende stappen gezet. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Veilig houden dijk en polderwegen, lasten € 400.000 in 2026

Om de dijk- en polderwegen veilig te houden is het noodzakelijk om het onderhoudsbudget incidenteel te verhogen. De wegen zijn in 2019 overgenomen van HHNK en zijn in slechtere staat dan aangenomen. Voorgesteld wordt om in ieder geval voor het jaar 2026 onderhoudsbudget beschikbaar te stellen. Voor het jaar 2027 en verder wordt dit meegenomen in het nieuwe beleidsplan Wegen.

Intensief onderhoud bestrating centrumgebied, lasten € 200.000 in 2026

Dit betreft een incidentele bijstelling van het onderhoudsbudget voor het intensief onderhoud bestrating centrumgebieden. Een groot deel van de oude gebakken bestrating (circa 25%) in het centrum van Alkmaar heeft het einde van de technische levensduur (40 - 60 jaar) bereikt en het voldoet niet meer aan de norm.

Woningbouw Overdie Ontmoet, lasten € 200.000 in 2026

Meer ruimte geven aan woningbouw. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Stompetoren-West, lasten € 100.000 in 2026

Starten met de voorbereidingen voor woningbouw op locatie Stompetoren-West en samen met de provincie aansturen op snelle start van woningbouw. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

De Rode Toren, lasten € 100.000 in 2026

Een aantrekkelijk openbaar gebied voor heel Alkmaar waar inwoners, bezoekers en ondernemers graag komen. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Formatie digitalisering processen die voortvloeien uit omgevingswet, lasten € 100.000 in 2026

De invoering van de omgevingswet leidt vanaf 2025 tot blijvend extra inspanningen voor de digitale dienstverlening (formatie).

Ruimtelijk advies bij diverse processen, lasten € 40.000 in 2026

Creëren van capaciteit voor advisering/begeleiding (inhuur) bij proces nieuwe buurthuizen Stompetoren/Schermerhorn, onderzoek Hoornse Vaart, herontwikkeling Karperton en herijking beleid paddocks/rijbakken. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Dorpen- en kernenbeleid, lasten € 400.000 in 2026

Om de dorpen vitaal en leefbaar te houden stellen we in samenspraak met de dorpen een actuele Dorpenvisie op. In die visie komt naast wonen, werken en bereikbaarheid ook het sociale en culturele leven aan de orde. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026. Onttrekkingen aan de Algemene reserve dekken lasten in de jaren 2024, 2025 en 2026.

Erfpachtbeleid, lasten € 121.000 in 2026

Er moet een canonherziening plaatsvinden voor gronden met een aflopende erfpacht. Gelet op ervaringen uit andere gemeenten leidt dit tot onrust, wanneer het niet goed afgestemd is met de raad en bewoners. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht, lasten € 1.200.000 in 2026 en € 450.000 in 2027

Vergoeding van de aktekosten voor het vastleggen van de canonherziening en de gewijzigde erfpachtvoorwaarden van ongeveer 6.000 erfpachtadressen. Conform de huidige algemene erfpachtbepalingen is de gemeente namelijk verplicht om deze aktekosten voor haar rekening te nemen.

Tijdelijke inzet afhandelen extra omgevingsvergunningen, lasten en baten € 800.000 in 2026

We verwachten in 2026 extra veel aanvragen voor omgevingsvergunningen met name door de blijvende vraag naar woonruimte; voor de benodigde vergunningverlening is tijdelijke extra inzet nodig is om deze binnen de wettelijke termijnen te verstrekken. Dit is een 'flexibele schil', waar naar behoefte gebruik van wordt gemaakt. De extra aanvragen voor omgevingsvergunningen leiden tot extra leges.

De gebiedsontwikkeling Stationsgebied, lasten en baten € 150.000 in 2026

Het is de ambitie het Stationsgebied te transformeren naar een gemengd woon-werkgebied rond een optimaal OV-knooppunt. De voorbereiding van gebiedsontwikkeling vraagt om diverse onderzoeken. Daarnaast is projectleiding nodig om bouwinitiatieven van eigenaren te begeleiden met als doel het realiseren van woningen, kantoren en voorzieningen. Er worden afsprakenbrieven en anterieure overeenkomsten getekend, waarbij initiatiefnemers van bouwprojecten in het kader van het kostenverhaal een bijdrage leveren in de plankosten

Programma 5 Duurzaamheid

Herstelplan Storm Poly, lasten € 465.000 in 2026, € 140.000 in 2027, € 95.000 in 2028 en € 45.000 in 2029

In 2024 is incidenteel opdracht verleend aan Stadswerk072 voor uitvoering van het Herstelplan Poly. Ter voltooiing van de dit plan wordt de financiële dekking geborgd. De raad is via een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld van dit plan en de bijbehorende kosten.

Kwaliteit openbare buitenruimte op orde houden en waar gewenst verhogen, lasten € 450.000 in 2026

Inventariseren van wensen stakeholders en daarna uitvoeren. Het is een extra inspanning binnen het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Kleine maatregelen Klimaatadaptatie, lasten € 333.000 in 2026

Stimuleren van 'kleine' klimaat adaptieve maatregelen bij particulieren op privaat terrein. Het is een extra inspanning binnen het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Groen - Vijf extra minibosjes (tiny forests), lasten € 60.000 in 2026

Vorbereiding (inhuur begeleiding IVN, contact scholen en geschikte locaties zoeken, ontwerp maken) en aanleg. Deze post is onderdeel van het coalitieakkoord dat eindigt in 2026.

Meeuwenhinder, lasten € 10.000 in 2026

De klachten die uit de Alkmaarse samenleving met betrekking tot meeuwenhinder aan Stadswerk072 gemeld worden, worden conform de randvoorwaarden van de aan Alkmaar verstrekte meeuwenonthefing afgehandeld. De ontheffing is verleend t/m 2026.

Programma 6 Financiën

Geen incidentele lasten en baten.

Mutaties met reserves

Algemene reserve:

- Generieke dekking voor incidentele posten in de begroting, onttrekking € 1.224.000 in 2026;
- Dekking lasten Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, onttrekking € 514.000 in 2027;
- Dekking voor incidentele kostenstijging jeugdhulp o.b.v. prognose 2023, onttrekking € 400.000 in 2026;
- Storting € 22.000 in 2026 en € 9.000 in 2027 ter dekking van € 53.000 in 2024 voor de verplaatsing van tiny houses Zeswielen (Collegebesluit 05-12-2023);

Bestemmingsreserves:

Dekking 3 verbeterpunten per wijk uit bestemmingsreserve Wij(k) aan zet, Regiodeal en Bestevaerbrug, onttrekking € 500.000 in 2026

Bij de jaarrekening 2023 is voorgesteld om ten laste van het jaarrekeningresultaat een bestemmingsreserve (Wij(k) aan zet), Regiodeal en Bestevaerbrug te vormen, die ingezet wordt om de verbeterpunten per wijk te dekken.

Dekking lasten Huis en Haard uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, onttrekking € 263.000 per jaar in 2026 t/m 2028

Uit de evaluatie komt naar voren dat de bewoners van Huis en Haard met de juiste begeleiding en ondersteuning meer stabiliteit en structuur in een veilige omgeving krijgen. Ook hebben we meer zicht gekregen op de kwaliteit van de zorg die wordt geleverd.

Voor de toekomst zien we daarom dat een voorziening zoals Huis en Haard een aanvulling is op het bestaande aanbod van beschermd wonen aanbieders. Het Leger des Heils is al gecontracteerd voor beschermd wonen en dus hebben we de mogelijkheid binnen het bestaande contract. De huidige contracten binnen de Wmo lopen nog tot en met 2026. Daarnaast wordt Huis en Haard op een nieuwe locatie uitgebreid met minimaal 10 Wlz-bedden waardoor de bewoners naar overgang naar de Wlz niet hoeven te verhuizen. Het aantal bedden vanuit de Wmo wordt begrensd op 14 bedden.

Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, onttrekking € 477.000 in 2026 en € 83.000 in 2027

Zie toelichting bij programma 2 Vitaliteit.

Dekking lasten minima- en kooppas uit bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning, onttrekking € 690.000 in 2026

Zie toelichting bij programma 2 Vitaliteit. Vanwege de lagere bestedingen in voorgaande jaren wordt verwacht dat na 2025 nog circa € 2,2 miljoen. in deze bestemmingsreserve aanwezig is. Er zijn daarmee middelen aanwezig, bestemd voor de AlkmaarPas, de aangewend kunnen worden om deze kosten te dekken. De reserve tijdelijke ondersteuning is gevormd uit restant TONK en een storting uit overschot BUIG.

Storting in bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds € 20.000 in 2026

Via de meicirculaire 2024 is geld ontvangen voor het maken van beleid Regenboogsteden. Deze gelden zijn gereserveerd in de bestemmingsreserve.

Dekking lasten Gelden OCW en meicirculaire uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, onttrekking € 20.000 in 2026

Zie de toelichting bij programma 2 Vitaliteit, budget regenboogmeerjarenplan.

Dekking landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, onttrekking € 51.000 in 2026

Zie de toelichting bij programma 3 Bedrijvigheid, Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven.

Bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, storting € 30.000 in 2026, onttrekking € 30.000 in 2026.

Via de meicirculaire 2025 is geld ontvangen voor het maken van beleid Veilige steden. Deze gelden zijn gereserveerd in de bestemmingsreserve. Op 16 september 2025 heeft het college besloten tot inzet van eerder ontvangen gelden voor dit doel.

Dekking van onderhoudslasten overgedragen wegen HHNK, onttrekking € 485.000 per jaar in 2026 en 2027 en € 194.000 in 2028 aan bestemmingsreserve Overdracht wegen HHNK

Bij de overdracht van enkele wegen in het buitengebied aan de gemeente Alkmaar heeft het HHNK een bedrag ter compensatie van het onderhoud gestort, dit bedrag is gestort in een bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt € 485.000 onttrokken ter dekking van de onderhoudslasten totdat de bestemmingsreserve leeg is (in 2028).

Dekking dorpen- en kernenbeleid, onttrekking € 400.000 in 2026 aan bestemmingsreserve Dorpen- en kernenbeleid

Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2024 heeft de raad de bestemmingsreserve Dorpen en kernenbeleid ingesteld en vanuit de algemene reserve € 1.200.000 in deze bestemmingsreserve gestort. na onttrekking van € 400.000 per jaar in 2024, 2025 en 2026 is de bestemmingsreserve leeg.

Dekking aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht uit bestemmingsreserve afkoopsommen erfpacht, onttrekking € 1.200.000 in 2026 en € 450.000 in 2027

Zie de toelichting bij programma 4 Leefbaarheid, aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht.

Storting in bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen € 93.000 in 2026

De te betalen bijdragen aan de bovenwijkse voorzieningen vanuit de actieve grondexploitaties (BIE) worden berekend naar rato van de gronduitgifte in dat jaar. De totale te betalen bijdragen (van alle grondexploitaties bij elkaar) van dat jaar worden gestort in de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen, voor zover het resultaat van de grondexploitaties gezamenlijk dat toelaat.

II.2.5 EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek

Omschrijving	2025 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2025, aangevuld met raming resterende periode	2026 x € 1000,- Volgens begroting 2026	2027 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2026
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-18.662	-11.627	-8.109
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	19.959	22.358	23.131
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	4.046	4.064	4.131
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	61.381	48.700	53.320
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten:	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo	-56.038	-33.905	-34.167
Ruimte voor toelichting			

II.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

(Bedragen x € 1.000)	2026			2027			2028			2029		
	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo
Reserve bruto activering Poppodium	-63		-63	-63		-63	-63		-63	-63		-63
Bestemmingsreserve Robonsbosweg	-2.061		-2.061	-2.053		-2.053	-2.046		-2.046	-2.046		-2.046
Bestemmingsreserve sporthal Oosterven	-6		-6	0		0	0		0	0		0
2 Vitaliteit	-2.130	0	-2.130	-2.116	0	-2.116	-2.109	0	-2.109	-2.109	0	-2.109
Algemene reserve		31	31		31	31		31	31		31	31
Bestemmingsreserve afkoopsommen Erfpacht	-2.405		-2.405	-2.449		-2.449	-2.545		-2.545	-2.545		-2.545
Bestemmingsreserve taakmutaties gemeentefonds		85	85		47	47		38	38		34	34
Egalisatiereserve verkoop gemeentelijke eigendommen		183	183		219	219		302	302		302	302
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed	-462		-462	-462		-462	-462		-462	-462		-462
Bestemmingsreserve betaalbare woningen starters	-130		-130	-130		-130	-130		-130	-130		-130
Bestemmingsreserve civieltechnische kunstwerken 2012		13	13		13	13		13	13		13	13
Reserve bruto activering AFC'34 kunstgrasveld 2016	-14		-14	-15		-15	-15		-15	-15		-15
Reserve bruto activering Cai buitenkldk. H.Vaart	-2		-2	-2		-2	-2		-2	-3		-3
Reserve bruto activering Cai spiegelzaal H.Vaart	-7		-7	-7		-7	-7		-7	-7		-7
Reserve bruto activering Campus de Hoef	-15		-15	-15		-15	-15		-15	-15		-15
Reserve bruto activering Energieleverend geluidscherm	-75		-75	-76		-76	-77		-77	-78		-78
Reserve bruto activering Geert Groteplein	-38		-38	-38		-38	-39		-39	-39		-39
Reserve bruto activering gymlokaal Snaarmanslaan	-3		-3	-3		-3	-3		-3	-3		-3
Reserve bruto activering Herinrichten Laat-West	-3		-3	-3		-3	-3		-3	-3		-3
Reserve bruto activering Herinrichting station Alkmaar	-13		-13	-13		-13	-13		-13	-13		-13
Reserve bruto activering Kardinaal de Jong school	-18		-18	-18		-18	-18		-18	-18		-18
Reserve bruto activering Masterplan Basisonderwijs	-155		-155	-156		-156	-158		-158	-160		-160
Reserve bruto activering Nachtopvang Helderseweg	-14		-14	-15		-15	-15		-15	-15		-15
Reserve bruto activering POCITYF / SMART WKO	-145		-145	-146		-146	-148		-148	0		0
Reserve bruto activering POCITYF / WKO regular	-52		-52	-53		-53	-53		-53	-54		-54
Reserve bruto activering prijsstijging huisvesting primair onderwijs	-29		-29	-29		-29	-29		-29	-29		-29
Reserve bruto activering school Vroonermeer	-85		-85	-85		-85	-85		-85	-85		-85
Reserve bruto activering Spinaker	-114		-114	-115		-115	-116		-116	-117		-117
Reserve bruto activering sportcomplex SV Graftdijk	-6		-6	-2		-2	0		0	0		0
Reserve bruto activering Sportgebouw-kantine Vaart	-19		-19	-19		-19	-19		-19	-19		-19
Reserve bruto activering van der Meij College	-190		-190	-192		-192	-194		-194	-196		-196
Reserve bruto activering Verbouwing CJG Alkmaar-zuid	-16		-16	-16		-16	-16		-16	-17		-17
Reserve bruto activering wijkcentrum De Oever	-152		-152	-154		-154	-155		-155	0		0
Reserve bruto activering wijkcentrum MareNostrum	-29		-29	-29		-29	-30		-30	-30		-30
4 Leefbaarheid	-4.190	312	-3.878	-4.241	310	-3.931	-4.346	384	-3.962	-4.051	380	-3.672
Reserve bruto activering ondergrondse containers centrum	-26		-26	-26		-26	-27		-27	-27		-27
Reserve bruto activering Vergroenen en biodiversiteit	-19		-19	-19		-19	-19		-19	-19		-19
5 Duurzaamheid	-45	0	-45	-45	0	-45	-46	0	-46	-46	0	-46
Totaal	-6.364	312	-6.053	-6.402	310	-6.093	-6.501	384	-6.117	-6.206	380	-5.826

II.2.7 Geprognosticeerde balans 2026-2029

Bedragen x € 1.000.000

	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028	Ultimo 2029
Activa				
(Im)materiële vaste activa	548,5	578,7	619,3	656,0
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	2,7	3,3	3,6	3,9
Financiële vaste activa: Leningen	23,4	20,9	22,1	24,6
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal Vaste Activa	574,6	602,9	645,0	684,5
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	18,5	15,0	11,7	11,4
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	13,4	12,1	14,8	16,1
Uitzettingen <1 jaar	86,4	82,1	73,4	77,7
Liquide middelen	0,6	0,8	0,7	0,9
Overlopende activa	16,8	17,8	15,9	16,4
Totaal Vlottende Activa	135,7	127,7	116,5	122,5
Totaal Activa	710,3	730,6	761,4	807,0
Passiva				
Eigen vermogen	128,2	120,1	107,2	93,2
Voorzieningen	28,9	33,3	37,8	42,5
Vaste schuld	441,6	471,1	505,8	554,4
Totaal Vaste Passiva	598,8	624,6	650,8	690,1
Vlottende schuld	25,5	26,8	28,0	27,4
Overlopende passiva	86,0	79,2	82,6	89,4
Totaal Vlottende Passiva	111,6	106,0	110,7	116,8
Totaal Passiva	710,3	730,6	761,4	807,0

III. Bijlagen

III.1	Investeringsplan 2026-2029
III.2	Overzicht reserves en overzicht voorzieningen
III.3	Transponeertabel taakvelden
III.4	Begrotingssubsidies
III.5	Subsidieplafonds
III.6	Overzicht stelposten
III.7	BBV verplichte indicatoren
III.8	Lijst met afkortingen

III.1 Investeringsplan 2026-2029

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2026	2027	2028	2029	Totaal
Reguliere investeringen									
4	4.2	M	Realiseren tunnel Helderseweg onder spoor door	40	3.000	3.000	14.000	15.000	35.000
4	4.2	M	Rotonde Zeswielen / Hertog Aalbrechtweg	40	525	-	-	200	725
4	4.2	M	Uitvoeringsplan Mobiliteit	30	500	500	500	500	2.000
4	4.2	M	Verbeteren logistiek rond AZ stadion	40	320	-	-	-	320
4	4.2	M	Fietspaden	40	265	265	265	265	1.060
4	4.2	M	Verbeteren van hoofd fietsroutes van en naar de binnenstad	30	250	250	250	250	1.000
4	4.2	M	Herinrichting/verkeersmaatregelen Oudegracht (fietsalternatief voor Laat-West)	40	220	-	-	-	220
4	4.2	M	Herinrichting omgeving NWZ Ziekenhuis (Metiusgracht en Wilhelminalaan)	40	220	-	-	-	220
4	4.2	M	Vervangen verkeersregelininstallaties	15	205	205	205	213	828
4	4.2	M	Uitvoeringsplan Alkmaar Fietst	15	200	200	200	200	800
4	4.2	M	Herinrichting Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug	40	150	850	1.000	-	2.000
4	4.2	M	Verkeersveiliger maken schoolomgevingen	40	50	-	-	-	50
4	4.2	M	Kruising Nieuwe Schermerweg / Rijnstraat	40	-	287	287	-	574
4	4.2	M	Kruising Nieuwe Schermerweg / Saturnusstraat	40	-	287	287	-	574
4	4.2	M	Afrit Helderseweg / Havinghastraat	40	-	100	1.500	-	1.600
4	4.2	M	Aanleg vrije rechtsafstrook in combinatie met de herinrichting van het kruispunt Nollenweg – Herenweg.	40	-	-	250	-	250
4	4.2	M	Nieuwe oeververbinding Overdie-Oudorp	40	-	-	-	2.890	2.890
4	4.2	M	Wegen: Reconstructie van wegen	40	5.103	3.706	5.449	2.249	16.507
4	4.2	M	Wegen: Huiswaard maaiveld inrichting	40	3.125	1.150	2.275	-	6.550
4	4.2	M	Wegen: Dijk- en polderwegen landelijk gebied	40	800	PM	PM	PM	800
4	4.2	M	Aanpak knelpunten Alkmaarse deel van de doorfietsroute Heerhugowaard - Uitgeest (incl. herinrichting nabij NWZ)	30	500	500	-	-	1.000
4	4.2	M	Civieltechnische kunstwerken, vervangingsinvesteringen	40	2.054	2.224	2.224	2.224	8.725
4	4.2	M	Civieltechnische kunstwerken, asfalteringen	20	370	402	402	402	1.577
4	4.2	M	Kademuur Tuingracht	40	3.040	3.040	-	-	6.080
4	4.2	M	Vervanging videosysteem centrale brugbediening	20	310	-	-	-	310
4	4.2	M	Openbare verlichting armaturen 20 jaar	20	429	510	510	609	2.058
4	4.2	M	Openbare verlichting masten 40 jaar	40	417	367	367	248	1.399
4	4.2	M	Openbare verlichting kabels 60 jaar	60	189	181	181	181	732
4	4.2	M	Openbare verl voedingskasten 25 jaar	25	35	42	42	62	181
4	4.2	M	Hoogwaardige Kanaaloevers	20	866	1.666	1.666	1.666	5.864
4	4.2	M	Langestraat Vergroenen	20	50	-	-	-	50
4	4.2	M	Nieuwe oeververbinding Overstad - Centrum LV brug (beweegbaar)	40	-	-	2.950	2.950	5.900
4	4.2	M	WBI Nieuwe oeververbinding Overstad - Centrum LV brug (beweegbaar)	40	-	-	-550	-550	-1.100
4	4.2	M	Nieuwe fietsbrug Viaanse Molen - Alkmaar Noord	40	-	-	-	4.071	4.071
Totaal thema 4.2 Bereikbaarheid					23.193	19.732	34.260	33.630	110.816
4	4.3	E	School Bergermeer Nicolaas Beets	40	2.750	1.201	-	-	3.951
4	4.3	E	Huisvesting school De Zes Wielen Saturnusstraat	40	2.640	872	-	-	3.512
4	4.3	E	Huisvesting school Bergermeer Rank	40	1.563	1.148	-	-	2.711
4	4.3	E	Rudolf Steinerschool	40	1.024	843	-	-	1.867
4	4.3	E	School De Spinaker SO	40	-	4.300	1.782	-	6.082
4	4.3	E	School Liereland/Cilinder	40	-	580	1.350	3.474	5.404
4	4.3	M	School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Oudorp	40	-	400	1.740	2.630	4.770
4	4.3	M	School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Viaanse Molen	40	-	400	1.730	2.630	4.760
4	4.3	E	School (ver)nieuwbouw De Mare	40	-	400	1.730	2.630	4.760
4	4.3	E	Verduurzaming schoolgebouwen en verbetering binnenklimaat om in een gezonde omgeving onderwijs te volgen	40	-	-	-	-	-

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2026	2027	2028	2029	Totaal
4	4.3	E	Programma huisvesting onderwijs (VVHO)	15	714	714	714	714	2.856
4	4.3	E	Groene schoolpleinen (uitvoering motie raad)	5	125	125	125	125	500
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Schermerhorn - bouwkundig	40	650	480	-	-	1.130
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Schermerhorn - installaties	15	132	413	-	-	545
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Stompvoren - bouwkundig	40	162	-	-	-	162
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Stompvoren - installaties	15	32	-	-	-	32
4	4.3	E	Renovatie/nieuwbouw Hoornse Vaart	40	5.000	14.000	23.500	20.000	62.500
4	4.3	E	renovatie kunstgras sportvelden 10 jaar	10	1.020	1.030	760	760	3.570
4	4.3	E	renovatie gras, hybride en overige sportvelden 15 jr	15	220	220	220	220	880
4	4.3	E	renovatie fundering sportvelden 30 jaar	30	170	170	170	170	680
4	4.3	E	Verduurzamen gemeentelijk Vastgoed	40	-	-	900	2.700	3.600
Totaal thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling					16.202	27.296	34.721	36.053	114.272
4	4.5	E	Optimalisatie en uitbreiding Kanaalschiereiland	40	-	1.812	-	-	1.812
4	4.5	E	Vervangen stadsafsluitingen overig (6)	10	400	-	-	-	400
4	4.5	E	Vervangen stadsafsluitingen busbaan (3)	10	200	-	-	-	200
4	4.5	E	Camera's toegangssysteem binnenstad Parkeren	5	170	-	-	-	170
4	4.5	E	Parkeervoorziening Parcade	40	200	1.800	1.800	-	3.800
4	4.5	E	Vervangen rolluik en camera's fietsenstallingen	5	-	28	-	-	28
4	4.5	E	5-jaarlijks vervangen ICT onderdelen in de 6 parkeergarages (servers, camera's e.d.)	5	-	-	-	300	300
4	4.5	E	Parkeersystemen 6 garages vervangen	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage Karperton	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	ParkeerRouteInformatieSysteem (2031)	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Apparatuur straatparkeren (incl. uitdunning, nu 125-->75->40)	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage Kanaaleiland	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Installaties fietsenstallingen	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Afsluiten ondergrondse parkeergarages	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage de Kazerne	10	-	-	-	-	-
4	4.5	E	Renovatie beheerdersloges fietsenstallingen	10	-	-	-	-	-
Totaal thema 4.5 Parkeren					970	3.640	1.800	300	6.710
Totaal programma 4 Leefbaarheid					40.365	50.669	70.781	69.983	231.798
5	5.1	EH	Afvalbeleidsplan ondergrondse betonputten	30	131	131	131	131	523
5	5.1	M	Reconstructie Openbaar Groen	20	2.011	911	911	911	4.744
5	5.1	M	Vervangen/uitbreiden speelwerkhuizen	15	511	270	270	270	1.322
5	5.1	EH	Modernisering begraafplaats Westerveg	40	100	-	-	-	100
5	5.1	M	Watergangen	35	232	238	238	238	946
5	5.1	EH	Riolering vervangingsinvesteringen	60	10.000	7.059	5.427	2.387	24.873
5	5.1	M	Maatregelen wateroverlast binnenstad	40	434	420	-	-	854
5	5.1	EH	Persafvalbakken	40	244	-	-	-	244
5	5.1	EH	Vulgraadsensoren afvalbakken	40	162	-	-	-	162
5	5.1	E	Verduurzaming gemeentelijk Vastgoed	40	2.100	-	-	-	2.100
5	5.1	M	Reconstructie groen dmv 5.000 bomen planten per jaar	20	500	500	500	500	2.000
5	5.1	M	Impuls vergroenen en versterken biodiversiteit	20	375	-	-	-	375
5	5.1	M	Klimaatadaptief inrichten van wijken	20	250	-	-	-	250
5	5.1	M	Groene parkeerplaatsen, waterdoorlatende verharding	40	80	-	-	-	80
5	5.1	M	Vergroeningsopgave Alkmaar	20	-	570	-	-	570
5	5.1	M	Uitvoeringsprogramma ADA	40	-	-	625	625	1.250
5	5.1	M	Stikstof wetgeving	20	-	PM	-	-	-
Totaal thema 5.1 Leefomgeving					17.130	10.099	8.102	5.062	40.392
Totaal programma 5 Duurzaamheid					17.130	10.099	8.102	5.062	40.392
6	6.1	E	Vervanging Devices	4	250	250	250	250	1.000
6	6.1	E	Meerjaren Onderhoudsplan Facilitair	div.	50	245	-	-	295
Totaal thema 6.1 Overzicht Overhead					300	495	250	250	1.295
Totaal programma 6 Financiën					300	495	250	250	1.295
Totaal reguliere investeringen					57.795	61.263	79.133	75.295	273.486

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2026	2027	2028	2029	Totaal
Alkmaars Kanaal									
4	4.6	M	Upgraden Helderseweg Noord deel Kantorenpark	40	263	-	500	500	1.263
4	4.6	M	Upgraden Helderseweg Noord deel excl. Kantorenpark	40	187	-	1.500	1.500	3.187
4	4.6	M	Bijdrage/subsidie Helderseweg deel	40	-450	-	-1.500	-1.500	-3.450
4	4.6	M	Aanleg verhardingen Kantorenpark	40	-	-	-	-	-
4	4.6	M	Bijdrage/subsidie verhardingen Kantorenpark	40	-	-	-	-	-
4	4.6	M	Aanleg groene buitenrand Kantorenpark	40	-	-	-	-	-
4	4.6	M	Bijdrage/subsidie Buitenrand Kantorenpark	40	-	-	-	-	-
4	4.6	M	Doorgaand fietspad Viaanse molen	40	-	-	300	500	800
4	4.6	M	Aanleg Kanaalpark Viaanse molen	40	-	-	-	-	-
Totaal Alkmaars Kanaal					-	-	800	1.000	1.800
Gebiedsoverstijgende voorzieningen									
4	4.6	M	Stelpost Gebiedsoverstijgende voorzieningen (dekking kapitaallasten)	-	-	-	-700	-700	-1.400
Totaal stelpost Gebiedsoverstijgende voorzieningen					-	-	-700	-700	-1.400
Totaal Meerjaren Investeringsprogramma 2026-2040					57.795	61.263	79.233	75.595	273.886
4	4.3	E	Budget strategische aankopen panden en gronden		15.000	15.000	15.000	15.000	60.000
Investeringsprogramma via Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV									
4	4.3	E	Nieuwbouw (herbouw) Sportpaleis	40	1.500	1.500	15.200	19.100	37.300
4	4.3	E	Eerste fase Ontwikkelagenda Cultuur tot 2040	40	800	9.000	17.000	1.500	28.300
Totaal investeringen via Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV					2.300	10.500	32.200	20.600	65.600

III.2 Overzicht reserves en overzicht voorzieningen

(Bedragen x € 1.000)

Naam reserve	Saldo 31-12-2025	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Mutaties 2026	Saldo 31-12-2026	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Mutaties 2027	Saldo 31-12-2027	Toevoegingen 2028	Onttrekkingen 2028	Mutaties 2028	Saldo 31-12-2028	Toevoegingen 2029	Onttrekkingen 2029	Mutaties 2029	Saldo 31-12-2029
Algemene reserve	54.523	54	1.624	-1.570	52.952	40	744	-704	52.248	31	6.406	-6.375	45.873	31	8.130	-8.099	37.773
Bestemmingsreserve afkoopsommen erfpacht	18.077	0	3.605	-3.605	14.472	0	2.899	-2.899	11.573	0	2.545	-2.545	9.028	0	2.545	-2.545	6.483
Bestemmingsreserve Alkmaars kanaal	3.226	0	0	0	3.226	0	0	0	3.226	0	0	0	3.226	0	0	0	3.226
Bestemmingsreserve betaalbare woningen starters	1.517	0	130	-130	1.387	0	130	-130	1.257	0	130	-130	1.127	0	130	-130	997
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	2.201	93	0	93	2.294	0	0	0	2.294	0	0	0	2.294	0	0	0	2.294
Bestemmingsreserve civieltechnische kunstwerken 2012	955	13	0	13	968	13	0	13	981	13	0	13	993	13	0	13	1.006
Bestemmingsreserve Dorpenagenda	671	0	400	-400	271	0	0	0	271	0	0	0	271	0	0	0	271
Bestemmingsreserve grondexploitatie Boekelermeer	3.014	0	0	0	3.014	0	0	0	3.014	0	0	0	3.014	0	0	0	3.014
Bestemmingsreserve overdracht wegen HHNK	1.164	0	485	-485	679	0	485	-485	194	0	194	-194	-	0	0	0	-
Bestemmingsreserve renteloze lening museum In 't Houten Huis	223	0	0	0	223	0	0	0	223	0	0	0	223	0	0	0	223
Bestemmingsreserve Robonsbosweg	12.826	0	2.061	-2.061	10.764	0	2.053	-2.053	8.711	0	2.046	-2.046	6.665	0	2.046	-2.046	4.620
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	1.639	0	0	0	1.639	0	0	0	1.639	0	0	0	1.639	0	0	0	1.639
Bestemmingsreserve Sporthal Oostervan	6	0	6	-6	-	0	0	0	-	0	0	0	-	0	0	0	-
Bestemmingsreserve stimuleringregeling Woningbouwprojecten	7	0	0	0	7	0	0	0	7	0	0	0	7	0	0	0	7
Bestemmingsreserve taakmutaties gemeentefonds	3.761	135	841	-706	3.055	47	346	-299	2.756	38	263	-225	2.531	34	0	34	2.565
Bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning	2.235	0	690	-690	1.545	0	0	0	1.545	0	0	0	1.545	0	0	0	1.545
Bestemmingsreserve Transitiekosten Zaffier	18	0	0	0	18	0	0	0	18	0	0	0	18	0	0	0	18
Bestemmingsreserve Uitvoeringkosten Tozo	1.866	0	0	0	1.866	0	0	0	1.866	0	0	0	1.866	0	0	0	1.866
Bestemmingsreserve Vroonermeer school	3.310	0	0	0	3.310	0	0	0	3.310	0	0	0	3.310	0	0	0	3.310
Bestemmingsreserve Wij(k) aan zet/Regiodeal/Bestevaerbrug	925	0	500	-500	425	0	0	0	425	0	0	0	425	0	0	0	425
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed	7.570	0	462	-462	7.109	0	462	-462	6.647	0	462	-462	6.185	0	462	-462	5.723
Egalisatiereserve verkoop gemeentelijke eigendommen	166	183	0	183	349	219	0	219	568	302	0	302	870	302	0	302	1.172
Diverse bruto activeringsreserves	19.969	0	1.301	-1.301	18.668	0	1.308	-1.308	17.359	0	1.318	-1.318	16.041	0	1.024	-1.024	15.017
Totaal gemeentelijke reserves	139.868	478	12.104	11.627-	128.241	319	8.428	8.109-	120.132	384	13.364	12.980-	107.151	380	14.336	13.957-	93.195

NB Het verwachte onverdeelde resultaat van het betreffende begrotingsjaar is opgenomen in het verloop van de Algemene Reserve

(Bedragen x € 1.000)

Naam voorziening	Saldo eind 2025	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Mutaties 2026	Saldo eind 2026	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Mutaties 2027	Saldo eind 2027	Toevoegingen 2028	Onttrekkingen 2028	Mutaties 2028	Saldo eind 2028	Toevoegingen 2029	Onttrekkingen 2029	Mutaties 2029	Saldo eind 2029
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's																	
Voorziening wachtgeld wethouder	247			0	247			0	247			0	247			0	247
Voorziening APPA	5.025	52		52	5.077	52		52	5.129	52		52	5.181	52		52	5.233
Voorziening verlofsparen	1.781			0	1.781			0	1.781			0	1.781			0	1.781
Voorziening RVU Regeling Vervroegd Uittreden	397			0	397			0	397			0	397			0	397
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	7.450	52	0	52	7.502	52	0	52	7.554	52	0	52	7.606	52	0	52	7.658
Onderhoudsegalisatievoorzieningen																	
Voorziening onderhoud interieur panden Facilitair	683	94		94	777	94		94	870	94		94	964	372		372	1.336
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke objecten	7.186	2.115		2.115	9.300	2.115		2.115	11.415	2.115		2.115	13.530	2.115		2.115	15.644
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	7.869	2.208	0	2.208	10.077	2.208	0	2.208	12.285	2.208	0	2.208	14.494	2.487	0	2.487	16.981
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting																	
Ripping Bunnik Fonds	328			0	328			0	328			0	328			0	328
Voorziening parkeerfonds Overstad	2.449			0	2.449			0	2.449			0	2.449			0	2.449
Voorziening afkoopsommen begrafenisrecht	3.168	487		487	3.655	487		487	4.142	487		487	4.629	487		487	5.116
Voorziening afvalstoffenheffing *	0			0	0			0	0			0	0			0	0
Voorziening Stichting Life 072 /Drietien	12			0	12			0	12			0	12			0	12
Totaal door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	5.956	487	0	487	6.443	487	0	487	6.930	487	0	487	7.417	487	0	487	7.904
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven																	
Voorziening riolering GRP (egalisatiedeel) *	3.189	1.672		1.672	4.861	1.707		1.707	6.569	1.707		1.707	8.276	1.707		1.707	9.983
Voorziening rioolheffing (spaardeel) *	0			0	0			0	0			0	0			0	0
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	3.189	1.672	0	1.672	4.861	1.707	0	1.707	6.569	1.707	0	1.707	8.276	1.707	0	1.707	9.983
Totaal	24.464	4.420	-	4.420	28.883	4.455	-	4.455	33.338	4.455	-	4.455	37.793	4.733	-	4.733	42.526

* Deze voorziening muteert bij de jaarrekening op basis van de werkelijk geboekte bedragen

Toelichting reserves

Hieronder worden de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in 2026 die groter zijn dan € 100.000 toegelicht.

Reserves

Algemene reserve

Onttrekkingen:

Onttrekking als dekking autonome effecten thema Jeugd	€ 400.000
Onttrekking als generieke dekking voor incidentele budgetten	€ 1.224.000

Bestemmingsreserve Afkoopsommen erfpacht

Onttrekking:

Afgekochte erfpachtcanons worden in de reserve gestort. Jaarlijks valt hiervan een bedrag vrij ten gunste van de algemene middelen	€ 2.405.000
Onttrekking als dekking voor aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht	€ 1.200.000

Bestemmingsreserve Betaalbare woningen starters

Onttrekking:

Doel van de reserve is om de kansen voor starters op een eigen woning te vergroten door middel van subsidiëring van nieuwbouw en door het verstrekken van startersleningen	€ 130.000
--	-----------

Bestemmingsreserve Dorpen- en kernenbeleid

Onttrekking:

Dekking dorpen- en kernenbeleid	€ 400.000
---------------------------------	-----------

Bestemmingsreserve overdracht wegen HHNK

Onttrekking:

Dekking kosten beheer en onderhoud wegen buiten de bebouwde kom	€ 485.000
---	-----------

Bestemmingsreserve Robonsbosweg

Onttrekking:

Dekking exploitatielasten Robonsbosweg	€ 2.061.000
--	-------------

Bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds

Onttrekking:

Onttrekking als dekking voor lasten project Huis en Haard	€ 263.000
Onttrekking als dekking voor lasten samenwerkingskomst toekomstscenario's	€ 477.000

Bestemmingsreserve Tijdelijke ondersteuning

Onttrekking:

Dekking van de lasten minima- en kooppas	€ 690.000
--	-----------

Bestemmingsreserve Wij(k) aan zet/Regiodeal/Bestevaerbrug

Onttrekking:

Dekking van de lasten voor 3 verbeterpunten per wijk	€ 500.000
--	-----------

Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed

Onttrekking:

De overdracht van vastgoed aan ADV B.V. is budgettair neutraal verwerkt. Voor- en nadelen worden verrekend met een egalisatiereserve. Het verwachte tekort in 2026 is	€ 462.000
---	-----------

Egalisatiereserve verkoop gemeentelijke eigendommen*Toevoeging:*

Het college heeft op 19 januari 2021, ingestemd met het besluit voor de aanpak van oneigenlijk gebruik gemeentegrond. Voor de uitvoering hiervan wordt een bedrag beschikbaar gesteld.

De verwachte opbrengsten worden in 2026 toegevoegd aan de reserve € 183.000

Bestemmingsreserve bruto activering Van der Meij College*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten Van der Meij College (masterplan voortgezet onderwijs) € 190.000

Bestemmingsreserve bruto activering Masterplan basisonderwijs*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten Masterplan basisonderwijs € 155.000

Bestemmingsreserve bruto activering Wijkcentrum De Oever*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten wijkcentrum De Oever € 152.000

Bestemmingsreserve bruto activering POCITYF/SMART WKO*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten POCITYF/SMART WKO € 145.000

Bestemmingsreserve bruto activering De Spinaker*Onttrekking:*

Dekking van de kapitaallasten van De Spinaker € 114.000

III.3 Transponeertabel taakvelden

(Bedragen x € 1.000)

Taakvelden	2026			2027			2028			2029		
	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal	Baten	Lasten	Totaal
Bestuur en ondersteuning												
T0.1 Bestuur	537	5.614	-5.077	537	5.614	-5.077	537	5.614	-5.077	537	5.614	-5.077
T0.2 Burgerzaken	2.288	6.691	-4.403	2.303	6.597	-4.294	2.303	6.581	-4.278	2.303	6.587	-4.284
T0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	10.908	16.604	-5.696	10.919	15.806	-4.887	9.669	14.037	-4.368	9.662	13.846	-4.183
T0.4 Overhead	1.696	33.074	-31.378	1.696	32.992	-31.295	1.696	32.823	-31.126	1.696	33.013	-31.317
T0.5 Treasury	2.568	1.015	1.552	2.568	2.279	289	2.568	2.746	-179	2.568	3.177	-610
T0.61 OZB woningen	12.480	509	11.971	12.480	509	11.971	12.480	509	11.971	12.480	509	11.971
T0.62 OZB niet-woningen	19.382	749	18.632	19.382	749	18.632	19.382	749	18.632	19.382	749	18.632
T0.63 Parkeerbelasting	12.158	-	12.158	12.158	-	12.158	12.158	-	12.158	12.158	-	12.158
T0.64 Belastingen overig	1.862	152	1.710	1.862	152	1.710	1.862	152	1.710	1.862	152	1.710
T0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	315.481	-	315.481	315.500	-	315.500	310.531	-	310.531	311.496	-	311.496
T0.8 Overige baten en lasten	32.500	33.056	-556	33.710	35.143	-1.433	6.944	8.150	-1.206	10.656	11.862	-1.206
T0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T0.10 Mutaties reserves	12.074	477	11.598	8.197	319	7.879	6.958	384	6.574	6.206	380	5.826
Veiligheid												
T1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	11.935	-11.935	-	12.207	-12.207	-	11.887	-11.887	-	11.887	-11.887
T1.2 Openbare orde en veiligheid	397	9.748	-9.350	397	9.686	-9.289	397	9.686	-9.289	397	9.640	-9.243
Verkeer, vervoer en waterstaat												
T2.1 Verkeer en vervoer	605	24.344	-23.739	604	24.488	-23.884	603	25.084	-24.481	605	25.674	-25.069
T2.2 Parkeren	22	7.349	-7.328	22	7.158	-7.137	88	7.367	-7.280	88	7.451	-7.364
T2.3 Recreatieve havens	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
T2.4 Economische havens en waterwegen	121	823	-703	121	831	-711	121	840	-719	121	849	-728
T2.5 Openbaar vervoer	-	468	-468	-	12	-12	-	12	-12	-	12	-12
Economie												
T3.1 Economische ontwikkeling	695	2.444	-1.749	675	2.341	-1.666	270	2.341	-2.070	5	2.341	-2.335
T3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.320	8.617	-297	7.152	7.449	-297	7.090	7.387	-297	14.057	14.354	-297
T3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	15	2.422	-2.407	15	2.422	-2.407	15	2.422	-2.407	15	2.422	-2.407
T3.4 Economische promotie	1.488	3.712	-2.224	1.488	3.710	-2.222	1.488	3.700	-2.212	1.488	3.700	-2.212
Onderwijs												
T4.1 Openbaar basisonderwijs	-	107	-107	-	107	-107	-	107	-107	-	107	-107
T4.2 Onderwijshuisvesting	2.301	8.105	-5.805	1.066	7.032	-5.967	1.063	7.225	-6.162	1.060	7.417	-6.357
T4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.455	15.434	-6.979	8.454	15.566	-7.113	8.452	15.884	-7.432	8.450	15.895	-7.445

Sport, cultuur en recreatie												
T5.1 Sportbeleid en activering	659	3.861	-3.201	25	3.156	-3.130	25	3.156	-3.130	25	3.878	-3.852
T5.2 Sportaccommodaties	4.922	14.907	-9.986	4.920	14.978	-10.058	4.917	15.665	-10.748	4.915	16.126	-11.211
T5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	12.794	-12.794	0	12.472	-12.471	0	12.472	-12.471	0	12.472	-12.471
T5.4 Musea	93	7.050	-6.957	93	7.001	-6.908	93	7.001	-6.908	93	7.001	-6.908
T5.5 Cultureel erfgoed	-	2	-2	-	2	-2	-	2	-2	-	2	-2
T5.6 Media	-	3.958	-3.958	-	3.626	-3.626	-	4.326	-4.326	-	4.326	-4.326
T5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	118	15.086	-14.968	118	14.993	-14.875	118	15.036	-14.918	118	15.110	-14.992
Sociaal domein												
T6.1 Samenkracht en burgerparticip.	4.907	24.140	-19.234	1.640	20.205	-18.565	1.637	20.205	-18.568	1.637	20.205	-18.568
T6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-	138	-138	-	138	-138	-	138	-138	-	138	-138
T6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	120	5.113	-4.993	-	5.113	-5.113	-	4.500	-4.500	-	4.500	-4.500
T6.3 Inkomensregeling	52.344	68.875	-16.531	52.344	68.175	-15.831	52.344	68.173	-15.829	52.344	68.173	-15.829
T6.4 Begeleide participatie	1	15.204	-15.203	1	15.169	-15.168	1	15.181	-15.180	1	15.167	-15.166
T6.5 Arbeidsparticipatie	-	8.134	-8.134	-	8.214	-8.214	-	8.128	-8.128	-	6.589	-6.589
T6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	128	7.011	-6.883	128	7.011	-6.883	128	7.011	-6.883	128	7.011	-6.883
T6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-	11.646	-11.646	-	11.646	-11.646	-	11.646	-11.646	-	11.646	-11.646
T6.712 Begeleiding (WMO)	945	15.042	-14.098	1.884	15.042	-13.159	1.884	15.042	-13.159	1.884	15.042	-13.159
T6.713 Dagbesteding (WMO)	-	1.003	-1.003	-	1.003	-1.003	-	1.003	-1.003	-	1.003	-1.003
T6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-	1.153	-1.153	-	1.153	-1.153	-	1.153	-1.153	-	1.153	-1.153
T6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	1.777	3.082	-1.304	1.777	3.082	-1.304	1.777	3.082	-1.304	1.777	3.082	-1.304
T6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	47.429	-47.429	-	46.503	-46.503	-	45.003	-45.003	-	45.003	-45.003
T6.792 PGB Jeugd	-	443	-443	-	443	-443	-	443	-443	-	443	-443
T6.811 Beschermd wonen (WMO)	549	17.686	-17.137	549	17.686	-17.137	549	17.686	-17.137	549	17.686	-17.137
T6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	14.741	-14.741	-	14.745	-14.745	-	14.745	-14.745	-	14.745	-14.745
T6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	7	1.139	-1.132	7	1.139	-1.132	7	1.139	-1.132	7	1.139	-1.132
Volksgezondheid en milieu												
T7.1 Volksgezondheid	-	5.538	-5.538	-	5.538	-5.538	-	5.538	-5.538	-	5.538	-5.538
T7.2 Riolerings	12.466	9.326	3.140	12.689	9.545	3.144	12.937	9.739	3.198	13.200	10.473	2.728
T7.3 Afval	21.648	17.566	4.082	21.838	17.563	4.275	22.028	17.569	4.459	22.028	17.576	4.453
T7.4 Milieubeheer	5.084	12.287	-7.202	2.169	9.275	-7.106	146	7.302	-7.156	8	7.261	-7.253
T7.5 Begraafplaatsen en crematoria	907	1.846	-938	910	1.848	-938	910	1.846	-935	910	1.846	-935
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
T8.1 Ruimtelijke ordening	3.442	10.513	-7.071	2.178	8.863	-6.685	1.485	8.153	-6.668	1.485	8.153	-6.668
T8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	141	1.610	-1.469	1.816	3.290	-1.474	16	1.489	-1.473	16	1.595	-1.579
T8.3 Wonen en bouwen	4.183	9.021	-4.838	3.383	8.218	-4.835	3.383	8.208	-4.826	3.383	8.212	-4.829
Eindtotaal	560.794	560.793	1	549.775	550.005	-230	511.060	517.466	-6.406	521.801	529.931	-8.130

III.4 Begrotingssubsidies

Subsidie die wordt toegekend voor activiteiten die door maximaal 2 partijen kunnen worden uitgevoerd. Hier is sprake van grote instellingen en aanvragers waarvoor geen concurrentie is. Dergelijke subsidies worden direct in de begroting genoemd en heten daarom begrotingssubsidies.

Programma 1: Inwoner en bestuur		
Thema 1.2 Dienstverlening		
Stichting Media Platform Alkmaar	€	178.309
Programma 2: Vitaliteit		
Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed		
Theater De Vest/Grote Sint Laurens Kerk	€	6.129.418
Stedelijk Museum Alkmaar	€	3.732.508
Bibliotheek Kennemerwaard	€	3.689.494
Artiance	€	1.704.892
Poppodium Alkmaar (Poppodium Victorie)	€	1.617.833
Karavaan Exeptionelle	€	324.018
Beeldende Kunst NK (Kunstuitleen)	€	119.347
Museum In 't Houten Huis	€	108.716
Filmhuis Alkmaar	€	102.736
Grafisch Atelier	€	100.700
8 October Vereniging Alkmaars Ontzet	€	59.049
Unieke Zaken	€	38.310
Thema 2.3 Sport		
Sport N.V.: structurele subsidie (excl. BTW)	€	12.690.778
Thema 2.6 Iedereen doet mee		
Stichting Hart van Noord-Holland: AlkmaarPas Kooppas	€	91.000
Thema 2.7 Diversiteit		
Art. 1 NHN	€	90.964

Subsidie die wordt toegekend voor activiteiten die door maximaal 2 partijen kunnen worden uitgevoerd. Hier is sprake van grote instellingen en aanvragers waarvoor geen concurrentie is. Dergelijke subsidies worden direct in de begroting genoemd en heten daarom begrotingssubsidies.

Programma 3: Bedrijvigheid		
Thema 3.1 Economie en toerisme		
Stichting Ondernemersfonds	€	2.232.300
Stichting Hart van Noord-Holland: merkontwikkeling/merkbewaking, promotie/productontwikkeling en stimuleren/ondersteunen initiatieven	€	434.108
Stichting Hart van Noord-Holland: VVV	€	95.676
Stichting Doesgoed	€	59.963
Investa	€	55.788
Stichting Kaeskoppenstad	€	50.000
5 mei comité	€	50.000
New Energy Coalition	€	25.675
Stichting Midwinterfeest	€	23.064
Gondelvaart Koedijk	€	20.540
Stichting Alkmaar Pride	€	12.000
Stichting Alkmaar Agrarisch Centrum	€	11.635
Stichting VVV De Rijp/Land van Leeghwater	€	9.500
Stichting Intocht Sint Nicolaas Alkmaar	€	3.000
Programma 4: Leefbaarheid		
Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling		
Federatie van Amateursverenigingen Alkmaar e.o.	€	23.732
Programma 5: Duurzaamheid		
Thema 5.1 Leefomgeving		
New Energy Coalition	€	50.000
Stichting Animo	€	22.672

III.5 Subsidieplafonds

Programma 1: Inwoner en bestuur		
Thema 1.2 Dienstverlening		
Nadere Regels Subsidie Bewonersinitiatieven	€	157.533
Nadere Regels Subsidie Bewonersorganisatie	€	14.758
Nadere regels Leefbaarheids initiatieven dorpen	€	50.000
Programma 2: Vitaliteit		
Thema 2.3 Sport		
Nadere Regels Subsidie verenigingsaccommodaties buitensport	€	275.000
Programma 5: Duurzaamheid		
Thema 5.1 Leefomgeving		
Subsidie Groene daken Alkmaar	€	60.000

III.6 Overzicht stelposten

Thema 4.2 Bereikbaarheid

Omschrijving: <i>Bedragen x € 1.000</i>	2026	2027	2028	2029
Bijstelling kapitaallasten	-500	-500	-500	-500
Totaal 4.2 Bereikbaarheid	-500	-500	-500	-500

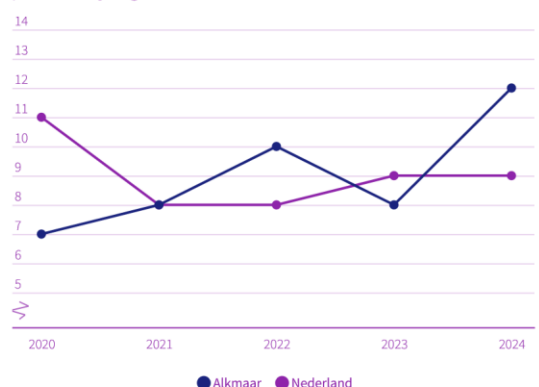
De afgelopen jaren heeft de gemeente Alkmaar structureel een onderbesteding op de kapitaallasten. Dit komt doordat om diverse redenen de geplande investeringen niet volledig worden gerealiseerd en vervolgens deels doorschuiven naar latere jaren. Deze ruimte wordt nu benut om realistischer te begroten en daarmee een bijdrage te leveren aan een sluitend financieel kader.

III.7 BBV verplichte indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Economie

Functiemenging

53,4%

Alkmaar

54,2%

Nederland

Meerdere bronnen | 2023

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw.15 t/m 64jr

179,8

Alkmaar

181,8

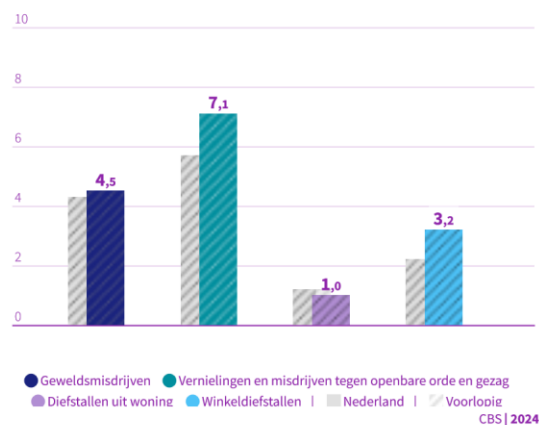
Nederland

LISA | 2023

Onderwijs

Misdrijven

Alkmaar, per 1.000 inwoners

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

4,2

Alkmaar

6,7

Nederland

DUO/Ingrado | 2024

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

24

Alkmaar

28

Nederland

DUO/Ingrado | 2024

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

2,7% *

Alkmaar

2,3% *

Nederland

DUO/Ingrado | 2024 | *Voorlopig

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

38,3%

Alkmaar

42,5%

Nederland

Gezondheidsmonitor | 2024

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

851,6

Alkmaar

836,6

Nederland

Meerdere bronnen | 2023

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

Alkmaar

169

Nederland

148

CBS | 2023

Jongeren met een delict voor de rechter

1%

Alkmaar

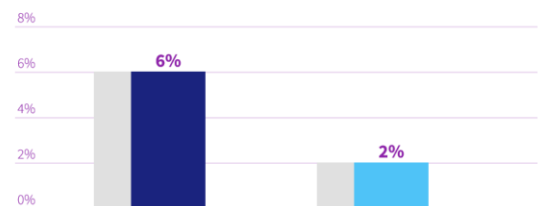
1%

Nederland

CBS | 2023

Achterstand onder jeugd

Alkmaar

● Kinderen in uitkeringsgezin ● Werkloze jongeren ■ Nederland

CBS | 2023

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

67,7%

Alkmaar

32,5%

Nederland

berekening | 2022

Netto arbeidsparticipatie

73,1%

Alkmaar

73,2%

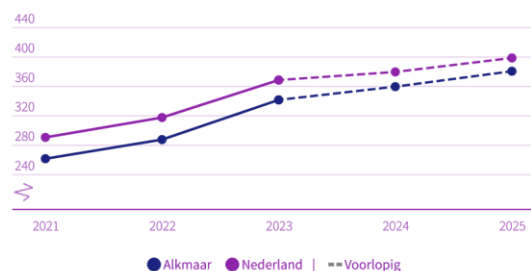
Nederland

CBS | 2024

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

x €1.000

● Alkmaar ● Nederland ■ Voorlopig

CBS | 2021 - 2025

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Alkmaar

341,2

Nederland

343,6

CBS | 2024

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

15,0
Alkmaar

8,4
Nederland

BAG/ABF | 2024

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

166,7
Alkmaar

203,1
Nederland

CBS | 2024

Demografische druk

Alkmaar

70,7%

Nederland

70,7%

CBS - ABF | 2025

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

Alkmaar

16,2

Nederland

13,7

Voorlopig

CBS | 2024

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 719
Alkmaar

€ 957
Nederland

COELO | 2025

Jongeren met jeugdbescherming

1,3% *
Alkmaar

1,0% *
Nederland

CBS | 2024 | *Voorlopig

**Gemeentelijke woonlasten
meerpersoonshuishouden**

€ 874
Alkmaar

€ 1.050
Nederland

COELO | 2025

Jongeren met jeugdreclassering

0,4% *
Alkmaar

0,4% *
Nederland

CBS | 2024 | *Voorlopig

Clënten met een maatwvvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

680
Alkmaar

720
Nederland

CBS GMSD Wmo | 2024

III.8 Lijst met afkortingen

A

A&O (fonds)	Arbeidsmarkt- en opleidingsfonds
ADA	Agenda Duurzaam Alkmaar
ADV	Alkmaar Duurzaam Vastgoed
ALV	Algemene Ledenvergadering
APPA	Algemene Pensioenwet politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene reserve
ASNV	Alkmaar Sport NV
AUM	Alkmaarder- en Uitgeestermeer
AvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders

B

B&W	Burgemeester en wethouders
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BKOR	Beeldende Kunst en Openbare Ruimte
Blido	Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BV	Besloten Vennootschap
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

C

Cai	Centrale antenne inrichting
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CO ₂	Koolstofdioxide
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden
COP	Community of Practice
COVID-19	Coronavirus Disease 2019
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CW	Contante waarde

D

D&I	Diversiteit & Inclusie
DECRA	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar
DMJOP	Duurzaam Meerjaren Onderhoudsprogramma
DuMaVa	(Subsidie) duurzaam maatschappelijk vastgoed
DVO	Dienstverleningsovereenkomst

E

ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Economische en Monetaire Unie

ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EU	Europese Unie
EW	Eindwaarde
F	
Fido	Wet financiering decentrale overheden
Fte	Fulltime-equivalent
FUGR	Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen
G	
G40	Stedennetwerk van 40 (middel)grote Nederlandse steden
GAB	Geestmerambacht
GALA	Gezond en Actief Leven
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
GGO	Grootschalige gebiedsontwikkeling
Ggz	Geestelijke gezondheidszorg
GI	Gecertificeerde instelling
GLI	Gecombineerde leefstijl interventie
GNMI	Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
H	
HALT	Het ALternatief
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
HIOR	Handboek Inrichting Openbare Ruimte
Hof	(Wet) Houdbare overheidsfinanciën
HVC	Huisvuilcentrale
HVO	Hypotheekfonds Overheidspersoneel
I	
IBP	Interbestuurlijk programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IDEA	Incubator Duurzame Energie Alkmaar
IHP	Integraal Huisvestingsplan
loaw	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
loaz	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
IT	Informatietechnologie
ITGC	IT General Controls
IVN	Instituut voor Natuurbeschermingseducatie
IVO	Intergemeentelijk Verkeersoverleg
IZA	Integraal Zorg Akkoord
J	
JIKP	Jongeren in Kwetsbare Positie

K

K&L	Kabels en leidingen
KCC	Klantcontactcentrum
KGv	Kunstgrasveld
KIAV	Knooppunt informatie en analyse veiligheid
KPI	Kritische prestatie-indicator

L

LHBTI	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen
LPO	Loon- en prijsontwikkelingen

M

MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MIP	Meerjareninvesteringsprogramma
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJOP	Meerjarig Onderhoudsplan
MKB	Midden- en kleinbedrijf
Mkwh	Miljoen kilowattuur
MO	Maatschappelijke ondersteuning
MPG	Meerjaren Prognose Grondexploitatie
MPvE	Mobiliteitsprogramma van Eisen
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MRAe	MRA elektrisch
Msn(huisjes)	midden spanning transformatorhuisjes
MVA	Materiële vaste activa
MVOI	Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop

N

NEN	Nederlandse Norm
NH	Noord-Holland(s)
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NHN	Noord-Holland Noord
NIS 2	Network en Information Security Directive
NK	Noord-Kennemerland
NL	Nederland
NOVEX	Nationale OmgevingsVisie EXecutiekraft
NPO	Nationaal Programma Onderwijs, ook: Nederlandse Publieke Omroep
NPR	Nationaal Parkeer Register
NV	Naamloze Vennootschap
NWZ	Noordwest ziekenhuisgroep

O

OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OD	Omgevingsdienst
OD NHN	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OMM	Opvang Slachtoffers Mensenhandel Multiproblematiek
ONHN	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting

P

P&C	Planning & Control
P+R	Park and Ride
PF	Provinciefonds
PIP	Persoonlijk Integratie Plan
PM	Pro memorie, ook: particulate matter (fijnstof)
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankenkartons
PO	Primair onderwijs
POH	Praktijkondersteuner bij de huisarts
POCITYF	Positive Energy City Transformation Framework
PVVB	Provinciaal Verkeer en Vervoer Beraad
PWN	Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland

R

RAUM	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
RHCA	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
RIA	Regionale investeringsagenda
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RMP	Regionaal Mobiliteitsprogramma
ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
RPAnhn	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RWS	Rijkswaterstaat
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie

S

SDG	Sustainable Development Goals
SHPV	(Coöperatie) Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten
SIO	Strategisch informatie-overleg
SiSa	Singel information, single audit
SMP	Soortenmanagementplan
SO	Speciaal onderwijs
SOED	Scholen onder één dak
STAK	Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord
SPUK	Specifieke uitkering sport
SV	Sportvereniging
SW	Stadswerk

T

TMG	Telegraaf Media Groep
Tonk	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TWh	Terawattuur

U

U&H-strategie	Handhavings- en Uitvoeringsstrategie
---------------	--------------------------------------

UA	Uitgesloten Aansprakelijkheid
UBP	Uitgenomen bestemmingsplannen
Ufdo	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
UvW	Unie van Waterschappen
V	
VE	Voorschoolse educatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
VONK	Vitaal Oud in Noord-Kennemerland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VR	Veiligheidsregio
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
VSV	Vroegtijdig schoolverlaten
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie, ook: Vereniging van eigenaren
VVHO	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
VVI	Vuilverbrandingsinstallatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
W	
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAMS	Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein
Wet Hof	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WEQ	Woningequivalent
WGM	Wet Marktordening Gezondheidszorg
WKB	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKO	Warmte-en koudeopslag
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WO	Wetenschappelijk onderwijs
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wpg	Wet publieke gezondheid
WSP	Werkgeversservicepunt
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening, ook: Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVG	Wet voorkeursrecht gemeenten